

ჩამაზ ზჭედლიძე

რამწერლობები და ენები

Ωω	Gg	ᄒᄒ	ƆƆ
ႠႡ	AA	ᄃᄃ	ᄄᄄ
आ	ਅ	ᄅᄅ	ᄆᄆ
అ	ᄇᄇ	ᄈᄈ	ᄉᄉ
あ	ア	豈	蘿

U b d p n R
L f R b q S
L G I C d g H
O T Q U p c X
T b q t d a

ՇԻՆՏԻՆԻ ԺԱՊՈՒՆԻԿ

ՇԻՆՏԻՆԻ ԺԱՊՈՒՆԻԿ
ՇԻՆ ԴԵՊՈՒՆԻ

ՇԻՆՏԻՆԻ ԺԱՊՈՒՆԻԿ

ჩამაზ შჯედლიძე

შამწერლობები
და ენები

შკედლიძე, ჩამაზ

შამწერლობები და ენები – ჟულდა, 2007. – 414 გვ.

ჩიგნის ძირითადი დანიშნულებაა უცნობი ენების ამოცნობა მისი გარე ნიშნების მიხედვით. ცნობარი მოიცავს მსოფლიოს ორასზე მეტ დამწერლობამქონე ენას. შიდი რაოდენობით მოცემულია ტაბულები და მაჩვენებლები, რომლებიც უადვილებენ მკითხველს ცნობარის ხმარებას.

სარჩევი

წიგნის მთლიანი სტრუქტურა 9

შედეგების მიხედვით 10

ქვეყნის დამწერლობები 11

ქვეყნის 12

ზოგადი 15

ქართული 117

ქუჩის 120

ხობის 123

სომხური 126

ირლანდიური 131

სლავური 134

ხომი 136

ქუჩის 139

ქვის 197

ქვის ანბანი 200

სოფლის 203

სხვა სტრუქტურის დამწერლობები 205

ქართული 206

სომხური 214

სლავური 217

სხვა სტრუქტურის სტრუქტურის

დამწერლობები 228

ქვის 229

სამხრეთ სტრუქტურის დამწერლობები 233

ქვის 234

ქვის 242

ქვის 246

ქვის 249

ქვის 252

ქვის 255

სარჩევი

<i>ხანადა</i>	258
<i>ქალაქალაქური</i>	262
<i>ქადაილური</i>	265
<i>სინგალური</i>	268
<i>სალი</i>	271
<i>ქონური</i>	274
<i>ზაოსური</i>	282
<i>ხბმერული</i>	285
<i>ადგურული</i>	290
<i>ლატაკი</i>	297
<i>ლუვიური</i>	300
<i>აკანური</i>	304
<i>კესტური</i>	307
ქორეული ლმოსავლეთის დამწერლობები	310
<i>ქეროგლიფური</i>	311
<i>აკპონური</i>	316
<i>ხორეული</i>	320
<i>ქადური (სინ პინი)</i>	323
<i>ჰასი</i>	326
ხნდილოეთ ამერიკის დამწერლობები	329
<i>ერი</i>	330
კრიკული დამწერლობები	334
<i>სიქტოვრაფიული</i>	335
<i>ქადა</i>	338
ქსადიკური ზს ზსი-იერიყური	341
<i>დამწერლობების სახეობები და ენები,</i> <i>რომლებიც მათ ზმარობენ</i>	342
<i>დამწერლობის ძველი სისტემები</i>	361
<i>ქერძული დამწერლობის ასოების</i> <i>განვითარება</i>	367
<i>ზათინური დამწერლობის ასოების</i> <i>განვითარება</i>	368
<i>ზათინური დამწერლობის სახეობები</i>	370
<i>ლთური დამწერლობის სახეობები</i>	371
<i>ქართული დამწერლობის ასოების</i> <i>განვითარება</i>	372
<i>ქართული დამწერლობის ასომთავრულის</i> <i>ნიმუშები</i>	373
<i>ქართული დამწერლობის ნუსხურის</i> <i>ნიმუშები</i>	375

ქართული დამწერლობის მხედრულის
ნიმუშები..... 377
ქართული დამწერლობის სახეობები..... 380
ქართული მხატვრული ინიციალები..... 386
ქართული ანბანი..... 387
სირიული დამწერლობის ანბანები..... 388
ზანადა და ტელუგუ ენების ანბანები..... 389
ზოგიერთი აღმოსავლური ენების
ციფრები 390
ძსოფლიოს ენები 391
უნების გენეალოგიური კლასიფიკაცია 393
დამწერლობების გეოგრაფიულ-
გენეალოგიური კლასიფიკაცია..... 398
დამწერლობების ანბანური მაჩვენებელი 399
დამწერლობების სტრუქტურული
კლასიფიკაცია 400
დამწერლობების ქრონოლოგიური
მაჩვენებელი..... 401
ზათინური დამწერლობის დამატებითი
ასოები..... 402
ცნბანები ლათინური დამწერლობის
დამატებითი ასოებით 405
ძუსული დამწერლობის დამატებითი
ასოები..... 408
ცნბანები რუსული დამწერლობის
დამატებითი ასოებით 411
ზოგიერთი 413

სარჩევი

ქართული ანბანი

ცა	ცი	ჩრ	ცშ	უჰ
ყბ	ხკ	სს	ჩჩ	ჭჭ
ღგ	უღ	ღტ	ცც	
ძდ	ჭძ	ღჯ	ძძ	
ყე	ხნ	ოუ	ჩწ	
ყვ	ხვ	ფფ	სჭ	
ხზ	ოთ	ჩქ	ჩხ	
ჩჭ	სჰ	ჩღ	ყჟ	
ცთ	ყუ	ყყ	ჩჯ	

რიგნის ძირითადი დანიშნულებაა უცნობი ენების ამოცნობა მისი გარე ნიშნების მიხედვით. ცნობარი მოიცავს მსოფლიოს ორასზე მეტ დამწერლობაქონე ენას.

დამწერლობები დაყოფილია მათი წარმოშობის მიხედვით. შავალითად, „ევროპულ დამწერლობებში“ იგულისხმება ფინიკიური დედა-ანბანიდან წარმოშობილი დამწერლობები, „ცხლო ცდმოსავლეთის დამწერლობებში“ – არამეულისგან, „სამხრეთ ცზიის“ კი – ძველ ინდურ ბრაჰმისგან და ა. შ. დამწერლობების ასეთი დაყოფა პირობითია.

ხოგი დამწერლობა იხმარება ერთ ენაში, სხვები – რამდენიმე ენაში, რომლებსაც ამ დამწერლობის ფარგლებში აქვთ სხვადასხვა ანბანები, საგანგებო ასოები, ნიშნები.

ხოგიერთი ენა ხმარობს რამდენიმე დამწერლობას, რომლებიც მოთავსებულია წიგნის შესაფერის მონაკვეთში. შავალითად, ქურთული ენა ხმარობს არაბულ, ლათინურ და რუსულ დამწერლობებს.

ჟოველ ენაში მოცემულია ტექსტის მცირე ნაკვეთი ამ ენის გრაფიკის დამახასიეთებელი თავისებურებებით და განმარტვავებული ნიშნებით, ამ ენაზე მოლაპარაკე ადამიანების რაოდენობა, ენის გავრცელების არეალი და მისი ადგილი ენების გენეალოგიურ კლასიფიკაციაში.

რიგნის ბოლოში დიდი რაოდენობით მოცემულია ტაბულები და მაჩვენებლები, რომლებიც უადვილებენ მკითხველს ცნობარის ხმარებას.

ფულა,
2007 წლის აპრილი

ფ. შტოლი

სარჩევი

შამწერლობები და ენები

სარჩევი

ქვემოთაჲსი დასწავლობები

ქვემოთაჲსი (ძვ. წ. 9 ს.)

უხათინური (ძვ. წ. 7 ს.)

ქართული (ძვ. წ. 5 ს. (ძვ. წ. 412 წ.)

ქუნი (ახ. წ. 1 ს.)

ხობტური (3 ს.)

სომხური (5 ს. (406 წ.)

ირლანდიური (8 ს.)

სლავური (9 ს.)

ხომი (14 ს.)

ქუსული (18 ს. (1708 წ.)

ქიზინური (19 ს.)

ქეროკის მარცვლოვანი ანბანი (1809 წ.)

სოლარდის დასწავლობა (20 ს.)

ქუჩის მოწყობისათვის (ქ. მ. 9 ს.)

ქუჩის მოწყობისათვის

ქუჩის მოწყობისათვის

ქვერობული ანბანი (ნუსხური)		
Aa	Kk	Tt
Bb	Ll	Yy
Gg	Mm	Φφ
Δδ	Nn	Xx
Ee	Ξξ	Ψψ
Zz	Oo	Ωω
Hh	Ππ	
Θθ	Pp	
Ii	Σσ	

ქვერობული ანბანი (მხედრული)		
Aa	Kk	Tt
Bb	Ll	Yy
Gg	Mm	Φφ
Δδ	Nn	Xx
Ee	Ξξ	Ψψ
Zz	Oo	Ωω
Hh	Ππ	
Θθ	Pp	
Ii	Σσ	

სტეფანოსიანური ანბანი

ქერძული

Ευκλείδειο αλφάβητο. Αφαιρέθηκαν τα γράμματα F, 4 και 3 και υιοθετήθηκαν τα γράμματα H και Ω. Σε όλη την αρχαιότητα, το αλφάβητο περιλάμβανε μόνο τις μορφές των γραμμάτων που σήμερα τις λέμε κεφαλαία. Είναι η λεγόμενη μεγαλογράμματη γραφή. Από τους πρώτους χριστιανικούς αιώνες, η επιθυμία των γραφέων να γράφουν πιο γρήγορα, καθώς επίσης και η ανάγκη να χωρούν περισσότερες πληροφορίες στα, μικρά σε μέγεθος αλλά και ακριβά, φύλλα παπύρου ή περγαμινής, οδήγησαν σιγά σιγά

Ευκλείδειο αλφάβητο. Αφαιρέθηκαν τα γράμματα F, 4 και 3 και υιοθετήθηκαν τα γράμματα H και Ω. Σε όλη την αρχαιότητα, το αλφάβητο περιλάμβανε μόνο τις μορφές των γραμμάτων που σήμερα τις λέμε κεφαλαία. Είναι η λεγόμενη μεγαλογράμματη γραφή. Από τους πρώτους χριστιανικούς αιώνες, η επιθυμία των γραφέων να γράφουν πιο γρήγορα, καθώς επίσης και η ανάγκη να χωρούν περισσότερες πληροφορίες στα, μικρά σε μέγεθος αλλά και ακριβά, φύλλα παπύρου ή περγαμινής, οδήγησαν σιγά σιγά στη διαμόρφωση

სხვანი

ნუსხური

Aa, Bb, Gg, Dd, Ee, Zz, Hh, Th, Ii, Kk, Ll, Mm, Nn, Xx, Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Yy, Ff, Xx, Pp, Qq, Ww.

ძველრული

Aa, Bb, Gg, Dd, Ee, Zz, Hh, Th, Ii, Kk, Ll, Mm, Nn, Xx, Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Yy, Ff, Xx, Pp, Qq, Ww.

ქერძული დამწერლობა წარმოიშვა ფინიკურისგან ძვ. წ. 9 ს. ზღვის მიმართულება – მარცხნიდან მარჯვნივ.

ქერძული ენის ისტორიაში განირჩევა: ძველბერძნული ლიტერატურული ენა (ძვ. წ. 7–4 სს.); ელინისტური სამყაროს საერთო ენა „კოინე“ (ძვ. წ. 3 ს.–ახ. წ. 4 ს.); შუაბერძნული ენა – ღიზანტიის იმპერიის სახელმწიფო და ლიტერატურული ენა (5–15 სს.); ახალბერძნული ენა (16 საუკუნიდან) – საბერძნეთის სახელმწიფო ენა.

¹სანეკუთვნება ინდოევროპული ენების ბერძნულ ჯგუფს.

ქერძული დამწერლობები

სათინური დამწერლობა (ძვ. წ. 7 ს.)

სხერბაჯანული, სლბანური, სდმარა, სფრიკიანსი, სსასკური, სრეტონული, სუგოტუ, სუი, სანდა, სერმანული, სუარანი, სანიური, სელავერი, სვე, სსკიმოსური, სსპანური, სსპერანტო, სსტონური, სსისააა, სსმეტნამური, სსოლაპაუკი, სსულუ, სსურქემენოლი, სსურქელი, სს, სსლო, სსგლისური, სსნდონეზიური, სსტერლინგვა, სსრლანდიური, სსლანდიური, სსტალიური, სსავა, სსატალანური, სსამუბური, სსეჩუა, სსონგო, სსრი, სსათინური, სსატვიური, სსახუ, სსინგალა, სსისუ, სსიტვეური, სსუბა, სსუჟიცური, სსადურა, სსალაური, სსალგამური, სსაორი, სსინანკაბაუ, სსაო,

სოგაკვი, სოლდავერი, სავახო, სავატლი, სორვეგიული, სავანური, სორუბა, სკციდენტალი, სჯიბვე, სოლონური, სორტუგალიური, სროვანსალური, სმეტრომანული, სუმინული, სამოა, სამოტეკი, სენეკა, სიუ, სლოვაკური, სლოვენური, სოტო, სუაჰილი, სუნდა, სავალური, სავტური, სუნი, სელსური, სზბეკური, სნგრული, სოლიო, სარერული, სინური, სიჯი, სლამანდური, სრანგული, სრიზული, სურთული, სვედური, სხატა, სეხური, სვანა, სზავა (სცი), სსინიპო (საჩინური), საუსა, სორვატული, სუანური, სავავეური, სოლანდიური

სიტყვების სია

ზათინური აზბანი (ნუსხური)		
Aa	Jj	Ss
Bb	Kk	Tt
Cc	Ll	Uu
Dd	Mm	Vv
Ee	Nn	Ww
Ff	Oo	Xx
Gg	Pp	Yy
Hh	Qq	Zz
Ii	Rr	

ზათინური აზბანი (მხედრული)		
<i>Aa</i>	<i>Jj</i>	<i>Ss</i>
<i>Bb</i>	<i>Kk</i>	<i>Tt</i>
<i>Cc</i>	<i>Ll</i>	<i>Uu</i>
<i>Dd</i>	<i>Mm</i>	<i>Vv</i>
<i>Ee</i>	<i>Nn</i>	<i>Ww</i>
<i>Ff</i>	<i>Oo</i>	<i>Xx</i>
<i>Gg</i>	<i>Pp</i>	<i>Yy</i>
<i>Hh</i>	<i>Qq</i>	<i>Zz</i>
<i>Ii</i>	<i>Rr</i>	

L

ზათინური

Post eius mortem nihil minus Helveti id, quod constituerant, facer conantur, ut e finibus suis exeant. Ubi iam se ad eam rem paratos esse arbitrati sunt, oppida sua omnia, numero ad duodecim, vicos ad quadringentos, reliqua privata aedificia incendunt, frumentum omne, praeterquam quod secreta portaturi erant, comburunt, ut domum reditionis spe sublata paratiores ad omnia pericula subeunda essent, trium mensum molita cibaria sibi quemque domo efferre iubent... Extremum oppidum Allobrogum est proximique Helvetiorum finibus Genava. Ex eo oppido pons ad Helvetios pertinet.

Post eius mortem nihil minus Helveti id, quod constituerant, facer conantur, ut e finibus suis exeant. Ubi iam se ad eam rem paratos esse arbitrati sunt, oppida sua omnia, numero ad duodecim, vicos ad quadringentos, reliqua privata aedificia incendunt, frumentum omne, praeterquam quod secreta portaturi erant, comburunt, ut domum reditionis spe sublata paratiores ad omnia pericula subeunda essent, trium mensum molita cibaria sibi quemque domo efferre iubent... Extremum oppidum Allobrogum est proximique Helvetiorum finibus Genava. Ex eo oppido pons ad Helvetios pertinet.

სნზანი

ზუსსური

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Ww, Xx, Yy, Zz

შხედრული

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Ww, Xx, Yy, Zz

ლანმასხვავებელი ნიშნები: დამხმარე სიტყვები — **ad, ex, id, quae, quod, ut**; ასოების შეერთება — **ae, oe**.

ზათინური დამწერლობა წარმოიშვა ბერძნულისგან ძვ. წ. 7 ს. ზათინური ენა იყო ძველი რომის სახელმწიფო ენა, შუა საუკუნეებში ჟვროპის ქვეყნების ლიტერატურული ენა, და დღეს რჩება კათოლიკური ეკლესიის ოფიციალურ ენად.

ლანკუთვნება ინდოევროპული ენების იტალიურ ჯგუფს.

სხეობადაჯანული

Aზერბაიჯანული ენის მორფოლოგიის საფუძველია (ისიმ, სიფათ, საი, ავალკი, ზარფ, ფელი) ვა კომაკჩი (ღოშმა, ბაღლაიცი, ადათ, მოდალი სოვლარი, ნიდა) ნიტყა სისალარი დაქილი. ისიმლარინ კომიყაჟი, მანსუბიყაჟი, ზალი, ხაბარლიკი კატეგორიალი ვარი. ბუ კატეგორიალი სისიმლასჟანი (სუბსტანტივლასჟანი) დიგარი ნიტყა სისალარინა და აიდი.

Aზერბაიჯანული ენის ისიმი 6 ზალი (ადლიკი, ყიყელიკი, ყონლიკი, ტასირლიკი, ყერიკი, ყირიშიკი), ფელი 5 (სჟუდი კეყმიშ, ნაყლი კეყმიშ, ინდიკი, ჟატი გლასაკი, ჟეყრი-ჟატი გლასაკი) ჟამანი ვარი. ფელი სჟაკილი კატეგორიასი 6 ფორმანი (აჟმარი, არჟუ, სჟართი, ვაციბი, ლაჟიმი, ხაბარი) აჟათე ადი.

ფელი სუბიყტი, იბიყტი, ზარიკატი მუნასიბათინა გორე მუხთელი 5 გრამმატიკი ნივდი (მალუმი, მახული, ჟაყიდი, ჟარსილიკი-მუშტარეკი, იყარი) ისლანი ბილი. Aზერბაიჯანული ენის სინტაქსიკი ჟანუნუნი გორე, ბირ ჟაყდა ილარი, მიუბთადა ცუმილანი აჟვალინდა, ხაბარი ცუმილანი აჟვალინდა სონდა, ტყინი ტყინი ეტიყი სოვდანი ჟაბაყდა გელი.

Aზერბაიჯანული ენის სოვარადიკილიკისა აჟასონ მორფოლოგი (დამირჩი, აჟიმიჩი, ტელიგატი; დამირჩილიკი, აჟიმიჩილიკი, ტელიგატილიკი; დოლა, ჟაჟანჩა ილუკი, მეშელიკი; ჟადირიკი, ანდირიკი; სევიცი, გულიცი; ყაყაშჩა, ინდიცი ვა ს.) ვა სინტაქსიკი (იტიყანი, ვაჟტამუზდი, ბოყნბაგი, გუნდოგანი, სარიკოყნეკი, აღიდილი, ადლი-სანი, ჟირყაყაყი, ბეშაყილი ვა ს.) აჟსულილარი ისტიფადა ადილი.

ქართული დამწერლობები

სხანა

Aa, Bb, Cc, Çç, Dd, Ee, Əə, Ff, Gg, Ğğ, Hh, Xx, Iı, İi, Jj, Kk, Qq, Ll, Mm, Nn, Oo, Öö, Pp, Rr, Ss, Şş, Tt, Uu, Üü, Vv, Yy, Zz.

სანმასხვავებელი ნიშნები: ასოები – **Çç, Əə, Ğğ, Iı, İi, Öö, Şş, Üü.**
 სხეობადაჯანულ ენაზე ლაპარაკობს 17 მლნი. ადამიანი სხეობადაჯანუმი, ტრანსი. სანეკუთენება თურქული ენების ოლუზური ჟგუფს.

ტლბანური

Dy dialektet kryesore të gjuhës shqipe janë Gegë në veri dhe Toskë në jug, të ndara afërsisht nga Lumi Shkumbin. Gëgnishtja dhe Toskërishtja janë degëzuar për së paku një mijëvjeçar, dhe format e tyre më pak ekstreme janë ndërsjalltazi të kuptueshme. Gëgnishtja ka nën-variantet më të dallueshme, prerjet të cilat janë lloje më veriore dhe lindore, që përfshinë ato të qyteteve të Shkodrës, rajonin e Ish Republikës Jugosllave të Maqedonisë verilindore, Kosovën (në ish Jugosllavi), dhe fshatin e izoluar Arbanasi (jashtë Zarës) të bregut të Kroacisë, Dalmacisë. “Arbanasi” i themeluar në fillimin e shekullin XVIII nga refugjatët nga rajoni rreth qytetit bregdetar të Malit të Zi, Tivarit, ka rreth 2,000 folës të gjuhës shqipe.

Të gjitha dialektet e folura shqipe në enklavat italiane dhe greke janë variantet e toskërishtes dhe duket se janë të lidhura më së afërmi me dialektin e Çamërisë në jugun e largët të Shqipërisë. Enklavat Italiane- rreth 50 fshatra të shpërndarë - me siguri janë gjetur nga emigrantët nga sundimi i Turqisë në Greqi. Disa dialekte të largëta dhe të izoluara të origjinës jugore të Toskërishtes fliten në Bulgari dhe Trakinë Turke por nuk kanë datë të saktë. Gjuha ende përdoret në Madritsa, Bulgari, në kufirin afër Edirnesë, dhe në përfundim të këtij fshati që po mbijeton në Mandres, afër Kilkis në Greqi, që daton nga Lufta Ballkanike. Një enklavë Toskërisht afër Melitopolit në Ukrainë shfaqet vendosja e fundme nga Bullgaria. Dialektet Shqiptare nga Istria, për të cilin ekziston një tekst, dhe nga Sreim, për të cilin nuk ekziston asnjë tekst janë zhdukur.

სტრუქტურა

სტრუქტურა

Aa, Bb, Cc, Çç, Dd, Dh dh, Ee, Ęë, Ff, Og, Oj gj, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Ll ll, Mm, Nn, Nj nj, Oo, Pp, Qq, Rr, Rr rr, Ss, Sh sh, Tt, Th th, Uu, Vv, Xx, Xh xh, Yy, Zz, Zh zh.

ლანმასხვავებელი ნიშნები: ასოები – **Çç, Ęë**; დამხმარე სიტყვები: **dhe, disa, mbi, më, në, një, për, që, të.**

1908 წლამდე სპარობდნენ აგრეთვე ბერძნულ დამწერლობას. ტლბანურ ენაზე ლაპარაკობს 6 მლნ. ადამიანი ტლბანეთში, სერბეთში, შაკედონიაში. ჟეადგენს ინდოევროპული ენების დამოუკიდებელ ჯგუფს.

ჯეძარა

Cuna Jiorasa purii marcarru? Asqui aruma. Haniu purcas uiati marcaru sinti jayasquina. Caruru purita. Aca cosanaca anfacum iquiñataqui. Vela o mechamacha utjiti acaruma cantayañataqui? Aca silla lazunacaipanpi aptāpima, caruru puestochasiñataqui. Cauca tupuanquisa mayia tambusti, ucansti ntjili mulanacasti acanjamaraqti? Ucansti acama tayaarqui luri o juntucha. Mamita, tatito, corpachitay aca aruma. Gualiquigua señor puriniquim. Juntuma guallajtayarapita. Maya cena payia rapita. Marrala o parrala cauna aljita pastayañalaqui. Aca tra-guito timtama. Lurasiñani choeolafe; leche utjiti? Lipichinacainaytita iquiñataqui.

ქუჩადაზნ ბეჭეტიზიდაყუყ

ჯნბანი

Aa, Cc, Ch ch, Ee, Gg, li, Jj, Ll, Mm, Nn, Ññ, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Xx, Yy, Zz.

ქანმასხვევებელი ასო – Ññ.

ჯეძარა ენაზე ლაპარაკობს 2,5 მლნ. ადამიანი ჟლოღივიაში, ქერუში, ჰილიში. ქანეკუთვნება ცენტრალური და სამხრეთ ამერიკის ინდიელების ენების ჯგუფს.

ტფრიკაანსი

Tot en met die negentiende eeu het Afrikaans slegs as spreektaal bestaan, en Nederlands het as die formele en geskrewe taal gedien. Nederlands was veral die taal van die skool en die kerk, en lidmaatskap van die Nederduits Gereformeerde Kerk het kennis van Nederlands vereis, aangesien net Nederlandse Bybels beskikbaar was.

Die opkoms van koerante het aan mense 'n kans gegee om die eerste hydraes in Afrikaans te publiseer, terwyl lesers vir die eerste keer blootgestel is aan tekste in hulle eie spreektaal. Hierdie vroeë vorm van die Afrikaanse skryftaal is egter nog sterk in die Nederlandse tradisie en is bowendien slegs deur blankes gebruik. Vir Kaapse Moslems het Afrikaans naas Arabies al in die 19de eeu as 'n volwaardige taal vir die godsdienst gedien, maar dit is meer om praktiese redes gebruik, veral om die Islamse geloof te bevorder. Die Moslemgemeenskap was ook nie by enige formele taalbeweging betrokke nie.

In die 19de eeu doen die blanke Kaapse bevolking steeds baie moeite om Nederlands aan te leer - Nederlands was immers steeds die medium waarin die meeste boeke en ander publikasies geskryf was, en die Nederlandse taal oefen 'n sterk invloed op die ontwikkelende Afrikaanse woordeskat en spelling uit.

სტფრიკაანსი

სნბანი

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Ww, Xx, Yy, Zz.

ქანმასსვავებელი ნიშანი: დამხმარე სიტყვა: 'n.

ტფრიკაანსზე ლაპარაკობს 3,12 მლნ. ადამიანი სამხრეთ ტფრიკის ძესუბლიკაში, ნამიბიაში, ნამბიაში.

ქანეკუთენება ინდოევროპული ენების გერმანულ ჯგუფს.

ქსკური

Euskara gaztelania eta frantsesarekin batera Euskal Herrian mintzatzen den hizkuntzetarik bat da, jatorrizkoa, gaur egun egoera gutxituan dagoena. Euskara ez dago philum indoeuroparraren barruan sailkatua eta Europako mendebaldean izan zen hizkuntza-familia baten azken arrastotzat hartzen da.

Antzina, Errioxan, Kantabrian, Burgosen, Huescan eta Zaragozan ere hedatua zegoen, eta Akitanian eta Erdialdeko Pirinioetan ere bai.

Iberiar Penintsulan oraindik irauten duen erromatarren aurreko hizkuntza bakarra da. Gutxitze prozesu gogorra jasan du, etenik gabe lurraldeak eta hiztunak galduz. Nafarroa Garaian bereziki, prozesu hori nabarmena da. XIX. mende bukaeran eta XX. mende hasieran, hainbat intelektualen eta politikariren eraginez (Arturo Kanpion, Sabino Arana...) nolabaiteko biziberritzea ezagutu zuen, abertzaletasunarekin estuki loturik. Frankismoan (1936-1977) jazarpen handia pairatu ondoren, XX. mende erdialdetik aurrera hasi da indartzen, idatzizko estandarizazioari dagokionean batez ere.

1980ko hamarkadatik aurrera, erakundeen onarpenera lortu zuen, lurralde zatiketa handiekin bada ere. Gernikako Estatutuak euskara Euskadiren berezko hizkuntza izendatu eta gaztelaniarekin batera ofiziala egin zuen Araba, Bizkaia eta Gipuzkoan (Trebiñuko Konderrian eta Turtzioz-Billaberden izan ezik).

ქსკური ენის გეოგრაფია

სხვადასხვა

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Qg, Hh, li, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Xx, Yy Zz.

ქსკურ ენის გეოგრაფია: ასოების შეერთებები – **ch, kh, ph, th, tz;** დაბოლოებები – **-ac, -ak, -en.**

ქსკურ ენაზე ლაპარაკობს 1,25 მლნ. ადამიანი ქსკანეთში, საფრანგეთში. შეადგენს ინდოევროპული ენების დამოუკიდებელ ჯგუფს.

ქრეტიონული

Bet eo komzet ar brezhoneg gant pennoù bras Stad Breizh betek an XIIvet kantved ha, da c'houde eo bet dilezet ganto. Deuet eo tamm-ha-tamm da vezañ yezh Goueled Breizh hag ar bobl vunut p'eo bet dilezet d'e dro gant an noblañs hag ar vourc'hizien zo aet war ar galleg. Evit skrivañ ec'h implije duged Breizh al latin ha, diwezhatoc'h (XVvet kantved), ar galleg. Chomet ez eus gerioù prizius diwar ar brezhoneg kozh a vez implijet hiziv an deiz da sevel gerioù brezhonek nevez war tachennoù evel ar brederouriezh ha skiantoù mab-den, da skouer. Ur yezh keltiek eus skourr ar yezhoù predenek eo ar brezhoneg. Kar-tost eo d'ar c'hembraeg ha, marteze, un tammig d'ar galianeg (hag a zo aet da goll da vat war-dro kreiz ar VIIvet kantved), met n'eus tamm prouenn ebet e vefe bet levezonet ar brezhoneg gant ar galianeg peogwir n'ouzer ket nemeur a dra a-zivout stad ar galianeg en amzer donedigezh Brezhoned an Inizi da Vreizh-Vihan ha n'ouzer ket kalz hiroc'h diwar-benn brezhoneg an amzer-se kennebeut. Anavezet eo ar brezhoneg gant an ABU evel ur yezh evel a re all.

N'he deus ket ar vonarkiezh graet netra a-enep d'ar yezhoù disheñvel eus ar galleg met adal an Dispac'h gall eo bet cheñchet an traoù. Kroget ez eus bet da zeskiñ galleg d'an holl dud ha da waskañ war un dro an holl yezhoù all a veze graet patois anezho en un doare dismegeañsus. E Breizh peurgetket, a-drugarez ha zoareoù kriz da lakaat mezh war bugale er skolioù Stad pe gatolik. Dalc'het e voe d'ar politikerezh-se da lazhañ ar brezhoneg betek ar bloavezhioù 1960, da lavaret eo betek ar mare ma voe echuet well-wazh gant ar skolioù da zegemer bugale dic'hallek desavet e brezhoneg gant o zud.

სნბანო

Aa, Bb, Ch ch, C'h c'h, Dd, Ee, Ff, Qg, Hh, li, Jj, Kk, Ll, Mro, Nn, Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Ww, Yy, Zz.

ქანმასხვავებელი ნიშანი: ასოების შეერთება – **c'h**.
 ქრეტიონულ ენაზე ლაპარაკობს 1 მლნ. ადამიანი საფრანგეთში.
 ქანეკუთენება ინდოევროპული ენების კელტურ ჯგუფს.

სტრუქტურული დამწერლობები

ქუეოტუ

Aabara, ke boigna na nggari duamami, na vatokeragna. Gagari hagetha gua e fota sakai hagoregi, e hava e ama. Kena vanga haidura hoahotha. Ke boi hehegna. Keda boi goi vano horu i hatia, E vati mua na magavu inggai nggi u taviti jiiijigi kabi, juujuky, kaakata.

Ke sapa na kalai, na ijumi kasagamugna, ke paa na karan-go Kilo meemee, kongga baabara nggolnggoni. Nggungguu. Tuutuu, tootoo. Javangguluva. Vuvuriju.

Gnamu na panggusu ma na panggusu, pachangguanggura. Na puku ni tinoni, oogo, ooro, paa. Boongi, hulungoungou. Vada-dali diadikalagagna. V'uha dua li nggaringgu. Sasalababa sasaa, Kilo meemee. Konga baabara, afaafa.

ქუეოტუ დამწერლობები

სბანი

Aa, Bb, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Ch ch, Kk, Ngg, ngg, Ll, Mm, Nn, Ng, ng, Gn gn, Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Th th, Uu, Vv.

ქანმასხვავებელი ნიშნები: ასოების შეერთებები – **ch, ngg, ng, gn, th;** წყვილი ხმოვნები – **aa, ee, ii, oo, uu.**

ქუეოტუ ენაზე ლაპარაკობს 100 ათასი ადამიანი სოლომონის კუნძულებზე და კუნძულ სანტა უბატელზე. ქანეკუთვნება მაღალურ-პოლინეზიური ენების მელანეზურ ჯგუფს.

ჟუი

Gak mincuz cუ3 mi2 აყou2 ძუ3 ყუყ აყყყ de ცუ3
fazcan3 აყყყყ de.

სტენოგრაფიული სისტემა

სტენოგრაფიული

Aa, Bb, ბბ, Cc, Dd, Ee, ძძ, Ff, Gg, Hh, Ii, Kk, Ll, Mm,
Nn, ნნ, Oo, თთ, Pp, Rr, Ss, Tt, Uu, შშ, Vv, Xx, Yy, ჯჯ,
ზზ, ყყ, წწ, გგ.

ჟანმასხვავებელი ნიშნები: ასოები – ძა, ძე, თი, შა, ჯა, ჯბ, ჯგ, ჯდ.

ჟუი ენაზე ლაპარაკობს 2,7 მლნ. ადამიანი ჩინეთის პროვინციებში
ჟუდჯოუ და ჟუანდუნი. ჟანეკუთენება ჩინურ-ტიბეტურ ენების ჯუან-
ტაის ჯგუფს.

ქსანდა

Msajja elinya tye ye Sigombera yali Buku na azala mwaiui we elinya lye ye Wabulenkoko. Wabulenkoko na ajja ewa Kabaka na agamba nti: njagala kyalo. Kabaka na agamba: kalcl Bakutwale e Nyimbwa. Na agenda e Nyimbwa, na azimba en nyumba ye. Kabaka na agamba: mumtwale mumutte. Ne bam twala ne bamutta ne bakomao. Wabulenkoko na agorokoka na abasoka okutuka ewa Kabaka. Wabulenkoko na agamba Kabaka: onzitidde ki?

ქვროპული დამწერლობები

ცხბანი

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Dჟ , Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Uu, Ww, Yy, Zz

ქსანმასხვაკეპელი ნიშნები: ასოები – **Dჟ**.

ქსანდა ენაზე ლაპარაკობს 3,2 მლნ. ადამიანი ოგანდაში. ქსანეკუთვნება ბანტუ ენებს.

ქერმანული

Das Wort „teutsch“ (deutsch, ursprünglich allgemein „zum Volk gehörig“) bildete sich aus dem germanischen Wort thioda (Volk) - (Adjektiv thiodisk, diutschiu) heraus und entwickelte sich allmählich zu einer Bezeichnung für die Sprache der germanischen Stämme Mitteleuropas (im Gegensatz zur Sprache der angrenzenden romanischen Bevölkerung und zum Latein).

Das Land, in dem diese gemeinsame deutsche Sprache (in ihren vielfachen Dialektvariationen, siehe Dialektkontinuum) gesprochen wurde, nannte man Deutschland. Diese Bezeichnung wurde im 15. Jahrhundert von der früheren Pluralform diutschiu lant, d.h. „deutsches Land“ bzw. „Land der Deutschen“ gebildet. Gemeint war damit der deutsche Sprachraum in Mitteleuropa.

Man findet das Wort „deutsch“ als Sprachbegriff in seiner lateinischen Form „theodisce“ erstmals im Jahre 786 n.Chr. im Synodenbericht des päpstlichen Nuntius Gregor von Ostia. Dieser Bericht über zwei Synoden, die in England stattfanden, wurde sowohl auf Latein als auch in der Volkssprache verlesen. Unklar bis heute ist allerdings, ob 786 tatsächlich damit die im Gebiet des späteren Deutschlands gesprochene Volkssprache gemeint war. Ein wenig deutlicher wird die Verbindung zum „deutschen Sprachraum“ erst zwei Jahre später bei einer Anklage gegen den bayrischen Herzog Tassilo auf dem Reichstag zu Ingelheim wegen Fahnenflucht: „... quod theodisca lingua harisliz dicitur...“; der eindeutige Beleg dafür, dass zu diesem Zeitpunkt bereits eine Wandlung vom Allgemeinbegriff "Sprache des Volkes" hin zum speziellen Begriff für die "deutsche Sprache" vollzogen war, fehlt jedoch. Die „theodisca lingua“ war seit Karl dem Großen die amtliche Bezeichnung für die altfränkische Volkssprache.

ცხანო

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Ww, Xx, Yy, Zz

ქანმასხვაევებელი ნიშნები: ასოები – **Ää, Öö, Üü, ß**; ასოების შეერთებები – **ah, ch, ck, eh, oh, sch, tz**; დამხმარე სიტყვები – **an, bei, das, dem, den, der, die, für, und, von, zu**.

ქერმანულზე ლაპარაკობს 86 მლნ. ადამიანი ქერმანიაში, **CFP**, ხანადაში. ქანეკუთვნება ინდოევროპული ენების გერმანულ ჯგუფს.

ქუჩარანი

Oime Tüpá Ñandeyára voi ojajyü tuvichaite gui umi yby-pora cuerape omeê Tayra peteî jaeñomivape. Icatu jaguâ opî üyeroviáva guive Jesé anichene ocañy, ojupitynte jaguâ pe Tecove ivapyraya.

ქუჩარანი დამწერლობები

ცხანი

Aa, Bb, Cc, Ch ch, Dd, Ee, Gg, li, Jj, Ll, Jh jh, Kk, Mm, Nn, Ññ, Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Uu, Yy.

ქანმასხვევებელი ნიშანი: ასო – **Ññ**.

ქუჩარანიზე ლაპარაკობს 1,5 მლნ. ადამიანი უარაკვაში, სადაც ესპანურთან ერთად ითვლება სახელმწიფო ენად. ქანეკუთვნება ცენტრალურ და სამხრეთ ამერიკის ინდიელების ენებს.

შანიური

Bornholm er én af Danmarks østligste øer og kaldes også for klippeøen. Grundfjeldet ligger nær jordoverfladen, hvorfor klippeforekomster er meget almindelige. Øen er en del af det gamle danske kerneland Skånelandene, og er den eneste, som stadig er dansk.

Hele øen hører under Bornholms Regionskommune som igen hører under Region Hovedstaden.

Øen har form som et parallelogram, hvor nord- og sydkysten er ca. 40 km lang, mens øst- og vestkysten er ca. 30 km, altså 141,4 km i omkreds. Det gør øen velegnet til udflugtsmål med cykel. De tidligere bornholmske jernbaners gamle linjer er nemlig indrettet som cykelstier og snor sig fint gennem terrænet med svage stigninger. Rygter går, at jernbanen passerede forbi de enkelte bestyrelsesmedlemmers gårde, hvilket kan forklare de snoede linjer.

Alle større byer på øen ligger ved kysten og har en havn – med én undtagelse: Aakirkeby (der dog har en havn ved Boderne). Den største by på øen hedder Rønne og så følger ellers – med urets gang – Hasle, Allinge, Sandvig, Gudhjem, Svaneke og Nexø.

Tidligere var fiskeriet en vigtig bestanddel af det bornholmske næringsliv, og laks og sild fra Østersøen var næsten verdenskendte især i bearbejdet form på de mange røgerier. Forurening af Østersøen har dog begrænset disse aktiviteter noget, selv om turister stadig kan smage friske, røgede fisk i Gudhjem, Svaneke, Aarsdale og Nexø. En "bornholmer" kan være flere ting, men i denne sammenhæng tænkes på en røget sild med gylden farve. "Sol over Gudhjem" hentyder til smørrebrød, hvor en rå æggeblomme og en røget sild går op i en højere enhed med purløg.

სხვანი

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Ww, Xx, Yy, Zz, Ææ, Øø, Åå.

ქანმასხვევებელი ნიშნები: ასოები – **Ææ, Øø, Åå**; დამხმარე სიტყვები – **eller, er, for, før, fra, hvis, mod, nod, pa(paa), sa(saa), ved.**

შანიური ენაზე ლაპარაკობს 5,6 მლნ. ადამიანი შანიისში. ქანეკუთვნება ინდოევროპული ენების გერმანულ ჯგუფს.

შელავერი

Nititechquo Getanittowit wtelgiqui ahowalap Pemhakamixit, wtelli miltinep nekti mehittachpit Quisall: wentschi wemi wulistawachtit mattatsch tawongellowiwak, sehuk, nachpauch sichtit hallemiwi Pommauchsowagian.

Wewoatamapanik woak luppoewoapartik, wulilissopanik woafc kschiechauchsopanik sliuk ijabschi aski allemikinewij Welhikink woak tschitanissohalanewo.

ქვროპული დამწერლობები

სნბანი

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, li, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Ww, Xx, Yy, Zz.

ქანმასხვავებელი ნიშნები: ორმაგი თანხმონები – **ll, mm, tt.**

შელავერზე ლაპარაკობს 4 ათასი ადამიანი სპერის ქვერთებული ქტატების შტატ ოკალოში. ქანეკუთვნება ჩრდილოეთ სპერის ინდიელების ენების ალგონიკურ-ვაკაშურ ჯგუფს.

ქვე

Eveviwo, woakekej wova tso Notse. Nyitso didi, fia Agokoli no Notse. Amewo kekej, wono Notse le xome. Amewo dibe woadzo, gake fia gbe. Gbesiagbe, nyonuwo klo agbawo kple wonya awuwo. Etsi ke kpato, wo tsae fugbe le xoti. Ekpoto vide, xo gbang. Eweviwo tso. Woyi kpata kpata - Ghana, Togo, kple Benin. Ameadewo yi Atakpame kple amebubuawo yi Lome kple Aneho. Fifia, Eweviwo le sigbe 2.000.000 nene

ცნობანი

Aa, Bb, Dd, Đđ, Dz dz, Ee, Ee, Ff, Ff, Gg, Gb gb, Yy, Hh, Ii, Kk, Kp kp, Ll, Mm, Nn, Ny ny, Dd, Oo, Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Ts ts, Uu, Vv, Uu, Ww, Xx, Yy, Zz.

ქვემოთაშვილი ნიშნები: ასოები – **Đđ, Ee, Ff, Yy, Dd**; ასოების შეერთება – **dz, gb, gbl, kp, kpl, ts.**

ქვე ენაზე ლაპარაკობს 3,7 მლნ. ადამიანი ქვემოთაშვილი და ლოგოში. ქვემოთაშვილი სუდანური ენების გვინების ჯგუფს.

ქსქიმოსური

ქვროპული დამწერლობები

ცნბანი

Aa, Āā, Aa, Bb, Dd, Ēē, Ee, Ee, Ff, Gg, Hh, Īī, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Ng ng, Ōō, Oo, Pp, Rr, R'r', Ss, Ss ss, Tt, Uu, Vv, Ww, Yy, Ūū ūū, Ou ou, Au au,

ქსანმასქვაქვებელი ნიშნები: ასოები – **Āā, Ēē, Īī, Ōō, R'r', Ūū.**

ქსქიმოსურ ენაზე ლაპარაკობს 115 ათასი ადამიანი ცქერიქის ჩრდილოეთ სანაპიროზე და ქრენლანდიაში. ქეადგენს პალეოაზიური ენების დამოქეიდებელ ჯგუფს.

ქსპანური

La Historia del idioma español comienza con el latín vulgar del Imperio Romano, más específicamente, tiene su origen en el latín vulgar presente en la zona central del norte de Hispania. Tras la caída del Imperio Romano en el siglo V la influencia del latín culto en la gente común fue disminuyendo paulatinamente. El latín hablado de entonces fue el fermento de las variedades romances hispánicas, entre ellas el castellano, origen a su vez (al menos en la proporción mayor), de las variedades que constituyen la lengua española. En el siglo VIII, la invasión musulmana de la Península Ibérica hace que se formen dos zonas bien diferenciadas: en Al-Ándalus, se hablarán los dialectos romances englobados con el término mozárabe, además de las lenguas de la minoría alóctona (árabe y bereber), mientras que en la zona en que se forman los reinos cristianos, desde pocos años después del inicio de la dominación musulmana, comenzará una evolución divergente, en la que surgen varias modalidades romances: la catalana, la aragonesa, la asturiano-leonesa y la gallega, además de la castellana.

El dialecto castellano primigenio se originó en el condado medieval de Castilla (oriente de Cantabria y norte de Burgos), con influencias vascas y árabes, y se expandió al sur de la península gracias a la Reconquista. En el siglo XV, durante el proceso de unificación española de sus reinos, Antonio de Nebrija publica en Salamanca su Grammatica, el primer tratado de gramática de la lengua castellana, y también primero de una lengua vulgar europea.

სტრუქტურული ანალიზი

სხვა

Aa, Bb, Ce, Ch ch, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, li, Jj, U, Ll 11, Mm, Nn, Ññ, Oo, Pp, Qq, Rr, RR rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Xx, Yy, Zz.

ღანმასხვევებელი ნიშნები: ასოები – **Ññ**; დამხმარე სიტყვები – **el, la, las, lo, los, muy, por, que, sin, y.**

ქსპანურ ენაზე ლაპარაკობს 300 მლნ. ადამიანი ქსპანეთში, ცენტრალურ და სამხრეთ ამერიკის ყველა ქვეყანაში (ქრაზილიისა და უაიტიის გარდა), უკვატორიულ ლვინეაში. ლავრცელებულია აგრეთვე ჟილიპინებზე.

ღანეკუთვლება ინდოევროპული ენების რომანულ ჯგუფს.

ქსპერანტო

ქსპერანტო დამწერლობები

Tiujn ĉi tri verkojn la aŭtoro de Esperanto rigardadis ĉiam kiel leĝojn por li, kaj malgraŭ oftaj tentoĵ kaj deloj li neniam permesis al si (almenaŭ konscie) eĉ la plej malgrandan pekon kontraŭ tiuj ĉi leĝoj; li esperas, ke pro la bono de nia afero ankaŭ ĉiuj aliaj Esperantistoj ĉiam rigardados tiujn ĉi tri verkojn kiel la solan leĝan kaj netuŝeblan fundamenton de Esperanto.

Por ke ia regno estu forta kaj glora kaj povu sane disvolviĝadi, estas necese, ke ĉiu regnanto sciu, ke li neniam dependos de la kapricoj de tiu aŭ alia persono, sed devas obei ĉiam nur klarajn, tute difinitajn fundamentajn leĝojn de sia lando, kiuj estas egale devigaj por la regantoj kaj regatoj kaj en kiuj neniu havas la rajton fari arbitre laŭ persona bontrovo ian ŝanĝon aŭ aldonon. Tiel same por ke nia afero bone progresadu, estas necese, ke ĉiu Esperantisto havu la plenan certecon, ke leĝdonanto por li ĉiam estos ne ia persono, sed ia klare difinita verko. Tial, por meti finon al ĉiuj malkompreniĝoj kaj disputoj, kaj por ke ĉiu Esperantisto sciu tute klare, per kio li devas en ĉio sin gvidi, la aŭtoro de Esperanto decidis nun eldoni en formo de unu libro tiujn tri verkojn, kiuj laŭ silenta interkonsento de ĉiuj Esperantistoj jam de longe fariĝis fundamento por Esperanto, kaj li petas, ke la okuloj de ĉiuj Esperantistoj, estu ĉiam turnataj ne al li, sed al tiu ĉi libro. Ĝis la tempo, kiam ia por ĉiuj aŭtoritata kaj nedisputebla institucio decidis alie, ĉio, kio troviĝas en tiu ĉi libro, devas esti rigardata kiel deviga por ĉiuj, ĉio, kio estas kontraŭ tiu ĉi libro, devas esti rigardata kiel malbona, se ĝi eĉ apartenus al la plumo de la aŭtoro de Esperanto mem.

სხვაბი

Aa, Bb, Cc, Cc, Dd, Ee, Ff, Og, Og, Hh, Hh, H, Jj, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Rr, Ss, Ss, Tt, Uu, Ŭŭ, Vv, Zz.

ქსპერანტო დამწერლობები ნიშნები: ასოები – Ŭŭ; ასოების შეერთება – **ch, gh, hh, jh, sh.**

ქსპერანტო ყველაზე გავრცელებული ენაა საერთაშორისო ხელოვნურ ენებს შორის. შექმნილია 1887 წ. პოლონელ ექიმ ზაჟუვიკ ზემენჰოფის მიერ.

ჟსტონური

Eestlased on Euroopa rahvaste seas üks kõige kauem oma praegusel asualal elanud rahvaid. Eestlaste esivanemaid seostatakse kammkeraamikakultuuriga, mille kandjad elasid Eesti alal juba üle 5000 aasta tagasi. Tõenäoliselt asusid praeguste eestlaste esivanemad Eesti alale elama aga veelgi varem ehk üsna peatselt pärast jääaja lõppu enam kui kümme tuhat aastat tagasi.

Eestlased olid tegevad ka merenduses. Skandinaavia saagad pajatavad eestlaste kontaktidest viikingitega Rootsist, Taanist, Norrast ja isegi Islandilt. Erinevalt Lääne-Euroopast ei suutnud viikingid Eestis kanda kinnitada. Sai lüüa Norra kuninga Ingvari sõjavägi, ta ise tapeti. Jaroslav Targa varjaagide poolt 1031 vallutatud maalinn Tarbatu vabastati 1061 aasta kevadel saarlaste ja ugandilaste ühendmaleva poolt. Saarlased sõitsid oma laevastikuga Peipsile ning ning Pihkva lähedal tambiti vürst Isaslavi Novgorodi maakaitsevägi mutta. Suure ulatuse saavutas eestlaste merendus viikingiaja lõpul. 1187 Rootsi tollase pealinna Sigtuna maha põletanud piraadid olid tõenäoliselt eestlased või kurelased.

Nagu teisedki varajased agraarühiskonnad, elasid eestlased algselt majanduslikult sõltumatute patriarhaalsete sugukondadena, kus puudus märkimisväärt majanduslik ja sotsiaalne kihistumine. Kuni 1990. aastateni arvati, et selline võrdõiguslik (egalitaarne) ühiskond kestis Eestis kuni 13. sajandi muistse vabadusvõitluseni, kuid viimased ajaloolaste tööd on tõestanud, et aastaks 1200 oli Eesti ühiskond juba küllaltki kihistunud ning nii võim kui ka maa ja tootmisvahendid olid koondunud väikese hulga ülikute (vanemate) kätte.

ცნობა

Aa, Bb, Dd, Ee, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Öö, Ää, öö, Üü.

ღანძასხვევებელი ნიშნები: ასოები – **Öö, Ää, öö, Üü.**

ჟსტონურ ენაზე ლაპარაკობს 1,1 მლნ. ადამიანი ჟსტონეთში.

ღანეკუთვება ფინურ-უგრულ ენებს.

ჩისადა

Ang buutan nga bata, ang makugihon nga mga bala. Muadto ba siya sa Sugbo, nagsama ang kadaghan sa akong bulawan ug sa salapi, nadati niya ug kamaya nga dili mahig kad ang gigikanan.

Minlakaw sila ngadto sa usa ka pantalan nga dili niya makitang ang tumoy unya mi abut ang upat ka babaye nga usa misulob sa boda nga saya. Didto pa ako sa dagat sa pagulan, sa pa pagtabok niya sa suba gihiligsan ang iyang baroto.

Run dari masakit ka, dili pa ngani siya mahibalo musuljt Bahin sa mga bata muktmipisal sila una agi niining dalana muabut ka sa singbahan.

ქუჩადაზი ბეჭეტიზი

სბანი

Aa, Bb, Dd, Ee, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Ng ng, Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Ww, Yy.

ქანმასხვეპელი ნიშნები: დამხმარე სიტყვები — **nga, mga, sa, ka, ba,pa.**
 ჩისადაზე ლაპარაკობს 26,7 მლნ. ადამიანი ჭილიპინებში. ქანეკუთვნება მაღაურ-პოლინეზიურ ენების ჩრდილო-მაღაურ ჯგუფს.

ჟაეტნამური

Tiếng Việt là ngôn ngữ dùng trong sinh hoạt giao tiếp của dân thường từ khi lập quốc. Bắt đầu từ khi Trung Quốc có ảnh hưởng tới Việt Nam, tiếng Việt đã du nhập thêm những từ ngữ Hán cổ như đầu, gan, ghế, ông, bà, cậu..., từ đó hình thành nên hệ thống Hán-Việt trong tiếng Việt bằng cách đọc các chữ Hán theo ngữ âm hiện có của tiếng Việt (trung tự như người Nhật Bản áp dụng kanji đối với chữ Hán và katakana với các tiếng nước ngoài khác). Số lượng từ vựng Tiếng Việt có thêm hàng loạt các yếu tố Hán Việt. Như là tâm, minh, đức, thiên, tự do... giữ nguyên nghĩa chỉ khác cách đọc; hay thay đổi vị trí như nhiệt não thành não nhiệt, thích phóng thành phóng thích.... Hoặc được rút gọn như thừa trần thành trần (trong trần nhà), lạc hoa sinh thành lạc (trong củ lạc, còn gọi là đậu phộng)...; hay đổi khác nghĩa hoàn toàn như phương phi trong tiếng Hán có nghĩa là "hoa cỏ thơm tho" thì trong tiếng Việt lại là "béo tốt", bồi hồi trong tiếng Hán nghĩa là "đi đi lại lại" sang tiếng Việt thành "bồn chồn, xúc động".... Đặc biệt là các yếu tố Hán-Việt được sử dụng để tạo nên những từ ngữ đặc trưng chỉ có trong tiếng Việt, không có trong tiếng Hán như là các từ sĩ diện, phi công (dùng 2 yếu tố Hán-Việt) hay bao gồm, sống động (một yếu tố Hán kết hợp với một yếu tố thuần Việt). Nói chung tỉ lệ vay mượn tiếng Hán trong tiếng Việt khá lớn (khoảng 25%) nhưng đại đa số những từ đó đều là những từ văn hoá (những từ thể hiện trình độ phát triển của xã hội) và về cơ bản, và chúng đã được Việt hóa cho phù hợp với các điều kiện xã hội, văn hóa tại Việt Nam. Do vậy tiếng Việt vừa giữ được bản sắc riêng của mình, vừa phát triển, tiến hóa và hoàn thiện dần theo nhu cầu và trình độ phát triển của xã hội.

სტრუქტურა და მნიშვნელობა

ცნობა

Aa, Ăă, Ââ, Bb, Cc, Dd, Đđ, Ee, Êê, Gg, Hh, H, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Ôô, Ơơ, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Uư, Vv, Xx, Yy.

ღანმასხვევებელი ნიშნები: ასოები – **Ăă, Ââ, Đđ, Êê, Ôô, Ơơ, Uư.**

ჟაეტნამურ ენაზე ლაპარაკობს 62 მლნ. ადამიანი ჟაეტნამში.

ქოლაპეუკი

Pos revid Volapüka, el de Jong äflekomi oki lü säkäd pakama e propagida Volapüka. Volapükaklub valemik Nedänik, pifünöl ün 1890, sekü def nitedäla limanas (kobikam valemik lätik ijenon ün 1910), no igeton lunükama zepa jiregik ed ifinükon voiko dabini calöfik oka de d. lid dekula yela: 1919; ab, gretadilo danü töbids ela de Jong, klub at ädönulifikon. Ün 1931, fino äjenon kobikam valemik (21id) Volapükakluba valemik Nedänik, dü kel limans äsludons ad laidabinükön klubi (to zep no pelunükumöl, klub neai pisädabinükon calöfiko). El de Jong ed el J. G. M. Reynders, Sr. (ko kel el de Jong ya ispodom lunüpo sis 1901), äfünom i Dilädi valemik feda Volapükaklubas.

Bal dunas balid Volapükakluba valemik Nedänik äbinon jaf gaseda nulik, tiädü Volapükagased pro Nedänapükans, as jäfidot kluba. Redakans äbinoms el de Jong ed el J. G. M. Reynders Sr. (lätikan ya ibinom redakan jäfidota büik Volapükakluba Nedänik: „Nuns blefik [= brefik] se volapükavol“). Nüm balid äpubon ün 1932; dü lif lölik okas, redakans älaipübons gasedi at nomöfiko äd ai mu kuratiko (pläo timü koup Nedäna fa NS-Deutän, kü päproibon fa koupanef). Me gased at, ästeifülom ad propagidön Volapüki. As sam, ün , äprimom medü yegegs in gaseds Nedänik lecedakomip ta Sperantamufans. Büo e poso äpübom modikosi dö patöfs legudik Volapüka, kel cedü om äbinon gitäti, bu püks mekavik votik, ad palasumön fa menef.

Dü yels äsököl, el de Jong älaivobom ad liegükön vödastoki Volapüka me penam fövotas mödik, o. b. liseds lunik vödas fa om pijafölas diseinü lölöfükam vödabuka okik.

ქოლაპეუკი დამწერლობები

ცხანო

Aa, Bb, Cc, Dd, Ff, Gg, ( ), Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn. Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Xx, Yy, Zz.

ქოლაპეუკი ხელოვნური საერთაშორისო ენაა, შექმნილი 1879 წ. გერმანელ პასტორ შარტინ შლეგერის მიერ.

ზული

Mina, isu nali: Kuhle singenzi i6utho siyohlasela uOuvudele, ngo6a kasise6aningl ngokwanele uku6a sehlule umuntu ohlakanipe kangaka, ose6ulele a6aniugi kalishuml kunathl eyedwa, kalula futhl Manje mina ngithi, kuhle schlukane slham-be nga6a6ili noma nga6vanye —koya ngokuihanda kwenu — singene ezindlini za6o 6ona la6a6antu esi6adiayo sizenze izihambi. Koya kuye sizoze simthole. A6amtholayo — noma omtholayo,—a6amtholayo, 6athi 6angam6ona 6amdumele ngaso leso-sikhathi 6enga6uzanga naku6ani 6am6ulale khona lapho kanye.

სტრუქტურული დამწერლობები

ცხანა

Aa, Bb, B6, Cc, Ch ch, Dd, Dl dl, Ee, Ff, Gg, Gc gc, Gq gq, Gx gx, Hh, Hh hb, Hl hl, Ii, Jj, Kk, Kh kh, Ll, Mm, Nn, Nc nc ,Nx nx, Ny ny, Oo, Pp, Ph ph, Qq, Qh qh, Rr, Ss, Sh sh, Tt.Tsh tsh,Uu,Vv,Ww,XX, Xh xh, Yy, Zz

ქანმასხვავებელი ნიშნები: ასოები — **B6**; ასოების შეერთება — **dl, hl**; თანხმოვნების წყვილები — **kh, th, mb, ng**.

ზულიზე ლაპარაკობს 8,2 მლნ. ადამიანი სამხრეთ ცფრიკის ქესპუბლიკაში.

ქანეკუთვება ბანტუს ენებს.

ქუჩაქმენული

ქუჩაქმენული დამწერლობები

Garashysz we baky Bitarap Turkmenistan dowleti Gundogaryn we Gunbataryn kop yuertlaryna tarao gidyan gadymy “Beyik Yupek” sowda yollarynyn catrygynda, geografik taydan innan amatly yerde yerleshyar. Shona gora-de, Turkmenistanyн territoriyasynyn usti bilen Gadymy we Orta asyr dowurlerinde hem dunya bazarlaryna tarap kerwen yollary, yodalary gecipdir.

Uzaklarda baslanan kerwen yolunyn bir sahsy oz dowrunde gadymy siwilizasiya merkezlerinin biri bolan Merwin usti bilen gecipdir. Gundogardan Yewropa tarap uzalyp gidyan kerwen yolunyn sowda merkezlerinin biri bolan gadymy Koneurgenc hem “Turkustanyн derwezesi” diyliр atlandyrylypdyr.

Beyik yupek yolunyn yene bir shahasy ilki Murgap deryasynyn boyu bilen, sonra Owganystanyн ustunden Hindistana cenli baryp yetipdir.

Gundogaryn we Gunbataryn gadymy sowda aragatnashyklaryn Turkmenistanyн territoriyasynyn hem usti bilen amala ashyrmak uly rol oynan Beyik yupek yoly indi bizin taze dowrumizde-Garashyszlyk dowrunde yene-de dikeldilip bashlandy. Yone bu gezek yontem kerwen yollary boyunca dal-de, polat reysleri arkaly dikeldilyar. Tejen-Sarags-Mashat demir yolunyn gurulmagy bilen Turkmenistanyн ustunden Transaziya kontinentara demir yol magistraly acyldy we ol Beyik yupek yolunyn ugrynyn gidyar. Ol Pekinden (Hytay) Yewropanyн bosagasynda yerleshen Ystambula(Turkiya) cenli yetyar, Pars aylagyna hem yeter.

Garashysz Turkmenistan dowletinin Yewropa bilen Aziyanyn catrygynda yerleshmegi, onun geosyyasy yagdayynda oran uly amatlyklyklar doredyar.

სნბანი

Aa, Bb, Çç, Dd, Ee, Ää, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Žž, Kk, Ll, Mm, Nn, Ńń, Oo, Öö, Pp, Rr, Ss, Şş, Tt, Uu, Üü, Ww, Yy, Ýý, Zz.

ქანმასხვაევებელი ნიშნები: ასოები – **Çç, Ää, Žž, Ńń, Öö, Şş, Üü, Ýý.**

ქუჩაქმენულ ენაზე ლაპარაკობს 4,6 მლნ. ადამიანი ქუჩაქმენეთში, ორანში. ქანეკუთენება თუჩაქმული ენების ოლუზურ ჯგუფს.

ტურქული

Altay Dağları civarından kaynaklanan dil, onu kullანan göçebe kavimlerin doğდა Jაპონია'ya, ბატიდა ისე ავრუპა'ya დოგრუ ხარეკტილე ჯაილმისტირ. აფგანისტიანი ვე ბატი ჩინ ცივარინდა მოგოლცა; რუსია, გუნეი ვე გუნეი დოგუ ჩინ ბოლგესინდე ტუნგუზ; ესკი რუსია ულკელერინდე ბატიდა ტურკიე'ye, გუნეიდე ისე ირან'ა ჯაილანი ბირ ალანდა ისე ტურკი დილერ ოლარაკ დეგისმისტირ. გუნეიდე ბულუნანი ბაშლიცა ტურკი დილერ ტურკე, აზერი ტურკესი ვე ტურკმენ ტურკესიდი. ოგუზ ბოილარინი კულანდიტი გავავუზ ლეხელერი ვე ირან კაიანკლი ჰორასანი ლეხესი, ტურკიე ლეხესი ილე ბირლიკე ბუგუნკუ ტურკენინ ბოლუმლერინი ოლუსტურმაკტადირ.

Divanü Lügati't-Türk, ტურკ კულტურინ ილკ ტურკ დილინი ანლანი ვე ჯაილანი სოზლუკ ესერი დირ ვე კაშგარლი მამუდი ტარაფინდიანი 25 ოცი 1072'დე ჯაილმანი ბაშლანმისტი ვე 10 შუბათ 1074'თე ბირირილმისტირ. ბუ კიტიპ იჩინდე ბუ ცუმლე ბულუნუი. "ტურკ დილინი ოგენმეკ ჩოკ გერეკლი ბირ იშ ოლურ". ტურკენინ ჯენგინ გრამერ ოზელიკლერინი ილკ ვე ან ჩარპიცი ბიჯიმდე ჯანსიტიორ.

ტურკენინ კულანონი ალანინი გენიშლენი ბირ ბაშკა კარახანი დეველი'ნინ მენსუბი, იკინცი ბირ ტურკ ვე ტურკე კულტურ აბიდეი ოლანი ჯუსუფ ჰას ჰაციბ დირ. ჯუსუფ ჰას ჰაციბ, კუტადგუ ბილიგ (კუტატკი/კუტატი ბილიკი, კუტლუ ედენ ბილიგია და მუტლუკ ბილიგისი) ადლი ესერი ილე ტურკ დილ ბირლიგინინ დიგერ ონემლი ჯაილანი ტემელინი ატი. (1069-1070 ჯილარინდა ბუ ტურკე ესერი ტამამლანი).

13/14.წწ. ჯაშამინი სურენ ჯუნუს ემრე ტურკენინ, ოზელიკლე ტურკე ჟიირ დილინინ ტემელი უსტასი ვე აბიდეი (ანტი) ოლმაკტადირ.

ჯუნუს ემრე'ნინ ედებიუტი ტარიხი ბაკიმინდიანი, ონემლი ბირ ჯანი და ანადოლუ'და, ტურკე ჟიირ დილინინ ონციუსი ოლმასი ვე ტასავუფ პრობლემარნი ჯალინი, კოლასი ანლასილური ბირ დილე სოილეიჯი ნენდილედირ.

სხვაბანი

Aa, Bb, Cc, Çç, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, İi, Iı, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Öö, Pp, Rr, Ss, Şş, Tt, Uu, Üü, Vv, Yy, Zz.

ქვემოთხსენიებული ნიშნები: ასოები – **Çç, ğ, İı, İi, Öö, Şş, Üü.**

ტურქულზე ლაპარაკობს 53 მლნ. ადამიანი ტურქეთში. ქანეკუთენება ოურქმანულ ენებს.

სტრუქტურული დამწერლობები

T

ჰოპ გოყალ ლუძიო ყოფ მუნზიფ გო Henral ადი ილ, აპა მუ-
 შა ანილ რა გო მუნზიფ ილ ინილ ცოცუფ ადი ილ ჰა. ინილ ცოცუფ მუ-
 შილ ჰოპ Zhogop ცუფ მა მუვა მუდა გო ცი ნო ცულ გო ცუ ფულ
 ნო ჰალი. ჸეპ ლე ჰოპ ჰაფ, აპა იმ ილ მუნზიფ ილ სუ ინილ ცოცუფ რა-
 მიპ ვე აპ გა გელ გო, გოყალ მუნზიფ სიმუ რუკო დოქა ჰაფ? წი-
 პინაფ ჰოპ ცუპ მუ კაჰყუ რაფ: ინილ ცოცუფ რილ ნუპ ჰაშამო, ცუ
 ჰუგოპ ჯეზურ აჯუ ცუფ ნუპ გონრაფ ცუ ჰო, ცუპ მუ ჰინა მურსულ
 ჰუგოპ ნუპ, ვუნილ ცოცუფ ინილ ლელბერ, ცუპ რუპაჰ ჰუგოპ ვუნილ
 ცოცუფ ინილ გო ლელბერ სუ ჰა.

ქვროპული დამწერლობები

სნბანი

**Aa, Bb, Cc, Cc, Dd, შა , Ee, აა, Ff, Gg, Gg, Hh, ყყ,
 II, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, ი ი, Oo, თე, Pp, Qq, Rr, ჯჯ,
 Ss, Tt, Uu, Vv, Ww, Xx, Yy, Zz, ჴჴ, ჶ.**

ქანმასხვავებელი ნიშნები: ასოები – **ც, შა, თა, გ, ყყ, დი, თე, ჴ.**
 T ენაზე ლაპარაკობს 3,2 მლნ. ადამიანი ჩინეთის პროვინციებში
 სინუანი, უუნანი, ლუჯოუ, ლუანსი.
 ქანეკუთენება ჩინურ-ტიბეტურ ენების ტიბეტურ-ბირმანულ ჯგუფს.

ქლო

Hike li ricevis luxa vesti, ora manjilaro e veturo. Omfia-jorne on pozis a M sur la tablo dekduo pladi plena ye astoniva supo, ye rostita hanyni, ye dolcaji e cetera. En lia poshi gaye sonetis arjenta moneti. Dekono de to suficegus. Vespere la chatnbro, ube la ex-hakisti lojis due, esis lumizata per bel;i brilanta kandeli. On povus pensar, ke la naskeyo dil yarozi eais la cielo ipsa od admirnime ke li eslis oUmpani. Quante olu la tempo pasis tante plu bone la malyuna gespozi su sentis. Pos kelk-a dii li ja ricevis dudek quar pladi vice dekdu, i. e. la duoplo. Sed meze la tablo ta rejo imperis starigar vazoo tute por ke nia paro ne povez yidar quon ol

სტენოგრაფიული სისტემა

სწავლა

Aa, Bb, Cc, Ch ch, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Sh sh, Tt, Uu, Vv, Xx, Yy, Zz.

ქანმასხვევებელი ნიშნები: ასოების შეერთება – **ch, qu, sh.**

ქლო ხელოვნური საერთაშორისო ენაა, შექმნილი ესპერანტოს რეფორმირების მიზნით.

ნგლისური

English is an Anglo-Frisian language. Germanic-speaking peoples from various parts of northwest Germany (Saxons, Angles) as well as Jutland (Jutes) invaded what is now known as Eastern England around the 5th century AD. It is a matter of current debate whether the Anglo-Saxon language spread by displacement of the original population, or the native Celts gradually adopted the language and culture of a new ruling class (see Sub-Roman Britain). There is also some debate as to whether there were substantial numbers of Saxons already in Britain in late Roman times.

Whatever their origin, these Germanic dialects eventually coalesced to a degree and formed what is today called the Old English language, which resembled some coastal dialects in what are now north-west Germany and the Netherlands (i.e. Frisia). Throughout the history of written Old English, it retained a synthetic structure closer to that of Proto-Indo-European, being based on a single literary standard, while spoken Old English became increasingly analytic in nature, losing the more complex noun case system, relying more heavily on prepositions and fixed word-order to convey meaning. This is evident in the Middle English period, when literature is first recorded in the various spoken dialects of English of the time, after written Old English lost its status as the literary language of the nobility.

ქვროპული დამწერლობები

სხანო

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Ww, Xx, Yy, Zz.

სანმასხვავებელი ნიშნები: ასობის შეერთება — **ch, ea, ee, gh, oo, sh, th, wh**; დამხმარე სიტყვები — **and, are, by, her, his, she, that, the, to, was, were, what, when, with, you.**

ნგლისურ სახელმწიფო ენაა შიდ ღრიტანეთში, სმერიკის ჭეერთებუო ჭტატებში, ხანადაში, სვსტრალიაში, სხალ სელანდიაში.; გავრცელებულია აგრეთვე სრლანდიაში, სამხრეთ სფრიკის ტესპუბლიკაში, სნდონთში. შასზე ლაპარაკობს 400 მლნ. ადამიანი.

სანეკუთვნება ინდოევროპული ენების გერმანულ ჯგუფს.

ინდონეზიური

Bahasa Indonesia adalah bahasa resmi Negara Republik Indonesia, namun hanya sebagian kecil dari penduduk Indonesia yang benar-benar menggunakannya sebagai bahasa ibu. Untuk sebagian besar lainnya bahasa Indonesia adalah bahasa kedua. Bahasa Indonesia ialah sebuah dialek bahasa Melayu yang menjadi bahasa resmi Republik Indonesia.

Bahasa Indonesia diresmikan pada kemerdekaan Indonesia, pada tahun 1945. Bahasa Indonesia adalah bahasa dinamis yang terus menyerap kata-kata dari bahasa asing. Berasal dari rumpun yang sama, Bahasa Indonesia adalah dialek terstandarisasi dari bahasa Melayu, dan keduanya cukup mirip. Fonologi dan tata bahasa dari bahasa Indonesia cukuplah mudah, dasar-dasar yang penting untuk komunikasi dasar dapat dipelajari hanya dalam kurun waktu beberapa minggu. Bahasa Indonesia merupakan bahasa yang digunakan sebagai pengantar pendidikan di sekolah di Indonesia.

Bahasa Indonesia dikembangkan dari salah satu dialek bahasa Melayu, sebuah bahasa Austronesia (atau Melayu-Polinesia) yang digunakan sebagai lingua franca di kepulauan India (Indonesia) selama berabad-abad. Bahasa ini sering dinamai dengan istilah Melayu Pasar. Jenis ini sangat lentur sebab sangat mudah dimengerti dan ekspresif, dengan toleransi kesalahan sangat besar dan mudah menyerap istilah-istilah lain. Bahasa ini bahkan lebih banyak ditemukan dalam alkitab yang digunakan misionaris yang mendarat di Indonesia, dibanding bahasa aslinya.

Dikenal pula istilah Melayu Tinggi, bahasa yang hanya digunakan kalangan kerajaan di sekitar Sumatera, Malaka, dan Jawa. Bahasa ini lebih sulit karena penggunaannya sangat halus, penuh sindiran, dan tidak seekspresif Bahasa Melayu Pasar.

ცნობანი

Aa, Bb, Ch ch, Dd, Dj dj, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Ng ng, Nj nj, Oo, Pp, Rr, Ss, Sj sj, Tt, Tj tj, Uu, Vv, Ww, Zz.

ქანმახსვავებელი ნიშნები: ასოების შეერთება – **itu, ini, ngg**; დამხმარე სიტყვები – **di, ke, ber**.

ინდონეზიურ ენაზე ლაპარაკობს 188 მლნ. ადამიანი. ქანეკუთვნება მაღაურ-პოლინეზიური ენების ინდონეზიურ ჯგუფს.

ინტერლინგვა

Interlingua es un lingua auxiliar international basate super le vocabulos commun al major linguas westeuropee e super un grammatica angloromanic simpliciate, inicialmente publicate in 1951 per International Auxiliary Language Association. Appellate a vices Interlingua de IALA pro distinguer lo del altere usos del parola, illo es le subjecto de iste articulo e le lingua de iste encyclopedia integre.

Anque Latino sine Flexione de Giuseppe Peano esseva anteriormente appellate Interlingua ma iste denomination cadeva in disuso post le publication de Interlingua de IALA.

Interlingua pote in ultra esser un synonymo pro lingua auxiliar international. Vide tamben interlinguistica.

Finalmente, un interlingua pote esser un language abstracte intermediari usate in le traduction per computator de linguas human.

Le hereditage linguistic commun de Europa e del Americas es greco-latin. Le latino que ha supervivite in le linguas moderne es registrate in un libro del instituto scientific IALA (International Auxiliary Language Association) per linguistas e philologos professional, qui laborava inter 1924 e 1951.

Le resultado se nomina interlingua. Su grammatica es simpliciate al maximo, e un europeo o americano instruite comprende immediatemente un texto technic o scientific in interlingua a prime vista e apprende su uso active in tempore brevissime.

Su utilitate practic se ha demonstrate como lingua de summarios in publicationes scientific, super toto in le campo medical, e como lingua unic in conferentias international.

ქართული დამწერლობები

სხვაბი

Aa, Bb, Cc, Ch ch, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Ph ph, Qu qu, Rr, Ss, Tt, Th th, Uu, Vv, Ww, Xx, Yy, Zz.

ინტერლინგვა ხელოვნური საერთაშორისო ენაა, შექმნილი ლათინური ენის ფუძეზე.

სლანდიური

Is í an Ghaeilge (.i. Gaeilge na hÉireann) an teanga Ghaelach a labhraítear in Éirinn. Is í teanga náisiúnta agus príomhtheanga oifigiúil na hÉireann í. (Tá an Béarla luaite sa Bhunreacht mar "theanga oifigiúil eile".) Ar an 13 Meitheamh, 2005 d'aontaigh airí gnóthaí eachtracha an Aontais Eorpaigh glacadh leis an nGaeilge mar theanga oifigiúil oibre san AE. Ón 1 Eanáir 2007 cuireadh tús leis an stádas oifigiúil seo, agus ba é an tAire Nollaig Ó Treasaigh, T.D., an chéad aire Éireannach a labhair Gaeilge ag cruinniú de Chomhairle na nAirí, an 22 Eanáir 2007.

Tá go leor ainmneacha eile réigiúnda nó stairiúla ar an teanga freisin: Gaedhealg, Gaedhilde, nó Gaedhilg (i gConamara), Gaedhilic nó Gaeilic (in áiteanna i Maigh Eo), Gaedhealaing nó Gaoluinn (sa Mhumhain), Gaedhlag (Ó Méith – Ard Mhacha agus Lú), Gàidhlig (in Albain), Gaelg/Gailck in Oileán Mhanann agus Guithealg nó Goidele (Sean-Ghaeilge). Go minic, níl i gceist leo seo ach litrithe malairteacha ar an bhfocal "Gaeilge" agus iad ag baint leis an tréimhse réamhchaighdeánach (féach thíos chun a thuilleadh eolais a fháil), ach tabhair faoi deara gurb iondúil inniu a úsáidtear an leagan Muimhneach d'ainm na teanga, Gaelainn, le tagairt a dhéanamh do chanúint an chúige ina gcluinféa an t-ainm seo uirthi. D'fheicfeá Gaoluinn, leis, toisc gur mar "é" fada a fhuaimnítear "ao" an litrithe sna canúintí deisceartacha.

Ba é an tOgham an chéad chóras scríofa don Ghaeilge, ach is gnách í a chur ar pár i litreacha Laidine le níos mó ná míle bliain anuas. Sa tseachtú haois a tháinig an chéad leagan scríofa den teanga, mar atá, an tSean-Ghaeilge, ar an bhfód, agus í sách difriúil fós leis an gcineál Gaeilge a labhraítear inniu.

სბანი

Aa, Áá, Ææ, Bb, Dd, Ee, Éé, Ff, Gg, Hh, Ii, Íí, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Óó, Öö, Pp, Rr, Ss, Tt, Uu, Úú, Vv, Xx, Yy, Ýý, Zz, Ðð, Þþ.

ჴანმასხვავებული ნიშნები: ასოები – **Áá, Ææ, Éé, Íí, Óó, Öö, Úú, Ýý, Ðð, Þþ**; ასოების შეერთება – **aoi, eai, iui, bh, ch, dh, fh, gh, mh, sh, th.**

სლანდიურ ენაზე ლაპარაკობს 242 ათასი ადამიანი. ჴანეკუთვნება ინ-ლოკროპული ენების გერმანულ ჯგუფს.

სტრუქტურული დამწერლობები

ქტალიური

L'italiano moderno trae origine dal latino, e come i vari dialetti italiani e altre lingue romanze, proviene dal latino volgare (parlato dal popolo, volgo) e non dal latino illustre, che fu la lingua usata dai letterati dell'epoca.

Mentre la lingua letteraria rimase "cristallizzata" da regole grammaticali precise, frutto di un lavoro letterario lungo cinque secoli, nel corso dei secoli la lingua parlata si trasformò divenendo sempre più simile ai vari dialetti italiani attuali (e alle altre lingue romanze nel mondo romano fuori la penisola), adattandosi ai diversi accenti locali e subendo influenze diverse nelle varie regioni d'Europa.

Scomparvero così i casi e nacquero gli articoli: il numerale unus, per esempio, significava anche qualcuno, un tale e divenne articolo indeterminativo (unus indeterminativo lo usa anche il poeta Ovidio nelle "Metamorfosi"); i pronomi dimostrativi divennero articoli determinativi e nuovi dimostrativi vennero formati fondendo i vecchi ille e iste con eccu(m). Il primo documento sino a oggi trovato in lingua italiana non è un'opera letteraria bensì un placito notarile, conservato nell'abbazia di Montecassino e risalente al 960: è il cosiddetto Placito capuano.

L'italiano moderno non è, come spesso accade con le lingue nazionali, un dialetto che è riuscito a far carriera; ad imporsi, cioè, come lingua ufficiale di una regione molto più vasta di quella originaria. In realtà si tratta di un connubio linguistico delle corti medievali italiane riunite, con forti influenze linguistiche, sulla base di un substrato del fiorentino, parlato a Firenze.

ქუჩადაბუ ბაძეჩუხადაყუჩ

ცხანა

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Zz.

ქანმასხვაკეხელი ნიშნები: ასოების შეერთება — **gh, gl, gn, sc**; დამხმარე სიტყვები — **agli, ai, al(le), coi, dagli, dai, dal(le), degli, di, gli, gia, molto, negli, nel(le), nei, pei, piu, senza, sugli, sul(le)**.

ქტალიურ ენაზე ლაპარაკობს 65 მლნ. ადამიანი ქტალიაში, სან-შარინოში, შვეიცარიაში. ქანეკუთვნება ინდოევროპული ენების რომანულ ჯგუფს.

ხავა

Bui gu je dang dix, siao louc dix mai yuh noh haoghvuan.

სხვა

**Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ft, Gg, Hh, li, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp,
Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Ww, Xx, Yy, Zz.**

ხავა ენაზე ლაპარაკობს 200 ათასი ადამიანი ჩინეთის პროვინცია
აუნანში. ესენი ენაზეა ჩინურ-ტიბეტურ ენების მონ-კხმერულ ჯგუფს.

ხატალანური

A propòsit del llatí vulgar, cal ressenyar que els romans vivien en situació de diglòssia: la llengua de cada dia no era el llatí clàssic, el llatí dels textos literaris o sermo urbanus (el 'discurs urbà', és a dir, refinat) es trobava estancat per la gramàtica (com ja ho estava el sànscrit en la mateixa època a l'Índia), sinó una forma distinta encara que pròxima, en un procés de desenvolupament més lliure, el sermo plebeius ('discurs plebeu'). Pareix que el llatí clàssic no es limitava a un ocupació llibresca, sinó que el parlaven les classes socials elevades, mentre que el sermo plebeius era la llengua del poble pla, els comerciants i els soldats. Sense possibilitat d'accedir a l'estatus de llengua literària, el llatí vulgar ens és conegut sobretot per la fonètica històrica, citacions i crítiques pronunciades pels parlants d'un llatí literari, així com per nombroses inscripcions, registres, comptes i altres textos corrents. D'altra banda, el Satyricon de Petroni, una espècie de «novel·la» escrita probablement en el primer segle de la nostra era i que va passant pels entorns marginals de la societat romana, és un testimoni important d'aquesta diglòssia: segons la seua categoria social, els personatges s'expressen en una llengua més o menys pròxima a l'arquetip clàssic.

Entre els textos que han censurat les formes jutjades decadents i errònies, cal destacar l' Appendix Probi, una espècie de compilació d'«errors» freqüents recopilats per un cert Probus que data del segle III de la nostra era. Són aquestes formes, i no els seus equivalents en llatí clàssic, les que es troben en l'origen de les paraules utilitzades en les llengües romàniques.

ცხანა

Aa, Bb, Ce, Çç, Ch ch, Dd, Ee, Ff, Gg, Gu gu, Gü gü, Hh, Ii, Jj, Ll, Ll ll, Ll ll, Mm, Nn, Ny ny, Oo, Pp, Qu qu, Qü q ü, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Xx, Zz.

ქანმასხვაკეპელი ნიშნები: ასო – **ü**.

ხატალანურ ენაზე ლაპარაკობს 8,1 მლნ. ადამიანი ქსპანეთში. ქსანეკუთუნება ინლოვეროპული ენების რომანულ ჯგუფს.

ქსროპული დამწერლობები

ხაშუბური

Kaszëbsczi jãzëk - jãzëk z zòpòdnosłowiańszcégò karna słowiańszcizich jãzëków, chtërnym gòdò wiãcy jak 50 000 Kaszëbów. Kaszëbsczi je jednym z pòmòrczich jãzëków - ò apartnym jãzëkù mòzna rzec ju w XIV stolace. Nòstarszi kaszëbszczé knédzi to Duchowe piesnie Dra Marcina Luthera i inszich nabożnich męzow Szymona Krofëja z 1586 rokù, jak téz z rokù 1643 Michòła Pontanusa Mały Catechism Niemiecko Wándalski abo Slowięski. Dzysdniowò lëterackò kaszëbizna je ewòlucjã zabédowónëj przez Floriana Cenòwe, wprzód w 1848 (?) - ta równak òstała òdnalazlò w ruszczich archiwach kòl kùńca XX stalata - ë w 1879 rokù w Zarés do grammatikj kasebsko-slovnjskjé mòvé, wëdanej w Pòznaniu. Badëra kaszëbiznë Fridrich Lorentz wëpartnił w kaszëbsczim jãzëkù 47 zwãków, chtërne sã dzysdniowò pisane 34 lëterama, jich dzél (ch, cz, dz, dż, rz, sz) òb sparłaczenie lëter.

Syg kaszëbiznë òd kùli lat bezùstankòwò sã zmieszã. Do niedòwna westrzòdk pòlsczich mòwnòuczalich panowãła ùdba, że kaszëbsczi je blòs dialektã pòlsczégò jãzëka. W 2003 rokù naznaczono kaszëbiznë trzëlëterowi midzënròdny kòd CSB wedle normë ISO 639-2.

Dzysdniowò w Pòlsce a òsoblëwie na Kaszëbach je cziledzësãt szkòłów, w chtërnych dzëcë uczã sã kaszëbszczégò. Òd 2005 rokù je mòżnota sklòdania egzaminu maturalniégò z negò jãzëka. W kaszëbsczim wëdòwane sã knëżczë, czãdniczë a téz nadëwane programë w radiju czë telewizjji.

Wedle ùstawë ò nròrodnëch ë etnicznych miésziznach òs òbëndowich jãzëkach z 6 stëcznika 2005 rokù je mòżebnota brëkòwania przed ùrzãdami gminów, kòl ùrzãdniégò jãzëka, kaszëbszczégò jakno pòmòcniégò jãzëka.

ცხვანი

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Kk, Ll, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Uu, Ww, Yy, Zz.

ხაშუბურ ენაზე ლაპარაკობს 200 ათასი ადამიანი ოლონეთში. ქანეკუთვნება ინდოევროპული ენების სლავური ჯგუფის დასავლურ ქვეჯგუფს.

სტინდარტული დამწერლობა

ბეჭუა

Imapajtaini niaranqui: ckampallaml capusckayqui sujta, sujta munacusp?. sonckoytami nanachianqui. Mamayquisi piñacusccka nocka piñacuscckayta yiachas, nocka yachas piñacuni ckeñal.itusniy cuestaaptin. Pay yantata aparnun mancata timpuchinayeupaj, Tuta mushaycka ucuchata apis micora.

Usianaypaqtaq kayta nisaq llapallaykichikpaq: Kausayqa auqaymi, tnkuy imapas qocharayaspaqa, sayarispaqa waqlinmi, wañunmi: lkillaq ripuripuyllam, cheqallam kausan wiñawiñaypaq. Chavmi kausasun sullull wiñawiñaypaq kausachiwananchikpaq, llamkay sumaychawanancikpaq kausachiwananchikpaq, llamkay sitmaychawananchikpaq. Kunanqa ripusaqñam. Paqa-rinkama.

ქუჩადაზნ ბეჭეტიზაყუყ

სბანო

Aa, Cc, Ch ch, Ff, Qq, li, Jj, Kk, Ll, Ll ll, Mm, Nn, Ññ, Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Uu, Ww, Yy.

ქანმასხვევებელი ნიშნები: ასოები – **Ññ.**

ბეჭუა ენაზე ლაპარაკობს 14,8 მლნ. ადამიანი უერუში, უკვადორში და ჟოლივიასში. უსნეკუთენება ცენტრალური და სამხრეთ ამერიკის ინდიელების ენების ჯჯგუფს.

ხონგო

Nsungi yo basenda mbainbu bu ifwene, bakento bavvidl baka maya mau. Yandi mpi mwana nkento, zina diandi Nkenge, yandi mpi wele mu baka mbambu andi. Bu kasenda-kasenda. mbambu imwangene.

Kilumbu kimosi Na Nzlma wlsidi bu kasa nde: 'E mwana nkento, unguna masa, inwa kwamo, kiwlna kina yamo!"
Yandi kasidl kwandi mpaka ko nde: *Nda, nwa kwaku muna nkongi amo, una gana klosi".

სტრუქტურული დამწერლობები

ცხანო

**Aa, Bb, Dd, Ee, Ff, Gg, li, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Ss, Tt,
Uu, Vv, Ww, Xx, Yy, Zz.**

ხონგო ენაზე ლაპარაკობს 9,2 მლნ. ადამიანი ზაირში, ცნოლაში და ხონგოში. ლანკუენება ბანტუს ენებს.

ბრი

ქროპული დამწერლობები

ცხანი

Āā, Aa, Cc, Ee, Gg, Hh, (‘), Īī, li, Kk. Kw kw, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Ss, Tt, Uu, Ww, Yy, Oo oo, Ew ew, Ow ow.

ქანმასხვევებელი ნიშნები: ასოები – **Āā, Īī.**

ბრი ენაზე ლაპარაკობს 70 ათასი ადამიანი ხანადის პროვინციებში შანიტობა და სასკანევიანი. ქანეკუთვნება ჩრდილოეთ ამერიკის ინდიელების ალგონკინური ენების ალგონკინურ-ვააკაშურ ჯგუფს.

ზატვიური

Latviešu valoda ir dzimtā valoda apmēram 1,5 miljoniem cilvēku, galvenokārt Latvijā, kur tā ir vienīgā valsts valoda. Lielākās latviešu valodas pratēju kopienas ārzemēs ir Austrālijā, ASV, Zviedrijā, Lielbritānijā, Vācijā, Brazīlijā, Krievijā. Latviešu valoda pieder indoeiropiešu valodu saimes baltu valodu grupai.

Latviešu valodai ir trīs pamatdialekti, kas var tikt sīkāk iedalīti atsevišķās izloksnēs. Lībiskais (tāmnieku) dialekts iedalās Kurzemes un Vidzemes izloksnēs. Vidusdialekts iedalās kursiskās, zemgaliskās un Vidzemes izloksnēs. Augšzemnieku dialekts iedalās sēliskās un latgaliskās izloksnēs. Latviešu literārās valodas pamatā ir vidusdialekts.

Tiek uzskatīts, ka latviešu valoda sākusi veidoties ap 7.-9.gs., kad izveidojās latviešu ciltis - kurši, latgaļi, zemgaļi, sēļi. Vienotas valodas attīstību veicināja atsevišķo cilšu konsolidācija, to apdzīvotajām teritorijām nokļūstot Livonijas ordeņa pakļautībā. Latviešu valodas veidošanās noslēdzās 16.gs. gadsimtā, liela nozīme latviešu valodas izveidē ir latgaļu un zemgaļu valodām, tāpat arī lībiešu valodai. Senākie rakstu paraugi latviešu valodā - baznīcas dziesmu tulkojumi - ir no 1530. gada. Sākotnēji latviešu valoda tika pierakstīta gotiskajā ortogrāfijā, kas tajā laikā tika lietota vācu rakstībā. Tā nebija piemērota latviešu valodai, tāpēc jau 19.gs. gadsimta vidū Juris Alunāns ierosināja veikt rakstības reformu 1. Jaunās ortogrāfijas principus vēlāk izstrādāja Kārlis Mīlenbahs un Jānis Endzeliņš. Tā tika pieņemta 1908. gadā un to oficiāli apstiprināja jaunā Latvijas valsts 1919. gadā. Tomēr pilnīga pāreja uz latīņu alfabētu ar diakritiskajām zīmēm notika pēc tam vairāku gadu laikā.

სტრუქტურული დამწერლობები

სხვაბო

Aa, Āā, Bb, Cc, Čč, Dd, Ee, Ēē, Ff, Gg, Ģģ, Hh, Ii, Īī, Jj, Kk, Kk, Ll, Lļ, Mm, Nn, Ņņ, Oo, Pp, Rr, Ss, Šš, Tt, Uu, Ūū, Vv, Zz, Žž.

ქანმასხვავებული ნიშნები: ასოები – **Aa, Čč, Ēē, Īī, Šš, Ūū, Žž.**
 ზატვიურ ენაზე ლაპარაკობს 1,6 მლნ. ადამიანი ზატვიაში.
 ქანეკუთენება ინდოევროპული ენების ბალტიურ ჯგუფს.

ქსაზე

Libau lie Lahözhe himir hei chield vel cho yø. 1950 xor Gochini tad yo Lahözhe oda dei lie Bezhl lø qal lie Mau zhushi tar oli zha dad bid vei yø. Belie xa el vei veid lövq vel gecha zhigua shloshiau tar zha ni daq lie zhibu el jad, axo qorla xorno gadei gar zhizhi jad.

ქვროპული დამწერლობები

ცხანო

Aa, Bb, ББ, Cc, Dd, ДД, Ee, Ff, Gg, Гг, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Өө, Xx, Yy, Zz, Зз.

ქანმასხვავებელი ნიშნები: ასოები – **ББ, ДД, Өө, Зз.**

ქსაზე ენაზე ლაპარაკობს 560 ათასი ადამიანი ჩინეთის პროვინცია ჯუნნანში. ქსანეკუთვნება ჩინურ-ტიბეტურ ენების ტიბეტურ-ბირმანულ ჯგუფს.

ზინგალა

Na ntngn̄ okangolaka ndáko ȳsa, kási s̄k̄n̄ m̄'i ebimi míngi t̄é, jilá kíno esilí bisó koliya. S̄k̄n̄ osú kólí ndáko, bímisá kítí ȳsa libándá, Malámu kotiya kítí na nkékéle na balásáni, kási kotíka yangó na mabáyá na ndáko mp̄ na bojito.

სტრუქტურული დამწერლობები

ცხანო

Aa, Bb, Dd, **Ee**, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, **ა**,
Pp, Ss, Tt, Uu, Ww, Yy.

ქანმასხვეპელი ნიშნები: ასოები – **Ee, ა**.

ზინგალაზე ლაპარაკობს 750 ათასი ადამიანი ჩონგოში. ქანეკუთვნება ბანტუ ენებს.

წესი

Сошыъ соѣиб тѣб њя заб ѣа. Сошыъ дѣл тавруб тавча
 олкѣб олѣѣл лѣ сѣ дѣ gab ѣая палѣу ѣаф, сошыъ соѣиб хѣя
 лѣбхо аѣа дѣл кѣлѣ лѣ сѣ дѣл gab ѣая палѣу.

Сошыъ соѣиб ѣя чѣлѣз ѣоб шыъ аѣе тоббу зѣя дѣл ѣя
 зѣб аѣа ѣе убѣлѣф тѣбѣлѣф тѣ ѣя чѣлѣз зѣлруб ѣя ' чѣлѣз
 хѣлѣб зѣб аѣа чѣл шыъб дѣл ѣя гѣдѣл ѣафѣя ѣлѣгы ѣаф
 ѣя чѣлѣз зѣлруб ѣаф.

ქართული დამწერლობები

სხანი

**Aa, Bb, Бб, Cc, Dd, Дд, Ee, Ээ, Ff, Gg, Гг, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll,
 Mm, Nn, Њн, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Зз, Tt, Чч, Шш, Ыы, Xx, Yy,
 Zz, Џџ, Лл, Яя, Фф, Ыь, Цц.**

ქანმასხვავებელი ნიშნები: ასოები – **Бб, Дд, Ээ, Њн, Зз, Шш, Ыы,
 Џџ, Лл, Ыь.**

წესზე ლაპარაკობს 700 ათასი ადამიანი ჩინეთის პროვინციებში
 სიჩუანი და აუნნანი. ქანეკუთვნება ჩინურ-ტიბეტურ ენების ტიბეტურ-
 ბირმანულ ჯგუფს.

უბიტკური

Lietuvių kalba kaip baltų kalbų grupės kalba yra glaudžiai susijusi su latvių kalba ir mirusia prūsų kalba.

Lietuvių kalba kaip atskira rytų baltų šakos kalba pietinėje rytinių baltų dalyje ėmė klostytis nuo VII a. VI–VII a. latvių ir lietuvių kalbos atsiskyrė viena nuo kitos; vėliau ėmė skilti į tarmes. Manoma, kad apie XIII–XIV a. lietuvių kalboje ėmė išsiskirti pagrindinės aukštaičių ir žemaičių tarmės, kurios paskui dar smulkiau skaidėsi patarmėmis, o šios savo ruožtu – šnektomis bei pašnektėmis.

Aukštaičių dabar yra trys pagrindinės patarmės: rytų, vakarų ir pietų aukštaičiai, arba dzūkai, o žemaičių – taip pat trys: vakarų (arba klaipėdiškiai; donininkai), šiaurės vakarų (arba telšiškiai; dounininkai) ir pietų (arba raseiniškiai; dūnininkai).

Dabartinės literatūrinės kalbos pagrindas remiasi vakarų aukštaičių pietiečių (suvalkiečių) tarme, išlaikiusia senesnes fonetikos ir morfologijos lytis.

Seniausieji lietuvių kalbos paminklai siekia XVI a. pradžią. Pirmasis žinomas lietuviškas raštas – anoniminis poterių tekstas, ranka įrašytas į 1503 m. Štrasburge išleistos knygos „Tractatus sacerdotalis“ paskutinį puslapį. Tekstas remiasi dzūkų tarme ir veikiausiai yra nuorašas iš dar ankstesnio originalo. Nėra abejonės, kad bažnytiniių lietuviškų rankraštiniių tekstų būta ir anksčiau, gal net XIV a. pabaigoje, kadangi 1387 m. įvedus aukštaičiuose krikščionybę, tokių tekstų būtinai reikėjo religinei praktikai (istoriniuose šaltiniuose yra užuominų, kad pirmasis poterius į lietuvių kalbą esąs išvertęs Jogaila).

ცნბანი

Aa, Aą, Bb, Cc, Čč, Dd, Ee, Eę, Ėė, Ff, Gg, Hh, Ii, Ij, Yy, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Rr, Ss, Šš, Tt, Uu, Uų, Ūū, Vv, Zz, Žž.

ჲანმასხვავებელი ნიშნები: ასოები – **Aą, Čč, Eę, Ij, Šš, Uų, Ūū, Žž.**

უბიტკურ ენაზე ლაპარაკობს 3,45 მლნ. ადამიანი უბიტკაში, ცმერიკის ყვერთებულ ყტატებში. უსანეკუთვნება ინდოევროპული ენების ბალტიურ ჯგუფს.

ჩუბა

Kabuluku kuyabo ne nkaSama bua kuya kukeba biuma. Kabuluku uvwa ne mbuii mukaíl ukavu ne difu wamba kulela; nkašama uvwa ne wende mulume. Baya mu nilla e kusanga-nabo bimuma bikwame ku mutSI. Nkašama e kuambaye kabu-luku ne: "banda kulu." Kabuluku e kubandako kulu, kufola tilmuma e kueja munši. Tšimuma e kukuluka, kututa mbuli wako ía nima, mbuil kulelaye muana.

ქუჩადაზი ბეჭეტიზიდაყუჩ

ცხანი

Aa, Bb, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Ńń, Oo, Pp, Ss, Šš, Tt, Ty ty, Uu, Vv, Ww, Yy, Zz, Žž.

ქანმასხვევბელი ნიშნები: ასოები – Ńń, Šš, , Žž

ჩუბაზე ლაპარაკობს 7,1 მლნ. ადამიანი ზაირში. ქანეკუთვნება ბანტუ ენებს.

ზუჟიციური

ზემო ლუჟიციური

Srjedz Njehorńskich hiatow pozběhuje so kaž kupa mała hćrka, kotrejž 'wjesnjenjo džensa "Hajberk" rěkaju. Někotřl džě su sej z tuteje serbsko-němskeje skepsanki wutworlli •Synowu horku', ale woni so myla: syno drje so na tutej hćrce ženje džěłało njeje. Knježk, kotremuž tuta horka ze su-sodnymi hatami słušeše, měješe, dosć tučnych łukow mjez Lubatu a Kotołku. Tuž mam za to, zo prawe serbske mjeno tuteje hćrkl je bylo "Haj", ke kotremuž su knježl hajnlcy a šosarjo potom sej přlpowěsnili němskl "Berg".

ქვემო ლუჟიციური

Tsjo dobrl towaršojo: Wuhlik, puchek a słomička džjechu hromadže do cuzby. Ducey na swojlm puću nańdžechu konjacu stopu potnu wody a řewedžichu dolho. kak bychu pšez tohlej morjo pšijšli. Na posledku zradzichu sebi pak tola takhlej, zo dyrbi so słomička prjeki lehnyć a druhoj po nej morjo pšeńć-Wuhlik džješe najpfedy. Jako bje pak do počojcy stomički pšijšoł, chcyše so khwilku rozhladować, pšepali pak pši tym slćmičku a wobaj so teplštaj. Pacheřk, kiz so hižom pšeco woščereSe. poča so na to tak srfieć, zo so pukny.

ცხბანი

Aa, Bb, Bj bj, Cc, Ćć, Čč, Dd, Dž dž, Ee, Ćć, Ff, Gg, Hh, Ch ch, Ii, Jj, Kk, Ll, Lj lj, Ll, Mm, Mj mj, Nn, Ńń, Oo, Óó, Pp, Pj pj, Rr, Řř. (Rj rj), Ss, (Śś, Šš), Tt, Ts ts, Uu, Ww, Wj wj, Yy, Zz, Źź, Žž.

ქანმასხვავებელი ნიშნები: ასოები — Ćć, Čč, Ćć, Ńń, Óó, Řř, Śś, Šš, Źź, Žž.

ზუჟიციურზე ლაპარაკობს 100 ათასი ადამიანი ქერმანიაში. ქანეკუენება ინდოევროპული ენების სლავური ჯგუფის დასავლურ ქვეჯგუფს.

სტინდარტული დამწერლობები

ჭადურა

Samsu rowa satarétan konèng kadibi, artèna: tan-tarètanna Samsu djarèja taða' sè konèng, nèng Samsu sorang, otaba maskèjana aroba konèng, ta' saapa konèngnga, djau ètèmbang moso Samsu.

Otja' gabaj arèja otja' sè anjata'agi panggabajanna mahlok ban èn-laènna, akanṭa: ngabas, ngetter. Baða otja' gabaj sè ènjata'agi kalaban otja' oba'an. Otja' gabaj arèja kalamon èpadaddi ogerra tjarètana sèttong okara, okara djarèja tarkaḡang baða sè kennèng pobuwi lèsan, tarkaḡang endja', akanṭa: Ami adjalan (ta' kennèng), tapè Ami nolès (kennèng).

Baða polè sè ènjamaè otja' partolonganna otja' gabaj, akanṭa: bakal, mastè, kennèng.

ქართული დამწერლობა

სხვა

Aa, Bb, Dd, Ḑḑ, Ee, Èè, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Ṭṭ, Uu, Ww.

ქანმასხვევებელი ნიშნები: ასოები – **Èè Ṭṭ**.

ჭადურა ენაზე 10,8 მლნ. ადამიანი უნდონებიაში. უნაკუთვნება მაღალ-პოლინეზიური ენების ინდონეზიურ ჯგუფს.

ჭალაური

Bahasa Melayu adalah sejenis bahasa Austronesia yang dituturkan oleh orang Melayu dan penduduk-penduduk di Malaysia, selatan Thailand, Filipina, Brunei, Singapura, timur tengah Sumatra, kepulauan Riau, Kemboja, Vietnam, Sri Lanka dan Afrika Selatan. Bahasa ini merupakan bahasa kebangsaan Malaysia, Brunei, dan Singapura. Ia sangat serupa dengan bahasa Indonesia, bahasa kebangsaan negara Indonesia.

Menurut statistik penggunaan bahasa di dunia, penutur bahasa Melayu dianggarkan berjumlah lebih 300 juta (bersama penutur Bahasa Indonesia) dan merupakan bahasa keempat dalam turutan jumlah penutur terpenting bagi bahasa-bahasa di dunia selepas bahasa Mandarin, bahasa Inggeris dan bahasa Hindi/bahasa Urdu. Selain itu, dilaporkan sebanyak 70,000 orang mampu bertutur dalam bahasa Melayu di Sri Lanka, manakala di China, terdapat radio dalam bahasa Melayu. Bahasa Melayu juga diajar di universiti-universiti di United Kingdom, Amerika Syarikat, Australia, Belanda, China, Jerman, New Zealand dan beberapa tempat yang lain.

Bahasa Melayu Piawai ialah Bahasa Melayu Riau, Indonesia, seperti yang dipersetujui oleh Indonesia, Malaysia, dan Brunei. Bahasa Melayu Riau dianggap tempat kelahiran bahasa Melayu. Di Malaysia, bahasa Melayu mengalami perubahan nama beberapa kali. Pada awal 1970-an, Bahasa Melayu dinamakan Bahasa Malaysia atas sebab politik. Namun sejak akhir-akhir ini, nama "Bahasa Melayu" digunakan semula. Di Indonesia, bahasa Melayu juga dikenali sebagai

სტანდარტიზაცია

სტანდი

Aa, Bb, Ch ch, Dd, Ee, Ęĥ, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Kh kh, Ll, Mm, Nn, Ng ng, Ny ny, Oo, Pp, Rr, Ss, Sh sh, Tt, Uu, Ww, Yy.

ქანმასხვავებელი ნიშნები: ასოები – Ęĥ.
 ჭალაურ ენაზე ლაპარაკობს 21,3 მლნ. ადამიანი ზნდონეზიაში, ჭალაჯიაში, ჭაფლანდში. ქანეკუთვნება მალაურ-პოლინეზიური ენების ინდონეზიურ ჯგუფს.

ჭალგაშური

ქუჩადაბნ ბეჭეტიზი

I Marco Polo dia nanome ny anarana hoe: Madeigascar na. Mo gelaiso: nafangrony tamin'ny tanana any Somalia Mogadiscio. Sarintany eoropeana misy an'i Madagasikara ny toerany eo atsinanan'i Afrika. Ny "Portuguais" nanome ny anarana "Saint-Laurent", "l'île dauphine" hoy ny Frantasy. Nandroso ny taona, nipoitra ny hoe Madagasikara ka ny mponina tao Faradofay "Fort Dauphin" dia natao hoe "Madagascarois" na "les Madécasses". Mpandinika tantara no milaza fa ny teny madekasy dia avy amin'ny hoe Madagasy na Madegasy, teny malayziana (Malaysia) na afrikana navadika hoe Malagasy. Ireo Anglisy taty aoriana no nanaiky an'i Radama ho mpanjakan'i Madagasikara.

Araka ny fikarohana nataonay dia fahadisoana nataon'ireo eoropeanina nanaraka ny feo heno ary voasoratr'ingahy Marco Polo, efa voalazan'ny namana etsy ambony io, no nahataonga ny anaran'i Madagasikara. Ao amin'ny bokiny mitondra ny lohateny hoe Milione, voadika amin'ny teny italianina ankehitriny dia marihiny fa misy fanjakana roa lehibe matanjaka any amin'ireo nosy roa ao atsinana'i Afrika dia i Madaghosho (Madeigascar na Mogelascio) sy i Zanzibar (Zanguebar); arak'izany ny teny hoe: "Madaghosh" izay ampiasain'i Marco Polo eto dia azo heverina fa mifandrika amin'ny teny hindi indianina hoe: "mad'hos"; koa noho izy nihaino fotsiny nefa tsy tena mahay ny teny hindi dia izay nahazoany azy no nanoratany azy; koa azo heverina fa io teny hindi io no fototry ny teny tena mahalaza ny anarana hoe Madagasikara sy Malagasy, satria miovaova ny fanononana ny teny araka ny fotoana sy ny tantara, ary tsy mitsaha-mivoatra izy. Ny teny hindi "mad'hos" moa dia midika hoe: ravoravo, mifalihavanja, velon'aina fa feno fanatenana; tsy lavitra an'izany ny fomban'ny Malagasy ary mahasarika vahiny maro, koa mety ho notondroin'ireto Indianina ho tanin'ireo olona falifaly na ravoravo ny Nosintsika.

ცნბანი

Aa, Bb, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Tr tr, Ts ts, Vv, Yy, Zz.

ჭალგაშური ენაზე ლაპარაკობს 12,8 მლნ. ადამიანი ჭალგასკარზე. ჭალგაშური ენაზე მალაურ-პოლინეზიური ენების ინდონეზიურ ჯგუფს.

ჭაორი

Ie nui potiuē Ioro za raro. Tangia te wai to waha. He kotuku rerenga tahi I te tau. Te waka pukatea, te waka kohekohe. Rangitihī upoko i takaia ki te akatea. Keiwhawhati noa mai te rau o te rata. He toa piki rakau, he kai na te pakiaka. He kaihua ki uta, he toka hapuku ki te moana. Ou mahi e te kawau moa roa. Ko Hine-titama koe, matawai ana te whatu i te tirohanga. Waiho ma te whakama e patu. He kura tangata e kore a rokohanga, he kura whenua ke rokohanga. E ko>o e ngaro, he takere waka nui. He wahine, he whenua, e ngaro i te tangaia. He ua ki te po, he paewai ki te ao. Te mate ki te tamaite he pakaru niao, te mate ia ite mahine he pakaru takere waka.

სტენოგრაფიული სისტემა

სხვანი

Aa, Ee, Hh, Ii, Kk, Mm, Nn, Ng ng, Oo, Pp, Rr, Tt, Uu, Ww, Wh wh.

ჭაორიზე ლაპარაკოლს 320 ათასი ადამიანი სხალ ზელანდიაში. ჴანე-კუთვნება მალაურ-პოლინეზიური ენების ინდონეზიურ ჯგუფს.

შინაგვარობა

Knlau tiga' pulo tabari, nan patui' dibari gatang tu malu pulo Itu padonjo, ba' rupo bukan urang disitu nan bakonjo. ba' rupo bapa' njo urang tabuang; djikalau ado nan ba' itu' maminta' injo ka nan rapē', kapado ninie' dangan mama'" nrang nan kamatian tadi.

ქართული დამწერლობა

სხვათა

Aa, Bb, Dd, Ee, Ēē, Og, Hh, Ii, İi, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Uu.

ქართული ენის დამწერლობის ნიშნები: ასოები – **Ēē, İi.**

შინაგვარობაზე ლაპარაკობს 7 მღვ. ადამიანი ქართულ ენაში. ქართული ენის დამწერლობის ნიშნების ინტონაციური ჯგუფს.

ქაო

ტმოსავლური დიალექტი

Չե՛ mil cəb mil bək siuk leh, Չե՛b siuղի nec zidmec mec ndəd, bədnɔcək Չե՛bneckiuh adjeik, kuk tawb kuk yaղի. Macneid Guղbcəkdaղk Mo—juksih zidhək Չե՛bsiuղի vud ziəc ndəd ziuղ; Չե՛c macmeid mh, Չե՛bsiuղի nec dawb mec dəkleb naղd gəd դա՛b ziuղ lə, Չե՛bncəb Չե՛bral ad hneb yaղi ad hneb naղd mh.

Մնան

Aa, Яя, Bb, Cc, Dd, Ee, Əə, ԶԶ, Gg, Hh, Կկ, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Մմ, Nn, Ոո, Պպ, Ղղ, Ռռ, Սս, Տտ, Uu, Vv, Ww, Yy, Zz.

Ենտրալური დიალექტი

Shəkdeղc bib dohhmub acməc dud. Shaղbbak hniuk loh daղcdol liur dəl nəchliuhməl ziuldիh. shlakdad lienliuղc Siաղriuղd. Kuղrcəղcdəղc həb Morzucsis nal bib dohhmub Չac niղի՛b ողղc baղr dud loh dur, actuղի՛b dəh hliuhməl zիh.

Մնան

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Əə, ԶԶ, Ff, Gg, Hh, Ii, Kk, Ll, Mm, Nn, Ոո, Պպ, Ղղ, Ռռ, Ss, Tt, Uu, Vv, Xx, Yy, Zz, ԶԶ.

Մասավլური დიალექტი

Ndausnəc beb hmoղb jik mac ndeud. Cəb bar ʃouk loh, decneղb Sur ak dohbaismal. Kək jab gouf jih Nihnad mac Gouղvayddand təb. Macjudsis loh tur beb hmoղb ak hmoղb ndeud, zicnad beb hmoղb decneղb jiteus mac zijild lib ndeud geus, zəs jik ak dohbəismah dah.

Մնան

Aa, Яя, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Կկ, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Ոո, Պպ, Ղղ, Ռռ, Ss, Տտ, Uu, Vv, Xx, Yy, Zz.

ჩრდილო-აღმოსავლური(აფხაზური) დიალექტი

Dulndic bid adhmaub hik mac admagndeyd, bixaug ceb
 siauk nid loh, hmaubsak syr dubnabmyb ibxauac iebdleyk saurn-
 dlal nauc gur fad zaur. Nadnid Guhvakdawk ndrol Mauljuk-
 sil loh naxauc bid adhmaub ak meys admagndeyd შაურ, შელ
 nid adhmaub hmaub—sak riuu mac riuu ndeyd gur rey lio-
 did hik zeyc gur draer ak dubnabmyb შაურ.

სხვათა

**Aa, Bb, Бб, Cc, Dd, Дд, Ee, Ээ, Ff, Gg, Hh, Чч, Ии,
 Jj, Kk, Ll, Mm, Шш, Nn, Њн, Oo, Pp, ʔ ʔ, Qq, Rr,
 Ss, ʃʃ, ʒʒ, Tt, Uu, Vv, Ww, Xx, Yy, ʒʒ, ʒʒ.**

ქუჩადან ბეჭედიანი

ქართული სხვათა

**Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, li, Jj, Kk, Ll, Mm. Nn, Oo, Pp,
 Qq. Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Ww, Xx, Yy, Zz.**

შაურ ენაზე ლაპარაკობს 8,5 მლნ. ადამიანი ჩინეთის პროვინციებში
 ლუიჯიუ, აფხაზი, ჩუანი, ლუიჯიუნი. ლანკუთვანება ჩინურ-
 ტიბეტური ენების მათ-მათ ჯგუფს.

ჭოგავკი

Iken ne Yehovah egh ne s'hakonoronghka n'ongwe, nene rodewendeghton nene raonhSon rodewedon rohhawak, nene onghka'kiok teyakaweghdaghkon raonhage yaghten a-onghtonde, ok denghnon aontehodiyendanc ne eterna adonheta.

სტანდარტული დამწერლობები

სწავლა

Aa, Dd, Ee, Gg, Hh, Ii, Kk, Nn, Oo, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Ww, Yy.

ჭოგავკზე ლაპარაკობენ ინდიელები შტატ ნიუ-ჯორჯია (C99) და ნანადამში ტბა ონტარიოს აღმოსავლეთ სანაპიროზე. უსწავლავთ ნანადამში ხრდილოეთ ამერიკის ინდიელების იროკუზული ენების ზოგა-სიუს ჯგუფს.

ქოლდაური

În antichitate, teritoriul Moldovei era locuit de către daci. Situată pe o rută strategică între Asia și Europa, Moldova a fost invadată pe parcursul istoriei de diverse popoare, printre care amintim locuitorii Rusiei kievene și mongolii.

În Evul Mediu viitoarea provincie Basarabia (care cuprindea inițial sudul actualei Basarabii cunoscut și ca Bugeac), apoi partea dintre Prut și Nistru a Moldovei și Ținutul Herței) constituia partea estică a Țării Moldovei. În secolul al XVI-lea, Principatul Moldova a trecut sub suzeranitatea Imperiului Otoman. Ulterior, prin Tratatul de la București din 1812, Basarabia a intrat în componența Imperiului Rus.

Prin Tratatul de la Paris din 1856, pentru a înlătura Rusia de la grilele Dunării, marile puteri europene restituiau Moldovei doar sudul Basarabiei cu cele trei județe: Cahul, Ismail, Bolgrad. La 24 ianuarie 1859, se puneau bazele statului național român, prin unirea Moldovei cu Țara Românească sub domnia unică a lui Alexandru Ioan Cuza. Noul stat cuprindea și sudul Basarabiei.

Prin Tratatul de la Berlin (1878), marile puteri obliga România sa cedeze Rusiei sudul Basarabiei, în schimbul Dobrogei și a recunoașterii, de jure, a independenței României față de Imperiul Otoman. Lucrul acesta a adâncit resentimentele românești la adresa Rusiei.

În ianuarie 1918, după Revoluția Rusă, Basarabia și-a proclamat independența, iar la 9 aprilie s-a unit cu Regatul României.

Ulterior, în iunie 1940, în contextul pactului Molotov-Ribbentrop, România a fost forțată de URSS {Rusia} să cedeze Basarabia și Bucovina de Nord.

ქრონოლოგიური დამწერლობები

ცხანა

Aa, Ăă, Ââ, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Îî, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Rr, Ss, Șș, Tt, Țț, Uu, Vv, Xx, Zz.

ქანმასხვავებელი ნიშნები: ასოები – **Ăă, Ââ, Îî, Șș, Țț.**

ქოლდაურზე ლაპარაკობს 3,35 მლნ. ადამიანი ქოლდავეთში და ოკრაინაში. ქანეკუთვნება ინდოევროპული ენებისრომანულ ჯგუფს.

ჩავასო

Naakidi neeznádiin dóo ba'aa hastádiin dóo ba'aa náhást'ei náahaiídaq' Naabeehó Yootó dóo kinteel bita' Dinétah hoolyéegi kéédahat'íí' n't'éé', dóo nda shádi'ááh dóo e'e'aahjigo dadeezná jini. Ła t'eiya Tséyi'jigo adahaazná jini; náánała' t'eiya Ma'ii Deeshgiizh dóo Soodził bine'ji' adahaazná jini, dóo náánała' éi Tóntsaaji' adahaazná jini

სტანდარტიზაცია

სტანდი

Li, Ní, Áá, Éé, Íí, Óó, Aa, Ee, Ii, Oo, Bb, Cc, Dd, Gg, Hh, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Ss, Tt, Ww, Yy, Zz.

ქვემოთაშვილი ნიშნები: ასოები – **Li, Ní, Áá, Éé, Íí, Óó, Aa, Ee, Ii, Oo, Bb, Cc, Dd, Gg, Hh, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Ss, Tt, Ww, Yy, Zz.**

ჩავასოზე ლაპარაკობს 170 ათასი ადამიანი სოხონში (C99). ქვემოთაშვილი ჩვენი ინდიელის ატაპური ენების ნაღვე ჯგუფს.

ჩაუბტი

Xochicalo nihualcalaquia nicuicantil. Oncan ihcac in chal-chiuhhuehuetl, oncan chialo 'n ipalnemoani. Xochitl tztzeliuhtimani, tolcatectitlan xoyacaltitlan on ahuiaxtimani in xochi copaltenamactli huel teyolquima cahuia ihuintia in toyollo ixpan in floque nahuaque.

Auh ihuan in coyotl Uatlazocamatini, mocnelilmatini quin izqui quin ye topan. Ce tlacatl ipan quizato zacatla ecatico in coyotl utli quitocatiuh in tiacauh. Auh in coyotl niman ye quihualmanotza, auh huel llamaluiizo ihuan huel motetzahui in tiacauh.

ქუჩადგენი ბეჭედი

ბნანი

Aa, Cc, Ch ch, Ee, Hh, li, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Qq, Tt, Tl tl, Tz tz, Uu, Xx, Yy, Zz.

ჩაუბტზე (ბეჭედი) ლაპარაკობს 700 ათასი ადამიანი ქუჩადგენში. ქუჩადგენი ხრდილოეთ ამერიკის ინდიელების ენების ბანი-ბუბი-ბეჭედი ჯგუფს.

ნორვეგიული

Norsk har utviklet seg fra det felles skandinaviske språk, et urnordisk som ble brukt i de første 1000 årene e.Kr. Skriftlige kilder av urnordisk finner vi i runeinskripsjoner. Etter hvert ble det urnordiske språket delt i to deler; en vestlig og en østlig del. Den vestlige kaller vi norrønt og den østlige utviklet seg til svensk og dansk.

Fra rundt år 1000 bruker man det latinske alfabetet. Det norrøne språket ble brukt i vikingtida, og ble snakket både på Island, Færøyene og i Norge. Begrepet gammelnorsk bruker vi til å beskrive det språket som ble snakket i Norge. Gammelnorsk ble snakket og skrevet fra ca. 750 til ca 1350.

Etter at Norge kom i union med Sverige i 1319 og med Danmark på slutten av 1300-tallet, fikk nabospråkene dansk og svensk stor innflytelse i landet vårt. Dette gjorde at det norrøne skriftspråket etter hvert ble mindre populært, og det var ikke i bruk i Norge i mer enn omtrent 400 år til sammen. Utover 1300-tallet ble den svenske innflytelsen sterkere, men etter hvert ble dansk mer populært og til slutt tok det over som skriftspråk her i landet. I 1350 ble det norske skriftspråket nærmest utslettet fordi mange av de skrivekyndige døde da svartedauden herjet. Skriftspråket ble i tiden etter svartedauden en slags blanding mellom norsk, svensk og dansk, og vi kaller det mellomnorsk. Ofte plasseres språkformen i perioden fra omtrent 1370 til omtrent 1525. På grunn av unionen med Danmark, og reformasjonen i 1536, ble dansk etterhvert det eneste skriftspråket i landet. Norge var i union med Danmark fram til 1814, og dansk var det offisielle skriftspråket fram til ca. 1850.

I talemålet blir grammatikken forenklet og man tar opp mange tyske lånord. Islandsk og norsk blir regnet som to ulike språk fra 1500, og de norske dialektene har holdt mye av sin form siden da.

ცნაბანი

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Ww, Xx, Yy, Zz, Ææ, Øø, Åå.

უანმასხვავებელი ნიშნები: ასოები – **Ææ, Øø, Åå.**

ნორვეგიულზე ლაპარაკობს 5 მლნ. ადამიანი ნორვეგიაში და ცნფ. უან-
ნეკუთვნება ინდოევროპული ენების გერმანულ ჯგუფს.

ჯავანური

Basa Jawa iku kagolong basa Austronesia, ya kuwi basa-basa sing dienggo sawarna-warnane bangsa pribumi ing kapulowan sakidul-wetaning benua Asia. Basa Jawa kasebar mulai pucuk kulon pulo Jawa, Banten nganti pucuk wetan Banyuwangi déning kurang luwih 80 yuta panutur ibu. Saliyané iku, basa iku kasebar ning Walanda, Suriname, Curaçao lan ing Kaledonia Baru. Saliyané kuwi Basa Jawa ya dituturake ing Malaysia, Sumatera nganti Irian Jaya.

Basa Jawa ya dadi salah siji panyumbang paling gedhé kanggo panuwuhané basa Indonesia. Sanadyan dudu basa resmi ing pamaréntahan, basa Jawa iku nduwé pangaruh tinimbang basa-basa liyané kayata ing kosakata, lan istilah-istilah sing kadhangkala nganggo istilah Jawa.

Basa Jawa iku bagéyan saka sub-cabang Sundik saka rumpun basa Melayu-Polinesia Kulon saka pang basa Melayu-Polinesia sing gilirané anggota basa Austronesia. Basa Jawa isih sedulur cedhak basa Melayu, basa Sundha, basa Madura, basa Bali, lan uga basa-basa ing pulo Sumatra serta Kalimantan.

Basa Jawa dipituturaké ing Jawa Tengah, Jawa Wétan lan uga pesisir lor Jawa Kulon. Banjur ing Madura, Bali, Lombok lan Tatar Sundha ing Jawa Kulon, basa Jawa uga ditrapaké dadi basa sastra. Basa Jawa uga basa dalem ing keraton Palembang, Sumatra Kidul sadurungé keraton iki dibedhah wong Walanda ing wusananing abad kaping-18.

Basa Jawa bisa kaanggep salah sijining basa klasik ing donya, basa iki nduwé sajarah kasustran sing wis lawas banget

ქუჩადაბე დამწერლობები

ცნობა

Aa, Bb, Ch ch, Dd, Dj dj, Ee, Èè, Éé, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Ng ng, Nj nj, Nn, Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Tt, Uu, Ww, Yy, Zz.

ქანმასხვავებელი ნიშნები: ასოები – **Èè Éé Tt**.

ჯავანურზე ლაპარაკობს 89 მლნ. ადამიანი ზონდონების კუნძულ ჯავაზე. ქანეკუთენება მალაურ-პოლინეზიური ენების ინდონეზიურ ჯგუფს.

ჯორუბა

Àwọn èròngbà kòòsì ilò èdè Yorùbá yìí ni pé mo fẹ́ kí àwọn akẹ́kọ́ mọ́ èdè Yorùbá lo dárádára nítorí náà a wo ijúba ni awùjọ Yorùbá, a wo ààtò, Ítúmò, ilò, àti àgbéyèwò àwọn òwe, àkánlò èdè àti òrò àmúlò mírán. A wo èdè àmúlò nígbà tí a bá ń sọrò àti igba tí a ba kọ èdè Yorùbá silẹ. A wo èbùn sọròsọrò. A sí wo ilànà àti òtè tó de sí sọrò ni àwùjọ Yorùbá. A wo iwúre lánwùjọ Yorùbá. A wo aáyan àròkọ kíkọ. Lábé àròkọ, a wo arokọ wònyí: alapejuwe, ajemọroyin, alalaye, alariyan, isoròngbèsi, onisiipaya, ajemó-isonísókí-iwé àti arokọ onileta.

სტანდარტული ქვემოთაშვილი

სტანდი

Aa, (Al al), (Au au), Bb, Dd, Ee, Ee, Ff, Gg, (Gb gb), Hh, Hh, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Qq, (Oí oí), Pp, Rr, Ss, Ss, Tt, Uu, Ww, Yy.

ქვემოთაშვილი ნიშნები: ასოები – **Ee, Qq, Ss**.
ჯორუბაზე ლაპარაკობს 26,2 მლნ. ადამიანი შასავლეთ ნიგერიაში. ქვემოთაშვილი სსუუდანიური ენების გვინეურ ჯგუფს.

აკვიდენტალი

Yo es incert ca ti materlale va esser utilisábil, etsí it ancor es obtenibil. Etsí ili ctama fortmen, yo dúbita ca lor voces vell esser audíbil in ti dlstántie. Ili mem ne savet que li resi-due havet tant valore. Yo questiona me ca li present regíme va posser mantener se. Noi expecta que li presidentlál electión va esser procrastinat denov. On'trova li sam custóme anc che li Arabes.

ქუჩადგენი ბეჭედი

ცხანა

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, L'l, Mm, Nn, N'n', Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Ww, Xx, Yy, Zz'.

ქანმასხვაკეპელი ნიშნები: ასოები – L'l.

აკვიდენტალი ხელოვნური საერთაშორისო ენაა, შექმნილი ესტონელ ი. ჟალის მიერ.

ოჯიბვე

Gaapij shauendv sv Kishemanito iu aki ogionjimigiunenv uniu
baiezhigonijin Oguisvn aueguen dvsh getebueuenimaguen
jibvnatizisig jiaiat dvsh iu kegige bimatiziuin.

სტენოგრაფიული დამწერლობები

სხვადასხვა

**Aa, Bb, Dd, Ee, Gg, li, Jj, Kk, Mm, Nn, Oo, Pp, Qq, Ss, Tt, Uu,
Ww, Yy, Zz.**

ოჯიბვეზე ლაპარაკობს 30 ათასი ინდიელი შტატებში შინესოტა,
ჟისკონსინი და შინიგანი (CNY) და პროვინციებში ონტარიო, შანტობა
და სასკუაჩევანი (ხანადა). უანეკუთვება ჩრდილოეთ ამერიკის
ინდიელების ალგონკინური ენების ალგონკინურ-ვაკაშური ჯგუფს.

სოლონური

ქუჩაქ პოლსკი (პოლსკიქა) ნაქუჩაქ ვრაც ჯუჩუქიქ ცეკსკიქ, სოვაკსკიქ, პომორსკიქ (ქტორეო დიალექტ კაშუბსკიქ პრეჯ ცეჭქ პოლსკიქ უჩონიქ ტრატოვანიქ კაკო დიალექტ ქუჩაქ პოლსკიქეო), დოლნოლუჯიქსკიქ, გორნოლუჯიქსკიქ ორაც ვიქმარქმ პოლსკიქსკიქ დო გრუპაქ ქუჩაქოქ ჯაქოდნიოსლოვიაწსკიქ, სტანოვიქციქ ცეჭქ როჯინაქ ქუჩაქოქ ინდოეოქეპსკიქ. ოცენიაქ სქ, ჯე ქესტ ონ ქუჩაქიქ ოქჯუსტქმ ოქოლო მილიონოქ ლუჯიქ ონ სქვიქე[1], ვ თქმ გლოწნიქ ვ პოლსკე ორაც ვრტოდ პოლაკოქ ჯა გრანიცაქ (პოლინია).

ვე ვსპოქცენსქმ ქუჩაქიქ პოლსკიქ ქესტ თქლო ქედნა დლოგოქ სამოგლოსქ. ნიქ ჯნაცუქ თო, ჯე ნიქ ვიქპოვიდაქ სქქაქს ქედნაქ ქედნექ ლუბ ქროქექ ა ქედნიქ ჯე ნიქ მა თო ვქლოწნიქ ონ ჯნაცენიქ. ოსტორიქსკიქ პოლსკიქ ბქლ ქუჩაქიქ ო დომინოვიქციქ ბუდოვიქ სილბსკიქ CV (ჯაკოქცენოქ სამოგლოსკაქ, თაკ ქაკ ვე ვლოსკიქ ი ქაპოწსკიქ) ი ბქლიქ 3 დლოგოქსკიქ სამოგლოსქ: ქროქიქ, ნორმალნიქ, დლოგიქ. ოსტიალქ დოვიქ სამოგლოსკიქ ქროქიქიქ (ქერიქ) – მიქქკაქ ი თვარდაქ. სამოგლოსკიქ თე ჯანიქლიქ, პრეჯ ცქმ ქედნოქცენსქმ ნასტეპოვალოქ ვუდლოწნიქ სამოგლოსკიქ პოქრეჯდჯაქციქ, ა დოვიქ სილბსკიქ CV ქმნიდალქ სქქაქ ქედნაქ CVC. სამოგლოსკიქ ქროქიქიქ პრეჯდოწნიქ ვუდლოწნიქ ვ მიქქკიქ ლუბ თვარდაქ ე. პრეჯ ჯანიქ მიქქკიქ სამოგლოსკიქ ქროქიქიქ, ოსტაწნიქ სპოგლოსკაქ ჯაქოვოწნიქ მიქქკოქს. თაკ ნქ.: "D (ქროქტა სამოგლოსკაქ მიქქკაქ) N (ქროქტა სამოგლოსკაქ მიქქკაქ)" პრეჯდოწნიქ ვ "D (ნორმალნიქ E, მიქქკიქ N)" (დქიქნიქ), ნათოწნიქ "D (ქროქტა სამოგლოსკაქ მიქქკაქ) N (მიქქკიქ A)" ვ "D N (მიქქკიქ A)" (დნიქ). დლოგიქ სამოგლოსკიქ პრეჯსქლქ ვ სოვოქ ქროქიქიქ ოქპოვნიქნიქ, პრეჯ ცქმ ნასტეპოვალოქ პოდნიქსენიქ ვიქმოვიქ. პოდვიქწნიქ ა, ე ი ო, პრეჯ პევიქნიქ ქაქს სტანოვიქციქ ოსობნიქ დქვიქნიქ, პრეჯსქლქ ვ ა ი ე ი უ.

ქუჩაქოქიქ დამწერლობე

სხანო

Aa, Aą, Bb, Cc, Ćć, Ch ch, Cz cz, Dd, Dz dz, Dź dź, Dż dż, Ee, Eę, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Łl, Mm, Nn, Ńń, Oo, Óó, Pp, Rr, Rz rz, Ss, Śś, Ść ść, Sz sz, Szcz szcz, Tt, Uu. Ww, Yy, Zz, Źź, Żż.

ქანმასხვაქეპელი ნიშნები: ასოქები – **Aą, Ćć, Eę, Łl, Ńń, Óó, Śś, Źź, Żż.**

სოლონური ენაქე ლაპარაკობს 44,2 მლნ. ადამიანი სოლონეთში. ქანეკუთენება ონდოქვრობული ენების სლავური ჯგუფის დასავლური ქვეჯგუფს.

სორტუგალიური

A língua portuguesa, com mais de 210 milhões de falantes nativos, é a quinta língua mais falada no mundo e a terceira mais falada no mundo ocidental. Idioma oficial de Portugal e do Brasil, e idioma oficial, em conjunto com outros idiomas, Angola, Cabo Verde, Guiné-Bissau, Macau, Moçambique, São Tomé e Príncipe e Timor-Leste, sendo falada na antiga Índia Portuguesa (Goa, Damão, Diu e Dadrá e Nagar-Aveli), além de ter também estatuto oficial na União Europeia, no Mercosul e na União Africana.

A situação da Galiza e do galego em relação ao português é controversa. De um ponto de vista político e, portanto, oficial, o Galego é uma língua porque assim o determinam os organismos de estado Espanhol e da Região Autónoma da Galiza, com legitimidade democrática. De um ponto de vista científico, a ideia de que o galego é uma variedade dialectal da língua portuguesa reúne hoje um vasto consenso, sendo estudado a par com as restantes variedades do português nas universidades e centros de investigação linguística. Ver o artigo Língua galega).

A língua portuguesa é uma língua românica (do grupo ibero-românico), tal como o castelhano, catalão, italiano, francês, romeno e outros.

Assim como os outros idiomas, o português sofreu uma evolução histórica, sendo influenciado por vários idiomas e dialetos, até chegar ao estado conhecido atualmente.

სტრუქტურული დამწერლობები

სხვანი

Aa, Æe ãe, Æo ão, Bb, Ce, Çç, Ch ch, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, (Kk), Ll, Lh lh, Mm, Nn, Nh nh, Oo, Ôe ôe, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, (Ww), Xx, Yy, Zz.

ქანმასხვავებელი ნიშნები: ასოები – **Ãã, Çç, Ôõ.**

სორტუგალიურ ენაზე ლაპარაკობს 200 მლნ. ადამიანი სორტუგალიაში, ღრაზილიაში, საფრანგეთში, სნკოლაში, შოზამბიკში, ნაბო-ჴერდეში. ქანეკუთენება ინდოევროპული ენების რომანულ ჯგუფს.

სროვანსალური

Se noù-ns enganam, lou recoelh aquéste, dens la soue estretou, que-nse parech prou nabèt. Qu'ou dabanteyam de cansoûs d'autous incouneguts e, de seguide, noù boutam qu'ue courte causlde de la nouste Lirlc, quauques escantllhs, noù dous qui marchèn sus û camî deyà mercat, mes dous quii d'abiade, e pourtèn flocs tous naus sus l'auta pouetic de la Oascougne.

ქვროპული დამწერლობები

სნბანი

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Xx, Yy, Zz.

სროვანსალურ ენაზე ლაპარაკენ სროვანსში (სამხრეთ-აღმოსავლეთ საფრანგეთი). ჴანეკუთვნება ინდოევროპული ენების რომანულ ჯგუფს.

ქვემოთაშობი

Dapli dunnas en l'economia e scienza e dapli umens che guardan dals uffants, che cuschinan e lavan. Quai ha la cussegliera federala Doris Leuthard pretendi oz ad in lavuratori da dunnas a Son Gagl. En la societad dettia puspè tendenzas da turnar a las rollas tradiziunalas empè dal partenadi tranter umens e dunnas. A quellas tendenzas stoppian las dunnas far frunt, ha Leuthard ditg.

სტრუქტურული დამწერლობები

სტრუქტურული

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn. Oo. Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Ww, Xx, Yy, Zz.

ქვემოთაშობი ლაპარაკობს 800 ათასი ადამიანი ჩრდილო-აღმოსავლეთ ტალღაში და სამხრეთ-აღმოსავლეთ შვეიცარიაში. უანე-კუთვნიბა ინდოევროპული ენების რომანულ ჯგუფს.

ქუმიწული

Limba română (sau dacoromână) este o limbă indo-europeană, din grupul italic, făcând parte din subgrupul oriental al limbilor romanice. Printre limbile romanice, româna este a cincea ca mărime după numărul de vorbitori, în urma spaniolei, portughezei, francezei și italienei.

Ea este vorbită în toată lumea de aproximativ 26 de milioane de persoane. Dintre acestea, 20 de milioane se află în România (unde româna este limbă oficială și, conform datelor din 2002, limbă maternă pentru mai bine de 90% din populație). Limba română se bucură de statutul de limbă de stat în Republica Moldova (unde poartă numele de limba moldovenească,[2] fiind limba maternă pentru 80% din populație) și este una dintre cele șase limbi oficiale ale Provinciei Autonome Voivodina (Serbia). De asemenea este limbă oficială sau administrativă în câteva comunități și organizații internaționale (precum Uniunea Latină sau Uniunea Europeană — de la 1 ianuarie 2007).

Folosirea românei ca a doua limbă este întâlnită între minoritățile etnice din România și Republica Moldova. În cadrul recensământului din 1979, desfășurat în RSS Moldovenească (așa cum se numea Republica Moldova pe atunci), aproximativ 4% din populație a indicat româna/moldoveneasca ca a doua limbă.[4] Rezultatele eurobarometrului de opinie 64.3/2005, desfășurat în perioada noiembrie-decembrie 2005, arată că 4% dintre cetățenii români vorbesc limba română ca limbă străină. Același sondaj arată că 1% din respondenții bulgari și ciprioți, și 6% din cei maghiari sunt capabili să desfășoare o conversație în limba română.[5]

სხვადასხვა

Aa, Ăă, Ââ, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Îî, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Rr, Ss, Șș, Tt, Țț, Uu, Vv, Xx, Zz.

ქუმიწული ენის ნიშნები: ასოები – **Ăă, Ââ, Îî, Șș, Țț.**

ქუმიწული ენის ლექსიკონი 21 მლნ ადამიანი ქუმიწულში, ქოლდაკეში. ქუმიწული ენის ინდოევროპული ენების რომანულ ჯგუფს.

სამოა

Faaloa mafai ona fai lea mea ina ua faailiitia le tupemana la faaalua i galuega atlina'e, ae maua mal sea tupe, pei ona faatū al se taofl o le Feno Faioloa, 1 lc aumai o tupe mai' 0 poo le nonōina mai tupefaavae mai Samoa lava. O le tasi mea lelei mo le mafaufau i al. o se manatu-faatu lea a uiga i ni gaoioiga pisinisi tau i'a. o se mea lea e ofo ai ina ua le tago-fia i faiga pisinisi i Samoa Sisifo nei. I le isi manatu na faa-tuina o le Fono Faioloa e ulga i le faailiitia o oloa faalau mai 'ō pe a gaosia mea i Samoa nel lava. atonu na tatau ona toe faapoopo se upu a lea Fono e niga i le i ai o le manalu o le Malo i te faa'ai'ai iinei o tupe mai 'oaua atonu o le pogai tele lea UB laofia al le faaiuina...

საქართველოს სახელმწიფო
სამეცნიერო ცენტრი

ცნობანი

Aa, Ee, Ff, Gg, li, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv.

სამოა ენაზე ლაპარაკობს 335 ათასი ადამიანი შასაკლეთ და ცდმოსაკლეთ სამოაზე, ცხალ ზელანდიაში. ქანეკუთენება მალაურ-პოლინეზიური ენების პოლინეზიურ ჯგუფს.

საპოტეკი

Huarotoholo, cyca ritohani, loo Gueche, laa cyca lezaaca ni renabea justicia, ni recalooni Gueeche? Chy huarohuilalo xytiUa cyca naca tomin, rinaabaloni conece cheni looy quella nayaaxe laa xinni bichichi? Huanozabi gueochilo guiraa, ni penecheni looy, quella nayaaxe lezaalo, Yiiaxtenni naca tolla cyrooieete niry, ni laa, ticha xtila, usura lanicyca guezaacalachilo, ni guixeni looy toobici ni pehuilaao niguee, laa lezaaca xtenni guichaa ni pe-toholo niguee.

ქვროპული დამწერლობები

სხანი

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Xx, Yy, Zz.

საპოტეკზე ლაპარაკობს 350 ათასი ადამიანი შუქსიკაში. უსანეკუთვნება ცენტრალური და სამხრეთ ამერიკის ინდიელების ენებს.

სენეკა

Wae ne' kyū' nīkwe'ūweh šinīnī'ta' tyūtekē' skat tewē-
nya'e kei niwashē keiskai nyushake nyuwe'. Wānīnīhtaku'ke' ū
aatinī'ta' ne'ke'ū. Tyuhateisyū'ke'ū tkayasūh waatinī'tayēē'.
Kanyu'ke'ū wānīnīhtaku' aatyē'ta' kanī'tayēē' tanēh tethīnīh-
tētyū. Tanēh hatyunya'tak kanīhka'itawi'kyū' nyutyenūwe'uh
hēnīkwe' — ūweh.

სენეკა

Aa, Cc, Cœ, Ee, Êê, Hh, li, Kk, Nn, Ss, Tt, Uu, Ūū, Ww, Yy, (')

ქვემოთხეული ნიშნები: ასოები — **Cœ, Êê, Ūū**.

სენეკაზე ლაპარაკობს 15 ათასი ადამიანი შტატებში ოკლაჰომა და ნიუ-
ჯორჯია (CNY) და ნიუ-იორკში. ქვემოთხეული ნიშნები ირანის
ნიშნების ენების ხოკა-სიუს ენების იროკუზულ ჯგუფს.

სიუ

Wakantanka oyate kin cantewicakiya, heon Cinhintku isna-
na icage ein wicaku, ka tuwe awacin kinhan owihankekte śni,
tuka owihanke wanin wiconi yuhe kta.

Wićašta waჲ **წიჲ** hiჲtku **ნოჲ**pa: **სჲ**kaჲ hokakata **კიჲ** he
atkuku **კიჲ** hečiya: Ate, woyuha mitawa kte **წიჲ** he miću-wo,
eya. **სჲ**kaჲ woyuha **კიჲ** yuakipam wićaჲku. **სჲ**kaჲ iyohakam
aჲpetu tonana, **წიჲ** hiჲtku hakakta **ჴოჲ** he owasiჲ witaya tpaჲi,
ჴa itehaჲyaჲ makoće waჲ ekta ićimani ya; ჴa hen **წიჲ**hi
oჲhaჲyaჲpi **კიჲ** oჲ, taku yuhe **წიჲ** owasiჲ hduťakuniśni.

ქართული დამწერლობები

ცნბანი

Aa, Bb, Cc, **Ćć**, Cc, Dd, Ee, Gg, **Ġġ**, Hh, **Ĥĥ**, Ii, Kk, **Ķķ**,
Ll, Mm, Nn, **Ņņ**, Ōo, Pp, Rr, Ss, **Śś**, Tt, **Țț**, Uu, Ww,
Yy, Zz, **Žž**.

ქანმასხვევებელი ნიშნები: ასოები — **ჭჭ, ცც, ႳႳ, ႳႳ, დდ, კკ, რრ, სს, ტტ**.

სიუზე ლაპარაკობს 70 ათასი ადამიანი შტატებში შინესოტა, შაკოტა და ნებრასკა (C99). ქანეკუტვნება ირლილოტ ცმერიკის ინდიელების ენების სოკა-სიუს ენებს.

სლოვაკური

Po prvýkrát priplávali k brehom Ameriky Vikingovia už v 10. a 11. storočí, ale pre Európu bol takzvaný Nový svet objavený až výpravami Krištofa Kolumba roku 1492. V ďalších storočiach sa Severná Amerika stala cieľom kolonizačných snáh Španielska (Mexiko, Florida, územie západne od Mississippi), Holandska (časť východného pobrežia), Francúzska (Kanada, povodie Mississippi). Pre históriu budúcich Spojených štátov malo najväčší význam anglická kolonizácia atlantického pobrežia. Od roku 1664 sa Británia postupne zmocnila holandských a časti francúzskych osád v Severnej Amerike a do roku 1773 vytvorila na pobreží 13 kolónií (Massachusetts, New Jersey, New York, Rhode Island, Connecticut, New Hampshire, Pensylvánia, Delaware, Virginia, Maryland, Severná Karolína, Južná Karolína, Georgia), základ budúcich USA.

Zásahy materskej krajiny do pomerov v kolóniách vyvolali protibritskú opozíciu, ktorá vyvrcholila roku 1775 vypuknutím otvorenej vojny medzi kolóniami a Veľkou Britániou. Roku 1776 vydal druhý Kontinentálny kongres Deklaráciu nezávislosti, ktorá vyhlasovala vznik Spojených štátov amerických. Podľa Konfederáčnych článkov z roku 1781 si každý zo štátov únie zachoval samostatnú vnútornú a ekonomickú politiku. Vojna za nezávislosť sa skončila v roku 1783 britským uznaním nového štátu. Roku 1787 bol konfederatívny charakter USA nahradený systémom federatívnym. Od konca 18. storočia sa potom začala územná expanzia USA smerom na západ a na juh.

სტრუქტურა და დამწერლობა

სტანო

Aa, Ää, Áá, Bb, Cc, Čč, Dd, Ďď, Ee, Éé, Ff, Gg, Hh, Ch ch, Ii, Íí, Jj, Kk, Ll, Ll', Mm, Nn, Ňň, Oo, Óó, Ôô, Pp, Rr, Rr', Ss, Šš, Tt, Tt', Uu, Úú, Vv, Yy, Ýý, Zz, Žž.

ქანმასხვევებელი ნიშნები: ასოები – **Ää, Áá, Čč, Ďď, Éé, Íí, Ňň, Óó, Ôô, Rr', Šš, Tt', Úú.**

სლოვაკურ ენაზე ლაპარაკობს 5,6 მლნ. ადამიანი სლოვაკიაში, ცყყ. ქანეკუთნება ინდოევროპული ენების სლავური ჯგუფის დასავლურ ქვეჯგუფს.

სლოვენური

Izraz indoevropski jeziki poimenuje jezike, razširjene od Evrope do Indije. Nastali so iz indoevropskega prajezika.

Vsi jeziki v Evropi niso indoevropskega izvora: baskovščina (potomka staroselskega evropskega jezika), malteščina (afro-aziatski jezik), uralski jeziki (npr. madžarščina, finščina, estonščina, livonijščina, laponščina), altajski jeziki (npr. turščina, gagavzijiščina, karajmščina, krimska tatarščina, urumščina).

Poleg navedenih skupin spadajo v indoevropsko družino še nekateri starodavni izumrli jeziki, kot na primer venetski, frigijski, mesapski, ilirski, tračanski in staromakedonski jezik, oba toharska jezika ter skupini anatolskih in italskih jezikov- iz enega izmed slednjih, latinščine, so se razvili današnji romanski jeziki.

Dandanes so jeziki, ki so se razvili iz indoevropskega prajezika, najbolj razširjeni jeziki sveta. Govorijo jih na vseh celinah. Temu botrujejo predvsem geografski, politični in gospodarski razlogi, ki so sprožili razširitev Evropejcev in njihovega načina življenja po svetu. Najbolj očitno se je to zgodilo po odkritju Amerike leta 1492.

Ni pa bila to prva selitev. Praindоеuropejci so se že prej v več valovih selili proti zahodu in jugovzhodu, zaradi česar sta nastali dve temeljni jezikovni skupini znotraj prvotnega jezika. Poimenujemo ju po besedi za število 100, in sicer ju delimo na kentumsko (po latinski besedi centum) in satemsko skupino (po iranski besedi satem)..

ქუჩადაზღუ დამწერლობები

ცხბანი

Aa, Bb, Cc, Čč, Dd, Dj dj, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Lj lj, Mm, Nn, Nj nj, Oo, Pp, Rr, Rj rj, Ss, Šš, Tt, Tj tj, Uu, Vv, Ks ks, Zz, Žž.

ქანმასხვეპებელი ნიშნები: ასოები – **Ýý, Žž, Čč, Šš, Žž.**

სლოვენურ ენაზე ლაპარაკობს 2,3 მლნ. ადამიანი სლოვენიაში და ქტალიაში. ქანეკუთვნება ინდოევროპული ენების სლავური ჯგუფის დასავლურ ქვეჯგუფს.

სოტო

Mè se u hlorisang kea se bona. Nka be ke re ke (la leka ka matla ho itlhokomela ho khahlisa uena; nka be ke re ke tla leka ho phema litsletsl tsohle hore ke leke ho u fokoletsa matšoenyeho; einpa nka itlhokomela joang har'a batho ba ban-gata hakale? Ha eba ba mpatla ba ke ke ba mpolaea, ba tla mpoloka. Tšireletso ea 'nete ke e tsoang lIpeleng tsa bona, se tla -ntšireletsa ke lerato leo ba nthatang ka lona. Me tseo tsohle ha se tseo re ka II bonang, hoo rōna re ka ho etsang ke ho tšepa... E, ho tšepa hore botle bo th hlōla bobo lipelong tsa bona, hore ho loka ho tla feta bokhopo, lerato le fete mona. Re phela ka tšepo lefatSeng, tšepo ke matla a rOna, ke matšellso a rōna ke &e re khothatsang bothateng, bt-imeng bofe le bofe; tšepo ke eona e re ntšang makaqabetsing. Re tsoela pete hantle litabeng ha feela tšepo ea rona ea hore re tla tsoella e tebile.

სტრუქტურული დამწერლობები

ცნობანი

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, è, Ff, Gg, Hh, Ii, Hl hl, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, ð, Pp, Qq, Rr, Ss, š, Tt, Tl tl, Uu, Vv, Ww, Yy.

ქანმასხვავებელი ნიშნები: ასოები – **è, š, ž.**
 სოტო ენაზე ლაპარაკობს 2 მლნ. ადამიანი სამხრეთ აფრიკის ქვესუბელიკაში. ქანეკუთენება ბანტუს ენებს.

სუაჰილი

Makusudio ya Jumuia liii ni kuihifadh! uzuri wake na kuisitawisha kwa ajili ya matumizi ya watu wote. Kwa hiiyo Jumuia yetu yafikiri kwamba yastahli kujulikana na Ujumbe wenu wa Matembezi pamoja na Serikali za Afrika Mashariki.

ქუჩადაზნ ბეჭეტიზიდაყუყ

სნბანი

Aa, Bb, Ch ch, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Ww, Yy, Zz.

სუაზილიზე ლაპარაკობს 40 მლნ. ადამიანი Ⴢანზანიამი, ზენიამი, აგანდამი, ზონგომი, სომალიში, შადაგასკარზე. Ⴢანეკუთენება ბანტუს ენებს.

სუნდა

Sĕmu aja nu bade dġalih. Mantri Dĕnda tĕras ngawang-sulan, mĕnggah kang putra saġaktns, margana aja pĕrlu, ka kĕrĕsa kang rama Kĕsi, wireh nampi dawuhan, ti Srl Matu Ratu, ngabantun sĕrat ka rama, hanteu laml sĕrat ku rĕsti dl-tampi, sarta kieu unġĕlna.

Ngan sakitu kula pamĕrĕdih. salam kula Ratu dl RisKomar, Narpatos Dewa Pramajon, barang Rĕsl geus tutup, ngaos sĕrat pasihan Gusti, langkung-langkung bungahna. teu eureun nu-nuhun, raos tina dipĕrtġaja, hanteu laml njarlos ka Raden Mantri, Wiku Muhamad Kurbah.

სტანდარტული სუნდა

სუნდა

Aa, Bb, Dd, Ee, ĔĔ, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Uu, Ww.

ქვემოთაშინი სუნდა: ასოები – **ĔĔ**.

სუნდაზე ლაპარაკობს 24,5 მლნ. ადამიანი ინდონეზიის კუნძულ აკაზე. ქვემოთაშინი სუნდა მალაურ-პოლინეზიურ ენების პოლინეზიურ ჯგუფს.

ქაგალური

Ang salitang Tagalog ay hinango sa salitang tagailog, galing sa tagá- na nangangahulugang "katutubo ng" at ilog, ibig sabihin ay mga taong naninirahan sa tabi ng ilog. Walang mga halimbawa ng Tagalog bago dumating ang mga Kastila. Sinasabi ng ilan na ito ay marahil sinunog ng mga unang paring Kastila, siansabing masademonyo ito. Unti lamang ang alam tungkol sa kasaysayan ng wika. Ngunit mga ispekulasyon sa mga linguwista na ang mga ninuno ng mga Tagalog ay nagmula sa hilagang silangang Mindanao o sa silangang Visayas, kasama ng mga kamag-anak nitong mga taga gitnang Pilipinas.

Ang pinakaunang aklat na naisulat sa Tagalog ay ang Doctrina Cristiana (Christian Doctrine) noong 1593. Ito ay nakasulat sa Espanyol at dalawang uri sa Tagalog; ang una ay nakasulat sa Baybayin at ang isa naman ay sa alpabetong Latin.

Ang Tagalog ang siyang ginagamit na salita sa Maynila. Ito'y madalas na hinahaluhan ng iba't ibang mga panrehiyon na diyalekto. Ang Maynila ang tumatayo bilang melting pot ng mga pangkat etnolingwistiko ng bansa. Ang salitang Tagalog ng Maynila ay may pagkaorihinal, madarama mo ang istorya ng Pilipinas sa bawat pagbigkas ng mga salitang naangkop na ngayon sa diyalektong ito; bagamat hiram na salita sa dayuhang mananakop, inangkin nang sarili ng mga Filipino ang bawat salitang ito; na lagi naring gamit sa lahat ng mga usapin. May pagkamabagal ang pagsalita at may halong mga banyagang salita ang Tagalog ng Maynila; kabilang dito ang mga hiram na salita galing sa Kastila at Ingles ng mga Amerikano. Kadalasan, naipagkakasing-kahulugan na ang Taglish at ang Tagalog ng Maynila buhat ng malawak na paghiram mula sa Ingles. Ito ang naging batayan para sa Pilipino at, pagkatapos, sa Filipino.

Sakop: Kalakhang Maynila, Cavite, at lahat ng mga bayan ng Laguna sa kanluran ng Pagsanjan.

სხვაბი

Aa, Bb, Kk, Dd, Ee, Gg, Hh, Ii, Ll, Mm, Nn, Ng ng, Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Uu, Ww, Yy.

ქაგალურ ენაზე ლაპარაკობს 15,5 მლნ. ადამიანი ფილიპინებზე. უანე-კუთვნება მაღალურ-პოლინეზიური ენების ინდონეზიულ ჯგუფს.

ქვროპული დამწერლობები

ჲაიტური

Te reo 'ia e paraparauhia nei i ni'a i te motu nō Tahiti. Nō te mea ho'i 'ua riro teie motu 'ei pū māāmua nō te mau ta'a motu o Pōrīnetia farāni, e pū'ohu-noa-hia ia te mau reo to'opae a te mau ta'a motu i roto i teie pātete "reo Mā'ohi".

Te tanora'a mau e au 'ia fa'ata'ahia te reo Tahiti, te reo 'Enana, te reo Pa'umotu, te reo Ma'areva 'e te reo Tuha'a pae.

სნბანი

Aa. Ee, Ff, Hh, li, Mm. Nn. Oo, Pp, Rr, Tt, Uu, Vv.

ჲაიტურ ენაზე ლაპარაკობს 130 ათასი ადამიანი ჲაიტიზე. ჲანე-კუთენება მალაურ-პოლინეზიური ენების ინდონეზიულ ჯგუფს.

ქუნი

Gaeml daol meec beds xebe weenh nyenc, nyaox Guizhoug Hunan, Guangxi samp saent nyaoh xicunv daol gueec meec sih, bens qingk jllkuip xiv. Jiefang map, gongcandang lingdao daol piatxenp, bang! daol llebc zizhlzhou nyimp zizhixian, salp daol map dangleel weexxus, guans eenl guansxaih. Xlcnalh yuh bang! daol saoh sih, jiucsingc Gongchan dan, nylmp Mao-zhuxl naih saemhsaemh nanc lame.

ქუნიპუელი დამწერლობები

ცხანა

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Ww, Xx, Yy, Zz.

ქუნი ენაზე ლაპარაკობს 800 ათასი ადამიანი ჩინეთის პროვინციებში უეჯიუ, ქუნანი და უენსი. უანეკუთენება ჩინურ-ტიბეტური ენების ჯუან-ტაის ჯგუფს.

ბელსური

Mae cryn ansicrwydd pa bryd y cyrhaeddodd y Celtiaid neu eu hiaith a'u diwylliant ynysoedd Prydain. Nid oedd arysgrifau yn cael eu hysgrifennu ar henebion y pryd hynny ym Mhrydain, heblaw am arysgrifau'r Pictiaid [3]. Ymhlith y niferoedd lawer o ddamcaniaethau hawlia rhai arbenigwyr fod y Celtiaid wedi cyrraedd tua 2000 CC. Dadleua eraill iddynt gyrraedd Prydain ac Iwerddon ynghynt fyth gyda lledaeniad amaethyddiaeth ar draws Ewrop. Dadleua eraill bod goresgynwyr Celtaidd wedi dod â'u diwylliant a'u hiaith ganddynt wedi 700 CC, gan ddisodli'r brodorion, er bod tystiolaeth enetig erbyn hyn i wrthddweud y syniad hwn. Y ddamcaniaeth a gaiff y gefnogaeth fwyaf ar hyn o bryd yw'r ddamcaniaeth mai'r iaith Geltaidd a'i diwylliant a ymledodd yn hytrach na'r bobl. Ymledodd yn raddol ar draws rhannau helaeth o Ewrop o'r tiroedd rhwng afonydd Donaw a Rhein, gan gael ei gymathu gan y brodorion. Tybir y gallasai masnachwyr yr Ewrop Atlantig yng nghanrifoedd olaf Oes y Pres fod yn ffactor bwysig yn y lledu hwn, gan iddynt efallai ddefnyddio Celteg yn 'lingua franca'.

Ni wyddys faint o olion yr ieithoedd cyn-Geltaidd a erys yn y Gymraeg. Prin yw'r geiriau cyn-Geltaidd y tybir iddynt oroesi yn Gymraeg heblaw am ambell i enw lle. Awgrymir gan rai fod treigladau'r ieithoedd Celtaidd yn tarddu o'r ieithoedd cyn-Geltaidd, ond nid oes prawf o hyn.

Gwyddys mai tafodieithoedd y Frythoneg a siaredid dros fwyafrif Ynys Prydain pan gyrhaeddodd y Rhufeiniaid yn ystod y ganrif gyntaf. Daeth newidiadau dirfawr yn sgil dyfodiad y Rhufeiniaid.

ცნობანი

Aa, Bb, Cc, Ch ch, Dd, Dd dd, Ee, Ff, Ff ff, Gg, Ng ng, Hh, Ii, Ll, Ll ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Ph, ph, Rr, Rh, rh, Ss, Tt, Th th, Uu, Ww, Yy.

ბელსური ენაზე ლაპარაკობს 1 მლნ. ადამიანი შიდა ღრითანეთში. ლანე-კუთვნება ინდოევროპული ენების კელტურ ჯგუფს.

სტრუქტურული დამწერლობები

ღზბეკური

Markaziy Osiyo deganda, Sovet Ittifoqi parchalangandan keyin mustaqillikka erishgan beshta musulmon respublikalar: Qirg'iziston, Qozog'iston, Tojikiston, Turkmaniston va O'zbekiston nazarda tutiladi.

Sovetlar davrida bu hududga O'rta Osiyo va Qozog'iston atamasi qo'llanilgan. Lekin, 1991 yilda mustaqillikka erishilgandan keyin, ham ushbu davlatlar, ham horijiy davlatlar Markaziy Osiyo atamasini qo'llana boshlashdi. 1992 yilda besh davlat rahbarlari rasmiy uchrashuvida Markaziy Osiyo atamasini qabul qilishdi. Hozirda, bu atama dunyo hamjamiyati tomonidan qabul qilingan. Aksariyat halqaro tashkilot va tadqiqot institutlarida, Markaziy Osiyo bo'limlari ochilgan.

Lekin, geografik nuqtai nazardan yondoshilsa, Markaziy Osiyoga Afg'oniston, Mo'g'uliston va Xitoyning Uyg'ur viloyatlari ham kiradi. Bundan tashqari "Greater Central Asia" yoki, Kengroq Markaziy Osiyo atamasi bo'r. Bu hududga, bazi siyosatchilar va tadqiqotchilar, ushbu zikr etilgan davlatlardan tashqari, Eron, Ozarbayjon, Turkiya, hatto Hindistonning bazi qismlarini ham qo'shishadi.

Markaziy Osiyo darajasida, malum bir ma'noda hududiy hamkorlik harakatlari ham mavjud. Bu harakatlarning misolida Markaziy Osiyo Hamkorlik Tashkilotini ham ko'rsatish mumkin. Lekin, hozirgacha bunday harakatlarda ma'lum bir tartiblilik va davomiylik bo'lmadi.

ქუჩადაზღუბი ბეჭეტიზი

სნბანი

Aa, Bb, Ch ch, Dd, Ee, Ff, Gg, G'g', Hh, Ii, Jj, Kk, Qq, Ll, Mm, Nn, Oo, O'o', Pp, Rr, Ss, Sh sh, Tt, Uu, Vv, Xx, Yy, Zz, '.

ქანმასხვეპეპელი ნიშნები: ასოები – **G'g', O'o'.**

ღზბეკურ ენაზე ლაპარაკობს 18,5 მლნ. ადამიანი ოზბეკეთში, ღაჯიკეთში, სვანეთში. ქანეკუთვნება თურქულ ენებს.

ანგროული

A magyar nyelv az uráli nyelvcsalád tagja, ezen belül a finnugor nyelvek közé tartozik.

A magyar nyelv legtöbb beszélője Magyarországon él. Magyarországon kívül főleg a Kárpát-medence többi országában beszélik: Románia (főként Erdélyben), Szlovákia, Szerbia (a Vajdaságban), Ukrajna, Horvátország, Szlovénia, Ausztria.

A magyar nyelv beszélőinek száma kb. 14,5 millió (ezzel az uráli nyelvcsalád legnépesebb tagja), közülük kb. 10 millióan élnek Magyarországon. A magyar nyelv Magyarország hivatalos nyelve és az Európai Unió hivatalos nyelveinek egyike. Hivatalos nyelv a szlovén mellett Szlovénia három járásában (Dobronak, Hodos és Lendva), valamint a Vajdaságban. Az Európai Unióban kb. 12 millió magyar anyanyelvű ember, vagyis „kisebbségi magyar” él, és további 1 millióan beszélik a magyar nyelvet második nyelvként. A magyar nyelvet a világ nyelveinek sorában a 57. helyre teszik az anyanyelvi beszélők száma szerint.

Jellemző rá az első szótagra eső hangsúly (ebben a finnugor nyelvekre és a szlovák nyelvre hasonlít), a magánhangzó-harmónia (barnulásotokról – zöldségetekről), valamint a magánhangzó-hosszúság és a hangsúly egymástól független volta (amely szinté egyedülként lehetővé teszi az antik időmértékes verselés alkalmazását).

ქვემოთაშვილი დამწერლობები

სხვადასხვა

Aa, Áá, Bb, Cc, Cs cs, Dd, Ee, Éé, Ff, Gg, Gy gy, Hh, Ii, Íí, Jj, Kk, Ll, Ly ly, Mm, Nn, Ny ny, Óó, Öö, Őő, Pp, Rr, Ss, Sz sz, Tt, Ty ty, Uu, Úú, Üü, Űű, Vv, Zz, Zs zs.

ქვემოთაშვილი დამწერლობები: ასოები – **Áá, Éé, Íí, Óó, Öö, Őő, Úú, Üü, Űű.**

ანგროული ენაზე ლაპარაკობს 13,8 მლნ. ადამიანი ანგროეთში, აზერბეიჯანში, სერბეთში. ქვემოთაშვილი დამწერლობა ფინურ-უგროული ენების უგროული ჯგუფს.

ბოლო

Somo samia momboorena mobacana ძა. Pada adika o maiasa abuburiakamea o buqabuqa te abubusiakamea uwe ია a koburu humai. Daaqia opuamami, ne azebaho azebaho o uwe pitu gusi kabarina. Maka incia humai samjamiana uka. Ne pada azebaho o karona kabilaga himbo paiasa. Maliqu kapeqkenisana ne pada azebaho humai adikaakea o bia maputi, manudaakana inda akeni maqa kapeqkenisa ara maqa rindi ipadanauka ikenina maqa mia.

Kasiimpo aposambulimbulimo maqa mia humai i banuana Sagaa ambulimo i banuana mate humai roonamo daaqia abaca malona Maka garaaka wakutuona aumbamo o mia maoge humai daakiamo pia malo amate.

ქართული დამწერლობები

სხვა

Aa, Bb, Bb, Cc, Dd, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Nn, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Ww.

სამსახურებელი ნიშნები: ასოები – **Nn**.

ბოლო ენაზე ლაპარაკობენ კუნძულ სულავესიზე. სანეკუთენება მალაურ-პოლინეზიური ენების მელანეზიურ ჯგუფს.

ფარერული

Colin Renfrew skeyt í 1987 upp, at útbreiðslan av indoeuropeiskum hevði samband við kollveltingina í yngru steinöld, at málini friðarliga breiddu seg úr Lítla Asia frá umleið 7000 f.Kr. við menningini av landbúnaði (menningarbylgja). Samsvarandi hevði alt Evropa í yngru steinöld tala indo-evropeiskt. Kurgisku fólkaflýtingarnar hevði í mesta lagi sett indo-evropeisk málføri í staðin fyri onnur indo-evropeisk málføri.

Thomas Gamkrelidze og Vyacheslav V. Ivanov staðfestu í 1984 indo-evropeiska heimlandið við vatnið Urmia. Teir skutu upp, at armenskt var málið, ið var verandi í indo-evropeisku vøgguni meðan onnur indo-evropeisk mál fóru úr heimlandinum. Teir eru eisini upprunin til Glottalisku ástøðina

Summi hava víst til svartahavs-syndaflóðar-ástøðina, ið dagfestir upprunan til umleið 5600 f.Kr., sum beinleiðis orsök til indo-evropeiska útbreiðslu. Henda hendingin fór fram í yngru steinaldartíðum, og er eitt sindur ov tíðliga til at samsvara við kurgiska fronfrøði. Tó kann ímyndast, at ein hending í fjaru fortíðini hjá Sredny Stog-mentanini, og hjá fólkunum, ið livdu í lendinum, ið nú er undir Asovsjónum sum møguligar undan-frum-indo-evropearum.

Aðrar ástøðir eru til, sum ofta hava tjóðskaparligan dóm. Onkuntíð eru tær á markinum til tjóðskaparligt dulspeki, ofta staðseta fortalarnir menningina í landinum hjá sær sjálvum.

Serliga Yngru steinaldar-framhaldar-ástøðin, sum er skotin upp av ítalskum ástøðingum, ið gongur út uppá, at indo-evropeiskt kemur frá evropeiskum mentanum í yngru steinöld.

სტრუქტურული დამწერლობები

სნბანო

Aa, Áá, Bb, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Íí, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Óó, Pp, Rr, Ss, Tt, Uu, Úú, Vv, Yy, Ýý, Ææ, Øø, Đð.

ღანმასხვევებელი ნიშნები: ასოები – **Áá, Íí, Óó, Úú, Ýý, Ææ, Øø, Đð.**
 ფარერულ ენაზე ლაპარაკობს 43 ათასი ადამიანი ფარერის კუნძულებზე.
 ღანეკუთვნება ინდოევროპული ენების გერმანულ ჯგუფს.

ფინური

Itämerensuomalaisten kielten, joihin suomikin kuuluu, yhteistä oletettua kantamuotoa, kantasuomea, puhuttiin Suomenlahden molemmin puolin jo ennen ajanlaskumme alkua. Kantasuomi ja saamelaiskielet puolestaan voidaan palauttaa yhteiseen kantamuotoon, jota nimitetään varhaiskantasuomeksi tai suomalais-saamelaiseksi kantakieleksi. Itämerensuomalaiset ja saamelaiset kielet alkoivat erota toisistaan noin 1500-1000 vuotta ennen ajanlaskun alkua. Tämä eriytyminen oli vähittäistä ja tapahtui paljolti siten, että eteläisemmässä Suomessa asuneet saamelaiset sulautuivat suomalaisten esi-isiin.

Suomenlahden pohjoispuolisista itämerensuomalaisista murteista alkoi kehittyä suomen kieli vasta 1200-luvulta lähtien, kun Ruotsin ja Novgorodin/Venäjän raja erotti karjalan kielen esimuotojen puhujat suomen itämurteiden esimuotojen puhujista. Suomen kirjakieli perustui 1500-luvulta 1800-luvun alkuun saakka lähinnä vanhan pääkaupungin Turun ympäristön lounaismurteisiin, kansa puhui omia murteitaan, eikä yhtenäistä "suomen kieltä" nykyisessä mielessä ollut olemassa.

AbckiriaEnnen 1500-lukua, ns. varhaisuomen kaudella, suomea ei juuri käytetty kirjakielenä; säilynyt on vain muutamia nimiä, sanoja ja lauseenkatkelmia. Suomen kirjakieli syntyi uskonpuhdistuksen myötä 1500-luvulla. Piispa Mikael Agricola julkaisi ensimmäiset painetut suomenkieliset kirjat (Abckiria 1543, Se Wsi Testamenti 1548 ym.). Agricolan oikeinkirjoitus perustui latinan, saksan ja ruotsin esikuviin, ja esimerkiksi äänteiden pituuden merkitseminen tai ä:n ja e:n erottaminen oli epäohdonmukaista.

ქრონოლოგიური დაწესებულება

სტანა

Aa, Dd, Ee, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Yy, Ää, Öö.

სანმასხვავებელი ნიშნები: ასოები – **Ää, Öö.**

ფინურ ენაზე ლაპარაკობს 5,4 მლნ. ადამიანი ფინეთში, შვედეთში, ცუჟი. სანეკუთვნება ფინურ-უგროული ენების ფინურ ჯგუფს.

ფიჯი

Sū sega beci.na nona valeri. Biu ko loga, ran soko sara. Votu ko Lakeba ni yakavi sara Uru ki Tubou, koro luraga, na Tui Nayau, ka tiko kinaya. Ni sã sinai ruarua toka na nona l sū. sã qai mal colata toka yani Sa vāqqaqai na noda l tovo makawa, me mai taurivaki e na gauna oqō.

სტანდარტიზირებული სან. დან. ს.

სხვანი

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Ww, Yy.

ფიჯის ენაზე ლაპარაკობს 350 ათასი ადამიანი ფიჯის. უსანეკუთვნება მალაურ-პოლინეზიური ენების მელანეზიურ ჯგუფს.

ფლამანდური

Het betoog begon met een overzicht van de feiten die zich op de eerste Doornikse conferentie hadden voorgedaan. Daarop voigde een uiteenzetting van de theorie van de koninklijke soevereiniteit, en ten slotte weede het optreden van de beide graven in het licht ervan gelaakt Afle registers van de welsprekendheid kwamen aan de beurt, van de vleierij over het pleidooi heen naar het dreigement toe. De schok! van a' het leed dat op de Vlamingen woog schoof men op de rug van de twee graven.

ქუჩაძის ბიბლიოთეკა

სხვათა

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Ww, Xx, Yy, Zz.

ფლამანდურ ენაზე ლაპარაკობს 7,2 მლნ. ადამიანი ქვეყნებში, ჩილე-ლანდებში. ესენი არიან ინდოევროპული ენების გერმანულ ჯგუფის.

ფრანგული

L'histoire de la langue française commence avec l'invasion de la Gaule par les armées romaines sous Jules César en 59 av. J.-C. La Gaule était alors peuplée d'une multitude de tribus celtes qui parlaient une variété de langues. Après la conquête du pays en 51 av. J.-C., et au cours des siècles suivants, la langue des Romains fut peu à peu adoptée par tous.

Linguistiquement, le développement du français ancien, ou protofrançais, à partir du latin vulgaire se distingue par une série complexe de transformations phonétiques et par la réduction des cas grammaticaux par rapport au latin. On estime généralement que la version romane des Serments de Strasbourg de 842 est le premier texte écrit en proto-français (ou romana lingua ou encore roman). La première mention de l'existence d'une langue romane ne date que de 813, lors du Concile de Tours. Il faut attendre entre 880 et 881 pour le premier texte littéraire, la Séquence de sainte Eulalie, encore qu'on puisse considérer que la langue de ce texte est plus du picard que du français lui-même.

C'est en 1539 que l'ordonnance de Villers-Cotterêts impose le français comme langue du droit et de l'administration. Ce changement est important car tout au long du XVIIe siècle le français va s'imposer de plus en plus comme langue scientifique et comme langue d'enseignement. Le Discours de la méthode (1637) de René Descartes constitue de ce point de vue là une étape importante car il s'agit d'un des premiers essais philosophiques et savants écrits en français et non en latin.

Le 7 janvier 1972, le gouvernement français promulgue le décret N° 72-9 relatif à l'enrichissement de la langue française, prévoyant la création de commissions ministérielles de terminologie pour l'enrichissement du vocabulaire français.

ცნობა

Aa, Bb, Ce, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Ww, Xx, Yy, Zz.

ფრანგულ ენაზე ლაპარაკობს 49,4 მლნ. ადამიანი საფრანგეთში, ლეკვიაში, შვეიცარიაში, ხანადაში. უსწევთ ენაზე ინტერნეტული ენების რომანულ ჯგუფს.

ფრიზული

It Frysk wurdt yn 'e provinsje Fryslân as memmetaal sprutsen troch 347.000 minsken, oftewol troch 55% fan 'e ynwenners. Yn neistlizzend Grinslân wurdt it sprutsen troch likernôch 3.000 minsken. Bûten it eigen taalgebiet wurdt it sprutsen troch likernôch 150.000 Friezen om utens yn 'e rest fan Nederlân, benammentlik yn 'e Rânestêd, yn 'e stêd Grins en yn 'e Noardeastpolder. En dan is der noch de ferrassend grutte Fryske diaspoara yn it bûtenlân, dy't rûst wurdt op 80.000 oant 100.000 Frysktaligen. Dat komt dan út op in lytse 600.000 Frysktaligen. Dêrnjonken wurdt it Frysk ek noch as twadde taal sprutsen troch sa'n 110.000 fan hûs út net-Frysktalige ynwenners fan 'e provinsje Fryslân.

ქუჩადაზუ დამწერლობები

ცნაანი

Aa, Bb, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh. Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Ww, Zz.

ფრიზულ ენაზე ლაპარაკობს 410 ათასი ადამიანი ნიდერლანდებში, უკრმაინაში, შანიაში. უსანეკუთენება ინდოევროპული ენების გერმანულ ჯგუფს.

ჭურთული

I hezirane 1949 sale tamam dibc 28 saliya firqa komuniste Çinestane. Şveta mirova, ew ji tîfaltiye. ji zarotiye, ji xorttiye u ahîltiye derbasdibe. Firqa komuniste Çinestane diha ne zar u 'ifale, 20 salen kijane kû tamam nebuye. Ew gihiştiye qam u qiniyate xwe. Wexta mirov digihije ahîliye, mirov dimire. Ew yek ji diqewime li sere firqe. Wexta minabin sinif, hacete şer-fe sinifiye — firqen seyaseliye u idaren diwane bi meniya we y.-ke we kerhatina xwe undakin, u diha bekerdibin u bere— bere we ûndabin, çewa kûiakiriye kefiliya xweye lerixi, u we bigihije dereca pesdaciûna tevayeta mirovaye diha bilind.

ცხანო

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Êê, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Öö, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Uw uw, Vv, Ww, Xx, Yy, Zz.

Bê vveram dû kes xogan kirde be hewşeda. Yekeyan pt-rekî çemawey ser û rîş sipt ke pirçekanî be dewrey serya pex-şan bûbû, rîşîşî be difêjayî bistêk hatibû, demî le ber smêl Q rîşî dapoşra bû, çawekanî çû bûn be qûla, nawçewant girj her \vek amade bê bo palamardanêk, nîşaney zebr û zengî rojgart çerxî nahşmwâr be erkî naxoşî têya ebînra w exivendrayewe. Desiêkî be goçanevve bû, destêkey trî torbeyêkt pê helgirtibû çoxeyekî le bera bû, bê kiras, tozêk le serûy paşkiyewe nebêt-ekîna hemû sîng û gerdenî be derevve bû, mûy sîngî her we-KÛ ser û rîşî sipî bû, rankekeşî le ber pî naw drawî rengawreng bûbû, cûtê kelaşî şîrey çeşn qirt le pêya bû.

ცხანო

Aa, Bb, Cc, Çç, Dd, Ee, Êê, Ff, Gg, Hh, Ĥĥ ,Ii, Îî, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Şş, Tt, Uu, Ûû, Vv, Ww, Xx, X̣x̣ , Yy, Zz.

ქანმასხვავებელი ნიშნები: ასოები — **Êê, Öö.**

ჭურთულ ენაზე ლაპარაკობს 18,8 მლნ. ადამიანი ტურქეთში, ორანში, ორაყში, სირიაში. ქანეკუთენება ინდოევროპული ენების ირანულ ჯგუფს.

სტანდარტიზაცია

ყველური

Svenska är ett östnordiskt språk som talas främst i Sverige, på Åland och i delar av Finland av drygt 9 miljoner människor. Det är ömsesidigt begripligt med två av de andra nordiska språken, danska och norska.

Svenskan särskiljer sig bland annat med sin prosodi, som kan variera rätt markant mellan olika dialektområden. I detta ingår både aspekter som betoning och i viss mån ton. Språket har ett relativt stort antal vokaler, som har både korta och långa varianter och bildar sammanlagt 17 vokalfonem (kort [e] och [ɛ] sammanfaller). En unik aspekt av svenskan är också det så kallade sje-ljudet (det första ljudet i ordet "skjuta"), som finns i många olika dialektala varianter. Även om liknande ljud, i synnerhet med tydliga labialiserade uttal, finns i världens språk, så är svenskan möjligen det enda språket i världen som använder ljudet som ett fonem. Även svenskans uttal av den skrivna vokalen u (både som lång [u] och kort [ʊ]) är globalt sett ovanligt, även om uttalet i olika svenska dialekter varierar.

Rikssvenska är den gängse benämningen på det standardspråk som används i etermedia (även om dialekt eller brytning också är vanligt i etermedia), press och vid kommunikation mellan personer från distinkt olika dialektområden, och är baserat på dialekterna kring Stockholm och Mälardalen. Även om distinkta regionala varianter baserade på lokala dialekter talas, så är både det talade och skrivna riksspråket standardiserat och mycket enhetligt i hela landet. Några av de mer traditionella glesbygdsdialekterna skiljer sig markant från rikssvenskan i grammatik, ordförråd och även fonologi, och vissa kan vara mycket svåra för utomstående att förstå.

ქველური დამწერლობები

ცნობანი

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Ww, Xx, Yy, Zz, Åå, Ää, Öö.

ქანმასხვევებელი ნიშნები: ასოები – **Åå, Ää, Öö.**

ყველური ენაზე ლაპარაკობს 9,4 მლნ. ადამიანი ყველეთში, ფინეთში, ცჟჟ. ქანეკუთენება ინდოევროპული ენების გერმანულ ჯგუფს.

ჩახტა

Chihova yvt yakni ა ი hullo fehna kvf, kvna hosh yvma ი ymmikmvt ik illo hosh, amba ai okehayvt bilia yo pisa hi ო. Ushi achvfa illa holiropa ya auet ima tok.

Himonna ma hvtk achvfa hosh ushi vt in tuklo tok. Mihma nakfish ash osh kia ჰki ma, nana is svma hi okvt is svmashe. im achi tok oke: mihma nana hash ო it ი kashvli tok. Mihma nitak ont isht kanohmi ma, nakfish ash osh moma it ahobit tãtyahli cha; yakni ჰ ia cha, nana im ilayak ash ო tasim bot ayvt okpvnit tãtyahli tok.

სტანდი

Aa, ა a, აī, āī, აū, āū, Bb, Ch ch, Ee, Ff, Hh, Hl hl, Ii, ი i, Kk, Ll, (ლ), Mm, Nn, Oo, ო o, Pp, Ss, Sh, sh, Tt, Uu, უ u, Vv, Yy.

ქანმასხვევებელი ნიშნები: ასოები – ა a, აā, ი i, ლ l, ო o, უ u.
ჩახტა ენაზე ლაპარაკობს 20 ათასი ინდიელი შტატებში ოკლაჰომა და შისისიპი (C99). ქანეკუთვნება ჩრდილოეთ ამერიკის ინდიელების ენების ხოკა-სიუს ენების მუსკოვის ჯგუფს.

ჩეხური

Čeština je západoslovanský jazyk nejvíce příbuzný se slovenštinou, poté polštinou a lužickou srbštinou. Patří tedy mezi slovanské jazyky, do rodiny jazyků indoevropských.

Česky mluví zhruba 12 mil. lidí, z toho přes 10 mil. v Česku. V důsledku několika vystěhovaleckých vln v uplynulých 150 letech hovoří česky i desetitisíce emigrantů a jejich potomků, zejména na Slovensku, v USA, Kanadě, Německu, Rakousku, Austrálii, na Ukrajině a v řadě dalších zemí. Čeština používá přibližně 250 000–300 000 slov, ale přesný počet slov je velmi těžké určit, jelikož se čeština neustále vyvíjí.

Období 15. století od počátku kazatelské činnosti Jana Husa do doby nástupu českého humanismu. Rozšiřuje se počet uživatelů spisovného českého jazyka, zejména těch, kteří uměli číst. Čeština již plně pronikla i do administrativní oblasti.

Na začátku století se ve spise De orthographia Bohemica, jehož autorství se připisuje Janu Husovi, objevuje návrh na změnu pravopisu – tzv. diakritický pravopis. Pro záznam měkkých konsonantů jsou spřežky nahrazeny tečkou nad písmenem. Délka vokálů se označuje čárkou. Zachovávají se spřežka ch a grafém w. Zaměnitelnost grafémů i a y je zrušena. Návrh je dílem jedinice, proto se tento grafický systém ujímal jen pozvolna a užíval se souběžně s pravopisem spřežkovým. S rozvojem řečnického umění se stále více užívá interpunkční znaménko.

ქუკიანი ბიბლიოთეკა

სტანია

Aa, Áá, Bb, Cc, Čč, Dd, Ďď, Ee, Éé, Ěě, Ff, Gg, Hh, Ii, Yy, Íí, Ýý, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Ňň, Oo, Óó, Pp, Rr, Řř, Ss, Šš, Tt, Ťť, Uu, Úú, Ůů, Vv, Zz, Žž.

ქანმასხვევებელი ნიშნები: ასოები – **Áá, Čč, Ďď, Éé, Ěě, Íí, Ýý, Ňň, Óó, Řř, Šš, Ťť, Úú, Ůů, Žž.**

ჩეხურ ენაზე ლაპარაკობს 10 მლნ. ადამიანი ჩეხეთში, ცუჟ. ქანეკუთვნება ინდოევროპული ენების სლავურ ჯგუფს.

ჩვანა

Mošwi Sol. T. Plaatje e ne e le monne wa nonofo e e emeng ka yosi, le botšwiriri jwa go itshimololêla tiro ka esi mo morafeng wa gabô; monna yo o ipuletseng motihala mo tironng ya dikwalo tsa Setšwana — motihala o o tla feletsang ka go ama tiro ya dikwalo tšotlhe tsa Bantšho ba Afrika ya Borwa. Go fitlhêla jaanong puo ya Setšwana e tlhokile bakwadi ba bantšho bobê, mme botshelo jwa ga Plaatje jo bo kgaotšweng kê lošo ka bonako kê tatlhêgêlo e e botlhoko rure.

სტენოგრაფიული დამწერლობები

სტენოგრაფიული

Aa, Bb, Cc, Del, Ee, è, ê, Ff, Gg, Hh, li, Hl hl, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, ô, Pp, Qq, Rr, Ss, š, Tt, Tl tl, Uu, Vv, Ww, Yy.

ქვემოთაშვილი ნიშნები: ასოები — è, ê, ô, š.

ჩვანა ენაზე ლაპარაკობს 900 ათასი ადამიანი სამხრეთ აფრიკაში. ქვემოთაშვილი ნიშნები ბანტუს ენებს

ცხადვა (ცცი)

Dingla Atsi shong e hkom nga yang dai ndan gap hkra ai lam hpe na nna h pang de wa nhtang san ai hte dal ndan pala hpe mu jang: 'Ndai ndan pala go anhte La Hu amyu chyU sha chye land ai wa mi, masha gadai wa rai kun, Gai-fangkyin hpe dat ma al." nga nna myt man chyang hkra pot nga ai.

ქართული დამწერლობა

ცხადვა

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Uu, Ww, Yy, Zz.

ცხადვაზე ლაპარაკობს 100 ათასი ადამიანი ჩინეთის პროვინცია უენ-ნანში. უანეკუთვება ჩინურ-ტიბეტურ ენების ტიბეტურ-ბირმანულ ჯგუფს.

ცხინპო (ხაჩინური)

Galfangkyln ni lanl jan do mi ttng nam maling hkan e hprun gasok hkom tim hpa dlrln hpe mung n mu ma al. Ma-llng ko na nnan pru wa ai shalol wo grai tsn ai ga hkumpau hta hpunlap hte galup ai gfnsum langai mi rau mada ma ai.

Shaloi Wu panjang dai ginsum hpe mu mada jang Gal-fangkyin manan ni hpe woi hpareng nna lam n hkong nga hku sa wa nhtom dal glnsum sa wang shinggrup ton mu ai.

სტანდარტული დამწერლობები

ცხინპო

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Uu, Ww, Yy, Zz.

ცხინპოზე ლაპარაკობს 100 ათასი ადამიანი ჩინეთის პროვინცია აუნ-ნანში. ესენი ეწოდებიან ჩინურ-ტიბეტურ ენების ტიბეტურ-ბირმანულ ჯგუფს.

ჩაუსა

Kano sunan babbar Kasar Hausa ce kuma masarauta ce mai kwar-jini a cikin Kasashen Hausa da kewaye. Haka kuma Kano gari ne babba wanda ya Kunshi kabilu masu yawa tare da harkokin arziki.

Yawan mutanen da suke garin Kano yakai kimanin mutane Miliyan Goma (10,000) a kidayar da akayi a shekara ta 2006. Kano tana da matukar tasiri a yawan Mutane a Najeriya, saboda itace tafi kowacce Jaha yawan mutane a Najeriya. Idan kazo Kano zaka samu mutane daga ko ina a fadin duniya, tun daga na kudancin Najeriya, zuwa Kasashen dake makotaka da Najeriya, haka kuma zaka tarar da mutanen Sin, da kuma na Kasashen Larabawa kamar Sudan, Egypt, Lebanon, da kuma mutanen Turai.

ქუჩადაბნ ბაქოქუჩადაბნ

სნბანი

Aa, Bb, Bb, Cc, Dd, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Rr, Ss, Sh sh, Tt, Ts ts, Uu, Ww, Yy, (Yy) , Zz.

ქანმასხვებელი ნიშნები: ასოები – **Bb, Dd, Kk, Yy.**

ჩაუსა ენაზე ლაპარაკობს 30 მლნ ადამიანი ჩიგერიაში, ჩიგერში, შასავლეთ სუდანში. ქანეკუთვნება ხამიტურ ენებს.

ქორვატული

ქრვატული ენის სკიპნი ჯე ტერმინი ჯე სტანდარტული ენის ქრვატის, ი ჯე სკიპნი ნარეჟია ი გოვორი კოჟიმა გოვორე ილი სუ ნეკადა გოვორილი ქრვატი. ნჟიმე გოვორი ოკო 7 მილიუნა ლუდი, პოგლავიტო ქრვატა.

ქრვატული ენის სლუჟბენი ენის რეპუბლიკე ქრვატისკე ი ედანი ოდი ტრი სლუჟბენი ენის ბოსნიე ი ჰერცეგოვინე, კაო ი ედანი ოდი სედამ სლუჟბენი ენის აპ ვოივოდინა (სრბიჯი). ოსიმ თოგა, ქრვატული ენის პრინატი ჯე კაო სლუჟბენი ენის უ პოედიინიმ ოპცინამა უ აუსტრიისკოი პოკრაიინი გრადიშჩე (ბურგენლანდი), მედუტიმ, თუ ე რიეჟ ო პოსებნომ ენისკი ისელენი ქრვატის.

ქრვატული ენის სპადა მედუ ჯუჟნოსლავნისკე ენისკე. ს ნჟიმა პრეპადა შირი ჯეჟნედი სლავნისკი ენისკი, ა სვი ჯეჟნედი ოლაზე ინდოეოროპული ენისნი პოროდიცუ.

ნაკონ რასპადა ინდოეოროპული ენისნი ჯეჟნედი - უ რაზდობლუ ოკო 2000. გოდინე პ.ნ.ე. - სტვარა სე - პრემა ვეჩინი ჯნანსტვენისკი - ბალტოსლავნისკი ენისნი ჯეჟნედი. ჯე ნეჟინა ტრანჯანა ნასტაჟი მნოგე ენისნი ოსობინე პო კოჟიმა სე ენისნი სლავნისკი ი ბალტიჩკი პრედაკა პოჩინუ რაზლიკოვატი ოდი ენისკი ოსალის ინდოეოროპული ნაროდა. პრედასტავნიკი პაკ დრუგე თეორიე სმატრაჟი და სე სლიჩნოსტი ბალტიჩკი ი სლავნისკი ენისკი მოჟე ობჟასნეტი დომინაციო ბალტიჩკი ენისკი ი ნჟიჟოვი გოვორნიკი ნად სლავენიმა (ილი ობრატნო) უ პრეპოვიესნო ვრიეჟე.

ბალტოსლავნისკი ენისნი ჯეჟნედი რასპალა სე ოკო 1500-1300. გოდინე პ.ნ.ე. თადა სე სტვარა ჯეჟნედი პრასლავნისკი ენისნი ჯეჟნედი. ვრიეჟე ნეჟინა ტრანჯანა ი პროსორ კოჟი ე ჯეჟნედი ჯეჟნედი სუ ჯნანოსტი პრეციზნო ოტვრდენი. უ თოჟ სე ჯეჟნედი ჯეჟნედი ნიჟ ენისნიკი პრეჟნედი კარაქტერისტიჩნიკი ჯე დალნიჟი რაზვოი სლავნისკი ენისკი.

სხვანი

Aa, Bb, Vv, Gg, Dd, Đđ, Ee, Žž, Zz, li, Jj, Kk, Ll, Lj lj, Mm, Nn, Nj nj, Oo, Pp, Rr, Ss, Tt, Ćć, Uu, Ff, Hh, Cc, Čč, Dž dž, Šš.

ქანმასხვავეგებელი ნიშნები: ასოები – **Đđ, Žž, Ćć, Čč, Šš.**

ქორვატულ ენაზე ლაპარაკობს 5 მლნ. ადამიანი ქორვატიაში. ქანე-კუთენეა ინდოეოროპული ენების სლავურ ჯგუფს.

სტრუქტურული ენისნი

ჴუანური

Gis vunt las bun rəuz, deḡobəiz cuḡz dāg guə naz reib, daz bəineŋ cuci yunminguḡse liu, guḡye, rəuz bauə bunz-dəuz, vunva, rəuz youə haḡ ḡəiz ḡei. Gyohz iungnyez sou cəms dəuz cangya liens diət ba.

Vonz Liyenz, de dāg secay rəuz, cəms dāg bouy yun-min daihyau ḡəuz yiens rəuz. Bouy vunt famiḡ sougogi hən-y, de yəncobon? bei Baḡḡiḡ cangvan bai lo. Goh vundlauy dəuz dūy hən-y, de liə daiḡ dəuz deuz haḡ vunva ḡwenciən, ən ciet nciy youḡ ən guək rəuz ma gaḡz dāg ən ciet huḡ ḡəuz.

ქროპული დამწერლობები

ცხანი

Aa, Bb, ბბ, Cc, Dd, **ძ ძ**, Ee, **ეე**, Ff, Gg, Hh, Ii, Yy, Kk, Ll, Mm, Nn, **ჩჩ**, Oo, **ოო**, Pp, Rr, Ss, Tt, Uu, **შა, Vv, ჳ ჳ, ჳჳ, ყყ, ჴჴ, ჶ.**

ქანმასხვევებელი ნიშნები: ასოები – **ბბ, ძ ძ, ეე, იი, თთ, შა, ჳ ჳ, ჳჳ, ყყ, ჴჴ, ჶ.**

ჴუანურ ენაზე ლაპარაკობს 7 მლნ. ადამიანი ჩინეთის ქუანსი-ჴუანის ავტონომიურ რაიონში და პროვინციებში ჴუნანი, ქუაჯოუ, ქუანდუნი. ქანკუთვნება ჩინურ-ტიბეტური ენების ჴუან-ტაჴურ ჴგუფს.

ჴსავაჴური

Iloko o kn Laieikawai mau la ma Waiapuka, ua ho'omaii ka pio ana o ke anuenue ma ke'a wahi, iloko o ka manawa u< u me k:i malie, i ka po, me ke ao; aka, 'a'ole nae i ho'omiopope na mea a pau i ke 'ano o keia anuenue; aka ua ho'omauni; keia mau hu'ailuna ali'i ma na wahi I malamaia 'i ua mai mahoe nei.

სტენოგრაფიის სისტემა

სხვადასხვა

Aa, Dd, Ee, Ff, Hh, Ii, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Rr, Uu, Ww.

ჴსავაჴურ ენაზე ლაპარაკობს 170 ათასი ადამიანი ჴსავაჴის კუნძულებზე (CFY). ჴსავაჴურ ენის მალაურ-პოლინეზიური ენების პოლინეზიურ ჯგუფს.

ჟოლანდიური

Dutch (Nederlands (help·info)) is a West Germanic language spoken by around 23 million people, mainly in the Netherlands, Belgium and Suriname, but also by smaller groups of speakers in parts of France, Germany and several former Dutch colonies. It is closely related to German and also the North Germanic languages, and has some linguistic connections with English. The language is a descendant of Old Frankish which is also the parent language of Afrikaans, one of the official languages of South Africa. Dutch and Afrikaans are to a large extent mutually intelligible, though both have separate spelling standards and dictionaries and have separate language regulators. Standard Dutch (Standaardnederlands) is the standard language of the major Dutch speaking-areas and is regulated by the Nederlandse Taalunie ("Dutch Language Union").

Dutch grammar follows the same basic word order as all Germanic languages (Subject Verb Object). There are, however, some interesting differences of word order between the main clause and the subclause. Dutch grammar also shares many traits with German, but has a less complicated morphology (inflection system), which puts it closer to English. Dutch has only two basic genders (three in some interpretations), which is similar to the gender systems of the Continental Scandinavian languages.

The consonant system of Dutch has not been part of the High German consonant shift and has more in common with how English and the Scandinavian languages, especially Swedish and Norwegian, are pronounced. Like most Germanic languages it has a syllable structure that allows fairly complex consonant clusters. Dutch is often noted for the prominent use of velar fricatives (pronounced in the back of the mouth) something which is often a poignant source of amusement or even satire.

ცხანო

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Uu, Vv, Ww, Xx, Yy, Zz.

ჟოლანდიურ ენაზე ლაპარაკობს 13,8 მლნ. ადამიანი ნიდერლანდებში, ხანადაში, ცყყ. ჟანეკუთვნება ინდოევროპული ენების გერმანულ ჯგუფს.

ქართული დამწერლობა (ძვ. წ. 5 ს. (ძვ. წ. 412 წ.))

ქართული

სტანდარტიზაცია

ქუჩადაზუ ბაძუქუბაყუყ

ქართული ანბანი (ხუხუხური)			
ც	ხ	ე	ძ
ყ	ზ	ღ	წ
ღ	ჭ	ო	ს
შ	წ	ფ	ე
ჩ	ჯ	ყ	ყ
ჩ	ო	რ	ჯ
ხ	ს	ყ	ზ
ჩ	ყ	ყ	ძ
ძ	ბ	ჩ	
რ	ს	ც	

ქართული ანბანი (მხედრული)			
ც	ხ	ე	ძ
ყ	ზ	ღ	წ
ღ	ჭ	ო	ს
შ	წ	ფ	ე
ჩ	ჯ	ყ	ყ
ჩ	ო	რ	ჯ
ხ	ს	ყ	ზ
ჩ	ყ	ყ	ძ
ძ	ბ	ჩ	
რ	ს	ც	

ჭართული

*ცმცაცყრ, იამძ ის ჴეზი ჴეძმაცანიოთიე ჴიეთისყო. სე-
ჩიეხითოროთა რძჯაცყიიყეს ყიქსისიის ძეღეჩყო რე ჴიეჩე-
თის ძე სეხედიხინეჰის თეძიღეძეჩყო. სეჩიეხითოროთას, ისე-
როე იმაცეხიღ ძეთოთ სეცეცათე ხეოყიის, იესევისიადეც
სეოროეოროთი ძეხეოროთაქიო ჴეძმადეოთიეც. სეჩიეხითოროთა,
ისეოროე იმაცეხიღ ძეთოთი სეცეცათე ხეოყიითი, აქნე იყას
ეცასიადეცყესხეთოროს ძეგეცქიქოთი სოროსიღე. ჴი იხეღამ ჴეზის
ღეძმაციიეცე ცეცოთისყო იყა ძეოროთოთაცე.*

*ცმბობენ, რომეს ვაზი გამოვონილია სეველისში . საქართ-
ველო ამჯობინებს ყიქსპირს დეღანში ან ჴაჩაბლის და
სასტერნაკის თარგმანში. საქართველოს, ისევე როგორც
ძეთელ საბჭოთა ხავშირს, ესეჭიროება სევაგვარი დასავლუ-
რი ვამოცდილება. საქართველო, ისევე როგორც ძეთელი
საბჭოთა ხავშირი, უენდა იყოს ბოროტებისათვის
დახურული სივრცე. ჴი რატომ ვაზის გამოყენება ცეპილის-
ში იყო ძეკვლელობა.*

ცნბანი

ჴუსხური
**ცე, ცყ, ჴგ, ძძ, ჴი, ჴო, სხ, ჩჩ, ცთ, ტი, ხე, ჴთ, ჴძ, ხჩ,
ჯა, ცა, სუ, ყყ, ძი, ხს, ჴე, ვე, ცა, ჴე, ჩი, იო, ყე,
ხი, ცე, ძი, ჴო, სე, ჴე, ჴყ, ჴჯ, ჴთ, ძძ**

ძხედრული
**ცა, ვბ, ჴგ, ძდ, ჴე, ჴვ, სხ, ჩც, ცთ, იი, ხე, ჴლ, ჴძ, ხნ,
ჯა, ცო, სპ, ჴყ, ძრ, ხს, ჴტ, ჴვ, ცუ, ჴფ, ჩქ, იღ, ჴშ, ხჩ,
ცც, ძი, ჴწ, სჭ, ჴხ, ჴყ, ჴჯ, ჴპ, ძძ**

ჭართული დამწერლობა წარმოიშვა უშუალოდ ფინიკურისგან ძვ. წ. 5 ს. (ძვ. წ. 412 წ.). ძვ. წ. 284 წლიდან ჴარნავაზ მეფის მიერ დამტკიცებულ კანონით ქართულ ენას და ქართულ დამწერლობას საქართველოში აქვს სახელმწიფო სტატუსი. ჴანეკუთვნება კავკასიური ენების სამხრეთულ (ქართველურ) ჯგუფს.

ქვროპული დამწერლობები

ქუჩის და ბაზრის მოწყობისათვის (აბ. წ. 1 ს.)

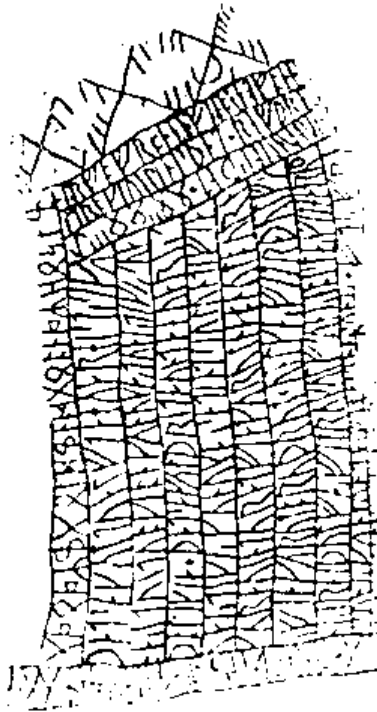
ქუჩის და ბაზრის მოწყობისათვის

ქუჩის და ბაზრის მოწყობისათვის

ქვემოთაშინ ანბანი		
ⴐ	ⴑ	ⴒ
ⴓ	ⴔ	ⴕ
ⴖ	ⴗ	ⴘ
ⴙ	ⴚ	ⴛ
ⴜ	ⴝ	ⴞ
ⴟ	ⴠ	ⴡ
ⴢ	ⴣ	ⴤ
ⴥ	⴦	ⴧ
⴨	⴩	⴪
⴫	⴬	ⴭ
⴮	⴯	ⴰ
ⴱ	ⴲ	ⴳ
ⴴ	ⴵ	ⴶ
ⴷ	ⴸ	ⴹ
ⴺ	ⴻ	ⴼ
ⴽ	ⴿ	ⵀ
ⵁ	ⵂ	ⵃ
ⵄ	ⵅ	ⵆ
ⵇ	ⵈ	ⵉ
ⵊ	ⵋ	ⵌ
ⵍ	ⵎ	ⵏ
ⵐ	ⵑ	ⵒ
ⵓ	ⵔ	ⵕ
ⵖ	ⵗ	ⵘ
ⵙ	ⵚ	ⵛ
ⵜ	ⵝ	ⵞ
ⵟ	ⵠ	ⵡ
ⵢ	ⵣ	ⵤ
ⵥ	ⵦ	ⵧ
⵨	⵩	⵪
⵫	⵬	⵭
⵮	ⵯ	⵰
⵱	⵲	⵳
⵴	⵵	⵶
⵷	⵸	⵹
⵺	⵻	⵼
⵽	⵾	⵿
ⶀ	ⶁ	ⶂ
ⶃ	ⶄ	ⶅ
ⶆ	ⶇ	ⶈ
ⶉ	ⶊ	ⶋ
ⶌ	ⶍ	ⶎ
ⶏ	ⶐ	ⶑ
ⶒ	ⶓ	ⶔ
ⶕ	ⶖ	⶗
⶘	⶙	⶚
⶛	⶜	⶝
⶞	⶟	ⶠ
ⶡ	ⶢ	ⶣ
ⶤ	ⶥ	ⶦ
⶧	ⶨ	ⶩ
ⶪ	ⶫ	ⶬ
ⶭ	ⶮ	⶯
ⶰ	ⶱ	ⶲ
ⶳ	ⶴ	ⶵ
ⶶ	⶷	ⶸ
ⶹ	ⶺ	ⶻ
ⶼ	ⶽ	ⶾ
⶿	⶿	⶿

სტანდარტიზირებული სან. დან.

ქერმანული

ქრონოლოგიური და მწერლობები

სხანი

ⴕ ⴒ ⴓ ⴑ ⴗ ⴐ

ⴒ ⴓ ⴑ ⴗ ⴐ ⴕ

ⴕ ⴒ ⴓ ⴑ ⴗ ⴐ

ქუნები — ასოების ზოგადი სახელწოდება ძველ გერმანულ და სკანდინავურ ანბანებში.

ნოპტური დამწერლობა (3 ს.)

ნოპტური

სცენარული დამწერლობა

ქვრპუელი დამწერლობები

ბოტუერი ანბანი			
აა	ბბ	პპ	აა
ბბ	ლლ	რრ	ყყ
წწ	კკ	ცც	ყყ
აა	აა	ქქ	ხხ
ეე	აა	რრ	ბბ
წწ	მმ	ფფ	ნნ
ჯჯ	ჯჯ	ჯჯ	ქქ
ჰჰ	ოო	ფფ	ჯჯ

სომხური ბაქოქობაქი (5 ს. (406 წ.))

სომხური

სომხური ანბანი (ნუსხური)			
Աա	Իի	Յյ	Տտ
Բբ	Լլ	Նն	Րր
Գգ	Խխ	Շշ	Ցց
Դդ	Սս	Ոո	Իւ
Եե	Կկ	Չչ	Ուոու
Զզ	Հհ	Պպ	Փփ
Էէ	Ձձ	ՋՋ	Քք
Ըը	Ղղ	Ռռ	Եվւ
Թթ	Ճճ	Սս	Օօ
ՇՇ	Մմ	Վվ	Ֆֆ

სომხური ანბანი (მხედრული)			
Աა	Իի	Յյ	Տտ
Բբ	Լլ	Նն	Րր
Գგ	Խխ	Շշ	Ցց
Դդ	Սს	Ոო	Իւ
Եե	Կկ	Չչ	Ուոու
Զզ	Հհ	Պպ	Փփ
Էէ	Ձձ	ՋՋ	Քք
Ըը	Ղղ	Ռռ	Եվւ
Թթ	Ճճ	Սს	Օօ
ՇՇ	Մմ	Վվ	Ֆֆ

სტანდარტიზაციის საბუნებისმეტყველო ცენტრი

ՆՕՄԵՅՐԻ

Հայերենը Հնդեվրոպական լեզուների ընտանիքի նույնանուն խմբի լեզու է: Այն հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետության և Լեռնային Ղարաբաղի պաշտոնական լեզու: Օգտագործվում է նաև Կրասստանում (հիմնականում Ջավախքում), Ռուսաստանում (հիմնականում Հարավային Ֆեդերալ Շրջանում), ԱՄՆ-ում և այլ պետությունների սփյուռքահայ համայնքներում: Հայերեն լեզվակիրների քանակը ըստ տարբեր աղբյուրների կազմում է 7-9 միլիոն մարդ:

Հայերենը Հնդեվրոպական լեզուների ընտանիքի նույնանուն խմբի լեզու է: Այն հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետության և Լեռնային Ղարաբաղի պաշտոնական լեզու: Օգտագործվում է նաև Կրասստանում (հիմնականում Ջավախքում), Ռուսաստանում (հիմնականում Հարավային Ֆեդերալ Շրջանում), ԱՄՆ-ում և այլ պետությունների սփյուռքահայ համայնքներում: Հայերեն լեզվակիրների քանակը ըստ տարբեր աղբյուրների կազմում է 7-9 միլիոն մարդ:

Մեծագույն

Երեսներ

Ա, Բ, Գ, Դ, Ե, Զ, Է, Ը, Թ, Ժ, Ի, Լ, Խ, Ծ, Կ, Զ, Ը, Թ, Մ, Յ, Ն, Շ, Ո, Զ, Պ, Զ, Ռ, Ս, Վ, Տ, Ը, Ց, Ի, ՈՒՐ, Փ, Գ, ԵՎ, Օ, ՆՖ

Ժողովրդական

Ա, Բ, Գ, Դ, Ե, Զ, Է, Ը, Թ, Ժ, Ի, Լ, Խ, Ծ, Կ, Զ, Ը, Թ, Մ, Յ, Ն, Շ, Ո, Զ, Պ, Զ, Ռ, Ս, Վ, Տ, Ը, Ց, Ի, ՈՒՐ, Փ, Գ, ԵՎ, Օ, ՆՖ

Նոմենկլատուրայի և արտագրության հարցում հարկ է ընդհանրապես ընդունել հայերենի և լեռնային Ղարաբաղի պաշտոնական լեզվի գրությունը: (Վ. 5 Ն. (Վ. 406 Վ.) Բիբանդյանի և Գրիգորյանի քերականության համառոտագրությունը):

Մեծագույնը լեռնային Ղարաբաղի պաշտոնական լեզու է: Օգտագործվում է նաև Կրասստանում (հիմնականում Ջավախքում), Ռուսաստանում (հիմնականում Հարավային Ֆեդերալ Շրջանում), ԱՄՆ-ում և այլ պետությունների սփյուռքահայ համայնքներում: Հայերեն լեզվակիրների քանակը ըստ տարբեր աղբյուրների կազմում է 7-9 միլիոն մարդ:

Մեծագույնը լեռնային Ղարաբաղի պաշտոնական լեզու է: Օգտագործվում է նաև Կրասստանում (հիմնականում Ջավախքում), Ռուսաստանում (հիմնականում Հարավային Ֆեդերալ Շրջանում), ԱՄՆ-ում և այլ պետությունների սփյուռքահայ համայնքներում: Հայերեն լեզվակիրների քանակը ըստ տարբեր աղբյուրների կազմում է 7-9 միլիոն մարդ:

Մեծագույնը լեռնային Ղարաբաղի պաշտոնական լեզու է: Օգտագործվում է նաև Կրասստանում (հիմնականում Ջավախքում), Ռուսաստանում (հիմնականում Հարավային Ֆեդերալ Շրջանում), ԱՄՆ-ում և այլ պետությունների սփյուռքահայ համայնքներում: Հայերեն լեզվակիրների քանակը ըստ տարբեր աղբյուրների կազմում է 7-9 միլիոն մարդ:

ქრლანდიული დამწერლობა (8 ს.)

ქრლანდიული

სცენარის შემდგომად სან. ჯანაყაძე

ქრონიკული დამწერლობები

წარმოშობის ანბანი		
აა	ბბ	გგ
დდ	ეე	ვვ
ზზ	თთ	იი
კკ	ლლ	მმ
ნნ	ოო	პპ
ყყ	რრ	სს
ტტ	უუ	ფფ
ქქ	ცც	ძძ
ჭჭ	ძძ	
წწ	ჭჭ	
ძძ	წწ	

ქრლანდიური

Táimís ar an mullad aoiúir 7 tá raðaric aḡaoinn ar an bfeairce mór ó tšuar 7 riar, 7 ó bēar. Ar ár n-aḡar ó tšuar sīnead níl le feircint aḡ an feairce cōimēad. Ir truaḡ ḡan a tuillead long le feircint uiré. Siú ceann aḡ tead a tšuar. Ir sōca ḡo bfeil ri aḡ tead anall ó Alḡar. Tá ceann eile aḡ tšul riar. Ir mó i ḡo mór ná an long eile. B'feirir ḡo bfeil ri aḡ tšul aoinn ḡo h-ḡimeirice.

Siú é tšur tšuar bēal na Sionnainne an aḡa ir mó 7 ir rā s'á bfeil uir na tšri rōḡaḡaib. Siú aḡ tšur tšuar ḡararōe.

სტანდარტიზებული ქრლანდიური

სხანა

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh
Ii Ll Mm Nn Oo Pp Rr Ss
Tt Uu Vv

სარგებლობს ეროვნული დამწერლობით, რომელიც წარმოიშვა ლათინურისგან 8 ს.

ქანკუთენება ინდოევროპული ენების კელტურ ჯგუფს.

სლავური დამწერლობა (9–10 სს.)

სლავური

სლავური ანბანი (გლაგოლიცა)			
ⴌⴍ	ⴒⴑ	ⴖⴗ	ⴓⴔ
ⴐⴑ	ⴒⴓ	ⴖⴓⴑ	ⴔⴕ
ⴒⴑ	ⴒⴓ	ⴓⴑⴒ	ⴔⴕ
ⴒⴓ	ⴒⴓ	ⴓⴑ	ⴔⴕ
ⴒⴓ	ⴒⴓ	ⴓⴑ	ⴔⴕ
ⴒⴓ	ⴒⴓ	ⴓⴑ	ⴔⴕ
ⴒⴓ	ⴒⴓ	ⴓⴑ	ⴔⴕ
ⴒⴓ	ⴒⴓ	ⴓⴑ	ⴔⴕ
ⴒⴓ	ⴒⴓ	ⴓⴑ	ⴔⴕ
ⴒⴓ	ⴒⴓ	ⴓⴑ	ⴔⴕ
ⴒⴓ	ⴒⴓ	ⴓⴑ	ⴔⴕ
ⴒⴓ	ⴒⴓ	ⴓⴑ	ⴔⴕ

სლავური ანბანი (კირილიცა)			
ⴌⴍ	ⴒⴑ	ⴖⴗ	ⴓⴔ
ⴐⴑ	ⴒⴓ	ⴓⴑ	ⴔⴕ
ⴒⴓ	ⴒⴓ	ⴓⴑ	ⴔⴕ
ⴒⴓ	ⴒⴓ	ⴓⴑ	ⴔⴕ
ⴒⴓ	ⴒⴓ	ⴓⴑ	ⴔⴕ
ⴒⴓ	ⴒⴓ	ⴓⴑ	ⴔⴕ
ⴒⴓ	ⴒⴓ	ⴓⴑ	ⴔⴕ
ⴒⴓ	ⴒⴓ	ⴓⴑ	ⴔⴕ
ⴒⴓ	ⴒⴓ	ⴓⴑ	ⴔⴕ
ⴒⴓ	ⴒⴓ	ⴓⴑ	ⴔⴕ
ⴒⴓ	ⴒⴓ	ⴓⴑ	ⴔⴕ
ⴒⴓ	ⴒⴓ	ⴓⴑ	ⴔⴕ

სტანდარტიზაცია

სლავერი (ხირილიცა)

Благословенъ гѣсиѡа гдѣ, наоучиѡ мз Ѡправдангѡмъ твоиѡмъ.
 Сѡххъ лижкъ Ѡберѣте ижстачникъ жиѡзни иж дверь раі
 скоую, да Ѡберцоу иж зъ пыть покасндемъ погибшее ивч
 ѡ зъ гѣсмь, воззовиѡ мз, спсе, иж спсѣиѡ мз. Благословен
 ѡ гѣсиѡа гдѣ, наоучиѡ мз Ѡправдангѡмъ твоиѡмъ. гнца б
 ѡдз проповѣдаше, иж заклани бѣвше Ѡкоже гнцы, иж къ
 жиѡзни нестарѣемѣи, сами, иж присносущиѣи преставльшесз,
 тогоѡа прилѣжиш, мѠнцы, молижте, долгѣвѣ разрѣшенде на
 мъ даровати. Благословенъ гѣсиѡа гдѣ, наоучиѡ мз Ѡпрѡва
 дангѡмъ твоиѡмъ. Въ пыть жзкди жаждаши прискарѣныи, вси
 ѡа въ житдиѡа крестъ Ѡкш кремъ вземши, иж ми послѣдо
 вавши вѣроу, прдиидите наслаидитесз, иежже Иготавахъ в
 амъ пачестеи иж вѣнцѣвѣ нецнцухъ. Благословенъ гѣсиѡа гдѣ
 , наоучиѡ мз Ѡправдангѡмъ твоиѡмъ.

ქვერობული დამწერლობები

სხვანი

Ѡა, Бѣ, Вѣ, Гг, Дд, Ёѡ, Жж, Зз, Ии, Iи, Кк, Лл, Мм, Нн,
 Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх, Ѡა, Цц, Чч, Шш, Щщ, ზზ,
 ღღ, ხხ, ლლ, იი, კკ, ლლ, მმ, ნნ, იი, კკ, ლლ, მმ, ნნ, იი, კკ,
 ლლ, მმ, ნნ

შექმნილია ქველგარეთში მე-10 ს. დასაწყისში ხირილესა და ქეთოდის
 მოწაფეების მიერ ბიზანტიურ ბერძნულის კაპიტალურ ასოებისგან.

შეიკეთებება ინდოევროპული ენების სლავეურ ჯგუფს.

ბოძი დამწერლობა (14 ს.)

ბოძი (ზირანული)

ბოძი ანბანი		
ⴁ	ⴂ	ⴃ
ⴄ	ⴅ	ⴆ
ⴇ	ⴈ	ⴉ
ⴊ	ⴋ	ⴌ
ⴍ	ⴎ	ⴏ
ⴐ	ⴑ	ⴒ
ⴓ	ⴔ	ⴕ
ⴖ	ⴗ	ⴘ
ⴙ	ⴚ	ⴛ
ⴜ	ⴝ	ⴞ
ⴟ	ⴠ	ⴡ
ⴢ	ⴣ	ⴤ
ⴥ	⴦	ⴧ
⴨	⴩	⴪
⴫	⴬	ⴭ
⴮	⴯	ⴰ
ⴱ	ⴲ	ⴳ
ⴴ	ⴵ	ⴶ
ⴷ	ⴸ	ⴹ
ⴺ	ⴻ	ⴼ
ⴽ	ⴾ	ⴿ
ⵀ	ⵁ	ⵂ
ⵃ	ⵄ	ⵅ
ⵆ	ⵇ	ⵈ
ⵉ	ⵊ	ⵋ
ⵌ	ⵍ	ⵎ
ⵏ	ⵐ	ⵑ
ⵒ	ⵓ	ⵔ
ⵕ	ⵖ	ⵗ
ⵘ	ⵙ	ⵚ
ⵛ	ⵜ	ⵝ
ⵞ	ⵟ	ⵠ
ⵡ	ⵢ	ⵣ
ⵤ	ⵥ	ⵦ
ⵧ	⵨	⵩
⵪	⵫	⵬
⵭	⵮	ⵯ
⵰	⵱	⵲
⵳	⵴	⵵
⵶	⵷	⵸
⵹	⵺	⵻
⵼	⵽	⵾
⵿	ⶀ	ⶁ
ⶂ	ⶃ	ⶄ
ⶅ	ⶆ	ⶇ
ⶈ	ⶉ	ⶊ
ⶋ	ⶌ	ⶍ
ⶎ	ⶏ	ⶐ
ⶑ	ⶒ	ⶓ
ⶔ	ⶕ	ⶖ
⶗	⶘	⶙
⶚	⶛	⶜
⶝	⶞	⶟
ⶠ	ⶡ	ⶢ
ⶣ	ⶤ	ⶥ
ⶦ	⶧	ⶨ
ⶩ	ⶪ	ⶫ
ⶬ	ⶭ	ⶮ
⶯	ⶰ	ⶱ
ⶲ	ⶳ	ⶴ
ⶵ	ⶶ	⶷
ⶸ	ⶹ	ⶺ
ⶻ	ⶼ	ⶽ
ⶾ	⶿	ⷀ
ⷁ	ⷂ	ⷃ
ⷄ	ⷅ	ⷆ
⷇	ⷈ	ⷉ
ⷊ	ⷋ	ⷌ
ⷍ	ⷎ	⷏
ⷐ	ⷑ	ⷒ
ⷓ	ⷔ	ⷕ
ⷖ	⷗	ⷘ
ⷙ	ⷚ	ⷛ
ⷜ	ⷝ	ⷞ
⷟	ⷠ	ⷡ
ⷢ	ⷣ	ⷤ
ⷥ	ⷦ	ⷧ
ⷨ	ⷩ	ⷪ
ⷫ	ⷬ	ⷭ
ⷮ	ⷯ	ⷰ
ⷱ	ⷲ	ⷳ
ⷵ	ⷶ	ⷷ
ⷹ	ⷺ	ⷻ
ⷽ	ⷾ	ⷿ
⸀	⸁	⸂
⸃	⸄	⸅
⸆	⸇	⸈
⸉	⸊	⸋
⸌	⸍	⸎
⸏	⸐	⸑
⸒	⸓	⸔
⸕	⸖	⸗
⸘	⸙	⸚
⸛	⸜	⸝
⸞	⸟	⸠
⸡	⸢	⸣
⸤	⸥	⸦
⸧	⸨	⸩
⸪	⸫	⸬
⸭	⸮	ⸯ
⸱	⸲	⸳
⸵	⸶	⸷
⸹	⸺	⸻
⸽	⸾	⸿
⹀	⹁	⹂
⹃	⹄	⹅
⹆	⹇	⹈
⹉	⹊	⹋
⹌	⹍	⹎
⹏	⹐	⹑
⹒	⹓	⹔
⹕	⹖	⹗
⹘	⹙	⹚
⹛	⹜	⹝
⹞	⹟	⹠
⹡	⹢	⹣
⹤	⹥	⹦
⹧	⹨	⹩
⹫	⹬	⹭
⹮	⹯	⹰
⹲	⹳	⹴
⹶	⹷	⹸
⹺	⹻	⹼
⹿	⺀	⺁
⺂	⺃	⺄
⺅	⺆	⺇
⺈	⺉	⺊
⺋	⺌	⺍
⺎	⺏	⺐
⺑	⺒	⺓
⺔	⺕	⺖
⺗	⺘	⺙
⺚	⺛	⺜
⺝	⺞	⺟
⺠	⺡	⺢
⺣	⺤	⺥
⺦	⺧	⺨
⺪	⺫	⺬
⺮	⺯	⺰
⺴	⺵	⺶
⺸	⺹	⺺
⺼	⺽	⺾
⺿	⺿	⺿

ივანე აბაშიანი

სომი (ზირმანული)

მოქონს და ხელს უწყობს მოსწავლეს
 დაეხმოს სწავლის პროცესში:
 დაეხმოს.

ქართული ენის სასწავლო მეთოდიკა

საბანი

სომი-ზირმანული ენის სასწავლო მეთოდიკა

სომი-ზირმანული ენის სასწავლო მეთოდიკა შექმნილია მე-14 ს. მისიონერ სტაფანე ურბანელის მიერ.

სომი-ზირმანული ენის სასწავლო მეთოდიკა 345 ათასი აღმნიშნული ენის სასწავლო მეთოდიკა ფინურ-უგრულ ენებს.

ქუსული დამწერლობა (18 ს. (1708 წ.))

ცხაზური, ცდილური, ცვარული, ცლთაური, ცფსუური, ცალყარული, ცელორუსული, ცულგარული, ცურმატული, შარლული, შუნგანური, ჟვენკიური, ჟვენული, ჩათრული, ჩნლუშური, ჩომი (ზირმანული), ჩომი-პერმული, ჩორმაკული, ჩაკური, ჩეკური, ჩაკედონური, ჩანსიური, ჩარიული (მთიულური და ბარის), ჩონდოლური, ჩორდოვულ-ერზმანული, ჩორდოვულ-მოკშანური,

ჩანაური, ჩენცური, ჩივზური, ჩოლაური, ჯაკუტური, ოსური, ქუსული, ხელკუპური, ხერბული, ხაბასარანული, ხაჯიკური, ხევიზური, ოდმურტული, ოკრაინული, ტურთული, ვაბარდულ-ხერქეზული, ვაზახური, ვალმუხური, ვარაკალბაკური, ვარაჩაული, ვირგიზული, ვუმბური, ხეჩნური, ხევაშური, ხუკოტური, ხაკასური, ხანტიური

საქართველოში სწავლის წესები

ძუსული ანბანი <i>(ნუსხური)</i>		
Аа	Лл	Цц
Бб	Мм	Чч
Вв	Нн	Шш
Гг	Оо	Щщ
Дд	Пп	Ьь
Ее	Рр	Ыы
Жж	Сс	Ъъ
Зз	Тт	Ээ
Ии	Уу	Юю
Йй	Фф	Яя
Кк	Хх	

ძუსული ანბანი <i>(მხედრული)</i>		
<i>Аа</i>	<i>Лл</i>	<i>Цц</i>
<i>Бб</i>	<i>Мм</i>	<i>Чч</i>
<i>Вв</i>	<i>Нн</i>	<i>Шш</i>
<i>Гг</i>	<i>Оо</i>	<i>Щщ</i>
<i>Дд</i>	<i>Пп</i>	<i>Ьь</i>
<i>Ее</i>	<i>Рр</i>	<i>Ыы</i>
<i>Жж</i>	<i>Сс</i>	<i>Ъъ</i>
<i>Зз</i>	<i>Тт</i>	<i>Ээ</i>
<i>Ии</i>	<i>Уу</i>	<i>Юю</i>
<i>Йй</i>	<i>Фф</i>	<i>Яя</i>
<i>Кк</i>	<i>Хх</i>	

ქუსული

Говорят, что этот газ изобретен в Англии. Грузия предпочитает Шекспира в подлиннике или переводах Мачабели и Пастернака. Грузия, так же как и весь Советский Союз, нуждается в ином западном опыте. Грузия, так же как и весь Советский Союз, должна быть закрытым пространством для зла. Вот почему применение газа в Тбилиси было убийством.

Говорят, что этот газ изобретен в Англии. Грузия предпочитает Шекспира в подлиннике или переводах Мачабели и Пастернака. Грузия, так же как и весь Советский Союз, нуждается в ином западном опыте. Грузия, так же как и весь Советский Союз, должна быть закрытым пространством для зла. Вот почему применение газа в Тбилиси было убийством.

სხვანი

ბუსური

Аа, Бб, Гг, Дд, Ее, Жж, Зз, Ии, Йй, Кк, Лл, Мм, Нн, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, Ъь, Ыы, Ьь, Ээ, Юю, Яя

ბხედრული

Аа, Бб, Гг, Дд, Ее, Жж, Зз, Ии, Йй, Кк, Лл, Мм, Нн, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, Ъь, Ыы, Ьь, Ээ, Юю, Яя

ქუსული დამწერლობა წარმოიშვა სლავურისგან 18 ს. დასაწყისში (1708 წ.) სეტრე სირველის მიერ ჩატარებულ რეფორმის შედეგად.

წანეკუთვნება ინდოევროპული ენების სლავური ჯგუფის აღმოსავლეთ ქვეჯგუფს.

ქვემოთა და მწერლობები

ცხვარი

ალაკვა აბაგა ჯვყვყვყვყვ, იყვყვყვ. აბაგა გიყვყვ, აყვყვ
 გიყვყვყვყვყვყვყვ. ალაკვა «აბარ, უყვყვყვ აბაგა
 იამც!ყვყვყვ» — უყვყვყვ იახყვყვყვ. არი აბაგა გყვ აყვყვ,
 ზყვყვ ადგყვყვ თყვყვყვყვყვ. შყვყვყვ იყვყვ!ყვყვ-ყვყვ
 ალაკვა გყვ არყვყვყვ აბაგა იახ-ყვყვყვ. არა-ყვ აბაგა ჰიყვყვ
 ჰიყვყვ თლყვყვ>ყვყვ იყვ, აყვ!ყვყვ ზყვყვყვ. არი აყვყვ,
 აბაგა იყვყვყვ, იყვყვ...

უნიკალური ნიმუშები

ცხვარი

აა, ბბ, ვვ, გგ, გვ გვ, გყ გყ, გყვ გყვ, გყ გყ, გყყ გყყ, გი გი,
 გივ გივ, დდ, დჯ დჯ, დჯყ დჯყ, დჯვ დჯვ, დჯ დჯ, ეე, ჯჯ, ჯვ
 ჯვ, ჯყ ჯყ, ჯჯ, იი, იყ, კკ, კვ კვ, კყ კყ, კყვ კყვ, კყყ კყყ,
 კყ კყ, კიმ კი, კივ კივ, კივ კივ, ლლ, ლყ ლყ, მმ, ნნ, იი, იი,
 იი იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი,
 იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი,
 იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი,
 იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი,
 იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი,
 იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი, იი,

ღანმასხვაელები ნიშნები: ასო – ი.

ცხვარი ენაზე ლაპარაკობს 40 ათასი ადამიანი ყარაჩაი-ჩერქეზეთში.
 ღანკეთენება კავკასიური ენების ადიღურ ჯგუფს.

ტდიღური

ЗэшэогьуитІу мэзым пхырыкІыщтыгьэ. ОшІэдэмышІэу апэ мышгэ шьэджашгэ, кьитэджагь. ЗэныбджэгьуитІუმэ язырэм кІиИи псынкІэу чьыгым дэкІоягь. Адрэр гьогум кьы-тенагь. Мышьэм кьыузэнкІыгьэу кьакІощтыгьэ. ЫшІэнэу кьыфэнагьэр зы: гьогум зыдидзыхыны, лІагэ фэдэу зишыныр арыгэ. Ауштэуи ышыгь. Мышьэр цыфым кьекІуали, кьыпэмахэу фежгьагь. Цыфыми зиушьэфыгьэу, жьы хэмыгыж фэдэу зишыгь. Мышьэр ынэгү кьепэмепэмыжьи ІукІыжьыгь.

სტყდარსაჲსტყდომ სამს.ღაჲყმღ

ტბბანო

Аа, Бб, Вв, Гг, Гу гу, Гь гь, Гьу гьу, Дд, Дж дж, Дз дз, Дзу дзу, Ее, Ёё, Жж, Жь жь, Жь жь, Жьу жьу, Зз, Ии, Йй, Кк, Ку ку, КІ кІ, Кь кь, Кьу кьу, Лл, ЛІ лІ, Ль ль, Мм, Нн, Оо, Пп, Ш ш, Шу шу, Рр, Сс, Тт, ТІ тІ, Тју тју, Уу, Фф, ФІ фІ, Хх, Хь хь, Хьу хьу, Цц, ЦІ цІ, Цу цу, Чч, ЧІ чІ, Чь чь, Шш, ШІ шІ, Шь шь, Шьу шьу, Щщ, ШЦІ; шІ, ШЦу шЦу, Ъ, Ыы, Ь, Ээ, Юю, Яя, І, Іу Іу.

ქანმასსვავებელი ნიშნები: ასო – **І**.
 ტდიღურ ენაზე ლაპარაკობს 130 ათასი ადამიანი ტდიღეთში.
 ქანეკუთვნება კავკასიური ენების ადიღურ ჯგუფს.

ცვარული

მარქაჩო მეხადსა ნაკლალ რიხუნ ინე, პარჩა-პზრჩა ლუგუნ რახ-რახალდე ლუთარისე ლუგანა, როცანა, განჯე ბაჩანა უნგოუნგობ იხ. რადალ ბაკარაბ კუნჩარაბ ბაკუცა ლიმაზდა ტადჩვარაბ ტერენაბ ცერ ხეკოგო კვანან ლუგნიზაბუნა, ჩაგოღარაბ რაკალდსა ბახუნებ ხლუხლაცა ტოლოგო ხინაბ გვაბ სოროდიზაბუნა. ბასრიალგი, რუკლაბი ტადინ რაკუნ რაჩუნელ ციყლიგო ხურდულ ტურჩინილუნ რაჩანა. გუტიბი ტურჩინილულ რაჩანა, მესედილ კერ ჩვარალ გუტიბუდა რო-ჯანხვისე ლუგარალ ნაყულ ვუვი ბახუნა.

ქართული დამწერლობები

ცხანბი

აა, ბბ, ვვ, გგ, გვ გვ, გვ გვ, გი გი, დდ, ეე, ეე, ჯჯ, ჰჰ, იი, იი, კკ, კკ კკ, კვ კვ, კვ კვ, კი კი, ლლ, ლლ ლლ, მმ, ნნ, ოო, პპ, რრ, სს, სს სს, ტტ, ტი ტი, უუ, ფფ, ხხ, ხხ ხხ, ხვ ხვ, ხვ ხვ, ხი ხი, ცც, ცც ცც, ცი ცი, ჩჩ, ჩჩ ჩჩ, ჩი ჩი, შშ, შშ, ეე, იუი, იუი, იუი, იუი.

ქანმასხვეპელი ნიშნები: ასო – ი.

ცვარულ ენაზე ლაპარაკობს 544 ათასი ადამიანი მსოფლიოში. ქანეკუთვნება კავკასიური ენების დაღესტნურ ჯგუფს.

ტლოური

Чымалы суу ичере жорголоп келген. Сууныг толкузы жаратка келип тийди. Чымалыны арай ла агызып апарбады. Күүле кичинек чыбык тиштенип алган апараткан. Ол чымалынын агып баратканын көрүп ийди. Апараткан чыбыгын чымалыга чачыш берди. Чымалы ол чыбыкка отурып алала, жеткерден айрылды.

სტორიების სანაწარმი

სბანი

Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Јј, Ее, Ёё, Жж, Зз, Ии, й, Кк, Лл, Мм, Нн, Нн, Оо, Ўў, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Ўў, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, Ъ, Ыы, ь, Ээ, Юю, Яя.

ქანმასხვავებელი ნიშნები: ასობი – **Јј, Нн, Ўў, ჟუ.**

ტლოურ ენაზე ლაპარაკობს 71 ათასი ადამიანი ტლოაზე. ქანეკუთვება თურქული ენების ყივჩაყურ ჯგუფს.

ცესუური

Иааит еаѳратагалара аамта. Амшкѳа кѳаѳхо иалагеит. Аѳсаатѳа адгѳыл кѳарраѳа рахѳ иѳоит. Адлаѳа рыѳѳѳа ѳеижѳоит. Хѳара аѳаѳа хѳалеит. Уаѳа атѳеи амыѳѳѳѳи хѳааѳеит. Аѳаѳа аандан ара гѳлоуп. Тамел рыѳѳѳѳа ара нѳубонт. Гачи Хѳынеи аѳакан рыѳѳѳѳоит...

ქართული დამწერლობა

ცხანა

Аа, Бб, Вв, Гг, Гь гь, **ჲჲ, ჲჲ ჲჲ**, Дд, Дə, Цц, Ць ць, Ее, **ѳѳ**, **Жж, Жь жь**, Жə жə, Зз, **ѳѳ, ჳჳ ჳჳ**, Ии, Кк, Кь кь, **Кк, Кь**, Кк, Кь, Лл, Мм, Нн, Оо, **ѳѳ, Пп, ჲჲ, Рр, Сс, Тт, Тə** тə, **Тт, Тə** тə, Уу, **Фф, Хх, Хь хь, Хх, Хə** хə, Цц, **Цə** цə, **Цц, Цə** цə, **Чч, Чч, Шш, Шь шь, Шə** шə, Ыы, ə, ь.

ქანმასხვევებელი ნიშნები: ასოები – **ჲჲ, Цц, ə, ჳჳ, კკ, კკ, ჳჳ, ჲჲ, ტტ, ხხ.**

ცესუურ ენაზე ლაპარაკობს 70 ათასი ადამიანი საქართველოში, რუსეთში. ქანეკუთვნება კავკასიური ენების ადილურ ჯგუფს.

ქალყარული

Ахмат гитче жашчыкыды. Анга сегиз жыл августда толлукъду. Ол атасы бла къошха барыб къо.чулагъа къарарп,..: акъыл этеди. Ахмат ол окъылын атасына айтады. Атасы бен къууанады. Бек ыразы болуб биргесине алды. Алай бла Ахмаг къойчу къошха барды.

სტყეარული დამწერლობები

სბანი

Аа, Бб, Вв, Гг, Гъ гъ, Дд, Дж дж, Ее, Её, Жж, Зз, Ии, й, Кк, Къ къ, Лл, Мм, Нн, Нг нг, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, Ъ, Ыы, ь, Ээ, Юю, Яя.

ქაქყარულ ენაზე ლაპარაკობს 85 ათასი ადამიანი ყაბარლო-ქალყარეთში. ქანეკუთენება თურქულ ენებს.

ქელორუსული

У нашей краіне многа фабрык і заводаў. Усе яны нале-жаць працоўным. Гэта цэх аўтамабільнага завоаа. Тут робяць аўтамабілі. Гэта цэх швейнай фабрыкі. Тут шыюць адзенне: касцюмы, сукенкі, кашулі, спадніцы. Тут многа рабочых. Яны працуюць добра.

ქართული დამწერლობები

სხვადასხვა

Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Дз дз, Дж дж, Ее, Ёё, Жж, Зз, Ии, й, Кк, Лл, Мм, Нн, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Ўў, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, ы, ь, Ээ, Юю, Яя.

ქართული ენის სწავლა: ასოები – **Ии, Ўў.**

ქელორუსულ ენაზე ლაპარაკობს 10,3 მლნ. ადამიანი ქელორუსიაში
ქართული ენის სწავლა ინტერნეტული ენების სწავლაზე უფრო

ქუღგარული

В хода на историческото развитие на българския език и контактите му със съседните неславянски езици на Балканския полуостров настъпват значителни промени в сравнение с останалите славянски езици. Те обхващат промени в морфологията и синтаксиса, характеризиращи се с почти пълно отпадане на падежните форми, възникване и употреба на определителен член, запазване на славянските прости глаголни времена (минало свършено време и минало несвършено време) и развитие на нови, възникване на дублирано пряко и непряко допълнение, изчезване на инфинитива и развитие на четвърто (преизказно) наклонение (несвидетелски форми) при глаголите и др. Тези промени разграничават като цяло развитието на морфологията и синтаксиса в българския език от посоката на развитие на останалите славянски езици.

Макар че неговите граници мъчно могат да се определят, руското влияние върху българския език през епохата на Възраждането и при създаването на Третата българска държава е било много силно. Част от възприетата по това време лексика от руски език е от старобългарски произход и бива "върната" в новоизграждащия се български книжовен език като църковнославянска и старобългарска. Паралелно с нея обаче навлизат и голям брой думи от чисто руски произход (предимно в обществено-политическата област), спомогнали за изграждането на съвременния български книжовен език.

В съвременния български език има падежни остатъци (главно в местоименните форми), но те не са продуктивни

სბაბო

Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Жж, Зз, Ии, Йй, Кк, Лл, Мм, Нн, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, Ъъ, Ыы, Ю ю, Яя.

ქუღგარულ ენაზე ლაპარაკობს 8,45 მლნ. ადამიანი ქუღგარეთში ქანეკუთენება ინდოევროპული ენების სლაგურ ჯგუფს.

ქართული

ნაგა სადსან ხუბუდუა სადაი ხერეგტე ღურგაღა გეგე ბოდო-ბო. ტიინ ნაღა ბარაღა დეერეა ტედენეა დუდაღა ასარაალ, ხელე-ბე: „ზაი, ხუგედნი, მინიი ნაღა ბარაღან ღოინო ვინოგრად ტარიდაღ სად სოოგოო ჟუნ ტენდე ჰადაღალაათაი ბაინაბ გეგე ბედერეერეიგტი“.

ხუბუდუდნი ტენდე აღტან ჳერი ბიი ჰა გეგე ბოდოდ, ესეგინგეა ნაღა ბარაღან ღოინო ტენდეღი გაზარენი ხუი ინგილან მალტაღარღიბად. აღტაი ჳერი ოლობოგუი, ჳუგეერ ტენდეღი გაზარენი თენ ჰაინარ მალტაღარღიღან ბაიგაა, თიიმეღეა ედე ჳემე ჰოლო ოლუგეერ ურგადღ ბოლო ჰენ გეღე.

ქართული დამწერლობები

ტბანბი

აა, ბბ, ვვ, გგ, დდ, ეე, ეე, ჳჳ, ჳჳ, ჳჳ, იი, იი, იი, კკ, ჳლ, მმ, ნნ, ოო, ოო, პპ, რრ, სს, ტტ, უუ, ოო, ფფ, ჰჰ, იი, ცც, ჳჳ, შშ, შშ, ჳ, ჳ, ჳ, ეე, იი, იი.

ღანმასხვავებელი ნიშნები: ასოები – **ოო, ოო, ჳჳ.**

ქართულ ენაზე ჳაბარაკობს 520 ათასი ადამიანი ქართველი.

ღანეკუთვნება მონღოლურ ენებს.

შარლული

Пачала хлукуматла замана нушала шила хозяйство глела-кабухьи бири. Бахъалгъунти хъубзури мискиндешлизиб ва цябдешлизиб хлерибутири. Хъубзурала диштла хозяйство-бани гъабкъяси агротехника бузахъес дирути ахIенри. Илдала, ахърибикIуси ахIенри машинаби тIалабдарес ва улка ризкъ-иличилра цархIилти продуктуначилра гIеббуцес.

სტანდარტული დამწერლობები

სტანდი

Аа, Бб, Вв, Гг, Гь гь, Гь гь, Гл, гл, Дд, Ее, Её, Жж, Зз, Ии, Йй, Кк, Кь кь, Кь кь, КI кI, Лл, Мм. Нн, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, ТI тI, Уу, Фф, Хх, Хь хь, Хь хь, ХI хI, Цц, ЦI цI, Чч, ЧI чI, Шш, Щщ, Ъ, ъ, Ы, ы, Ээ, Юю, Яя.

ქვემოთხსენიებული ნიშნები: ასო – **I**.

შარლულ ენაზე ლაპარაკობს 365 ათასი ადამიანი შალესტანში. ქვემოთხსენიებული ნიშნების დადგენილი წესით.

შუნგანური

Чили фынлн. Тянчи бянли. Йүдзянзы декэли. Йүнцэ ба тян зо нянли. Иржынжыр залуй е шёакэли. Быййү вон ха дони. Дихади фи чи пордини. Чүчүзыняди йүфи манли. Хийүн гуэли, йү е жўхали. Йисысыр тянчи кэ чинли. Жэту сэди хунлонлорди. Йү шягуэ, чисый жинжирдихали. Тандони за жыму чинцю, за жыму салуэ! Чёчёр гощиниди луаи ду зцёхуандини. Да дунбсшгы гон е чўлэли.

ქართული დამწერლობები

სხვაბი

Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Ёё, әә, Жж, Жж, Зз, Ии, Йй, Кк, Лл, Мм, Нн, Џң, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Ўў, Үү, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, Ъ, Ыы, Ь, Ээ, Юю, Яя.

ქანმასხვევებელი ნიშნები: ასო – **აა, უუ, үү.**

შუნგანურ ენაზე ლაპარაკობს 70 ათასი ადამიანი ჩირგიზეთში, ყაზახეთში. ქანეკუთვნება ჩინურ-ტიბეტურ ენებს.

ქვემოთა

Агили дюр гиркил цэнэдечэтын. Нуцартыкитын хомоти хуктыдерэн. Умукэн илэ мола туксаран, тадук мова тукты-рэн. Ге илэ хоктоду эмэнмурэн, эва-да эдедэ ора. Нуцан дуннэду хуклэсинэн, бучэгэчин ораи. Нуцандулан хомоты дагамаран, тадук цосукталлан. Илэ эчэ эридерэ. Хомоты илэ дэрэвэн цосуктаран, гунчэрэн-бучэ. Хомоты часки уэнэ-рэн. Хомоты, уэнэрэкин-нун, ге гирки модук эврэн, тадук инектэллэн: ”Экунма сендус хомоты гунэн?” Гиркин гунэн: . Хомоты мннду гунэн: .”Тар зрупчу илэ, эру иты оракин, гир-киви нодавкн, туксанивки”.

სტყუანსაწყუანსა

სტყუანსა

Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Ёё, Жж, Зз, Ии, й, Кк, Лл, Мм, Нн, Њң, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, Ъ, Ы, Ь, Ээ, Юю, Яя.

ქვემოთა ენაზე ლაპარაკობს 65 ათასი ადამიანი ჩინეთში, კუსეთში. ქვემოთა ენაზე ტუნგუსურ-მანჯურულ ენებს.

ქვენური

Исагли дёр гиркэл нэнэддытэн, Чимя Опонюн. Өмними ноң артан эгдем накату иттытэн. Чимя хэтэкэини, талук хякитала ойчин. Опо хотарандула эмэптэн. Накат нунэч Опотки нэнэлдын. Опо хоч нэлэрин. Хотарандула тикрин. Дэрэмкэчэлгчин одни. Накат, Опола иссиди, носучидилран. Опо дэсчиддын. эпикэн хирар. Накаг Оио

ქვენური დამწერლობები

სხვანი

Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Ёё, Жж, Зз, Ии, Йй, Кк, Лл, Мм, Нн, Нң, Оо, Өө, ө, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, Ъ, ъ, Ы, ы, Ээ, Юю, Яя.

ქანმასხვავებელი ნიშნები: ასო – **Өө, ө.**

ქვენურ ენაზე ლაპარაკობს 17 ათასი ადამიანი ტურქეთში. ქანეკუთვნება ტუნგუსურ-მანჯურულ ენებს.

ქართული

Балықлар суда яшиләр, ә кешеләр һава әчендә. Балықлар үзләре кузгалмасалар, яки су хәрәкәткә килмәсә, алар суны күрмиләр дә, сизмиләр дә. Шулай ук үзәбез хәрәкәтләнмәсәк, яки һава, хәрәкәтләнмәсә, без дә һаваны сизмибәз. Йөгәрә башласак, һаваны тоябыз — ул безнең битебәзгә өрелә; кайчак йөгәргән вақытта һаваның қолақларда сызгырганы да ишетелә. Жылы бүлмәнәң ишеген ачсак, кил астан бүлмәгә таба. ә өстән бүлмәдән тышка таба өрә. Берәр кеше бүлмә буенча йөрсә яки күлмәген селексә, без ана: „Жил, чыгарма!“ — дибәз. Мич якканада, аңа һәркайчан жил өрәп тора. Кайчак тышта жил исә, ул көннәр һәм төннәр буе исәп тора-әле бер якка, әле икенче якка исә.

სვცდგაჲსი დამწერლობები

სხვანი

Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Ёё, Жж, Зз, Ии, Йй, Кк, Лл, Мм, Нн, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, Ъ, Ыы, Ь, Ээ, Юю, Яя, Әә, Өө, Үү, Жж, Ңң, Һһ.

ქანმასსვცდგებელი ნიშნები: ასო — **Әә, Өө, Үү, Жж, Ңң, Һһ.**

ქართულ ენაზე ლაპარაკობს 7 მლნ. ადამიანი ჩათარსტანში, ძუესეთში. ქანგუთენება თურქულ ენებს.

ტელუშური

ტხა სხოლენ ჟოკხა ბეშ ჯ. ზოჯა ჯ ტხა ბეშ. ტაჟპ-ტაჟპარა გაუნაშ ჯგა სხოლენ ბეშა. დოკხჟი ჟენაშ ა დაგა. ბეშა გონაჟა დჟკა არდაკჟი კარტ ჯ. ოაჟა დჟკა გულაკჟ დუ ბეშა. გურაჟა «ბეშეი ჟუნეი კირა» ჟაკჟდოაკჟ ოაჟა. ჟეჟარხოჟო ჟა ა ჟეჟაშ, გაუნაშ დჟაოგა ოაჟა ბეშა... Ⴒტარ აა. კუნლაჟარ არენაშ კაჟჟა ჟაჟო. შელალო დჟაკჟაჟარ ჟამარჟ, ჟიშ. ბერაშა ჟაჟიჟარ სოალოჟაშ. პორაჟრ ჟაჟტან ტჟეხე. ბე-რაშ დოლაღარ სოალოჟაშ გუნაშ ტარა ჟუხეჟკა. ასჟაბ Ⴒოკჟიჟარ სოალოჟა ტარა. ბასილგაშ ტჟიენნარა მასანე ა.

ქუჩოჟული დამწერლობე

სბბანი

აა, აბ აბ, ბბ, ბვ, გგ, გი გი, დდ, დე, დე, ჟჟ, ჟვ, იი, იი, კკ, კჟ კჟ, კბ კბ, კი კი, ჟღ, მმ, ნნ, Ⴒო, Ⴒპ, Ⴒი Ⴒი, Ⴒრ, Ⴒს, Ⴒტ, Ⴒი Ⴒი, Ⴒუ, Ⴒფ, Ⴒჟ, Ⴒბ Ⴒბ, Ⴒი Ⴒი, Ⴒც, Ⴒი Ⴒი, Ⴒჟ, Ⴒი Ⴒი, Ⴒშ, Ⴒშ Ⴒ, Ⴒ, Ⴒ, Ⴒჟ, Ⴒოჟ, Ⴒა, Ⴒა Ⴒა, Ⴒ.

ქანმასხვაჟებელი ნიშნები: ასო – ა.

ტელუშურ ენაზე ჟაპარაკობს 237 ათასი ადამიანი ტელუშეთში, Ⴒსეთში. ქანეჟეთენება კაკაკასოური ენების ვეანაზურ ჟგუჟს.

ხომი (ზირფანული)

Тима да Педөр мутсны вөрѳ. Друг налы паныдаснс ыджыд ош. Тима котѳртис да кайис пу йыло. Педѳр, бытгыѳ кулѳм морт, водис туй вылас... Ош локтис да купе исавны Педѳрѳс, а сийо весяг оз лолав. Дыр Педѳрѳс исалис ош, сѳсыя кулѳмбн чайтис да ѳновтис. Кор ошкыс ылб пин мушс, Тима лѳччис пу йылыс да сералѳмбѳ юалб: „Мый но тѳныд ошкыс пель водзад вашкѳдис?“ Педѳр шуис: „Ошкыс висьталис меным, омдльѳс по сѳтшѳ.м йѳз, кодъяс опасной кадѳ ѳновтѳны ѳргьяссо.

სტყდასაჲსტყდომ სამს.ღაჲს

სბანი

Аа, Бб, Вв, Гг, Дд. Ее, Ёё, Жж, Зз, Ии, і, Йй, Кк, Лл, Мм, Нн, Оо, Ёѳ, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, Ъ, Ыы, ь, Ээ, Юю, Яя.

ქანმასხვავებელი ნიშნები: ასო – **ი, ѳѳ**.
ხომი-ზირფანულ ენაზე ლაპარაკობს 345 ათასი ადამიანი ქუესეთში.
ქანეკუთვნება ფინურ-უგრულ ენების.

სომი-პერმული

Миша, Тая да Петя олісѝ деревняын. Нылбн волі пои Розка. Розка оліс оградаын. Розкалѝн влісѝ кычаннѝз. Челядь бддѝн любитісѝ Розкасб. Нія керисб сылб конура. Конураас вайисб турун. Розкалбн кычаннѝс куйлісѝ турун вылын. Отпыр Розка муніс. Челядь босьтісѝ отік кычанокѝс да пыртісѝ сшѝ керкуѝ. Керкуын лѝбтісѝ гор выло. Локтіс Розка и казяліс, что бтік кычан абу. Сія пондіс никсыны, кошшыны кычаноксо. Адззіс ас-сис пиянѝб и пондіс гор дынас унйавны.

ქართული დამწერლობები

სხვადასხვა

Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Ёё, Жж, Зз, Ии, і, Йй, Кк, Лл, Мм, Нн, Оо, Ўў, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, Ъ, Ыы, ь, Ээ, Юю, Яя, Дз дз, Дж дж, Тш тш.

სომი-პერმულ ენაზე ლაპარაკობს 154 ათასი ადამიანი რუსეთში. უანე-კუთვნილი ფინურ-უგრულ ენების.

ხორაკული

Ынпынэтэ йытван.нэн репа. Ынно тытгэль нымэйыңқин тыңэй. Џывонэн ынпынэта ейыңқы репа: йыв'итытқунин, йыв'итытқу'нин, пыкав'нэн тпңук. Ынпынэтэ чачамэ г'эйңэв'нин. Чачамэ ынпынэйтэ ииэкммти, ынпын репаета: нэнв'и-тытқун репа, иапкавын тиңук. Чачамья г'эйңэв'нин йылңыңавакык. Џавыңқалю инэкмпти

სტყვასაჲსტყვად სასწ.ღაჲყმს

სნბანი

Аа, Вб, Вв, В'в', Гг, Г'г', Дд, Ее, Ёё, Жж, Зз, Ии, Йй, Кк, Кң, Лл, Мм, Нн, Њң, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, Ээ, Юю, Яя, Ыы, Ь, ь.

ქანმასწვავებელი ნიშნები: ასო – **В'в', Гг, Г'г', Кң, ჰჰ**
ხორაკულ ენაზე ლაპარაკობს 9 ათასი ადამიანი ქუესეთში. ქანეკუთვ-
ნება პალეოაზიურ ენებს.

ზედიზი

ცუღი ხინუ კკილინუ ბივლინ ბურ. ავ ბანსა ზად დი-
 რილაი კვიდიკლინ დურ. გა ნეხჰაინ ლავგუნ ბურ. ცუღი,ა,
 გარხალტილ უხანტილუ ბივლიმუნის დურნუ, ბაგნუ ბურ.
 მიკი გეგან უვკსა გეარაიზუ ალი, გა ბაკრაინ ბაგნუ,
 ხინუ ხჰარი ხუნუ ურ. ცუღილუ ლუ პარ-პარ ტიი ხეხეისა,
 კიკილუსა ბივლინ ბურ. «ვანია ტულა რაღილუ დარვაც ბან-ნა»,
 — კუნუ ბურ ალილ. განალ გა, მაგ დურგუნუ გეზ ბუნუ,
 გეარხალტილ პლავ ბუტუნ ბურ, ცუვამაგუ გეანულიტუი მიკი
 გეგან ლავგუნ ურ. ზანა ხუნუ უღაიხტუ, ალი პლავ ლევუნუ
 ურ. ხჰალ ბარჩა, ცუღი ბაკე. გა მაღატალ ხუნუურ, ხეპ-შაპ
 ტიი მაიდანნივ უვკუნ ურ. ურგარჩა, ცალა ხუნ აჯარიგუ ბაკე.

ქართული ზედიზი

სეზანი

**აა, აბ აბ, ბბ, ბვ, გგ, გე გე, გე გე, დდ, დე, დე, ჯჯ, ჯზ იი,
 კკ, კკ კკ, კე კე, კე კე, კი კი, ლლ, მმ, ნი, იი, იი იი, იი,
 იი იი, იი იი, იი იი, იი იი, იი იი, იი იი, იი იი, იი იი,
 იი იი, იი იი, იი იი, იი იი, იი იი, იი იი, იი იი, იი იი,
 იი იი, იი იი, იი იი, იი იი, იი იი, იი იი, იი იი, იი იი.**

ქანმასევავებელი ნიშნები: ასო – **ი**.

ზედიზი ენაზე ლაპარაკობს 118 ათასი ადამიანი შალესტანში. ზედიზი ენა-
 ნება კავკასიური ენების დელსტურ ჯგუფს.

ქვემოთხსენიებული

გელე გატფარინ გავაარ ალუქნაოაჩირ. ეჰირიმჯი გვატფაირა
 ავაი გვაა ლაპ ავკ ვაიდი თირ. ჯივერ იუკუზ ცირავაიტიანი
 ინიფერა მექვივალ ირიდ გრადუსდვი აგაკვავაი. კალინი ჯივ აკი
 კლვი ხანვაი ხვი, არაბაირვაი რეხე ავაჩირ ჩკაირაინი ფიზ
 ჯეზვაი. აჰლა სადლაგანა ჩიმი გარარ აკვანა, ცავ ციფერი
 კლვანა, პუდ იუკუზნი პუდ ინიფიზ გუჟლუ მარფ კვანა. აჰლა გარ
 სეკინ ხანა, კალინი ჩიულავ ციფ აკვანა. მარფარ კვანა,
 მურკარ ხვითკინივ ეგეჩნა, რუგულ სელერ ავახანა. ნიანიხ
 ციფ ჩკივ ეგეჩნა, რაგარ-რაგარ ხანა ციფ კანა, გვაა აჩუხ
 ხანა, ლაპ გვაკვიკვი გატფარ ალუქნა. პაკამახე ეკუე რაგ
 გალუკვაილა, ნაკი მურკარ ცირანა, გატფარინ გვაა ჩილელაი
 კვაოაგვავაი ბუგადიმ ვურზუნა.

სტანდარტიზირებული სისტემა

სტანდარტიზირებული

**Аа, Бб, Вв, Гг, Гь гь, Гь гь, Дд, Ее, Её, Жж, Зз, Ии, Йй, Кк,
 Кк кк, Кь кь, Кь кь, КИ кИ. Лл, Мм, Нн, Оо, Пп, ПИ пИ, Рр,
 Сс, Тт, Тт тт, ТИ тИ, Уу, Уь уь, Фф, Хх, Хь хь, Хь хь, Цц, ЦИ
 цИ, Чч, Чч чч, ЧИ чИ, Шш, Щщ, Ээ, Юю, Яя, ы, ь, ь, I.**

ქვემოთხსენიებული ნიშნები: ასო – **I**.
 ქვემოთხსენიებული ნიშნები ლაპარაკობს 466 ათასი ადამიანი შალესტანში,
 სურბაბაჯანში. ქვემოთხსენიებული ნიშნები კავკასიური ენების დალესტნურ ჯგუფს.

ჭანსიური

ნანკინან Ⴢმსაკვ სუნსიგლზლინ: ნანგ მოლსიანგინ მანყრ სოვნყლ ვარიმა? ომან ნანგ მოლსიანგინ სალი სოვნყლ ვარი-სტზ. ნანგ ვაყგინ ოს პასაგინ მანყრ სოვნყლ ვარიმაგ? სყსეკ-ვან თანანყლ **სალი** სოვნყმ ნანგ მაგსყლინ ვარსანზ.

სნბანი

აა, ბბ, ვვ, გგ, დდ, ეე, Ⴢბ, Ⴢზ, იი, კკ, ლლ, მმ, ნნ, წწ, ოო, პპ, რრ, სს, ტტ, უუ, ფფ, ხხ, ცც, Ⴢყ, შშ, შშ, ლ, ყ, ლ, ლ, Ⴢა, Ⴢა, Ⴢა.

ქანმასსგაყყბელი ნიშნები: ასო – **ჩ**
ჭანსიურ ენაზე ლაპარაკობს 8,5 ათასი ადამიანი ქაუსეთში.
ქანეკუთენება ფინურ-უგრულ ენებს.

ქართული

ქართული

Бленит тьоп дон папа, да нынѣн аитан дон пишты ылын. Икәнә пи а́птәнлән по́па: .Петя, айда кенә шыргышкы гуляяш".— ‚Айда‘,— манеш а́птәнжы. Вот кок тәнг шыргыш-кы кеныт. Кечы иычкы каштыныт. Пыцкемышалташ тәнгә-лән. А́птән дои пи көргән пушангым моныт. Аптән пушангы укшыш шынзыш, пижы көргән пушангы ыражыш пырен. Кок-тынат амален кенит. Ирок. Трүк а́птән мыралтен колта: ‚Кү-крү-крүк!“ А́птәныш мырыжым рывыж колын колта.

ცხახი

Аа, Ää, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Ёё, Жж, Зз, Ии, Йй, Кк, Лл, Мм, Нн, Оо, Öö, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Ўў, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, ь, Ыы, Ўў, Ээ, Юю, Яя.

ღარიბი

Ик садышке шұшык чон-ештен толын. Тудо пушентыш шинчынат, шұшкаш тун алым. Сылне йүкшым колышташ изижат-кугужат погыненыт. Ала-кушеч кенета корак чнгештен тольо. Тиде сур тусан изи кайыкын чарга йүкшым колыш-таш мо сөралже! Мый тудын дечат кугу улам, йүкемжат күжгө да талынрак йонталтеш. Шого-ян, мый шке муралтен пуэм* — көранен шоналта. Варажым пушенте укшыш шин-чын, уло логар пундашыж дене карал колта: ‚Кар! Кар! Кар!‘ Садышке погынышо-влак коракын кычкырлымыжым колышт шогат да чот шыдешкат. Тудым кожен колтаг...

ცხახი

Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Ёё, Жж, Зз, Ии, Йй, Кк, Лл, Мм, Нн, н, Оо, Öö, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Ўў, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, ь, Ыы, ь, Ээ, Юю, Яя.

ქანმასხვავებელი ნიშნები: ასო — **Ää, н, Öö, Ўў, нн**

ქართულ ენაზე ლაპარაკობს 671 ათასი ადამიანი ქუესეთში. ქანეკუთენება ფინურ-უგრულ ენებს.

ქონლოლური

მონგოლ ხელ ნ მონგოლ უნდესთნი ეხ ხელ იომ. გარალ უესლინ ხუვდ ტურეგ ხელ, ტუნგუს ხელ ჰერეგთეი ადილ ალთაი ხელნიი ეზგუურტ ბაგტდაგ. სოლონგოს ხელ, ეპონ ხელნიი ადილ ნერ უგ ნ მუგულბერიინ ეხენდ ეილ უგ ნ მუგულბერიინ სუულდ ბაიდგარაა ონცლოგთი. ეავუუ უტგარაა მონგოლ ულს დახ ხალხ აელგუუნდ ტულგუურლავ ერიხ ხელიეგ ხელეხ ბეგუედ ორგენ უტგარაა მონგოლ უნდესთნი ერიხ ხელ ერიავ ხელნე. ორუორ ხელბელ ტუსგარ ტოგთნოსონ მონგოლ ულსინ მონგოლჩუუდ ბოლონ, ეიად ულს-ინ ნუტავ დახ ოვორ მონგოლს ორტუე ჰასახ ორნი ოვორ მონგოლჩუუდ, ოროს ულს დახ ხალიმავ, ბურიადუუდს ერიხ ხელიეგ ხელდეგ.

ხალხ მონგოლ ხელ ნ ორგენ უტგარხ მონგოლ ხელნიი ნეგენ (აელგა) ბეგუედ, ჰუენ მონგოლს არდ ტუმიი ერილცდაგ ხელნიი გოლ თელუელოგჩ იომ. 2 სავ 700 მენგა გარუი ხუნ ამ ბუხიი მონგოლ ულსინ ხუნ ამინ 90 ორჩიმ ხუვიეგ ელლეხ ხალხ მონგოლჩუუდს ეხ ხელ ბეგუედ მონგოლ ულსინ ალბან ოსნი ხელ (მონგოლ ულსინ უნდსენ ხუული, 8 დუგარ ჰუილ) ბოლონ.

ოვორ მონგოლჩუუდს ხერეგლდეგ მონგოლ ხელიეგ ბოხოოდ ნუტგინ ალს ჩ ხესეგ აელგა ნ ბარავ იჰილხენ ბეგუედ, დედ აელგა გეგ ბაიეგუი.

ალთაი ხელნიი ეზგუურს ორენხიი შინეგ ბოლოხ სოვ (მუგულეგდეხუენ-ტუსაგდახუენ-მუგულეხუენ) გესენ დარაალარ ორნო. მენ ნერ უგინ ხოლბოოს ბოლონ ეილ უგინ ხუვირალ ნ უგინ თეგსელ ნ ხუვირახ ჰარჩიმთაი. ეგშიგ ჰოხიეოხ ეს აეიგლადდაგ.

სეცდესაჲსეცდეს სანს.გარენს

სბზანო

აა, ბბ, ვვ, გგ, დდ, ეე, ეე, ჯჯ, ჰჰ, იი, ეი, კკ, ლლ, მმ, ნნ, ოო, ოო, პპ, რრ, სს, ტტ, უუ, ეუ, ფფ, ხხ, ცც, ჩჩ, შშ, შც, ტბ, ბბ, ბბ, ეე, იუ, ეა.

ქანმასხვავეპელი ნიშნები: ასო – **ოო, ეუ.**
 ქონლოლურ ენაზე ლაპარაკობს 7,85 მლნ. ადამიანი ქონლოლეთში, ეინეთში. ქანეკუენება მონლოლურ ენებს.

ქორდოვულ-ერზანული

Ривезесь пек вачомсь. Арды сон княва ды ванны кавто ёнга. Вансы, кодамо-бути атине уски нурдсо каягг. Ривезесь арси: .Пароль бу варчамс калнэтнень'. Ривезесь ардсь ике-лев, мадсь кннтъ лангс, венстиѐе пулонзо ды теевсь кулуйкс. Атясь ваны — кинтъ лангсо ринезь. Лоткавтызе лишментъ ды мери: „Бабантень паро сивесь лиои'. Атясь пулодо саиზე ри-везентъ, каиზე нурдс, вельтизе полог песэ ды сыргась. Риве-зесь пологонтень тейсь варя ды калонькал весе калтиэнь кинтъ кувалми кайгинзе. Мейле сонськак салавине валгсь. Сась атясь кудов, ваны — нурдсонть а ривезь, а калт.

ქართული დამწერლობები

სხვაბი

Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Ёё, Жж, Зз, Ии, й, Кк, Лл, Мм, Нн, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, Ъ, ы, Ь, Ээ, Юю, Яя.

ქორდოვულ ენაზე ლაპარაკობს 1,15 მლნ. ადამიანი ქუესეთში. უსანეკუთვანება ფინურ-უგრულ ენებს.

ჭორდოვულ-მოკშანური

Пяк вачсь келазть пекоц. Арды кнге и ванонды кафта п्याльге. Ваны: атясь уски нурда кал. Келазгь арьси: .Пароль ба калня сивомс* Сон ардсь инголи, иадсь кить лангс, ве-нептезе пулонц — кулокс прянц каязе. Атясь ваны: кить лзнг-са келазь. Лоткафтозе алашанц и корхтай: — Воротниксь ба-базтк лиси цебярь. Сявозе келазть пулода, путозе нурдозон-за, вельхтязе полок песа и тусь. Келазсь тись полокти варя и кармась калонь ёряма. Сембе калхнень ёрязень кить кувал-ма. Меле сонцьке комотсь нурдста> Сась атясь куду, ваны — нурдсонза аш келазь, аш калхт.

სტყუარაშეცხვამ სასწ.ჯაყენ

სხანო

Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Ёё, Жж, Зз, Ии, й, Кк, Лл, Мм, Нн, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, Ъ, Ы, Ь, Ээ, Юю, Яя.

ჭორდოვულ ენაზე ლაპარაკობს 1,15 მლნ. ადამიანი ქუესეთში. უანეკუთენება ფინურ-უგრულ ენებს.

ხანაური

დაი ენურ გირადიადი აგბინკინი. ჰამილანი ნუჩი ენურ-
კენ იუკჩიხენი. აოდანდუ ხონინსალ ონკოხაჩი. დაი ენურ ხონი-
კამბა სეკპენკინი. დაი ენურ თეი ხონიკამბა პიკტედი ბუგუ-
ხენი. ნუჩი ენურკენ ჩავა პუკჩუგუხენი. დაი ენურ პიკტეი
ხოდმბანი პუკჩიგუხენი. ეტუმნი ჩავა ნჩეხენი. ნეანი დაიდი
მორალოხანი. ინდაკუ გურუნსელ დიჩიჩი. ნეანი ენურსელბე
ხასპოალაჩნი. დაი ენურ ჩავა იჩეხენი.

ქართული მწერლობა

სხანა

**აა, ბბ, ვვ, გგ, დდ, ეე, ეე, ჯჯ, ჳჳ, იი, ი, კკ, ლლ, მმ, ნნ,
ოო, პპ, რრ, სს, ტტ, უუ, ფფ, ხხ, ცც, ჩჩ, შშ, შშ, ლ, ლ, ლ,
ეე, იუ, ია.**

ხანაურ ენაზე ლაპარაკობს 20 ათასი ადამიანი ქუთაისში, ხინეთში.
ქანეკუთვინება ტუნგუსურ-მანჯურულ ენებს.

ბენცური

Иявако лата яха' еркана мгѣда нгокоияхана нлѣвы. На-рѣйнгѣ хѣванда сер' нявакоцянд ти нгамгѣда хадкѣвы. Яха' салзба марнасаѣй' мальюлы'. Панта и'нгѣ хая. Нявакоця нгонда ерт нявоты'. Таяна тамна хасуй нгѣвы. И'нганн пи-либт' нгокамдана. Нгокоця пилибт' нюдымдана. Нявакоця нгонда ермня пяраса. Нябимдей хувѣхѣна нгокоцянд валака-да нюдяко ютекада нгади. Нинянда хасуй паѣрпѣй пѣ вадѣ-данвы. Сейсялмбѣй нявакор тѣкы пѣ' сюртѣ нявотарнга. Ня-харамдѣй яляхаиа итѣ малѣ пѣ' нгѣсонд илвы'. Нявако хан-зеркава' пѣ тасѣй мо' ни' сана ерѣмя. Монда **ни'** ва'ны', ид' ха'амвам нгате. Нявакоцѣр нѣхаркава' ялѣ' пѣнда нѣня нгамдысь. Пуданаха'на итѣ ха'мы', нявакор ян санаи'.

სტრუქტურული დამწერლობები

სტრუქტურული

Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Ёё, Жж, Зз, Ии, й, Кк, Лл, Мм, Нн, Нг, нг, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, ь, ы, ь, Ээ, Юю, Яя, (').

ბენცური ენაზე ლაპარაკობს 35 ათასი ადამიანი ქუესეთში. ქვემოთხსენიებული დამწერლობები.

ზეგნები

მერ კოლხოზინ პინ'ა-ფერმა ივდ. ფერმაინ პეკხო, ნენიგ'ო თფ-პინ'აგ'ო მალ'ოდ. ან-ან-ვარა ფერმაინ პინ'აგ'უ მალ'ორშად. თ-ფერმაინ ნიმიკ პინ'აგ'უიტნ'-უდკ იფ იმნ'-არე, კლრხ პუგურე, ნ'ოიკკ-ნ'ივი-ლყრე ხ'ად. ნინ', ოგ'ლაგუ-სყ, თ პინ'ა-ფერმა-სმოდ. ბრყ-ბრყ ხუტხ ვიტად. ნენიგ'ო, პეკხო, თ-პინ'აგ'ო ნიმ'-ლაგ'არხ პრყტადგუ. ნინ' ნიმიკ-რთ იმნ'-არტად.

ქართული ზეგნების სწავლა

სწავლა

აა, ბბ, ვვ, გგ, დდ, ეე, ეე, ჯჯ, ჰჰ, იი, იი, კკ, ლლ, მმ, ნნ, ოო, პპ, რრ, სს, ტტ, უუ, ფფ, ხხ, ცც, ჩჩ, შშ, შშ, ზ, ბბ, ბ, ეე, იუ, ია, (').

ზეგნები ენაზე ლაპარაკობს 4,5 ათასი ადამიანი ქუთაისში. ლანკუთხედა პალეოზოოიკური ენებს.

ბოლაური

Бир авылда карт пан куртка яшапты. Олардын кораз бан йити болыпты. Бир заман ийт коразга айтады: «Юр, дос, кыдырып орманга барайык». — «Юр, барсак барайык», — деди кораз. Сойтип, эки дос орманга карап кеттилер. Олар орманда куын узагы кыдырып юрдилер. Кеш болды. Дослар конмага бир уйкен терек сайлап алдылар. Кораз теректинь бутагына конды. Ийт теректинь кувысына кирип ятты. Таньда кораз озынинь адети бойынша: «Куй-ке-ре-кувь!» — деп кышкырды. Муны эситип айлежи тульки коразды озынинь уйине шақырып баслады: «Юр, досым, барайык мага конакка». — «Яхшы, барайык! Тек меним йолдасым бар. Ол ане теректинь кувысын-да уйклайды».

სტყვების სწავლა

სბანი

Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Ёё, Жж, Зз, Ии, Йй, Кк, Лл, Мм, Нн, нь, Оо, Оь оь, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Уь уь, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, Ъ, Ыы, Ь, Ээ, Юю, Яя.

ბოლაურ ენაზე ლაპარაკობს 75 ათასი ადამიანი შალესტანში, ჭარაჩაი-ჩერქეზეთში. უსწავლესობა თურქულ ენებს.

ჯაკუტური

Харан-аччы элэс гыина, салгынмг а эргичис гынна — биир тэмэлдыгэни тутга. Онтои күөл диэки көтөн тырымиаата. Салгыпкюа умса түспүккэ дылы буолан, үөһэ көтөн күөрэс гыиан таҕмста. Онтоп уу үрдүнэн тэлээрдэ. Кынатын хардары-таары ууга охсои ылла. Ол атта кипи сууннаҕа. Ол сылдьан кини ууга ту.мсун тнэрдэп ылар—уу иһэр. Харашаччы аһаан бүттэ. Билигин оҕолоругар ас илдьиэ.

ქართული დამწერლობა

ცხანო

Аа, Бб, Вв, Гг, Җ, Дд, Дь дь, Ее, Ёё, Жж, Зз, Ии, Йй, Кк, Лл, Мм, Нн, ң, Нь нь, Оо, Өө, Пп, Рр, Сс, Һһ, Тт, Уу, Үү, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, Ъ, Ыы, ь, Ээ, Юю, Яя.

ქანმასხვავებელი ნიშნები: ასო — **წ, ჩ, ც.**

ჯაკუტურ ენაზე ლაპარაკობს 382 ათასი ადამიანი ქუესეთში.
ქანეკუთვნება თურქულ ენებს.

ღსური

Бирѣгы куитѣ расырдой. Уый ну стыр хуынкъмѣ бауадис. Бамбѣхсыпмѣ дзы хъавыд. Кѣсы, ѣмѣ дзы рувас бады. Рувас йѣ лѣндагтѣ фѣзыхъхыр кодта ѣмѣ дзуры би-рѣгъмѣ: .Маѣрбацу ардѣм. Ай мѣ бынат у".— .Куитѣ мѣм афтѣ хѣстѣг куы нѣ уаиккой, уѣд дын яѣ бѣргх базонын кѣнян, кѣй бынат у, уый", — загъта бирѣгъ.

სტყუარა სტყუარა სტყუარა

სტყუარა

Аа, Ёѣ, Бб, Вв, Гг, Гъ гъ, Дд, Дз дз, Дж дж, Ее, Ёѣ, Жж, Зз, Ии, Йй, Кк, Къ къ, Лл, Мм, Нн, Оо, Пп, Пь пь, Рр, Сс, Тт, Тъ тъ, Уу, Фф, Хх, Хъ хъ, Цц, Ць ць, Чч, Чь чь, Шш, Щщ, Ъ, Ы, Ь, Ээ, Юю, Яя.

ქანმასტყუარელები ნიშნები: ასო — **Ёѣ**.

ღსურ ენაზე ლაპარაკობს 598 ათასი ადამიანი ღსეთში. ქანეკუთვნება ინდოევროპული ენების ირანულ ჯგუფს.

სელკუპური

ვერკ'ყ ალკოსე მე კ'უმიმყ კყნ თოკ'კ'ყ კ'ე'შოყყყ. სო-მა, ჭუმყმ ნოყყმ ნყნ'კყლნოყყნ. ნა ნოყყ მე სყრყტ ჭოყყ, სყრყლყ კ'ოპყყტ ჭოგყ სომა აპსყყყტ. კ'უმყმ ნოყყმ ნყნ'კყლნოყყნ. ნოყყ ნერსე თე'ტნოყყ ალჭა. ტან'ყლყ მერკ'ყ ნყნ'კყლნოყყმ ნოყყმ ტეკკეყ. სომა ნოყყტ აპყყ კყნ იმყნ კ'ე'ნნა. კ'უმყმ გრბყლყლ მყსე ტეკკეპყლყ ნოყყმ უკყყრმყნყყ პყნ-კ'ყლსოყყნ. პყრგყ ნოყყლყ მუკყყმ მენ'ოყყნ. კოჭყ ნყმაპ მე სყრყტ კ'ე'ტ კუნყყ მყკოყყნ.

ქვროპული დამწერლობები

სბბანი

Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Е'е', Ёё, Жж, Зз, Ии, Йй, Кк, К'к', Лл, Мм, Нн, Н'н', Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, У'у', Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, Ъ, Ыы, Ь, Ээ, Юю, Яя.

ქანმასხვეპელი ნოშნები: ასო – **Е'е', К'к', У'у'**.

სელკუპურ ენაზე ლაბარაკობს 4 ათასი ადამიანი ქუესეთში. ქანკუთვნება სამოდიურ ენებს.

სერბული

Српски језик је словенски језик. Као и македонски, бугарски, хрватски, бошњачки и словеначки, он је јужнословенски језик и то западног типа као и сви наведени језици осим бугарског и македонског (који чине такозване источнојужнословенске језике). Од осталих словенских језика, јужнословенски говори су се по свему судећи издвојили још пре преласка на Балканско полуострво. То се закључује на основу заједничких особина које имају најзападнији словеначки и чешки говори, као и најјужнији словачки и српско-хрватски говори.

У ранијој фази, пре тих диференцијација, постојао је један јединствен језик који се технички назива прасловенским. Тај заједнички језик свих Словена није оставио никакав траг. Њему је врло близак говор Тирила и Методија, такозвани старословенски, који је по својим особинама источнојужнословенског типа. Иако чува седам падежа, дуал, затим конјуктив и опгатив, он се ипак разликује битно од реконструисаног прасловенског језика. Једна од најупадљивијих разлика је што је у старословенском, као и у српском, већ тада дошло до метатезе ликови.

სერბული დამწერლობა

Сбзანი

Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Ђђ, Ее, Жж, Зз, Ии, Јј, Кк, Лл, Љљ, Мм, Нн, Њњ, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Ћћ, Уу, Фф, Хх, Цц, Чч, Џџ, Шш.

ღანმასსვავებელი ნიშნები: ასო — **Ђђ, Јј, Љљ, Њњ, Ћћ, Џџ.**
სერბულ ენაზე ლაპარაკობს 10 მლნ. ადამიანი სერბეთში, ლოსონიაში, ჰორვატეთში. ღანეკუთვნება ინდოევროპული ენების სლავურ ჯგუფს.

ქართული ენის დამწერლობა

თაბასარან ჩალანან ორფოგრაფიას დამწერლობა თაბასარან ალფავიტდინ ტერტიბნაფი (ხაფიბსი) დიუზმიშ დაქანა. გაცი ვუნიგან სლავარკან მანფააფ კტაბგბან ბადალი გარ შლიზ ვუშრა თაბასარან ალფავიტდინ ხაფინ-ხაფინვალ კლოაფლანი ააგუო დუხუნი კკუნდუ. საბ გაფ ფიცი დიბიკინუ კკუნდუშ ააგუო აქუზ კკუნი კასდი, გადმუ გაფ ფიციბ სესნალან კკებგური აშ, გადმუ სესნან გარფნიინდი კკერგრაი გაფარინ გრუპაიან აიტან დაბგნუ კკუნდუ. გარ საბ გაფნან ვარი სესარ სიფთეილან კკერგრუნი ახირიკან ალფავიტდინ ტერტიბნაფი დიუზმიშ დაქანუ ადი ხუპაზ დილიგნუ, დუმი გაფნან კიუბპი, შუბუბპი ვა მიდი ვუი ვარი გარფარა ალფავიტდინ ტერტიბნაფი გისაბ-ნაზ გადაგნუ კკუნდუ.

ქართული ენის დამწერლობა

სხვა

Аа, Аь аь, Бб, Вв, Гг, Гь гь, Гь гь, Дд, Ее, Ёё, Жж, Жь жь, Жв жв, Зз, Ии, Йй, Кк, Кк кк, Кь кь, Кь кь, КI кI, Лл, Мм, Нн, Оо, Пп, Пл пл, Ш шI, Рр, Сс, Тт, Тг тг, ТI тI, Уу, Уь уь, Фф, Хх, Хь хь, Хь хь, Цц, Цц цц, ЦI цI, Чч, Чч чч, Чв чв, Чь чь, ЧI чI, Шш, Шв шв, Шщ, Ээ, Юю, Яя, Ыы, Ы, Ы, I.

ქანმასხვევებელი ნიშნები: ასო – I.

ქაბასარანულ ენაზე ლაპარაკობს 98 ათასი ადამიანი შალესტანში. ქანეკუთვება იკავკასიური ენების დალესტურ ჯგუფს.

ქაჯიკური

ქაჰტარო ტილოი საფედ მენომანდ. დარ ვოქეჰ ქაჰტა მაჰსული ხელე ზარური ვა კიმატბაჰო მებოშად. ქაჰტა ბაროი ფაბ-რიკაჰოი სერშუმორი მამლაკატი მო ნაჰ მედიჰად. ჸიგითი ქაჰტა რავგან მედიჰად. აზ ჸიჰატი მაჰსულოტ ვა სიფატ ქაჰტაი მამლა-კატი მო დარ დუნეჰ ჸოი იკუ.მო მეგირად. დარ მამლაკატი მო ქაჰტა დარ უზბეკისტონ, ტოჸიკისტონ, კაზოკისტონ, ტურკმანიტონ ბისეჰრ კოშტა მესაჰად. პარტია ვა ხ,უკუმატ ბა ქაჰტაკორონ ბისეჰრ გამჰორიჰო მეკუნანდ. ბაროი ოსონ კარდანი კორჰოც ლაჰტაკორონ ბა საჰროჰოი კოლჰოიჰი მარინაჰოი ბისეჰრე ფირი-სტოდა მესაჰანდ. კოლჰოიჰი აზ მოლჰოი გუნოგუნი სანოატი ტაჰმინ კარდა მესაჰანდ. ბაროი ფარზანდონი ქაჰტაკორონ მაკ-ტაბჰო კუშოდა შუდაასტ. დეჰკონონი ქაჰტაკორ აზ დავოჰონაჰო გა მუასსისაჰოი მადანიი გუნოგუნ ისტიფოდა მებარანდ.

ქვეროპული დამწერლობები

სბზანი

აა, ბბ, ვვ, გგ, დდ, ეე, ეე, ჯჯ, ჰჰ, იი, იი, კკ, ლლ, მმ, ნნ, ოო, პპ, რრ, სს, ტტ, უუ, ფფ, ჸჸ, ცც, ჸჸ, შშ, შშ, ლ, ლ, მ, მ, ეე, იუიუ, იაი, ეე, ი, კკ, უუ, ჸჸ, ჸჸ.

ქანმასსვავებელი ნიშნები: ასო – **გგ, კკ, უუ, ჸჸ, ჸჸ.**

ქაჯიკურ ენაზე ლაპარაკობს 8,2 მლნ. ადამიანი სვლანეთში, ქაჯიკეთში, ოზბეკეთში. ქანეკუთვნება ინდოევროპული ენების ორანულ ჯგუფს.

რევიზორი

ორფოგრაფიის სკოლებში აღმზრდელი მასწავლებელი თანდათან უფრო მეტად იკავებს რევიზორის ფუნქციას. რევიზორი უნდა იყოს სწავლის პროცესში მონაწილე, რომელიც შეამოწმებს მოსწავლეთა დაწერილ ნაშრომებს, აღმოაჩინოს შეცდომები და დაეხმოს მათ გამოსწავლაში. რევიზორის უფრო მეტი ჩართვა ხელს შეწყობს მოსწავლეთა დამოუკიდებლობის განვითარებას და მათი შედეგით დაკმაყოფილებას.

ქართული დამწერლობები

სხვა

აა, ბბ, ვვ, გგ, დდ, ეე, ეე, ჯჯ, ჰჰ, იი, იი, კკ, ლლ, მმ, ნნ, ნ, ოო, ოო, პპ, რრ, სს, ტტ, უუ, უუ, ფფ, ჯჯ, ცც, ჩჩ, შშ, შშ, ლ, ლ, ლ, ეე, იუ, იუ.

სწავლის დასრულების შემდეგ: ასო – **ნ, უ.**

რევიზორ ენაზე ლაპარაკობს 207 ათასი ადამიანი ქვეყანაში. სწავლის დასრულება თურქულ ენაზე.

ოდმურტული

Пудоос шур дурын шутэтско. Кызпыуос пöлын салкымын кыллë но дыртытëк сыскисько. Дояркаос скальëссëс кыско ини, Фермаысь скальëс бадзымесь, куçоесь. Сюрëссы ухват кадесь. Возь вылын, кызпы саулын, тоды бидоньëс сыло. Дояркаос со бидоньëсы кыскем йöллзëс тыро... Аркаш витегй этажын улë. Миша укно дуре лыктйз но уката паймиз: вань город син аяз адске. Тйни отын завод мурьëос фындо. Завод ужа —*сталь пöзътë, машина лëсьтë, мотоциклет поттë. Нош тйни отйяз мае жужытëсь юбоос мефыр адзысько. Соос выро, мае жугьяло.

სტყვების დამწერლობა

სტყვები

Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее Ёё, Жж, Ъъ, Зз, Ѕѕ, Ии, й, Ий, Кк, Лл, Мм, Нн, Оо, Ўў, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх, Цц, Чч, Фф, Шш, Щщ, Ыы, Ээ, Юю, Яя, Ъ, Ы.

ქანმასხვევებელი ნიშნები: ასო – **ჴჴ, ჶვ, ოფ, ყყ.**

ოდმურტულ ენაზე ლაპარაკობს 747 ათასი ადამიანი ქუისეთში.
ქანეკუთვნება ფინურ-უგურულ ენებს.

აკრაინული

უკრაინська мова — східнослов'янська мова, входить до однієї підгрупи з російською та білоруською. Письмом українська схожа на ці дві мови, але має кілька великих особливостей. Історично білоруська та українська мови походять з давньоруської або давньоукраїнської мови. Проте літературна українська подібніша до словацької[Джерело?]. (лексика) розмовної української також помітно подібніша до польської, що пояснюється впливом польської на староукраїнську («руську мову») та українську (див. Українсько-польські мовні зв'язки).

Історія походження та становлення української мови до сьогодення є об'єктом гострих суперечок, як суто мовознавчого, так і політичного характеру. Розвиткові знань про ранню історію української мови заважав брак державної незалежності України. Більшість відомостей про мову розглядали крізь призму чужоземних, передусім російських, концепцій. Існування окремої української мови не було загально визнаним до початку ХХ століття, коли українська мова розглядалась як «малоросійський діалект» російської мови. Окремі росіяни дотримуються подібних поглядів на українську мову до сих пір.

Радянську історіографію було побудовано на ідеології трьох братерських народів — російського, українського та білоруського. Радянські науковці були схильні визнавати різницю між українською та російською лише в пізніший період, від ХІV століття та пов'язували становлення української та білоруської мови із впливом польської.

ქართული დამწერლობები

ცხახი

Аа, Бб, Вв, Гг, (Гг), Дд, Ее, Єе, Жж, Зз, й, Іі, Її, Йй, Кк, Лл, Мм, Нн, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, Юю, Яя, ь.

ქანმასხვევებელი ნიშნები: ასო — **Єе, Іі, Її.**

აკრაინულ ენაზე ლაპარაკობს 46 მლნ. ადამიანი აკრაინაში, ძუესეთში, ყაზახსტანში. ქანეკუთენება ინდოევროპული ენების სლავურ ჯგუფს.

ჭურთული

Щарәке бәрф, баран у ба һәвр'а к'әтн һ'щәте, чька к'и жь вана зорә. Баране гот: „Әз гьшка зортърьм. Һәр дәра дьбарьм. Кәсәк бь мьн нькарә“. Ба гот: „Qә жи на, ә'мре тә кьнә. Дьбари у зу тейн бьр'ине, зу жи дьмьч'ьқи. Е зор әзьм, wәки ч'ьл у ч'йар'а дьбәзьм, хwә ль һәр дәрар'а дьгһиньм“. Бәрфе гот: „Ә'мре тә жи кьнә. Зу тей бьр'ине, кәс тә дәр-нахә, чька к'әда чуйн. Йа зор диса әзьм, дьбарьм, рудьним, һ әрдәра сьпи дькьм“. Ба гот: „Лә wәки әз бем, го тәе жь бәр мьн к'әда хьлаз би“.

Һ'щәта вана we һе гәләки бьк'ьшанда, һәрге бь вана'а ро дәрнәк'әта; әwe п'әнше хwә зәр-зәрьқанд; дьнйа пер'а к'әнйа: „Баран, бәрф у ба ида һәр һәк аликыда мьна бубун“.

სნბანო

Аа, Бб, Вв, Гг, Г'г', Дд, Ее, Әә, Ә'ә', Жж, Зз, Ии, Йй, Кк, К'к', Лл, Мм, Нн, Оо, Öө, Пп, П'п', Рр, Р'р', Сс, Тт, Т'т', Уу, Фф, Хх, һһ, һ'һ', Чч, Ч'ч', Шш, Щщ, Ъь, Ээ, Qq, Ww.

ქანმასსგვეგებელი ნიშნები: ასო – **Г'г', Әә, Ә'ә', К'к', Öө, П'п', Р'р', Т'т', һһ, һ'һ', Ч'ч', Qq, Ww.**

ქუსული დამწერლობით სარგებლობენ სომხეთში მცხოვრები ქურთები. ქურქეთელი, ირანელი, ერაყელი და სირიელი ქურთები სარგებლობენ ლათინური და არაბული დამწერლობით. ქანეკუთვნება ინდოევროპული ენების ირანულ ჯგუფს.

ყაბარდულ-ჩერქეზული

ИпщэкIэ пшэ фьщIэ ин къурш щыбымкIэ кьыдэкIри уафэ джабэм зыщилэтащ. Уафэр хуабжыу кьэхуэпскIащ. ТхэкIумIупсыр Iуиуду кьэгьуэгьуащ. Уэшх ткIуэпс пIащэхэр щы сабэм кьытырекIутэ. Кьешхаш уэшхыр льэшу, Пшэм жьыуэ щIэтыр щым кьыритащ. Куэд дэмыкIыу пшэхэм бжьэхуц Iэрылхьэхэм хуэдэу уафэгум зырагуэшэжаш. Уэшхыпс псыхьэлыгьуэхэр псыежэххэм хэльэдащ. Удз гьэгьахэм мэ дахэ кьапех. Бжьэхэр мэву, хьэндырабгьуэхэр зольгатэ. Кьуалэбзухэм гуфIэ уэрэдыр кьыраш. Колхозхэтхэри а гуфIэгьуэ уэрэдым дэгущхуэу мэлажьэ... Нобэ си шыпхьу нэхьыщIэмре сэрэ школым дыкьикIыжырт. Бзу цыкIухэм гьуэгум кьыщапкIыхьырт, ди льябжьэ дьдэм кьыщыджэрт.

ქართული დამწერლობები

სხვაბი

Аа, Ээ, Бб, Вв, Гг, Гу гу, Гь гь, Гьу гьу, Дд, Дж дж, Дз дз, Ее, Ёё, Жж, Жь жь, Зз, Ии, Ий, Кк, Ку ку, КI кI, КIу кIу, Кь кь, Кьу кьу, Кхь кхь, Кхьу кхьу, Лл, ЛI лI, Ль ль, Мм, Нн, Оо, Пп, ПI пI, Рр, Сс, Тт, ТI тI, Уу, Фф ФI фI, Хх, Ху ху, Хь хь, Хь хь, Хьу хьу Цц, ЦI цI, Чч, Шш, Щш, ЩI щI, Ыы, П, Iу Iу, ь, ь, Юю, Яя.

ქანმასხვავებელი ნიშნები: ასო – I.

ყაბარდულ-ჩერქეზულ ენაზე ლაპარაკობს 391 ათასი ყაბარდოელი ყაბარდო-ჩერქეზეთში და 270 ათასი ჩერქეზი ჭურქეთში, სირიაში, ურუმში, ყარაჩაი-ჩერქეზეთში. ქანეკუთვნება კავკასიური ენების ადიღურ ჯგუფს.

ყაზახური

Әкесі балаларна тату тұрындар деп әмір етті, бірақ балалары оныңәмірін тыңдамады. Әкесі бір буда тал шыбықты алды да: „Сынлырындар!“—деп бұйырды. Балалары қанша әуреленсе де, шыбықты сындыра алмады. Сонда әкесі шыбықтың бауын шешті де, енді бір талдап сындырындар деп әмір етті.

Асқар мен Мәлік шаңғы тебуге шықты. Мойнақ оларға еріп кетті. Мәлік қарлы төбеден ылдифа қарай зырлады. Бірақ шаңғысы күртікке тірелді де, өзі құлап қалды. Мойнақ үріп тұр. Асқар да келіп қалды. Ол күліп жатыр. Мәлік атып тұрды да, устінің қарын қақты. Балалар тағы біраз шаңғы тепті. Содан кейін үйге қайтты... Жауһар мен Гауһар — тәр-тіпті оқушылар.

სვცვანსაჲსაჲცვცვომ სანს.ღარს

სხვანი

Аа, Әә, Бб, Вв, Гг, Ғғ, Дд, Ее, Ёё, Жж, Зз, Ии, й, Кк, Ққ, Лл, Мм, Нн, н, Оо, Өө, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Ұұ, Үү, Фф, Хх, х, Цц, Чч, Шш, Щщ, ь, Ыы, Іі, ь, Ээ, Юю, Яя.

ქანმასხვაველები ნიშნები: ასო – **Әә, Ғғ, Ққ, н, Өө, Ұұ, Үү, х, Іі.**
 ყაზახურ ენაზე ლაპარაკობს 9,4 მლნ. ადამიანი ყაზახეთში, ჩინეთში, ოზბეკეთში, ტუესეთში. ქანეკუთვნება თურქულ ენებს.

წარმართვა

სადღეს კვამიურ არათ ზარჩ ირ დ, კსნ ბოლად კსნტვ. კოლმდენ სარსალჰად, სუულენ სუწჰად, ნუდენ ანჲად, კნნდრლ უგა კევტვ. ნსსჲ ივოსნ კერე არათიგ უზედ, ჩაწჰურ ხეჲკრნე. ენ დუ ეონსად, კსრას სადღეს კევმეჲურ ნისჲირცხან. ედნ არათურ ვორდხდაი აენქავ. ნეგ კერენჲ არჰულ ირედ, არათინ სულ ცოკიჲ უზედ, ხოორან ზარვ. არათ უკსნ მეტ კენტნო. ტიგად კერეს არათურ «ვრდად ირცხავ. იეგ კერე არათინ ნუდ ცოკჲ ავხარ სედვ. არათ ესრჲ ბოსვ — ჲორგტე კერე არათდ ბერგდვ.

ქართული ლიტერატურის ისტორია

სხანა

აა, თა, ბბ, ვვ, გგ, ჰჰ, დდ, ეე, ეე, ჯჯ, ჯჯ, ჰჰ, იი, იი, კკ, ლლ, მმ, ნნ, ნ, ოო, თთ, პპ, რრ, სს, ტტ, უუ, უუ, ფფ, ხხ, ცც, ჩჩ, შშ, შშ, ჴ, ჴ, ჴ, ეე, იუიუ, იაი.

წანმასხვეკებელი ნიშნებო: ასო – **თა, ჯჯ, ნ, თთ, უუ.**

წარმართურ ენაზე ლაპარაკობს 177 ათასი ადამიანი წარმართეთში. წანეკუთვნება მონღოლურ ენებს.

ჟარაკალპაკური

ბირ იტ აუზინა სუიკ თსლეპ, კოპირდენ ბინი ოარათყრ ედი. ჸეზი სუუგა თუსტი. სუუდა ოვინიკ კელეცკესინ კერდი. ბნრაკ, ონი ბასკა იტ დეპ ბნლდი. ონყნ, აუზინდა-გყ სუიეგინ ალყუ უშყნ იტ ოვინ სუუგვ თასლადყ. ბირაკ, სუუდა ხ^შ კ^ანდაი იტ ჰემ სუიეკტი თაპადყ. ოვ სუიეგინენ დე აყრყლდყ.

სეცდესაჟეცეცემ საჟნ.ღაყეც

სნბანო

აა, ოა, ბბ, ვვ, გგ, გგ, დდ, ეე, ეე, ჟჟ, ჰჰ, იი, იი, კკ, კკ, ლლ, მმ, ნნ, ც, ოო, ოო, პპ, პპ, სს, ტტ, უუ, უუ, ყყ, ყყ, ფფ, ჰჰ, ჰჰ, ცც, ჟჟ, შშ, შშ, ლ, ბბ, ბ, ეა, იუი, ია.

ჟანმასხვევებელი ნიშნები: ასო – **ოა, გგ, კკ, ოო, ყყ, ჰჰ.**
ჟარაკალპაკურ ენაზე ლაპარაკობს 430 ათასი ადამიანი ოზბეკეთში.
ჟანეკუთენება თურქულ ენებს.

წარჩაული

Бир джолда эки теш чегсчнн нчл бла тербегеидиле. Лла алай бара тургъанлай, бир джанларыпдин бир уллу айю чыкъгъанды. Эки тенгни бирм къачыб. терекге ёрлегенди. Бири ўа джунчуб, джолну юсюнде къалгъанды. Ашо аны таба тебрегенди. Джаш'а джолгъа джатханды да гылпыуун тыйганды. Айю аны тюз юсюне келгенди да, джашны ёлгени санаб, нисгеб, джаллаб кетгенди. Айю аны тюз юсюне келгенди да, джашны ёлгеннге санаб, инсгеб, джаллаб кетгенди. Айю кетгенден сора тенги терекден тышгенди да, кюле-кюле, ол: «Айю сени къулагъынга не шыбырдай эди?» — дегенди.

ქართული დამწერლობები

სხვადასხვა

Аа, Бб, Вв, Гг, Гь гь, Дд, Дж дж, Ее, Её, Жж, Зз, Ии, й, Кк, Кь кь, Лл, Мм, Нн, Нь нь, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, ў, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, ь, Ыы, ь, Ээ, Юю, Яя.

ქართული ენის სახელმძღვანელო: ასო – უ.

წარჩაულ ენაზე ლაპარაკობს 165 ათასი ადამიანი წარჩაულ-
ქართველში. ქართული ენა თურქულ ენებს.

ჭირგიზული

Ысык-Көл! Анын кооздугу менен байлыгына арналып кан-ча сонун ырлар ырдалып, канча сонун сүйкүм сөздөр айтыл-ган. Анын кооздугу менен байлыгына чек жок! Анда күн өткөн сайын жаңы сулуулук, жаңы байлык пайда болуп, алар сени кубанычтуу сүйкүм менен өзүнө тартып турат. Шаа жеткис сүйрү күзгү сымалы күн чыгышты көздөй чалкалап жаткан 'көл бети азыр тынч. Өзүнүн уясын көздөй кыйгач-танган жайкы күндүн нурлары майда быжыр толкупдарга калт-калт этип чагылышат... Жээктен алысыраак шааншо-көттүү ак куулар каалгып, андан берирээк сак өрдөктөр өздө-рүнүн шамдагайлыгына эсиргендей ары бери ойдолошуп, үстүндө ак чардактар бирин-бири куушуп, чар-чар этишет.

ტხანო

Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Ёё, Жж, Зз, Ии, Йй, Кк, Лл, Мм, Нн, Њң, Оо, Өө, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Үү, Фф. Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, Ъ, Ыы, Ь, Ээ, Юю, Яя.

ქანმასხვავებული ნიშნები: ასო – **Њң, Өө, Үү.**

ჭირგიზულ ენაზე ლაპარაკობს 2,7 მლნ. ადამიანი ჭირგიზეთში. ქანეკუთვება თურქულ ენებს.

წყობილება

ბირ ჯაგანის ბალასი უასინდანი ერე ტიუშენი. ჟაშლარ იონუ ტუტუპ უბიუნე ალიპ ბარგანლარ. აზ ჯამანი იჩინდე ჯაგანის ბალასი ჟაშლაგა უბირენენი. ოლ გაკბილლი ჯაგა ბოლგანი. ჯაგა ბავდა ტერეკლენი უბიუნდე ჟაში ბოლგანი. ჟინი ისი გიუნლერი. ჯაგა სუვსაგა ჟანიპ ბარა. ბავდა, იჩინდე სუვ ბულან გენგ ტამაკბლი კაჟინ ბოლგანი ეკენი. კაჟინდე სუვ აზ ტიუგიოლ ბოლმაგანი. ჯაგა შონდანი იჩმეგე სიუე, ტეკ ეტიშიპ ბოლმაი. კაჟინგე ოლ ტაშლარ ტაშლამაგა ბაშლაი. ტაშლანი ოლ იონჩა და კეპ ტაშლაი, — სუვ კაჟინნი ტამაგბინა ჩიგა ვა ჯაგა იონდანი რაგბათ იჩიპ ტოა.

ქართული ლექსების კრებული

სხვაბი

აა, ბბ, ვვ, გგ, გვ გვ, გვ გვ, დდ, ეე, ეე, ჯჯ, ჰჰ, იი, იი, კკ, კვ კვ, ლლ, მმ, ნნ, ნგ ნგ, ოო, ოვ ოვ, პპ, რრ, სს, ტტ, უუ, უვ უვ, ფფ, ხხ, ცც, ჩჩ, შშ, შშ, ლ, ლ, ლ, ეე, იი, იი.

წყობილები ენაზე ლაპარაკობს 282 ათასი ადამიანი შალესტანში. ლანკუთენება თურქულ ენებს.

ჩეხური

Тхан класс йоккха а, сирла а ю. Классехь ю берашна пар-
танаш. Хьехархочунна стол а, глант а ду. Тхан классехь Дукха
зегагаш ду. Тхан классехь пенах кхозуш дукха сурташ ду.
Классехь ю счѣт а, доска а, шкаф а. Оха тхешан класс цѣна
латтайо. Оха класс чу нуй а хьокху. Зегагашна хи а туху, шкаф
а цѣнайо. Оха классехь нехаш цѣа а ца юьту. Тхуна тхешан
класс хаза хета. Тхо бераш школехь бертахь ду.

სტყუარა სტყუარა სტყუარა

სხანი

**Аа, Аь аь, Бб, Вв, Гг, Гі гІ, Дд, Ее, Еѳ, Жж, Зз. Ии, Йй, Кк,
Кх кх, Кь кь, КІ кІ, Лл, Мм, Нн, Оо, Оь оь, Пп, ПІ пІ, Рр,
Сс, Тт, ТІ тІ, Уу, Уь уь, Фф, Хх, Хь хь, ХІ хІ, Цц, ЦІ цІ, Чч,
ЧІ чІ, Шш, Щщ, Ъь, Ыы, Ьь, Эз, Юю, Юь юь, Яя, Яь яь, П.**

ქანმასხვავებელი ნიშნები: ასო – **І**.

ჩეხურ ენაზე ლაპარაკობს 957 ათასი ადამიანი ჩეხეთში.
ქანეკუთვება კავკასიური ენების ვენახურ ჯგუფს.

ჩუკაშური

პირენ კოლხოზ პისაკ თა პუან. უნან უი-ხირე სარლაკა. კოლ-
 ხოზან ვილახ-ჩერლех ფერმისემ პურ. ტერლე ილხუცალახ მაში-
 ნსემ ნუმაი. გრუოვიკსემ პურ. კოლხოზან ელექტროსტანცი თე
 პურ. კოლხოზ ელექტრიჩესთო ვაიეპე უსა კურათ. პირენ კოლხოზ
 ვაილა თერპულ თავათ, ვილახჩერლех თუხასნე უსტერეტ. კოლხო-
 ზან კლუბ პურ. უნთა ჩას-ჩასახ კინო კატარტაცეფ. კიიო კურმა
 შკულ აჩისემ თე ცურეცეფ. კოლხოზრა ვატისემ თე, სამრაკისემ
 თე — პურტე თარაშსა ეცლესეფ, კოლხოზნიკსენ პურნაცეფ ცულტაპ-
 ცულახ ლაიახლანსა პურათ.

ქართული დამწერლობები

ცხაბი

Аа, А̄а, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Е̄е, Ёё, Жж, Зз, Ии, Йй Кк, Лл, Мм,
 Нн, Оо, Пп, Рр, Сс, Цц, Тт, Уу, Ӯу, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш,
 Щщ, Ъ, Ыы, Ь, Ээ, Юю, Яя.

ქანმასხვაკეპელი ნიშნები: ასო – **А̄ა, Е̄е, Цц, Ӯუ.**

ჩუკაშურ ენაზე ლაპარაკობს 1,84 მლნ. ადამიანი ჩუკაშეთში.
 ქანეკუთენება თურქულ ენებს.

ჩუკოტური

ჯორაგინრეთისხან როლთინვათ ალმაიალვა ნიტჟინ, ენმან
იტთგყთ ნიჯორაგინრეტჟენათ. ჟოლ იტგყი იტლენ პყკირგყი
მორყკოლხოზყკ. გყმყგრეან იტლენ ეკვეტგყი უალვყლყთყ.
ჟღვყლ ლყგმანაჟატგყ. გყმნან ჟაათ ჟყვინთყლყთ
ჟალვყლყპყ ჟყრყრყგყოთ თყნთყნეტ იტთყჟაყთყ. ევყრ ზნკყ
იტთყჟჟე ნყვინვყტგნეტჟინეტ ჟაათ. ზნჟო ვინვყლყპლყტყკყ,
ალგანჟკა, ვენვყეკვჟ ნამჟატკენ უმკყჟყკყ. ევყრ პეტლე
ყყაყპყ ომკყჟყკოყპყ ნყთავთავათყჟოჟენ. ჟყთლყგყ ენმჟ
იტთყჟჟე ჟორაჟყ გჟლყლყნ. აპლჟრატვაკა ომკყჟყკოყპყ
ჟორაჟყ ჟალპყლყყ-ჟაჟაგთყ ნყრეპინთყჟეტჟინ, აგთატჟ
ჟორაგინრეტყთტყ. როლთინვათ, ლყლყპყლყნ ჟააგთატყლყთყ
იტთყჟაყთყ, იკვყ "А'мьн како!"

სტყდარაშყნეჟეცოდ სან.ღარყნ

სბჟანო

Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Ёё, Жж, Зз, Ии, Йй, Кк, Џж, Лл, Мм,
Нн, Њн, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щш, Ъ,
Ыы, Ы, Ээ, Юю, Яя.

ქანმასსევებელი ნიშნები: ასო – ჟჟ, ჟჟ.
ჩუკოტურ ენაზე ლაპარაკობს 15 ათასი ადამიანი ჟუესეთში.
ქანეკუთენბა პალეოაზიურ ენებს.

ჩაკასური

ჩაკასურში ძველი ენის მემკვიდრეობაა ჩაკასური ენის ფონოლოგია. ამდენად ჩაკასურში ძველი ენის მემკვიდრეობაა ჩაკასური ენის ფონოლოგია. ამდენად ჩაკასურში ძველი ენის მემკვიდრეობაა ჩაკასური ენის ფონოლოგია.

ქართული ზოგადი ენის საფუძვლები

სხვადასხვა

აა, ბბ, ვვ, გგ, დდ, ეე, იი, კკ, ლლ, მმ, ნნ, ოო, პპ, რრ, სს, ტტ, უუ, ფფ, ხხ, ცც, ძძ, შშ, წწ, ლლ, მმ, ნნ, ოო, პპ, რრ, სს, ტტ, უუ, ფფ, ხხ, ცც, ძძ, შშ, წწ.

სხვადასხვა ენის მემკვიდრეობა: ასო – **ა, ი, ო, უ.**

ჩაკასური ენის ზოგადი ენის საფუძვლები 180 ათასი ადამიანი იყენებდა. ჩაკასური ენის ზოგადი ენის საფუძვლები 180 ათასი ადამიანი იყენებდა.

ჲანტიური (ვახოველი ხანტების ენა)

Мѣд колхозѣх звероферма тѣявал. Тѣ вѣлвѣлт пѣхтѣ воѣыт.
Лѣх вѣх пѣнѣ катѣтнѣ амѣсвѣлт. Ферманѣ вѣйхѣга литот
вертѣѣат вѣлвѣлт. Тѣт вѣйхѣт литѣ лнтот верлѣтѣ. Вѣйхѣт йѣмѣ
лѣвѣтлал пѣни йѣмѣ лѣхѣллѣл.

სტრუქტურული დამწერლობები

სხანო

Аа, Ää, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Ёё, Жж, Зз, Ии, Йй, Кк, Кк, Лл, Л'л', Мм,
Нн, н, Оо, Öö, Өө, Өө, Пп, Рр, Сс, т, Уу, ŸŸ, Фф, х, Цц, Чч, Ч'ч',
Шш, Щщ, ь, Ыы, ь, Ээ, Юю, Яя, Өө, Өө.

ქანმასხვევებელი ნიშნები: ასო – Ää, Кк, н, Öö, Өө, ŸŸ, Ч'ч', Өө, Өө.

ჲანტიურ ენაზე ლაპარაკობს 23 ათასი ადამიანი შასავლეთ სიმბირში.
ქანეკუთენება ფინურ-უგრულ ენებს.

ენათმეცნიერება (ქართული ენის სწავლის მეთოდიკა)

Пи н ву.Гы пӑкыт хува мӑнл'ыт. Вул'ы л'авыл'ты брига-даи
 пул'эт л'.тыл'лаит... Ханты-Мансийск Иртыш ӕхαι пуу-ыл'м
 омысл'. Сит муи округев мет вэн вош. Сята Окружной соиет
 нол'.

ქართული ენის სწავლის მეთოდიკა

სტანია

**Аа, Ää, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Ёё, Өө, Ӧӧ, Жж, Зз, Ии, Йй, Кк,
 Лл, Л'л', Мм, Нн, ң, Оо, Өө, Ӧӧ, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх,
 Цц, Чч, Шш, Щщ, Ъ, Ы, ы, Ээ, Юю, Яя.**

ქართული ენის სწავლის მეთოდიკა: ასო – **Ää, Өө, Ӧӧ, Л'л', ң, Өө, Ӧӧ.**

ენათმეცნიერება ლაპარაკობს 23 ათასი ადამიანი შასავლეთ სიმბირში.
 ქართული ენის სწავლის მეთოდიკა ფინურ-უგრულ ენებს.

ჩანტიური (შურიშკარელი ხანტების ენა)

Тал парайн шовыр иунл новы, кул па лэпыт. Тал сахн дувел хошим. Товга йис. Шовыр талк улгы сахыл луҗ саха пелытты петыс. Товпйн шовыр тал пунл питл па елып хопшат пун энмыл. Наврылыил шоврые шик хашн: ий тахайн, кимет тахайн пун похыл хоил. Шоврые луҗ сах лумытыл — ин лувел аҗта рувых.

სტანდარტიზაცია

სტანდი

Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Её, Жж, Зз, Ии, Йй, Кк, Лл, Мм, Нн, Җ, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щш, Ъ, Ы, Ь, Ээ, Юю, Яя.

ქვემოთხსენიებული ნიშნები: ასო – Җ.

ჩანტიურ ენაზე ლაპარაკობს 23 ათასი ადამიანი შასავლეთ სიმბირში. ქვემოთხსენიებული ფინურ-უგრულ ენებს.

ჩანტიური (სურგუტელი ხანტების ენა)

Әй пухәл'на лал' ай пәхтә вел'и. Тул'хин л'ув роптл'әл, рақ
 иа«ә ар пәкәт тас лапмаха тал'ил'әх. Л'оньтә ил'ә л'әцтәм
 пырнә, ләкәг йәтәмхә йахәма, вел'и ниньттяхв йәх.
 Вел'итәннам вента мәнәт. Тәп ти пәхтә вел'и пухәл' қонәцнә
 вел'и л'ант л'ив.

ქროპული დამწერლობები

სხანი

**Аа, Ää, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Ёё, Жж, Зз, Ии, Йй, Кк, Ққ, Лл,
 Л'л', Мм, Нн, ң, Өө, Оо, ө, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Уу, Фф, х, Цц.
 Чч, Ч'ч', Шш, Щщ, Ъ, Ыы, ь, Э, Юю, Яя, Әә.**

ქანმასხვაკეპელი ნიშნები: ასო – **Ää, Ққ, Л'л', ң, Өө, ө, Уу, Ч'ч'.**

ჩანტიურ ენაზე ლაპარაკობს 23 ათასი ადამიანი შასავლეთ სიმბირში.
 ქანეკუთვნება ფინურ-უგრულ ენებს.

ჭისიონერული დამწერლობა (19 ს.)

უსსუ

ქვეროპული დამწერლობები

ქვროპული დამწერლობები

ჭიხონერული აზბანი		
B	Ⴀ	X
P	Z	Y
ძ	ჲ	A
D	M	E
T	N	I
ქ	L	O
G	S	U
K	R	Ⴂ
ჰ	Λ	
J	H	
C	W	

ზისუ

RO KUD KW MO: LE.. M X7: 11 X7: JO_ LO= (W:
 GW L, M NY Z WO LO WO A X7. X.. M7.. D M XO L,
 AO BE MO G7_ M A LO=) 13 M MI YI. LI: JO_ LO= W
 NY JI GU A MY JO_ LO_. W GW 1V_. RO NY CU YI, A
 MY D0 J SI_. MI VI LE W TV 1 J3; P3. JE FI., = SU_ LI
 L JO NY LI., D, M M., PY, BE SI, LV K. M PY, LE MI
 NY KW M W TV D: T. SI_. MI VI TV M: 3; JE FI., CU:
 YI. 13 M NY A X7 11_ LO= RO; MI SO SI R3: X0: NYI
 00_ LO=

სტრუქტურული დამწერლობები

სხანა

P B B J W M T 1 D S R N L F F
 Z C C J X R Y K K G H B A V
 I E A U A U O

ზისუს დამწერლობა შექმნილია მე-19 ს. მისიონერების მიერ ლათინურ ასომთავრულისგან.

ზისუს ენა გავრცელებულია ჩინეთის პროვინციებში სიჩუანი და აუნანი. ზანეკუთვნება ჩინურ-ტიბეტური ენების ტიბეტურ-ბირმანულ ჯგუფს.

ქუჩის მართვის ანბანი (1809 წ.)

ქუჩის

ჰეროკის მარცვლოვანი ანბანი						
D	ძ	თ	დ	W	ტ	ნ
R	რ	H	რ	ს	P	მ
T	ა	ს	ვ	ლ	C	ბ
ა	ჩ	ყ	ღ	ქ	√	ა
ო	რ	თ	ე	ქ	h	ჩ
i	ღ	ტ	უ	V	K	გ
ს	W	G	მ	S	ძ	B
ე	რ	ლ	ა	ო	C	
ჩ	P	h	ბ	ა	C	
ყ	G	Z	ჩ	ლ	ლ	
A	M	ა	ჯ	L	ო	
J	ა	ო	R	C	ე	
E	ა	T	L	ა	ე	

სცენარის შემდგომი დამუშავება

ხეროკი

აქვე წყვილია, წყვილია წყვილი. ცეცხლია რ
თხრობა. დი რეა თხრობა ქოლონა, თხრობა წყვილი
კხრობა. ხსოვს თხრობა წყვილი. ქოლონა
წყვილი, თხრობა კხრობა. დი რეა ქოლონა რ
ქოლონა. წყვილია წყვილი, წყვილია წყვილი. რე
კხრობა. რე: რე.

ქართული დამწერლობა

სხვა

**DR T A S I S O F Y A J E T P A F G W P C M A F O H S
Y O T G A H Z Q O I D P V W E H A B X F R L W S T J J
V S O K L L C V P P C V K K J C G P O P 9 6 A B A H G B**

ხეროკის დამწერლობა შექმნილია 1809 წ. ინდიელ სეკოვას მიერ.
ეს დამწერლობა ხრდილოეთ ამერიკის ინდიელლების იროკოზული
ენების სოკა-სიუს ჯგუფს.

სოლარდის დამწერლობა (20 ს.)

შაათ

ევროპული დამწერლობები

ქაო

ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო
 ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო
 ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო
 ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო
 ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო ქაო

ქართული ლექსების კრებული

სტანა

Y L J T + F 7 E J T J C
 U V A S 3 Δ 6 | J R
 C J C † C E C J C T C E C J C A

ქაო ენაზე ლაპარაკობენ ხინეთის პროვინციებში ლუგლო, უენანი, მუნანი, ლუანდუნი.

ლანკუთენება ჩინურ-ტიბეტური ენების მათ-მაო ჯგუფს.

სხლო სდმოსავლეთის დამწერლობები

ჟბრაული (ძვ. წ. 3 ს.)

სირიული (ახ. წ. 1 ს.)

სრაბული (ახ. წ. 6 ს.)

სხლო სდმოსავლეთის დამწერლობები

ქართული დამწერლობა (ძვ. წ. 3 ს.)

ქართული

ტიპი

სადინო (ქართულ-ესპანური)

ფარაიმული (ქართულ-თურქული)

ქართულ-სპარსული

ქართულ-არაბული

ჟბრალღი ანბანი		
ა	ბ	გ
დ	ე	ვ
ზ	თ	ი
კ	ღ	ყ
ჩ	ც	ძ
წ	ჭ	ხ
ძ	წ	ჭ
ხ	ხ	ხ

სხლო სდმოსავლეთის დამწერლობები

ქართული

"עברי" המושג. כך כשמו של סבו של אברהם אבינו"השם עבר מופיע בתנ"ך. אולם שפתם של העברים אינה נקראת עברית, אך פעמים רבות"נזכר בתנ"ך כדי ("לשון הקודש" או) "לשון המקרא" אך "כיום מכנים את שפת התנ"ך שהיא בעצם נייב, "לשון חכמים" נה גם המכו"להבדיל אותה מלשון חז"ל דווקא את"המונח כתב עברי מציין בלשונם של חז"ל. מאוחר של עברית "עבר הנהר" הכתב הארמי על שם

אם כי בו, אך"הקובץ המפורסם ביותר שנכתב בשפה העברית הוא התנ"ך, ובישעיהו לו, כו, יח 'במלכים ב, עם זאת. עצמו לא נזכר שמה של השפה שליוחו של סנחריב, כי שליחי חזקיהו המלך מבקשים מרבשקה מסופר, יא, שכנראה) כדי שהעם, "יהודית"ולא ב "ארמית"לדבר עמם ב, מלך אשור, ונראה שזה היה שמה של השפה, לא יבין את דבריהם (לא דיבר ארמית או לפחות שמו של הניב שדובר באזור ירושלים

საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის

საბჭო

აბგדה וזחתי כ למנס עפצקר ש ת

ქართულ ენაზე ლაპარაკობს 4 მლნ. ადამიანი უსრაელში. უსრაელში უსრაელის სემიტურ ენებს. ზეის მიმართულება – მარჯვნიდან მარცხნივ.

Რდიში

აიז ა შפראך וואָס ווערט היינט גערעדט (אפט גערופן מאמע לשון) יידיש בעיקר פון אשכנזישן, מיליאָן יידן איבער דער וועלט 4 דורך אַרום אפשטאַם.

מיליאן יידן גערעדט יידיש 11 קריג האבן ארום-דער צווייטער וועלט פאר, מיליאן מענטשן 3 היינט צוטאגס רעדן יידיש ארום. לשון-אלס מאמע ווען פאר א העלפט פון זיי איז יידיש די - בעיקר אין ישראל און אמעריקע, ערשטע שפראך.

אַס מען האָט די יידישע שפראך שטאַמט איבערהויפט פון די הויכדויטש וו (וואס איז דאן געווען באקאנט אלץ אשכנז) אמאל גערעדט אין אייראפע, נישט). וואס פון דעם שפראך האט זיך אויך געמאַכט די דויטשע שפראך (אזוי ווי עס איז אנגענומען אין די וועלט אז יידיש קומט פון דייטשיש).

სხლო სემოსავლეტის დამწერლობები
ადგილსადასრულები

სებანი

ა, ბ, Ⴀ, გ, დ, ე, ვ, ზ, თ, ი, კ, ლ, მ, ნ, Ⴁ, Ⴃ, Ⴄ, Ⴅ, Ⴇ, Ⴈ, Ⴉ, Ⴊ, Ⴋ, Ⴌ, Ⴍ, Ⴎ, Ⴏ, Ⴐ, Ⴑ, Ⴒ, Ⴓ, Ⴔ, Ⴕ, Ⴖ, Ⴗ, Ⴘ, Ⴙ, Ⴚ, Ⴛ, Ⴜ, Ⴝ, Ⴞ, Ⴟ, Ⴀ, Ⴁ, Ⴂ, Ⴃ, Ⴄ, Ⴅ, Ⴇ, Ⴈ, Ⴉ, Ⴊ, Ⴋ, Ⴌ, Ⴍ, Ⴎ, Ⴏ, Ⴐ, Ⴑ, Ⴒ, Ⴓ, Ⴔ, Ⴕ, Ⴖ, Ⴗ, Ⴘ, Ⴙ, Ⴚ, Ⴛ, Ⴜ, Ⴝ, Ⴞ, Ⴟ

Რდიშზე ლაპარაკობენ Რსრაელში, Რკრაინაში, Რუესეთში, Რსს. Რანეკუთვება ინდოევროპული ენების გერმანულ ჯგუფს.

შედეგი

შედეგად, რომელიც, მართალია, არ არის (საბოლოო) დასაბუთებული, არამედ დასაბუთებულია.

შედეგად, რომელიც, მართალია, არ არის (საბოლოო) დასაბუთებული, არამედ დასაბუთებულია.

შედეგად, რომელიც, მართალია, არ არის (საბოლოო) დასაბუთებული, არამედ დასაბუთებულია.

შედეგად, რომელიც, მართალია, არ არის (საბოლოო) დასაბუთებული, არამედ დასაბუთებულია.

შედეგად, რომელიც, მართალია, არ არის (საბოლოო) დასაბუთებული, არამედ დასაბუთებულია.

საქართველოს საგარეო ურთიერთობების მინისტრის განცხადება

შედეგი

საქართველოს საგარეო ურთიერთობების მინისტრის განცხადება

საქართველოს საგარეო ურთიერთობების მინისტრის განცხადება

წარაიშული (ებრაულ-თურქული)

წარაიშულ ენისათვის დამახასიათებელია დამლოვეები:
הח, ח, ה, ח, ח

სხლო სდმოსავლეთის დამწერლობები

სხლო

ת ש ר ק צ פ ע ס מ ל כ י ט ח ז ה ד ג ב א

წარაიშულ ენაზე ლაპარაკობს 30 ათასი ადამიანი ისრაელში, ოკრაინაში, ჴიტვაში. წანეკუთვნება თურქულ ენებს.

ქართულ-სპარსული

ქართულ-სპარსულ ენისათვის დამახასიათებელია წერტილები
ასოებთან **ჟ. დ. კ** და სიტყვები **ია. რ. არ.**

სხლო წმინდასავეთის დამწერლობები

სხაანი

א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת

ქბრაულ-არაბული

ქბრაულ-არაბული ენისათვის დამახასიათებელია წერტილები ასოებთან **گ, ا, و, ح, ذ, ظ** და არტიკლები **-ل** და **-ر**.

სხლო სლმოსავლეთის დამწერლობები

სნბანი

რ რ.რ რ რ/ბ.რ/ბ რ გ.გ რ.რ.რ.რ.რ ბ ა
წ.წ.გ.გ.რ ე ტ.ჯ/ჯ.რ ტ ჯ/ჯ.რ ჯ/ჯ.ს შ ს
ი ი.ი ი.ი რ.რ.რ რ მ მ/მ ლ რ/კ.კ

სირიული დამწერლობა (ახ. წ. 1 ს.)

სირიული

საქართველოს იუსტიციის მინისტრის განკარგულებაში

სრაბული დამწერლობა (ახ. წ. 6 ს.)

სრაბული
სპარსული
სუშტუ
სინდჰი
არდუ
ჩურთული
ჩაშმირული
ჩაუსა
აგურული

სხლო სდმოსავლეთის დამწერლობები

სხლო სღმოსავლეთის დამწერლობები

სრაბული აზანი		
ق	ز	ـ
ك	س	ـ
ن	ش	ـ
م	ح	ـ
ه	ط	ـ
و	د	ـ
ي	ر	ـ

სრაბული

العربية هي إحدى أكثر اللغات انتشارا في العالم، يتحدثها أكثر من 300¹ مليون نسمة، ويتوزع متحدثوها في المنطقة المعروفة باسم العالم العربي، بالإضافة إلى العديد من المناطق الأخرى المجاورة كإيران وتركيا وتشاد ومالي والسنغال. اللغة العربية هي أكبر فرع من فروع اللغات السامية وتشبه إلى حد كبير، من ناحية البنية والمفردات وغيرها، لغات سامية أخرى كالآرامية والعبرية والأمهرية. للغة العربية أهمية قصوى لدى أتباع الديانة الإسلامية، فهي لغة مصدري التشريع الأساسيين في الإسلام: القرآن، والأحاديث النبوية المروية عن الرسول محمد بن عبد الله صلى الله عليه وسلم، ولا تتم الصلاة في الإسلام (وعبادات أخرى) إلا بإتقان بعض من كلمات هذه اللغة. إثر انتشار الإسلام، وتأسيسه دولا، ارتفعت مكانة اللغة العربية، إذ أصبحت لغة السياسة والعلم والأدب، وأثرت العربية، تأثيرا مباشرا أو غير مباشر على كثير من اللغات الأخرى في العالم الإسلامي، كالتركية والفارسية والأردية مثلا.

სხლო სემოსავლეოთის დამწერლობები

სზბანი

ا ب ت ث ج ح خ د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق
ك ل م ن ه و ي

სრაბულ ენაზე ლაპარაკობს 200 მლნ. ადამიანი ჩრდილოეთ სფერიკაში (125 მლნ.), სზიაში (70 მლნ.), ჴეროპაში (2,5 მლნ.), სმერიკაში (1,2 მლნ.). ჴსანეკუთვნება სემიტური ენების სამხრეთის შტოს. ჴერის მიმართულება – მარჯვნიდან მარცხნივ.

სუმტუ

ვიდა აოსთა მჰარტ აუ პჰლოი აუ დასი ნორო ჴრო კთაბონო აუ ბრლიკონო კი დ პისტო ადბ ლრგონთიბა ტრ მილადე ჰმ პირე პხოანი ბსკარი - დ რაჯიბ სიტარამ პნბტ პე قول მილნდე პნჰო ავსლი ნსხჰე პე ჴრე პისტო ლიკლ შოიდე - მორ კთაბ ჰჰი დ ბაჰტრი იონანი პაჰა მილნდრ აუ ბოდაბი ოკიმ ნაკჰე სინე ტრ მნჰ ელმი აუ მჰები ბჰთონე აუ ობრი ატრი დი , დ ბოდაბი მჰებ იო ლოი კთაბ გნლ კირი- ლე დი ოჰჰე და ოაბირე (ნთიჰე) პე ლას რაგლე ᰣი ტრ მილადე იონიმ სლ კალე ᳚რანდი ლა პისტო ადბ დდი თონ დრლოდ ᰣი კთაბონე პრ აოლიკლ ში-ჰმდარნგჰე დ ᰣინდოსტან დ რაჯსტან აბალტ პე იო მნდრ კი მონდლ შოი შერი მჰმომე ᰣი პე ᳚ინა გრი ლიკ დოდ კბნლ შოი, დ როშნ ლა მღჰოტრე ᰣენდი ლიკოალ პე ᰣოალე პისტო შერონე ᰣმ ლრი- (სრ მჰჰ ჴლი ᰣიოდამლ - დ პისტო ადბიბოთო ტარიჰ- ლრგონი აუ მნჰნი დორი)

სხლო ლმოსავლეთის დამწერლობები

სნბანი

ა ბ პ ტ ჯ თ ᰣ ᰤ ᰥ ᰦ ᰧ ᰨ ᰩ ᰪ ᰫ ᰬ ᰭ ᰮ ᰯ ᰰ ᰱ ᰲ ᰳ ᰴ ᰵ ᰶ ᰷ ᰸ ᰹ ᰺ ᰻ ᰼ ᰽ ᰾ ᰿
ფ გ ე ჴ თ კ Ⴠ Ⴡ Ⴢ Ⴣ Ⴤ Ⴥ ჆ Ⴧ ჈ ჉ ა ბ გ დ ე ვ ზ

სუმტუჰე ლაზარაკობს 30,5 მლნ. ადამიანი ᳚ვლანეთში, ᳚აკისტანში, ᳚რანში. ᳚სანეკუთვენბა ინდოევროპული ენების ირანულ ჰგეუფს.

ՏԻՆԸԿԻ

Երբ տեսնում ես, որ հին հնդկական լեզուներն արդեն չեն գոյություն ունենում, դա ցավալից է։ Ինչպես, օրինակ, քանի որ հին հնդկական լեզուները, ինչպես նաև հին արևելահնդկական լեզուները, այժմ արդեն չեն գոյություն ունենում։ Ինչպես, օրինակ, քանի որ հին հնդկական լեզուները, ինչպես նաև հին արևելահնդկական լեզուները, այժմ արդեն չեն գոյություն ունենում։

ՏԻՆԸԿԻ ԼԵՃՈՒՄԻ ԵՎ ԴՆԵՄՆԱԿՆԵՐԸ

ՏԵՔՆԻԿ

Ա Ս Ե Ն
 Հ Ր Ս Ն
 Ն

ՏԻՆԸԿԻ լեզուն 20,2 մլն. անբնակիչ Սափորանի, Նեղոսի (Մոսկովսկի, Մոսկովսկի, Մոսկովսկի)։ Մանկավարժական ինտեգրացիոն լեզուների ինտեգրացիոն լեզուները։

არღუ

პაკისტანის სამხრეთ-დასავლეთის რეგიონში, სინდის პროვინციაში, მდებარეობს არღუ. ეს არის ძველი ქალაქი, რომელიც მდებარეობს სინდის მდინარის ნაპირზე. არღუ არის ძველი ქალაქი, რომელიც მდებარეობს სინდის მდინარის ნაპირზე. არღუ არის ძველი ქალაქი, რომელიც მდებარეობს სინდის მდინარის ნაპირზე.

სხლო სტომოსავლეთის დამწერლობები

სხლო

პ პ ბ ა
 ვ ნ მ ლ გ კ ყ ფ ე ბ , ზ , ზ , ი ე ე

არღუზე ლაპარაკობს 45 მლნ. ადამიანი სინდის რეგიონში, სინდის პროვინციაში. სინდის რეგიონი ინდო-ევროპული ენების ინდურ ჯგუფს.

ჭურთული

سليمانی استهلاك : نهم دائره به و مو ظفه كاني
 روشتتي متصرفی كونی به فرصت زانی كه بینهوه سدر سهسته
 كهی خویان اویش بهش كردنی موازدي ملت له بيني خویاندا
 زور دلگیرین كه نه نه مجوره كه سانه و نه حكومت نهمه
 ناهینته پیش چاو كه بو پاره ومانه وهی کیانو سدر و چاوه
 -ی ژیانیان فلاحو کریکاره كاني ولات به طریقه به كي غیر
 مشروع روت اكرینه وه. هندی لهم موظفانه قومیته یان له
 ناو خویان كردوه هوره كه یان مصطفی آفندیبه آمیش
 ایشی خوی چاك بزانی له گهل مدیری واردات داپیگی دینی.
 تكاله متصرف نه كه یین نهم جوره كرده وانه به ربه ست بكات.

სხლო სემოსავლეუთის დამწერლობები

სხბანი

ا د ب پ ت ج چ ح خ د ر ر ز ژ س ش ع غ ف ق ك گ ل
 م ن و و و ه ی

ჭურთულზე ლაპარაკობს 18 მლნ. ადამიანი ჭურჭეთში, ორანში, ორავში, სირიაში. უანეკუთენება ინდოევროპული ენების ირანულ ჯგუფს.

ჴაშპირული

رياضی را معمولاً دانش بررسی کمیت‌ها و ساختارها و فضا و دگرگونی (تغییر) تعریف می‌کنند. دیدگاه دیگری ریاضی را دانشی می‌داند که در آن با استدلال منطقی از اصول و به نتایج دقیق و جدیدی می‌رسیم (دیدگاه‌های دیگری نیز در فلسفه ریاضیات بیان شده‌است).
 ریاضیات خود یکی از علوم طبیعی به‌شمار نمی‌رود، ولی ساختارهای ویژه‌ای که ریاضیدانان می‌پژوهند بیشتر از دانشهای طبیعی به ویژه فیزیکی سرچشمه می‌گیرند.
 علوم طبیعی، مهندسی، اقتصاد و پزشکی بسیار به ریاضیات تکیه دارد ولی گاه ریاضیدانان به دلایل صرفاً ریاضی (و نه کاربردی) به تعریف و بررسی برخی ساختارها می‌پردازند.

სხლო სდმოსავლეთის დამწერლობები

სხბანი

ბ პ თ ტ ჳ ჴ ჵ ჶ ჷ ჸ ჹ ჻ ჼ ჽ ჾ ჿ
 რ ჴ ჵ ჶ ჷ ჸ ჹ ჻ ჼ ჽ ჾ ჿ
 გ ფ ც კ ჳ ჴ ჵ ჶ ჷ ჸ ჹ ჻ ჼ ჽ ჾ ჿ
 ა ႁ ႂ ႃ ႄ ႅ ႆ ႇ ႈ ႉ ႊ ႋ ႌ ႍ ႎ ႏ ႐ ႑ ႒ ႓ ႔ ႕ ႖ ႗ ႘ ႙ ႚ ႛ ႜ ႝ ႞ ႟ Ⴀ Ⴁ Ⴂ Ⴃ Ⴄ Ⴅ Ⴆ Ⴇ Ⴈ Ⴉ Ⴊ Ⴋ Ⴌ Ⴍ Ⴎ Ⴏ Ⴐ Ⴑ Ⴒ Ⴓ Ⴔ Ⴕ Ⴖ Ⴗ Ⴘ Ⴙ Ⴚ Ⴛ Ⴜ Ⴝ Ⴞ Ⴟ

ჴაშპირულ ენაზე ლაპარაკობს 4 მლნ. ადამიანი სდლოეთში. ႁსანეკუთ-
 ვნება ინდოევროპული ენების არიული შტოს დარდული ენების ჯგუფს.

სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური

لمسطح المائي الذي يقع إلى الشرق من شبه الجزيرة العربية وإلى الغرب من إيران بأسماء مختلفة عبر التاريخ. يبلغ المجموع العام لطول الساحل على الخليج نحو 3300 كم، حصة إيران منها نحو الثلث. ويسكن العرب على ضفتي الخليج سواء في القسم الغربي (عمان والإمارات والبحرين وقطر والسعودية والكويت والعراق)، أو من الشرق في إقليم عربستان (الأحواز ولنجة). يرى العرب أن اسم "الخليج العربي" تاريخي وقديم. كما أن ثلثي سواحل الخليج تملكه بلدان عربية، بينما تملك إيران حوالي الثلث فقط. وحتى السواحل الإيرانية ما تزال تقطنها قبائل عربية

სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური

სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური

تَات بَب ث د د ت ت ف غ ه ت ي ت ج ك ك ل م ن ث و ت ر
س ش ت ط ت و ت و ي ز ع

სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური 30,8 მლნ. ადამიანი ჩივნი, ჩივნი. სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური ენებს.

ადგურული

უიკიპიდიეა გაუხუ კელდიკიზ! უიკიპიდიე ბოლსა ნურგულიგან თილარდიკი
ნინსიკლოპიდიე ბოლუპ, ნეგერ ნუიგურ თილინიმუ შუ თილარნიკი ნიკიდიკი მემუნი
ბირ კედერ მოლ თილარნიკი ბირი კილიმენ დემიკენსიზ. სიზ კოპილიკე კიტილიპ
ნუიგურ კე უიკიპიდიენიკი მემუნიკი კიკემიტიშკე კოკი კიტირაილი. ზაზირგიკე
ნუიგურ კე უიკიპიდიეა დამემი 2]764 თილანდი.

სხლო სდმოსავლეთის დამწერლობები

სხბანი

ناهك ق س ز ر د خ چ ج ت پ ب ئ ك ئ و ه ن م ل گ
ئ و ئ و ئ ي ئ ي ئ ي ئ

ადგურული ენაზე ლაპარაკობს 8 მლნ. ადამიანი ჩინეთში, ჯაზახეთში.
ქანეკუთენება თურქულ ენებს.

საქართველოს-საქართველო საქართველო

საქართველო (პ. 11 ს.)

საქართველოს იურიდიული ინსტიტუტი

ჟითოპური დამწერლობა (ძვ. წ. 11 ს.)

სმკარული
ჲიგრინა

სხლო სღმოსავლეთის დამწერლობები
აღწერის წესები

სხვა სიბრძნეების დამწერლობები

წითიპული ანბანი		
ს ს ჲ ჴ ჵ ს ს	ჯ ჾ ჳ ჴ ჵ ჶ ჷ	ჩ ჩ ძ ძ ც ც წ წ
ა ბ Ⴁ Ⴂ Ⴃ Ⴄ	ს ს ჴ ჵ ჶ ჷ	წ წ ჸ ჹ ჺ ჻ ჽ ჾ
ჩ ბ Ⴂ Ⴃ Ⴄ Ⴅ	ს ს Ⴁ Ⴂ Ⴃ Ⴄ	ჭ ჿ ჻ ჾ ჿ ჾ ჿ ჿ
შ შ Ⴇ Ⴈ Ⴉ Ⴊ	ჩ ბ Ⴃ Ⴄ Ⴅ Ⴆ	კ კ Ⴈ Ⴉ Ⴊ Ⴋ
Ⴆ Ⴇ Ⴈ Ⴉ Ⴊ Ⴋ	შ შ Ⴈ Ⴉ Ⴊ Ⴋ	ლ Ⴇ Ⴈ Ⴉ Ⴊ Ⴋ
ღ Ⴈ Ⴉ Ⴊ Ⴋ Ⴌ	ღ Ⴈ Ⴉ Ⴊ Ⴋ Ⴌ	რ Ⴉ Ⴊ Ⴋ Ⴌ Ⴍ
ჲ Ⴈ Ⴉ Ⴊ Ⴋ Ⴌ	წ წ Ⴈ Ⴉ Ⴊ Ⴋ Ⴌ	ს ს ს Ⴉ Ⴊ Ⴋ Ⴌ
წ წ Ⴈ Ⴉ Ⴊ Ⴋ Ⴌ	ს ს Ⴉ Ⴊ Ⴋ Ⴌ Ⴍ	ჯ ჿ ჻ ჾ ჿ ჾ ჿ ჿ
ძ ძ Ⴇ Ⴈ Ⴉ Ⴊ	ჩ ბ Ⴃ Ⴄ Ⴅ Ⴆ	ზ ჿ ჻ ჾ ჿ ჾ ჿ ჿ
წ წ Ⴈ Ⴉ Ⴊ Ⴋ Ⴌ	ჩ ბ Ⴃ Ⴄ Ⴅ Ⴆ	ტ ტ Ⴉ Ⴊ Ⴋ Ⴌ Ⴍ

ცმპარული

የአክሱማውያን ስፈን (ኪንግደም) በኢትዮጵያ የመጀመሪያው ጠንካራ
 መንግሥታዊ ማህበረሰብ (ፖሊቲ) ነበር። በፋርስ፣ ሮማ እና ቻይና ይገኙ ከነበሩ ታላላቅ
 መንግሥታት በወደረጃነት የሚቁጠር ትልቅ ገደል ነበር። በ6ኛው ምእት ዓመት
 የአክሱማውያን ግዛታዊ ቍጥጥር የዛሬውን የመን ግዛት ይጨምር ነበር። ግን በ7ኛው
 እና በ8ኛው አምስት የአክሱም ሥልጣኔ በእስልምና መሥሪያት እና መስፋፋት ተዳክሞ
 ለውድቀት በቃ። ተከታዩ የዛሬ ሥርወ-መንግሥት ልክ በድንገት እንደተነሣ በድንገት
 ሲያበቃ፣ ይኸው አምላክ ሥልጣን ጨጠ 1270 እ.ኤ.አ.፤ እንዲያም ሲል
 የመጀመሪያው የሰለጠነው ሥርወ-መንግሥት ዐፄ ሆነ።

ცნბან

ሀ ሁ ሂ ሃ ሄ ህ ሆ	ሳ ገ ጊ ጋ ጌ ግ ጎ	ዠ ጡ ጢ ጣ ጤ ጥ ጦ
ለ ለ ሊ ላ ሌ ል ሎ	ነ ኑ ጎ ጎ ጌ ግ ጎ	የ ዩ ዩ ያ ዩ ይ ዮ
ሐ ሐ ሐ ሐ ሐ ሐ ሐ	ኘ ኘ ኘ ኘ ኘ ኘ	ደ ዱ ዲ ዳ ዴ ድ ዶ
መ መ ሚ ሚ ም ሞ	አ ኡ ኢ አ ኤ እ ኦ	ጀ ጁ ጂ ጃ ጄ ጅ ጆ
ሠ ሡ ሢ ሣ ሤ ሥ ሰ	ከ ከ ኪ ካ ኬ ክ ኮ	ገ ጉ ጊ ጋ ጌ ግ ጎ
ረ ሩ ሪ ራ ሪ ሪ	ኸ ኸ ኸ ኸ ኸ ኸ	ጠ ጡ ጢ ጣ ጤ ጥ ጦ
ሰ ሰ ሲ ሳ ሴ ስ ሶ	ወ ወ ወ ወ ወ ወ	ጨ ጨ ጨ ጫ ጫ ጫ ጭ
ሸ ሸ ሸ ሸ ሸ ሸ	ዐ ዐ ሚ ዓ ሚ ዕ ዖ	ጸ ጸ ጸ ጸ ጸ ጸ ጸ
ቀ ቁ ቂ ቃ ቄ ቅ ቆ	ዘ ዘ ዘ ዘ ዘ ዘ	ጸ ጸ ጸ ጸ ጸ ጸ ጸ
በ ቡ ቢ ባ ቤ ብ ቦ	ኘ ኘ ኘ ኘ ኘ ኘ	ፀ ፀ ፈ ፈ ፈ ፈ ፈ
ተ ቱ ቲ ታ ቱ ት ቶ	አ ኡ ኢ አ ኤ እ ኦ	ፈ ፈ ፈ ፈ ፈ ፈ ፈ
ቸ ቸ ቸ ቸ ቸ ቸ	ከ ከ ኪ ካ ኬ ክ ኮ	ፕ ፕ ፕ ፕ ፕ ፕ ፕ

ცმპარულ (ამარინდა) ენაზე ლაპარაკობს 15 მლნ. ადამიანი ოთხობიაში.
 ესენეკუთენება სამხრეთ სემიტურ ენებს. ზერის მიმართულება —
 მარცხნიდან მარჯვნივ.

ცხლო ტლმოსავლეთის დამწერლობები

რიგინდა

ოფ : ზრამ : მინ : ოფ : ზრამ : მინ ::
 ზრამ : ოფ : ზრამ : ოფ : ზრამ : ოფ ::
 ოფ : ოფ : ოფ : ოფ : ოფ : ოფ ::
 ოფ : ოფ : ოფ : ოფ : ოფ : ოფ ::
 ოფ : ოფ : ოფ : ოფ : ოფ : ოფ ::
 ოფ : ოფ : ოფ : ოფ : ოფ : ოფ ::
 ოფ : ოფ : ოფ : ოფ : ოფ : ოფ ::
 ოფ : ოფ : ოფ : ოფ : ოფ : ოფ ::
 ოფ : ოფ : ოფ : ოფ : ოფ : ოფ ::
 ოფ : ოფ : ოფ : ოფ : ოფ : ოფ ::
 ოფ : ოფ : ოფ : ოფ : ოფ : ოფ ::

ტიპანო

ო	ო	ო	ო	ო	ო	ჟ	ჟ	ჟ	ჟ	ჟ	ჟ	ყ	ყ	ყ	ყ	ყ	ყ
ბ	ბ	ბ	ბ	ბ	ბ	ს	ს	ს	ს	ს	ს	დ	დ	დ	დ	დ	დ
გ	გ	გ	გ	გ	გ	ზ	ზ	ზ	ზ	ზ	ზ	წ	წ	წ	წ	წ	წ
თ	თ	თ	თ	თ	თ	ყ	ყ	ყ	ყ	ყ	ყ	ჩ	ჩ	ჩ	ჩ	ჩ	ჩ
ც	ც	ც	ც	ც	ც	კ	კ	კ	კ	კ	კ	ც	ც	ც	ც	ც	ც
ძ	ძ	ძ	ძ	ძ	ძ	ხ	ხ	ხ	ხ	ხ	ხ	ძ	ძ	ძ	ძ	ძ	ძ
წ	წ	წ	წ	წ	წ	წ	წ	წ	წ	წ	წ	ჭ	ჭ	ჭ	ჭ	ჭ	ჭ
ჭ	ჭ	ჭ	ჭ	ჭ	ჭ	წ	წ	წ	წ	წ	წ	წ	წ	წ	წ	წ	წ
ხ	ხ	ხ	ხ	ხ	ხ	თ	თ	თ	თ	თ	თ	თ	თ	თ	თ	თ	თ
შ	შ	შ	შ	შ	შ	ო	ო	ო	ო	ო	ო	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ
ჩ	ჩ	ჩ	ჩ	ჩ	ჩ	ბ	ბ	ბ	ბ	ბ	ბ	ქ	ქ	ქ	ქ	ქ	ქ
ც	ც	ც	ც	ც	ც	წ	წ	წ	წ	წ	წ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ	ღ
ძ	ძ	ძ	ძ	ძ	ძ	ჩ	ჩ	ჩ	ჩ	ჩ	ჩ	წ	წ	წ	წ	წ	წ

რიგინდაზე ლაპარაკობს 3,5 მლნ. ადამიანი "რიტრეაში", "თიბოში".
 "ლანკეუენგა" სამხრეთ სემიტურ ენებს.

სამხრეთ სზიის დამწერლობები

შევანაგარი
ქენგალური (16 ს.)
ქურმუქხი (16 ს.)
ქუჯარატული
ეიბეტური (7 ს.)
ორიდა
ხანადა (5 ს.)
ქალაღალამური (8 ს.)
ეამილური (7 ს.)
სინგალური
სალი (4 ს.)
ქონური
ზოსური (10 ს.)
ხხმერული (6 ს.)
აგურული (8 ს.)
ქატაკი
ქუგიური
ჯავანური
სესტური

სხლო სღმოსავლეთის დამწერლობები

შეკანაგარი

სანსკრიტი
ჴინდი
ჭარატხი
ჩეკარული
ჩეკალური
სინდჰი

საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის
განმანათლებლო მინისტრის განკარგულებაში

შეკანაგარი					
अ	ऐ	छ	द	र	ग
आ	ऑ	ज	ध	ल	ङ
इ	ओ	झ	न	ळ	ड
ई	औ	ञ	त	ळ	ढ
उ	औ	ट	प	व	फ
ऊ	क	ठ	फ	श	य
ऋ	ख	ड	ब	ष	ऋ
ॠ	ग	ढ	भ	स	ॠ
ए	घ	ण	म	ह	
ऐ	ङ	त	य	ऋ	
ए	च	थ	र	ख	

სხლო სდმოსავლეთის დამწერლობები

სანსკრიტი

სანსკრიტის პრივილეგია პრაचीना समृद्धा वैज्ञानिकी च भाषा मन्यते। विश्ववाङ्मयेषु संस्कृतं श्रेष्ठरत्नम् इति न केवलं भारते अपि तु समग्रविश्वे एतद्विषये निर्णयाधिकारिभिः जनैः स्वीकृतम्। महर्षि पाणिनिना विरचिता अष्टाध्यायी इति संस्कृतव्याकरणम् अधुनापि भारते विदेशेषु च भाषाविज्ञानिनां प्रेरणास्थानं वर्तते। संस्कृतशब्दाः एव उत्तरं दक्षिणं च भारतं संयोजयन्ति। संस्कृते एकस्य धातोः रूपाणि अर्थकालानुसारेण दशसु लकारेषु भवन्ति। प्रत्येक-लकारे प्रथमपुरुषः, मध्यमपुरुषः, उत्तमपुरुषः इति त्रयः पुरुषाः सन्ति।

სანსკრიტის დამწერლობები

სანსკრიტი

अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ ऌ ॡ ए ऐ ओ औ का कि की कु कू कृ कृ कू के कै को
 कौ क्लं कं कः क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ ट ठ ड ढ ण त थ द ध न प फ ब भ
 म य र ल ळ व श ष स

სანსკრიტი ძველი და შუასაუკუნეების ინდოეთის ლიტერატურული ენაა. სანსკრიტული ინდოევროპული ენების ინდოარიულ ჯგუფს. ზღვის მიმართულება — მარცხნიდან მარჯვნივ.

ნეკარული

थ्व भाय् छगु हे मूल नं उत्पति जुया ई नापं विकास जुगु मखु। थ्व भाय् नेपाल गाले शताब्दीयौं शताब्दी तक्क यक्को भाय् यागु समिश्रण नं आ यागु रूप कागु खः। नेपाल गाले दक्ले न्हापा मंजुश्री वया बिज्यागु धागु बाखं कथं थन दक्ले न्हापा महाचीनया मनु वगु धैगु खंयात छुं ग्वाली याई। ईमिगु भाय् नेपाल भाय् या दक्ले न्हापागु स्रोत जुइफु। गोपाल व महिषपाल वंशया भाय् या बारे छु खास तथ्य लूगु मदु। ईमिगु भाय् न्हागु हे जूसां व भाय् नं न नेपाल भाय् या उत्पतिले छुं ग्वाली यागु जुईमा धैगु भलसा काये ज्यु। व धुंका वोगु किरांत ईले थ्व: नेपाल गा:या भाय् ले चीनीया-तिब्बती भाय् या महाकिरांती परिवारया प्रभाव वगु खं थ्व भाय् या किरांती भाय् त नाप छुं मिले जुगु स्वरूपं क्येनी। संस्कृत यागु औपचारिक कथं नं छ्नेले ज्या, भारतवर्ष नं नेपाल गाले च्वं व: पिं मल्ल, राजोपाध्याय आदि मनुत:, मैथिल प्रदेश, बंगाल नापयागु बनेज्या थें न्यागु भारतवर्ष नाप यागु स्वापू नं याना लिच्छवी ईले व लिच्छवी लिपायागु ईले भारोपेली भाय यागु प्रभाव नेपाल गा: या भाय् ले अप्पवया वल। उकिया हे नाप्यं भोत दे नाप यागु बनेज्या व नेपाली कलाकार त अन वना ज्या यायेगु, नेपाली तेगु भोत दे नापं यागु सामाजिक संस्कार थें न्यागु ज्याखं नं भोत नाप दयावगु स्वापू नं न थ्व भाय् यागु स्वरूपले छुं परिवर्तन हगु खने दु। शाहकाले वया नेपाल भाय् ले खसकुराया नं प्रभाव खने दत। अले आ यागु सूचना प्रविधियागु विकासं याना थ्व भाय् ले हलिमया दक्क भाय् व विशेष याना अंग्रेजी भाय् या प्रभाव खना च्वंगु दु।

სხლო სემოსავლეის დამწერლობები

სებასი

अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ ऌ ॡ ए ऐ ओ औ का कि की कु कू कृ कृ के कै को कौ क्लैं कं कः क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ ट ठ ड ढ न त थ द ध न प फ ब भ म य र ल ळ व श ष स

ნეკარულ ენაზე ლაპარაკობს 900 ათასი ადამიანი ენაზე. ესა- ნეკუთვება ჩინურ-ტიბეტური ენების ჩინურ-ბირმანულ ჯგუფს.

ნეპალი

ნეპალ भाषा काठमाडौं उपत्यकाको मौलिक भाषा हो। यसको उत्पत्ति काठमाडौं उपत्यकामा भएकोमा विद्वहुरुको सहमति छ। काठमाडौं उपत्यकामा किरांत शासनको समयमा यस भाषामा किरांती भाषाको प्रभाव पर्न गयो। तिब्बतसँगको शताब्दीयौंको व्यापारले गर्दा यो भाषामा तिब्बती भाषाको पनि उल्लेख्य प्रभाव देखिन्छ। लिच्छवी काल र मल्ल कालमा बढ्दो संस्कृतको तथा शाहकालमा खस(नेपाली)भाषाको प्रभाव यो भाषामा देखिन्छ।

तिब्बती-बर्मेली भाषा परिवारको भाषा भए पनि वर्षौंसम्मको भारोपेली भाषासँगको सम्बन्धले गर्दा नेपाल भाषाको स्वरूप विशेष गरी नामपद अलि भारोपेली जस्तो छ।

शाहकालमा तथा राणाकालमा राष्ट्रद्वारा खस भाषालाई दिईएको प्राथमिकता तथा पंचायत कालको भाषाघाती "एक भाषा" नितिले यो भाषाको विकासक्रममा केहि सुस्तायो। प्रजातन्त्र पुनर्स्थापना पश्चात् नेपाली मिडियामा निजि क्षेत्रको संलग्नताले यस भाषाको विकासमा सघाएको छ।

ნეპალ

სტრუქტურა

अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ ए ऐ ओ औ का कि की कु कू कृ कृ के कै को
 कौ क् लँ कं कः क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ ट ठ ड ढ ण त थ द ध न प फ ब
 म य र ल ळ व श ष स

ნეპალურ ენაზე ლაპარაკობს 13,4 მლნ. ადამიანი ნეპალში. 'სა-
 ნეკუთენება ინდოევროპული ენების ინდოარიულ ჯგუფს.

სინდჰი

सिन्ध

სხლო სდმოსავლეთის დამწერლობები
ადგილობრივი დამწერლობები

სნბანი

अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ ऌ ॡ ए ऐ ओ औ का कि की कु कू कृ कृ क्लू के कै को
कौ क्लै कं कः क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ ट ठ ड ढ ण त थ द ध न प फ ब भ
म य र ल ळ व श ष स

სინდჰი ენაზე ლაპარაკობს 20,2 მლნ. ადამიანი შაკისტანში, ინდოეთში (ჰახარაშტრა, უჯჰარატი, ძაჯასტხანი). უანეკუთვნება ინდოევროპული ენების ინდურ ჯგუფს.

**ქენგალური დამწერლობა
(16 ს.)**

ქენგალური
სამბური

საქართველოს იუსტიციის მინისტრის განკარგულებაში

ქუნგალური ანბანი						
ჲ	ჳ	ჴ	ჵ	ჶ	ჷ	ჸ
ჹ	ჺ	჻	ჼ	ჽ	ჾ	ჿ
ა	ბ	გ	დ	ე	ვ	ზ
თ	ი	კ	ლ	მ	ნ	ო
პ	ჟ	რ	ს	ტ	ც	ძ
წ	ჭ	ხ	ყ	შ	ჩ	ცხ

სხლო სღმოსავლეთის დამწერლობები
ადგენსაწმინდსა

ქვალი

სხვა სტრუქტურის დარღვა

ქრისტიანული პრემი სხვადასხვა შვე პრანტი ასე მხვა ზარტყ არვა ზაგალოარ ბზინი აპბრუშ თკე. აე ააჰნი ზარტყ ზაგალოარ უდბრ ვატი, აადრე მხვე. ააგა აკტი [6]. კონ კონ ზაგადი აარო ანკე ააგე, 500 ქრისტიანდრე დკი, ააგარ ჯნმ ხყ ბლე მთ პეაშნ კრნე [7] აბე ა ზაგატი თხნე კონ სუსარ რუპ აარნ კრნე; სე სმყ აერ ბზინი ლხიტი ო ოპაზაიკი რუპ პაშაპაში ადყმან ლლი. ამენ აარნა კრა ხყ ოშტი შაბადი დკი. მაგაი აპბრუშ თკე. მაგაი აბრუტირე უდბრ ვატი. აე აბრუტი ო ააგა კილ სმყ არე პრთყეაგაიყ ლპტი ლლი. [8]

ააგა ზაგარ იტხიასკე. საარნთ ანი ააგე ააგ კრა ხყ.[6]

1. პრაციან ააგა (1000/1000 ქრისტიანდ - 1800 ქრისტიანდ) — ლხიტი ადირაშნრე მხვე, ააღე *კრუაპად*, ბკტილკ გან; *ააა*, *ააა*, იტყადი სრბნამრე ააბრუაბ; კრუაბაბიკტი - *ააა*, -*ააა*, იტყადი ო ააგა ო ასმყა აე პრბე ააგა თკე. ააააა ხყე. ააააა

2. მხვა ააგა (1800-1800 ქრისტიანდ) — ა სმყკარ გურუბპურნ ლხიტი ადირაშნ კნუადასრე *პრუკრუაპად*, შადრე შვე. “ა” აბნარი ბლიეა; აეაგკი კრუარ პრკლნ; აარსი პრაბა. კონ კონ ზაგადი აე ააგკე. ააა ო ანტყ აე დუე ააგე ააგ კრნე.

3. ააჰნიკი ააგა (1800 ქრისტიანდ თკე) — კრუა ო სრბნამრე სკრუპენ (ამენ *ააარ* → *აარ*, *კრუაააა* → *კრუააა*).

სხვა

ა ა ი ჯ უ უ ა ა ა ო ო კ ზ გ ვ ო კ ზ ა ა ტ
 ზ დ ე თ ა დ ა ნ პ რ ბ მ ა რ ლ შ ა ს ა **ა ა ა ა**
ა ბ რ ა

ქვალი ენაზე ლაპარაკობს 190 მლნ. ადამიანი ქანგლადეში, ინდოეთში (სასველეთ ქვალი). ქანკუტონება ინდოევროპული ენების ინდოარიულ ჯგუფს. ჭერის მიმართულება — მარცხნიდან მარჯვნივ.

სსამური

ასსმია গგბშვკოყ (ყბ მუყყ პყრწაწო ბბბმბბ აბპბბ პტბ
ბბბ) ბბბ. ბბბბ ასსმია ბბბბბბბბბბბბბბბბბბ
ბბბბ ბბბბბბბბბბ, ბბბბ ბბბბბბბბბბბბ
ბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბ
ბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბ

ბბბ ბბბბბბბბ ბბბბბბ. "ბბბბბბბბბ" ბბბბ
ბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბ
ბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბ
ბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბ
ბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბბ
ბბბბბბბბბბბბბბბბბბ
ბბბბბბბბბბბბბბბბბ
ბბბბბბბბბბბბბბბბბ
ბბბბბბბბბბბბბბბბბ
ბბბბბბბბბბბბბბბბბ
ბბბბბბბბბბბბბბბბბ

სხლო სდმოსავლეის დამწერლობები

სსბბბ

ა ა ბ ბ ბ ბ ბ ბ ბ ბ ბ ბ
ბ ბ ბ ბ ბ ბ ბ ბ ბ ბ ბ
ბ ბ ბ

სსამური ბბბბ ბბბბბბბბბ 14,7 მბბ. ბბბბბბბ
სსამური, სსბბბბბბბ. სსბბბბბბბბბ
ბბბბბბბბბბბბბ

**ქუჩის დასახელება
(16 ს.)**

ფანჯარა

საქართველოს იუსტიციის მინისტრის განკარგულებაში

ქურმუქის ანბანი					
ა	ა	ჰ	დ	რ	ა
ა	კ	ვ	ე	ლ	ა
ი	ხ	ტ	ნ	ვ	ი
ი	გ	თ	პ	ს	ი
ი	ყ	ზ	ფ	ე	ი
ი	ხ	ც	ხ	ჰ	ი
ი	ჩ	ც	ც		ი

სხლო სემოსავლეთის დამწერლობები

Փանջաբյուրո

Շեղարարական և քաղաքական հոդվածներ

Քանջաբյուրոն նախ և առաջ զբաղված էր Կոմունիստական Պարտիզանական շարժման զարգացման, օգնության և պաշտպանության գործով։ Քանջաբյուրոն իր գործունեության ընթացքում անց է կացրել մեծ աշխատանքներ։ Քանջաբյուրոն իր գործունեության ընթացքում անց է կացրել մեծ աշխատանքներ։ Քանջաբյուրոն իր գործունեության ընթացքում անց է կացրել մեծ աշխատանքներ։

Քանջաբյուրոն իր գործունեության ընթացքում անց է կացրել մեծ աշխատանքներ։ Քանջաբյուրոն իր գործունեության ընթացքում անց է կացրել մեծ աշխատանքներ։ Քանջաբյուրոն իր գործունեության ընթացքում անց է կացրել մեծ աշխատանքներ։

Քանջաբյուրոն իր գործունեության ընթացքում անց է կացրել մեծ աշխատանքներ։ Քանջաբյուրոն իր գործունեության ընթացքում անց է կացրել մեծ աշխատանքներ։ Քանջաբյուրոն իր գործունեության ընթացքում անց է կացրել մեծ աշխատանքներ։

Քանջաբյուրոն իր գործունեության ընթացքում անց է կացրել մեծ աշխատանքներ։ Քանջաբյուրոն իր գործունեության ընթացքում անց է կացրել մեծ աշխատանքներ։ Քանջաբյուրոն իր գործունեության ընթացքում անց է կացրել մեծ աշխատանքներ։

ՀԷԽՁ

ՄԱՍԻՆ ԱՅՈՒՆԻ ԵՐԱՆՈՒՄԻ ԵՐԱՆՈՒՄԻ ԵՐԱՆՈՒՄԻ ԵՐԱՆՈՒՄԻ

Քանջաբյուրոն ընդհանուր առմամբ 90 մլն. օգնություններ է ցուցաբերել, 16 երկրներում։ Դրանք կապված են Կոմունիստական շարժման, Բանաստեղծների և Գրողների միության հետ։ Քանջաբյուրոն ընդհանուր առմամբ 90 մլն. օգնություններ է ցուցաբերել, 16 երկրներում։ Դրանք կապված են Կոմունիստական շարժման, Բանաստեղծների և Գրողների միության հետ։

ღუჯარატული დამწერლობა

ღუჯარატული

სხლო სდმოსავლეთის დამწერლობები
აღწერის წესები

სხლო სღმოსავლეთის დამწერლობები

ქუჯარატული ანბანი				
ა	აი	ა	ე	ე
აი	აი	ა	ე	ე
ე	აი	ა	ე	ე
ე	ა	ა	ე	ე
ე	ა	ა	ე	ე
ე	ა	ა	ე	ე
ე	ა	ა	ე	ე
ე	ა	ა	ე	ე
ე	ა	ა	ე	ე
ე	ა	ა	ე	ე

ქუჯარატული

ઉપનામ નરસૈયો, આઘકવિ જન્મ આશરે – 1414 – જુનાગઢ અવસાન આશરે – 1480 કુટુંબ પિતા – કૃષ્ણદાસ (પુરુષોત્તમદાસ ?) વ્યવસાય ભજનિક, આખ્યાનકાર મૂખ્ય કૃતિઓ 1200 થી વધારે પદો ; આત્મકથાનક – પુત્ર વિવાહ, પુત્રીનું મામરું, હુંડી, ઝારીનાં પદ ; ભક્તિ પદો- સુદામા ચરિત્ર, દાણવીલા, ચાતુરીઓ, જીવન ઝરમર બાળપણમાં કદાચ મંદબુદ્ધિના હતા, ભાભીએ મહેણું મારતાં (?) અંતર જગૃતિ થઈ , નાગર જેવી ઉચ્ચ જાતિના હોવા છતાં અછૂતોના વાસમાં જઈ ભજનો ગાનાર અને આખ્યાનો કરનાર સમાજ સુધારક કહી શકાય તેવા વિરલ વ્યક્તિ, સાવ દરિદ્ર હોવા છતાં અંગત પ્રસંગોમાં અને જુનાગઢના રાજા રા'માંડલિક સાથે ચમત્કારિક ઘટનાઓ બની, પ્રભાતિયાં, 'ઝૂલણા' છંદ અને 'કેદારો' રાગ તેમના ખાસ પ્રિય, પ્રેમલક્ષણા ભક્તિ અને જ્ઞાનમાર્ગની પરંપરાના પહેલા ઉત્તમ કવિ, અમૂક રચનાઓનું તેમનું કર્તૃત્વ શંકારૂપદ (?) સન્માન ગુજરાતના ઘરઘરમાં ગુંજતા પદો, ગુજરાતી ભાષાના શ્રેષ્ઠ કવિઓને તેમની યાદમાં 'નરસિંહ મહેતા' એવોર્ડ આપવામાં આવે છે

ცხლო ცღმოსავლეთის დამწერლობები

ცნბანი

अ आ ए ई उ ङ ञ ऋ ॠ ओ औ क ख ग घ ङ च य छ ज झ ञ ट ठ ड ढ ढ
 त थ द ध न प फ ब ल म य र ल व श ष स ह ट उ ऋ ञ

ქუჯარატული ენაზე ლაპარაკობს 47 მლნ. ადამიანი Ⴀნდოეთის შტატ ქუჯარატში. Ⴀანეკუთვნება ინდოევროპული ენების ინდოარიულ ჯგუფს. ზერის მიმართულება – მარცხნიდან მარჯვნივ.

ეიბეტური დამწერლობა (7 ს.)

ეიბეტური

სხლო სემოსავლეის დამწერლობები

ჲობეტური ანბანი				
ჲ	ჳ	ჴ	ჵ	ჶ
ჷ	ჸ	ჹ	ჺ	჻
ჼ	ჽ	ჾ	ჿ	ჿ
ჿ	ჿ	ჿ	ჿ	ჿ
ჿ	ჿ	ჿ	ჿ	ჿ
ჿ	ჿ	ჿ	ჿ	ჿ
ჿ	ჿ	ჿ	ჿ	ჿ
ჿ	ჿ	ჿ	ჿ	ჿ
ჿ	ჿ	ჿ	ჿ	ჿ
ჿ	ჿ	ჿ	ჿ	ჿ

სხლო სღმოსავლეთის დამწერლობები

ქობულეთი

საქართველოს იუსტიციის უწყვეტი სამსახური ქობულეთში მუშაობს. მისი მისიაა უწყვეტი სამსახური უზრუნველყოს საქართველოს იუსტიციის უწყვეტი სამსახურის ფუნქციონირება ქობულეთში. მისი მისიაა უწყვეტი სამსახური უზრუნველყოს საქართველოს იუსტიციის უწყვეტი სამსახურის ფუნქციონირება ქობულეთში.

საქართველოს იუსტიციის უწყვეტი სამსახური

სახელი

საქართველოს იუსტიციის უწყვეტი სამსახური ქობულეთში

ქობულეთი ენაზე ლაპარაკობს 5,2 მლნ. ადამიანი ქობულეთში, ზუგდიდში, ხინეთის პროვინციებში ცინხაი, სიხუანი, აუნხანი, ლანსუ. ლანსუკუნება ჩინურ-ტიბეტური ენების ტიბეტურ-ბირმანულ ჯგუფს. ზურის მიმართულება — მარცხნიდან მარჯვნივ.

ღრია დამწერლობა

ღრია

სხლო სღმოსავლეთის დამწერლობები
აღწერის წესები

სხლო სღმოსავლეთის დამწერლობები

ღრთია ანბანი				
ა	ჟ	ბ	გ	დ
ე	ვ	ზ	თ	ი
კ	ლ	მ	ნ	ო
პ	ჟ	რ	ს	ტ
ყ	ფ	ც	ძ	წ
ჩ	ც	ც	ც	ც

საქართველოს იუსტიციის მინისტრის განკარგულებაში (5 ს.)

საქართველოს
იუსტიციის მინისტრის განკარგულებაში

ზანზდა ანზანი				
ფ	ჟ	ღ	ჴ	ჶ
ფ	ჟ	ღ	ჴ	ჶ
ფ	ჟ	ღ	ჴ	ჶ
ფ	ჟ	ღ	ჴ	ჶ
ფ	ჟ	ღ	ჴ	ჶ

სხლო სლმოსავლეთის დამწერლობები

ქალაქალაქური დამწერლობა
(8 ს.)

ქალაქალაქური

სხლო სემოსავლეთის დამწერლობები

შალადალაქური ანბანი				
ათ	ბ	ტა	ო	პ
ათ	ბა	თ	პ	ს
ჲ	ბუ	ს	ჲ	ჲ
ჲუ	ბ	ო	ბ	ო
უ	ბ	ლ	ბ	ა
ჲუ	ს	ლ	მ	ბ
ჲ	ჲ	მ	დ	ბ
ბ	ბ	თ	ო	
ჲ	პ	ლ	ო	
ჲ	ჲ	ბ	ჲ	
ბჲ	ჲ	ა	ჲ	

სხლო სემოსავლეთის დამწერლობები

ქალაქალაქური

მედიაციის მიზანსა და მისი როლს განვიხილავთ. მედიაცია არის კონფლიქტების მოგვარების ერთ-ერთი მეთოდი, რომელიც არის უფრო სწრაფი და ხარისხობრივი, ვიდრე სასამართლო პროცესი. მედიაციის მიზანია კონფლიქტის დასრულება უწყინლოდ და მხარეებისათვის სასარგებლოდ.

მედიაციის მიზანია კონფლიქტის დასრულება უწყინლოდ და მხარეებისათვის სასარგებლოდ. მედიაციის მიზანია კონფლიქტის დასრულება უწყინლოდ და მხარეებისათვის სასარგებლოდ.

საქართველოს იუსტიციის მინისტრის განცხადება

საბანი

საქართველოს იუსტიციის მინისტრის განცხადება

ქალაქალაქური ენაზე ლაპარაკობს 35,7 მლნ. ადამიანი 16 დოკუმენტის შეტანის შემდეგ, ქალაქალაქური, ქალაქალაქური, ქალაქალაქური. ქალაქალაქური დოკუმენტის შეტანის შემდეგ.

ჲამილური დამწერლობა (7 ს.)

ჲამილური

სხლო სღმოსავლეთის დამწერლობები
ადგილსადაც იქნა დაწერილი

სხლო სღმოსავლეთის დამწერლობები

ქაძილური ანბანი		
ა	კ	მ
ჟ	ங	ყ
ი	ძ	რ
ჩ	ჯ	რ
ღ	წ	ლ
გ	ღ	გ
ვ	წ	ჭ
ზ	თ	ვ
ფ	ნ	ჭ
ყ	ნ	ს
ო	პ	ჟრა

სინგალური დამწერლობა (9 ს.)

სინგალური

სინგალური ანბანი					
ა	ბ	გ	დ	ე	ვ
ჟ	ზ	თ	ი	კ	ლ
მ	ნ	ო	პ	ჟ	რ
ს	ტ	ყ	შ	ჩ	ც
ძ	წ	ჭ	ხ	ძ	ც
წ	ჭ	ხ	ძ	ც	ც

სინგალური ანბანი

სინგალური

წმინდა ღმერთის სიყვარულით და სიბრძნით, ჩვენს ხალხს უფრო მეტი სიბრძნე და სიყვარული მივცემოდა. ჩვენი მიზანია, რომ ჩვენი ხალხი უფრო მეტად იყოს გაერთიანებული და ერთმანეთს დაეხმოს.

წმინდა ღმერთის სიყვარულით და სიბრძნით, ჩვენს ხალხს უფრო მეტი სიბრძნე და სიყვარული მივცემოდა. ჩვენი მიზანია, რომ ჩვენი ხალხი უფრო მეტად იყოს გაერთიანებული და ერთმანეთს დაეხმოს.

ჩვენი მიზანია, რომ ჩვენი ხალხი უფრო მეტად იყოს გაერთიანებული და ერთმანეთს დაეხმოს. ჩვენი მიზანია, რომ ჩვენი ხალხი უფრო მეტად იყოს გაერთიანებული და ერთმანეთს დაეხმოს.

სინგალური

სინგალური

სინგალური ენაზე ლაპარაკობს 16 მლნ. ადამიანი 9-სართულიანი უნივერსიტეტი. უნივერსიტეტი ინტეგრირებულია ენების ინტეგრირებული სისტემაში. უნივერსიტეტი ინტეგრირებულია ენების ინტეგრირებული სისტემაში.

სინგალური ენაზე ლაპარაკობს 16 მლნ. ადამიანი 9-სართულიანი უნივერსიტეტი. უნივერსიტეტი ინტეგრირებულია ენების ინტეგრირებული სისტემაში. უნივერსიტეტი ინტეგრირებულია ენების ინტეგრირებული სისტემაში.

სალი დამწერლობა

სალი

სხლო სღმოსავლეთის დამწერლობები
აღწერის წესები

Նեղո Նըմոսացլեւէտիս ճամբըրլոռըռը

Սաղո ճնճանի			
+	Ի	Ս	Ս
Դ	Շ	Լ	Յ
Ղ	Օ	Ն	Զ
Ն	Դ	Յ	Ե
Լ	Յ	Ս	Ի
Ժ	Ի	Դ	Ն
Փ	Կ	Յ	Լ
Յ	Օ	Դ	Ղ
Ի	Ի	Ս	Ի

ქონური დამწერლობა (6 ს.)

ქონური
ღირებანული
ქანური
ხარენული
ხსამტი
ქაური (ქაე უხე)

ჭონური ანბანი		
ა	ბ	გ
დ	ე	ვ
ზ	თ	ი
კ	ლ	მ
ნ	ო	პ
ჟ	რ	ს
ჭ	ყ	შ
ც	ძ	წ
ძ	წ	ჭ

სხლო სღმოსავლეთის დამწერლობები
ადგილსაჩვენებელი

Ժոնյորի

Քննիչը մտախառն էր իր համար՝ «Ի՞նչ եմ անում, որ ես չեմ կարողանում հասնել նրան»։ Նրա մտքում շարունակական կռիվ էր տեղի ունենում։ Ինչու՞ չէր կարողանում նա հասնել նրան, որը նրա համար այնքան կարևոր էր։ Նրա մտքում շարունակական կռիվ էր տեղի ունենում։ Ինչու՞ չէր կարողանում նա հասնել նրան, որը նրա համար այնքան կարևոր էր։

Նեղոս Լեռնասցվելուտիս Լամբերտոս

Շնչանո

Տ Ե Ն Ո Ւ Ն Ե Մ Ե Մ Ե Մ Ե Մ Ե Մ
 Տ Ե Ն Ո Ւ Ն Ե Մ Ե Մ Ե Մ Ե Մ Ե Մ
 Տ Ե Ն Ո Ւ Ն Ե Մ Ե Մ Ե Մ Ե Մ Ե Մ
 Տ Ե Ն Ո Ւ Ն Ե Մ Ե Մ Ե Մ Ե Մ Ե Մ

Ժոնյոր ընտանիքը Լա-Պարաիսոլոս 8 մլն. Բալմոնտի Ժամանակում, Բալմոնտում։ Լա-
 Նեյքուտոնեյա Բալմոնտի ընտանիքի մոտ-քննարկող խումբը։ Բերիս
 միմարտուլեյա – մարտից հետո մարտից։

წირმანული

ბირმისათვის დღესდღეობა უკეთესია, ვიდრე უკეთესობა. რწმანობა უკეთესია, ვიდრე უკეთესობა. რწმანობა უკეთესია, ვიდრე უკეთესობა. რწმანობა უკეთესია, ვიდრე უკეთესობა.

რწმანობა უკეთესია, ვიდრე უკეთესობა. რწმანობა უკეთესია, ვიდრე უკეთესობა. რწმანობა უკეთესია, ვიდრე უკეთესობა. რწმანობა უკეთესია, ვიდრე უკეთესობა. რწმანობა უკეთესია, ვიდრე უკეთესობა.

სხლო წამოსავლეთის დამწერლობები

სხლო

რწმანობა უკეთესია, ვიდრე უკეთესობა. რწმანობა უკეთესია, ვიდრე უკეთესობა. რწმანობა უკეთესია, ვიდრე უკეთესობა.

წირმანული ენაზე ლაპარაკობს 42 მლნ. ადამიანი შ-მანმაში, მ-დლანდში, წ-ანგლადეში. წ-ანგლადეში ჩინურ-ტიბეტური ენების ტიბეტურ-ბირმანულ ჯგუფს.

ხარენული

ჟაჭიყრადკულაჟოჟოჟოჟო. ყრუჟილუჟა
დაჟიჟოჟო. ყრუჟილუჟაჟოჟოჟოჟოჟოჟოჟო,
ჟოჟოჟო. ჟოჟოჟოჟოჟოჟო, ჟოჟოჟოჟოჟო.
ჟოჟოჟოჟოჟო, ჟოჟოჟოჟოჟო. ჟოჟოჟოჟოჟოჟოჟო
ჟოჟოჟოჟოჟო. ჟოჟოჟოჟოჟოჟო, ჟოჟოჟოჟოჟო.
ჟოჟოჟოჟოჟო, ჟოჟოჟოჟოჟოჟო, ჟოჟოჟოჟოჟო,
ჟოჟოჟოჟოჟო, ჟოჟოჟოჟოჟოჟო. ჟოჟოჟოჟოჟო,
ჟოჟოჟოჟოჟოჟოჟო. ჟოჟოჟოჟოჟოჟო, ჟოჟოჟოჟოჟო,
ჟოჟოჟოჟოჟოჟო, ჟოჟოჟოჟოჟოჟოჟო, ჟოჟოჟოჟოჟო,
ჟოჟოჟოჟოჟო. ჟოჟოჟოჟოჟოჟოჟოჟოჟოჟოჟო.

ცხლო ცღმოსავლეთის დამწერლობები

ცნბანი

კ ე ი ზ ც ძ ჟ თ ი
ფ ზ ს ც ჯ მ ს ლ ი ა
ბ ვ გ დ

ხარენულ ენაზე ლაპარაკობს 4 მლნ. ადამიანი შჟანმაში, შაჟლანდში.
ქანეკუთვენება ჩინურ-ტიბეტურენების ჟუან-ტაჟურ ჟგუფს.

ხხამტი

ხ ხა ხი ხი ხუ ხუ ხო ხო ხი ხი
 ხა ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი
 ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი
 ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი
 ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი
 ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი
 ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი
 ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი
 ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი
 ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი

სხლო სდმოსავლეთის დამწერლობები

სხანა

ხ ხა ხი ხი ხუ ხუ ხო ხო ხი ხი
 ხა ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი
 ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი ხი

ხხამტი ენაზე ლაპარაკობენ შხანმაში, ხდლოეთის შტატ სხამში. ჴანე-კუთვენება ჩინურ-ტიბეტურენების ჯუან-ტაჟურ ჯგუფს.

ქაღური (ქაღ უხე) (ჩინეთში)

ჟუე იწმინდეს ქმნდ სლკუ ჟუდეს ჯა ჯაბნ, ჭია
აღბზე აუ ქმ იხე ადეს ქმნდ და თაღ, ქმნდ იღბზე
ფრუაში ქყენდ იღსდეს თყე.

ფრ იღ ძ, ჟუე იწმინდეს ზქაღეს ფრუაში ჟუეფა,
თაიღ ნთლუქ, ად იბზენ თლუ ადამე ჰღბზე ზქმნდ
საღეს ჟუე ფრუა ნდეს, გმლუ იღმე ქყე თღწუე თხე ფრუა ნდეს
ზნ იწმინდეს ზიეს, ფრუაში ქმნდეს იღსქმნდ იღმე ზქ ჟუე გმეს
ჟუე ჟღეს აღმწინა თღეს, თღ იღაღუფრუა ნდეს იღამე ქღ
და თაღ ქყე ზიეს) იღმდ, გმლუჟუე თმეს ზმეს სღყ
თმ სლკუ ჟუდეს ნმეს ჯაჯაჟუეს ნმეს იღმდ ძ, სღყიხე

სხლო სლმოსავლეთის დამწერლობები

სნბანი

ჟ ლ ა ჯ ბ და ქ თ ჟ ფ ქ ფ ჟ ზ
ფ ზ ს ს ჟ ზ ი ნ ჟ ი ნ ა გ მ ნ
ჟ ზ მ ნ ი ლ რ ჰ მ გ ზ

ქაღურ ენაზე ჩინეთში ლაპარაკობს 700 ათასი ადამიანი. უანკუთ-
ენება ჩინურ-ტიბეტურენების ჯუან-ტაღურ ჯგუფს.

წესდების დამატებითი დამატებები (10 ს.)

წესდების

ზაოსური ანბანი		
რ	ჲ	ს
ლ	ს	ა
მ	ა	ე
ე	რ	შ
ფ	მ	წ
შ	ლ	თ
ც	ა	ფ
ძ	შ	

სხლო სლმოსავლეთის დამწერლობები

შედეგები

ვინაიდან (შედეგები) დასრულდა -
და, დიდიხანაში, ახალი, ახალი, ახალი
საქმეების განხორციელება. მნიშვნელოვანი
დასრულებები, განსაკუთრებით, დიდიხანაში
დასრულებული საქმეების განხორციელება
დასრულებული საქმეების განხორციელება
დასრულებული საქმეების განხორციელება

საქართველოს იუსტიციის მინისტრის განცხადება

საქართველო

საქართველოს იუსტიციის მინისტრის განცხადება

საქართველოს იუსტიციის მინისტრის განცხადება
საქართველოს იუსტიციის მინისტრის განცხადება
საქართველოს იუსტიციის მინისტრის განცხადება

ნხმერული დამწერლობა (6 ს.)

ნხმერული
ჲაჲური (სიაჲი)
ჲაჲური (ჲაჲ ნა)

სხლო სდმოსავლეთის დამწერლობები
აღწერის წესები

სხვა დამატებითი დამატებები

სხვა დამატებითი უნიკოდი				
ა	ბ	გ	დ	ე
ვ	ზ	თ	ი	კ
ლ	მ	ნ	ო	პ
ჟ	რ	ს	ტ	ყ
ფ	ჩ	ც	ძ	წ
ჭ	ხ	ძ	წ	ხ
ყ	ვ	გ	დ	ე
ა	ბ	გ	დ	ე
ა	ბ	გ	დ	ე

მდგურული დამწერლობა (8 ს.)

მდგურული
ჭონლოლური
ჭანჯურული
ხალმუხური
სიბო

სხლო სლმოსავლეთის დამწერლობები

ღეგურული ანბანი		
ა	ბ	გ
დ	ე	ვ
ზ	თ	ი
კ	ლ	მ
ნ	ო	პ
ჟ	რ	ს
ტ	უ	ფ
ყ	ჩ	ც
ძ	ც	ძ

სხლო სდმოსავლეთის დამწერლობები
ადგილსაჩვენებელი

ბაქოქი

ბაქოქი ბაქოქი : ბაქოქი ბაქოქი
 ბაქოქი ბაქოქი ბაქოქი ბაქოქი
 ბაქოქი ბაქოქი ბაქოქი ბაქოქი
 ბაქოქი ბაქოქი ბაქოქი ბაქოქი
 ბაქოქი ბაქოქი ბაქოქი ბაქოქი
 ბაქოქი ბაქოქი ბაქოქი ბაქოქი
 ბაქოქი ბაქოქი ბაქოქი ბაქოქი
 ბაქოქი ბაქოქი ბაქოქი ბაქოქი

სქლო სქლოსაქოქისი ბაქოქაბაქი

სქბანი

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

ბაქოქი ენაზე ლაპარაკობს 8 მლნ. ადამიანი ჩინეთში, ყაზახეთში. სანეკუთვნება თურქულ ენებს. ზერის მიმართულება – ზევიდან ქვევით, მარცხნიდან მარჯვნივ.

ყალმუხური

აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი
 აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი
 აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი
 აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი
 აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი
 აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი
 აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი
 აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი
 აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი
 აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი აბრეშვილი

ხლო ლმოსავლეთის დამწერლობები

ცნობანი

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23

ყალმუხურ ენაზე ლაპარაკობს 177 ათასი ადამიანი ყალმუხეთში. ოსტატიყალმუხურ ენაზე მონღოლურ ენებს.

ღატაკური დამწერლობა

ღატაკური

სხლო სღმოსავლეთის დამწერლობები
აღწერის წესები

სხლო სღმოსავლეთის დამწერლობები

ჟატაკური ანბანი		
ჲ ჳ ჴ ჵ ჶ ჷ ჸ ჹ ჺ ჻ ჼ ჽ ჾ ჿ	ⴁ ⴂ ⴃ ⴄ ⴅ ⴆ ⴇ ⴈ ⴉ ⴊ ⴋ ⴌ ⴍ ⴎ ⴏ	ⴐ ⴑ ⴒ ⴓ ⴔ ⴕ ⴖ ⴗ ⴘ ⴙ ⴚ ⴛ ⴜ ⴝ ⴞ ⴟ

საქართველოს იურიდიული ინსტიტუტი

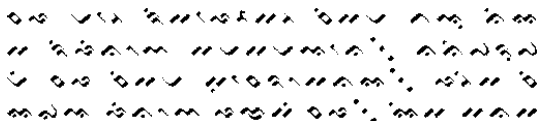
საქართველოს
იურიდიული ინსტიტუტი

საქართველოს იურიდიული ინსტიტუტი

ქუგური ანბანი		
//	∨	⚡
⚡	∨	⚡
∨	∨	⚡
∨	⚡	⚡
⚡	⚡	◇
∨	∨	⚡
∨	⚡	⚡
⚡	⚡	

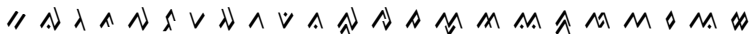
სხლო სღმოსავლეთის დამწერლობები
აღწერის წესები

ქუგიური

სხლო სდმოსავლეთის დამწერლობები

სზბანი

ქუგიურ ენაზე ლაპარაკობი 4 მლნ. ადამიანი სნდონეზიის კუნძულებზე სულავესი და სალიმანტანი. სანეკუთვენება მალაურ-პოლინეზიური ენების მელანეზიურ ჯგუფს. ზერის მიმართულება — მარცხნიდან მარჯვნივ.

საგანური დამწერლობა

საგანური

სხვა დამწერლობების დამწერლობები

ძავანური ანბანი		
ღჟ	ღ	ღჟ
ღჟ	ღჟ	ღჟ
ღჟ	ღ	ღ
ღჟ	ღ	ღ
ღჟ	ღ	ღ
ღჟ	ღჟ	
ღჟ	ღჟ	
ღჟ	ღ	

სხლო სდმოსავლეთის დამწერლობები

ნაგანური

ნაგანური ენის სიტყვები და მათი მნიშვნელობები
 ნაგანური ენის სიტყვები და მათი მნიშვნელობები
 ნაგანური ენის სიტყვები და მათი მნიშვნელობები
 ნაგანური ენის სიტყვები და მათი მნიშვნელობები
 ნაგანური ენის სიტყვები და მათი მნიშვნელობები
 ნაგანური ენის სიტყვები და მათი მნიშვნელობები
 ნაგანური ენის სიტყვები და მათი მნიშვნელობები
 ნაგანური ენის სიტყვები და მათი მნიშვნელობები
 ნაგანური ენის სიტყვები და მათი მნიშვნელობები

ნაგანური ენის სიტყვები და მათი მნიშვნელობები

ნაგანი

ნაგანი ენის სიტყვები და მათი მნიშვნელობები
 ნაგანი ენის სიტყვები და მათი მნიშვნელობები
 ნაგანი ენის სიტყვები და მათი მნიშვნელობები
 ნაგანი ენის სიტყვები და მათი მნიშვნელობები
 ნაგანი ენის სიტყვები და მათი მნიშვნელობები

ნაგანური ენაზე ლაპარაკობი 80 მლნ. ადამიანი ინდონეზიის კუნძულ ნაგანზე. ესენი ენის მატარებელი ენის ინდონეზიურ ჯგუფს. მისი მატარებელია — მარცხნიდან მარჯვნივ.

სვესტური დამწერლობა (ძვ. წ. 5 ს.)

სვესტური

სხლო სდმოსავლეთის დამწერლობები
აქციალწვიდ იასინვიცდუ ააუიქ

სქლო სდმოსაცლეთის დამცქერლობები

სვესტური ანბანი				
ა	ბ	გ	დ	ე
ვ	ზ	თ	ი	კ
ლ	მ	ნ	ო	პ
ჟ	რ	ს	ტ	უ
ფ	ყ	ჩ	ც	ძ
წ	ჭ	ხ	ც	ძ

სვესტური

ზღვარ-აწმარა ზღვარ-აწმარა ზღვარ-აწმარა
 — სწავლა და სწავლა სწავლა და სწავლა
 მ. სწავლა და სწავლა სწავლა და სწავლა
 მ. სწავლა და სწავლა სწავლა და სწავლა
 მ. სწავლა და სწავლა სწავლა და სწავლა
 მ. სწავლა და სწავლა სწავლა და სწავლა
 მ. სწავლა და სწავლა სწავლა და სწავლა

სხლო სდმოსავლეთის დამწერლობები

სზბანი

ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ ლ მ ნ ი ო პ რ
 ს თ ვ ზ თ ი კ ლ მ ნ ი ო პ რ

სვესტური ენა ძველირანული ენაა. სმ ენაზეა დაწერილი სვესტა, ცეცხლთაყვანისმცემელთა რელიგიური ტექსტების კრებული. ესენიკუთენება ინდოევროპული ენების ირანულ ჯგუფს. ჭერის მიმართულება — მარჯვნიდან მარცხნივ.

ქორეული სდმოსავლეთის დამწერლობები

ქეროვლიფური (ბვ. წ. 60 ს.)

ბაბონური (8 ს.)

ხორეული (15 ს.)

ბადური (სინ პინი)

სხლო სდმოსავლეთის დამწერლობები

ქეროგლიფური დამწერლობა
(ბვ. წ. 60 ს.)

ჰინური
პაპონური
ხორეული

სხლო სდმოსავლეთის დამწერლობები
აღწერის წესები

სეროგლიფები

官话, 或称官话方言等: 指华北、东北及西北地區、湖北大部、四川、重庆、雲南、貴州、湖南北部、江西沿江地區、安徽中北部、江蘇中北部所使用的母語方言。官話大致分為華北官話、西北官話、西南官話、江淮官話, 华北官話分布在北方东部, 以北京話為代表, 西北官話分佈在北方西部, 以西安話為代表, 西南官話分佈在南方西部, 以成都話為代表, 江淮官話分佈在南方東部, 以揚州話為江淮話的代表。上古时期的中原雅音在五胡亂華、衣冠南渡后, 分化成為中古汉语语音。而现代“官话方言”, 主要形成于宋元时期。官话在形成之后, 在南北方分别发展, 由分化成了南方官話和北方官話, 為以後中國各代的官方語言, 北方官話至今是現代標準漢語的基礎 (大陸稱為普通話, 臺灣稱為國語)

ჩინური

ჩინური ენის განსხვავება სხვა ენებთან შედარებით უფრო დიდია. დიდ მასშტაბზე, ჩინური ენის განსხვავება სხვა ენებთან შედარებით უფრო დიდია. დიდ მასშტაბზე, ჩინური ენის განსხვავება სხვა ენებთან შედარებით უფრო დიდია.

საერთო ენის განსხვავება სხვა ენებთან შედარებით უფრო დიდია. დიდ მასშტაბზე, ჩინური ენის განსხვავება სხვა ენებთან შედარებით უფრო დიდია.

სხლო სემოსავლეთის დამწერლობები

ჩინური ენის განსხვავება სხვა ენებთან შედარებით უფრო დიდია. დიდ მასშტაბზე, ჩინური ენის განსხვავება სხვა ენებთან შედარებით უფრო დიდია.

ნაპონური

音 (流音) が立たないこと、一種の母音調和[9]がみられることなどが挙げられる。ただし、アルタイ諸語に属するとされるそれぞれの言語自体、互いの親族関係が証明されているわけではなく[10]、したがって、古代日本語に上記の特徴がみられることは、日本語がタイプとして「アルタイ型」の言語である[11]という以上の意味を持たない。

南方系のオーストロネシア語族とは、音韻体系や語彙に関する類似も指摘されているが[12]、語例は十分ではなく、推定・不確定の例を多く含む。関連性は不明であると言わざるをえない。

ドラヴィダ語族との関係を主張する説もあるが、これを認める研究者は少ない。大野晋は日本語が語彙・文法などの点でタミル語と共通点を持つとの説を唱えるが[13]、比較言語学の方法上の問題から批判が多い[14]（「タミル語」も参照）
個別の言語との関係についていえば、中国語は、古来、漢字・漢語を通じて日本語の表記・語彙などに強い影響を与えてきた。日本は、中国を中心とする漢字文化圏に属する。ただし、基礎語彙は対応せず、また文法的・音韻的特徴は中国語と全く異なるため、系統的関連性は認められない。

სქოდა სიძინსიფინსი დიფინსიფინსი

ნაპონური ენაზე ლაპარაკობს 130 მლნ. ადამიანი ნაპონიში, ღრაზილიაში, სჟჟ, სერუში, სესტრალიაში, ხორვაში, ღადვანზე.

ხორეული

ხანბანო დგიეში ჯოო საროხანს ანერს დანმინკიეშიეს ხანკიერ (韓國語), ხანკიემა, კიერ (國語) რაკი ბურუნა. კოიონმინჯიუი ინმინკონგოხკიეს ბილუნან დგიეშიეს კოიონმა, კოიონიერ (朝鮮語)ო, კახანოსტანს ბილუნან კუნგანასიასიეს კორეინდს საიეშიეს კორეიმა (高麗말)ო ბლუნა.

19სეკი იფუ ხანბანოე ვუბინ კიეის კიიტი სოფიეტი ბინოე კარა ხანკიერს კუნკი (სპეკი ენბენ კოიონკი კიტიკი), კუსორენ (სპეკი რიესიასიეს ანეკიუე ვაჰალინ, უზბეკიესტან, კახანოსტან), ილბონ, მიკი, კენანა დგიეშიეში ილბანეკიერს ხანკიეს კუმინდსე იეჰე საროხიეო კიდა. ილკეკანკიეშიეს ხანკიერს ეეაბერიკი ეუიე კიეპაკს ხაკიეო ჰედა.^[1] ხანკიერ საროხინკუს ტინსეკიეს ტონტიერ 7ტი 8ბეკინამენ კინდოო კუნსანდიეო კიდა.

ხორეულ ენანუე ლაპარაკობი 78 მლნ. ადამიანი ხორეაში, ხინეტში, კაპონიაში, კუყუ, ხანნადაში.

საპროცესო დამწერლობა (8 ს.)

საპროცესო

საპროცესო დამწერლობები

ჟაპონური ანბანი (ხატავანა)											
ン	ワ	ラ	ヤ	マ	ハ	ナ	タ	サ	カ	ア	
		リ		ミ	ヒ	ニ	チ	シ	キ	イ	
		ル	ユ	ム	フ	ヌ	ツ	ス	ク	ウ	
		レ		メ	ヘ	ネ	テ	セ	ケ	エ	
	ヲ	ロ	ヨ	モ	ホ	ノ	ト	ソ	コ	オ	

ჟაპონური ანბანი (ჲირაგანა)															
	あ	あ	い	い	う	う	え	え	お	お	か	が	き	ぎ	く
ぐ	け	げ	こ	ご	さ	ざ	し	じ	す	ず	せ	ぜ	そ	ぞ	た
だ	ち	ち	っ	っ	づ	て	で	と	ど	な	に	ぬ	ね	の	は
ば	ば	ひ	び	び	ふ	ぶ	ぶ	へ	べ	り	ほ	ぼ	ぽ	ま	み
む	め	も	ゃ	ゃ	ゆ	ゆ	よ	よ	ら	り	る	れ	ろ	わ	わ
ゐ	ゑ	を	ん	う											

სხლო სემოსავლეთის დამწერლობები

ჯაპონური (ხატვანა)

ンワラヤマハナタサカア
リミヒニチシキイ
ルユムフヌツスクウ
レメヘネテセケエ
ヲロヨモホノトソコオ

სხლო სემოსავლეუთის დამწერლობები

სხვანი

ンワラヤマハナタサカアリミヒニチシキイルユ
ムフヌツスクウレメヘネテセケエヲロヨモホノ
トソコオ

ჯაპონურ ენაზე ლაპარაკობს 130 მლნ. ადამიანი ჯაპონიში, ღრაზილია-ში, სჴჴ, სერუში, სესტრალიაში, ხორეაში, ღაფვანზე. ღერის მიმართულება – ზევიდან ქვევით, მარცხნიდან მარჯვნივ. სანამედროვე გამოცემებში წერის მიმართულება შეიცვალა – მარცხნიდან მარჯვნივ (როგორც ევროპულ დამწერლობებში).

ჟაპონური (ჰირაგანა)

ああいうえおおかがきぎく
 ぐけげこごさざしじすずせぜそぞた
 だちぢっつづてでとどなにぬねのは
 ばばひびびふぶぷへべぺほぼほまみ
 むめもややゆゆよよろりるれろわわ
 ゐゑをんう

სხლო სდმოსავლეთის დამწერლობები

სხანი

ああいうえおおかがきぎくぐけげこごさざ
 しじすずせぜそぞただちぢっつづてでとどなにぬ
 ねのはばばひびびふぶぷへべぺほぼほまみむめも
 ややゆゆよよろりるれろわわゐゑをんう

ჟაპონურ ენაზე ლაპარაკობს 130 მლნ. ადამიანი ჟაპონიში, ორაზიისაში, აზიაში, სეიშელში, სინაპურში, სინგაპურში, სონამიში, ჰავაიში, ჰონგკონგში.

**ხორეული დამწერლობა
(15 ს.)**

ხორეული

საქართველოს იუსტიციის მინისტრის განკარგულებაში

სორეული ანბანი				
ⴁ	ⴂ	ⴃ	ⴄ	ⴅ
ⴆ	ⴇ	ⴈ	ⴉ	ⴊ
ⴋ	ⴌ	ⴍ	ⴎ	ⴏ
ⴐ	ⴑ	ⴒ	ⴓ	ⴔ
ⴕ	ⴖ	ⴗ	ⴙ	ⴚ
ⴛ	ⴜ	ⴝ	ⴞ	ⴟ
ⴠ	ⴡ	ⴢ	ⴣ	ⴤ
ⴥ	⴦	ⴧ	⴨	

სხლო სღმოსავლეთის დამწერლობები
აღწერის წესები

ქაღური (სინ პინ) დამწერლობა

ქაღური (სინ პინი)

სხლო სღმოსავლეთის დამწერლობები
ადგილობრივი სახეობები

ქადური (სინ პინ)

აქვე მოცემულია სხლო ლდმოსავლეთის დამწერლობის მაგნიტური სარეგისტრაციო ნიმუში. მისი წარმოებისას გამოყენებულია სხლო ლდმოსავლეთის დამწერლობის სპეციფიკური ნიშნები, რომლებიც წარმოადგენს ქადურ ენის ფონეტიკურ სტრუქტურას. ნიმუში შედგება 700 ათასი დამწერლობისგან, რომლებიც განლაგებულია სხლო ლდმოსავლეთის დამწერლობის სპეციფიკური ნიშნების მიხედვით.

სხლო ლდმოსავლეთის დამწერლობები

ქადურ ენაზე ხინეთში ლაპარაკობს 700 ათასი ადამიანი. დამწერლობა (სინ პინი) შექმნილია მისიონერების მიერ ტადურ ენისათვის ხინეთში. უანეკუთვნება ხინურ-ტიბეტური ენების ჯუან-ტადურ ჯგუფს. ჭერის მიმართულება – ზევიდან ქვევით, მარცხნიდან მარჯვნივ.

ნაწილი და მუშაობა

ნაწილი

ნაწილი და მუშაობა

ჩასი ანბანი											
四	𐌲	𐌳	𐌴	𐌵	𐌶	𐌷	𐌸	𐌹	𐌺	𐌻	𐌼
𐌽	𐌾	𐌿	𐍀	𐍁	𐍂	𐍃	𐍄	𐍅	𐍆	𐍇	𐍈
𐍉	𐍊	𐍋	𐍌	𐍍	𐍎	𐍏	𐍐	𐍑	𐍒	𐍓	𐍔
𐍕	𐍖	𐍗	𐍘	𐍙	𐍚	𐍛	𐍜	𐍝	𐍞	𐍟	𐍠
𐍡	𐍢	𐍣	𐍤	𐍥	𐍦	𐍧	𐍨	𐍩	𐍪	𐍫	𐍬
𐍭	𐍮	𐍯	𐍰	𐍱	𐍲	𐍳	𐍴	𐍵	𐍶	𐍷	𐍸
𐍹	𐍺	𐍻	𐍼	𐍽	𐍾	𐍿	𐎀	𐎁	𐎂	𐎃	𐎄
𐎅	𐎆	𐎇	𐎈	𐎉	𐎊	𐎋	𐎌	𐎍	𐎎	𐎏	𐎐
𐎑	𐎒	𐎓	𐎔	𐎕	𐎖	𐎗	𐎘	𐎙	𐎚	𐎛	𐎜
𐎝	𐎞	𐎟	𐎠	𐎡	𐎢	𐎣	𐎤	𐎥	𐎦	𐎧	𐎨
𐎩	𐎪	𐎫	𐎬	𐎭	𐎮	𐎯	𐎰	𐎱	𐎲	𐎳	𐎴
𐎵	𐎶	𐎷	𐎸	𐎹	𐎺	𐎻	𐎼	𐎽	𐎾	𐎿	𐏀

ჩასი

ჩასი ენაზე ლაპარაკობს 300 ათასი ადამიანი ჩინეთის პროვინცია უენ-
ნანში. ქანეკუთვნება ჩინურ-ბირმანულ ენებს.

ქნლო ლემოსავლეთის დამწერლობები

ჩრდილოეთ ამერიკის დამწერლობები

ჩრი დამწერლობა

სხლო სდმოსავლეთის დამწერლობები
აღწერისათვის

ხრი დამუშავება

ხრი
ჟსკიმოსური

სხლო დამოსავლეთის დამუშავება

ხრი ანბანი

∇	Δ	Δ	▷	◁	◁	"
ს	ი	ჩ	ჯ	ც	ც	'/°
რ	რ	რ	ქ	ქ	ქ	-/°
ღ	ღ	ღ	ლ	ლ	ლ	°/°
უ	უ	უ	ჟ	ჟ	ჟ	*/°
ზ	ზ	ზ	ყ	ყ	ყ	°/°
ვ	∧	∧	>	<	<	'/°
ყ	რ	რ	მ	მ	მ	'/°
ა	ა	ა	ბ	ბ	ბ	*/°
ო	ო	ო	ძ	ძ	ძ	°/°
ყ	რ	რ	ს	ს	ს	°/°
კ	კ	კ	ღ	ღ	ღ	°/+

სხლო სლმოსავლეთის დამწერლობები

ქსკიმოსური

იმ ქმნიდებო ქონილა ბაჟიანჯე ფეჭო
 რჯისო სკამქლი რხიჯოქო: ქმთა ფაქოქო
 ღირე ქირაქირე-ქაღალე. იქსე 'ფეჭო რაჟისო
 მხიბუჯო დ'არხო: დღე მხიბო: მღე ფეჭოქ
 დოქო რაჟის მღოქო, ბჯის ქეჭო დეღო
 ხო რეჭბჯის ღსსხე: ქმნიდებოქ. იმღე მხე
 ხეჯის დანხე: ბქმ დ'ქქი რღე: ლქ
 ქქოქოქიქ, ბქის დოქო მღოქ მღმელოქ
 ქქოქოქიქ, ქბღაღბიქ ღსღე ლხე-ხეჯიქ

სხბანი

∇	Δ	Δ	▷	◁	◁	"
U	U	U	U	U	U	'/◁
γ	γ	γ	γ	γ	γ	-/◁
Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	◁/◁
u	u	u	u	u	u	◁/◁
u	u	u	u	u	u	◁/◁
V	Λ	Λ	>	>	<	'/◁
q	p	p	o	o	o	'/◁
u	o	o	o	o	o	◁/◁
u	o	o	o	o	o	◁/◁
u	o	o	o	o	o	◁/◁
u	o	o	o	o	o	◁/◁

ქსკიმოსურ ენაზე ლაპარაკობს 115 ათასი ადამიანი სქერიკის არქტი-
 კულ სანაპიროზე და ლრენლანდიაში. ჟეადგენს პალეოაზიური ენების და-
 მოუკიდებელ ჯგუფს.

სხლო სდმოსავლეთის დამწერლობები

სეზონური და მუშაობები

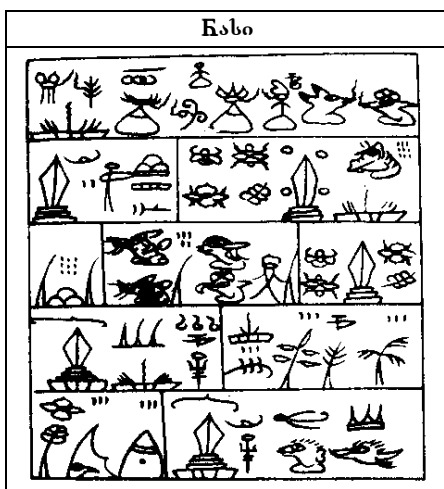
სეზონური და მუშაობები (17 ს.)
სეზონური და მუშაობები (1 ს.)

**სიქტოგრაფიული დამწერლობა
(17 ს.)**

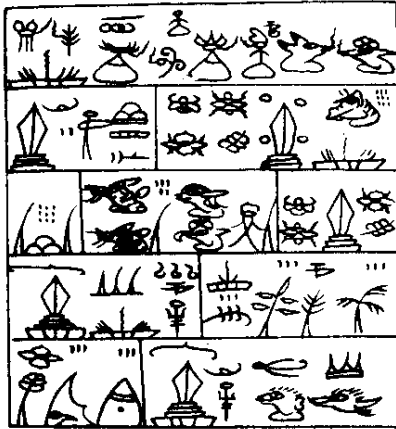
ნასო

სხლო სღმოსავლეთის დამწერლობები
აღწერის წესები

სეზონური ციკლის დამუშავება

ნასი

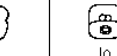

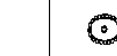

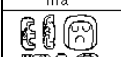
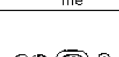
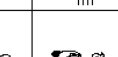
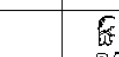
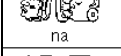
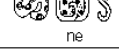

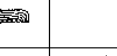

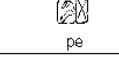
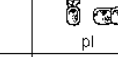

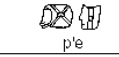
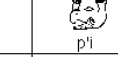

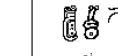
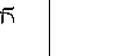

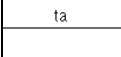
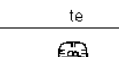
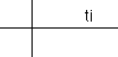

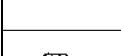
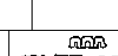

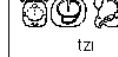

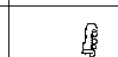
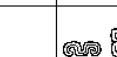

სხლო სდმოსავლეთის დამწერლობები

ნასი ენაზე ლაპარაკობს 300 ათასი ადამიანი ჩინეთის პროვინცია უენ-ნანში. უსანეკუთვნება ჩინურ-ბირმანულ ენებს.

**ქაღალდის დამწვრობა
(1 ს.)**

ქაღალდი (1 ს.)

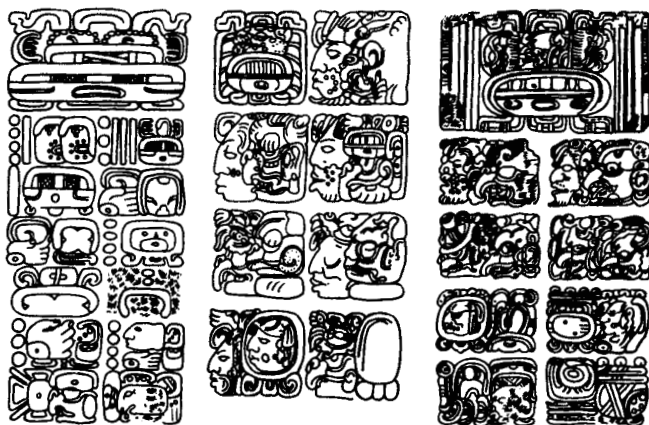
საქართველოს იუსტიციის მინისტრის განკარგულებაში

ჭაას ანბანი				
 la	 le	 li	 lo	 lu
 ma	 me	 mi	 mo	 mu
 na	 ne	 ni		 nu
 pa	 pe	 pi	 po	 pu
	 p'e	 p'i		
 sa	 se	 si		 su
 ta	 te	 ti	 to	 tu
	 t'e			 t'u
 tza	 tze	 tzi		 tzu
 tz'a		 tz'i		 tz'u
 wa		 wi	 wo	
 xa	 xe	 xi	 xo	 xu
 ya	 ye	 yi	 yo	 yu

სხლო ლმოსავლეთის დამწერლობები

ჭაბა

სეზონური სეზონური სეზონური

ჭაბა ენაზე ლაპარაკობს 6 მლნ. ადამიანი შექსიკაში, ჟვატემალაში, უონდურასში, ლელიზში. ლანეკუთვინება ჩრდილოეთ ამერიკის ინდიელების ენების ცენტრალურ ამერიკულ ჯგუფს.

ღაბულები და მაჩვენებლები

ღაბულები და მაჩვენებლები

შაქვროლის სახეობები და ენები, რომლებიც მათ ხმარობენ

ქერძული დამწერლობა
(ძვ. წ. 9 ს.)

Κάθε μέρα, μέσα στην καπνισμένη και μολο-
ρενια ατμό αφαι ρα της εργατικής συνοικίας,
ή σειρήνα της φάμπρικας φώναζε στρι-
γγλιάρικα. "Ανθρωποι μουτρωμένοι, με κο-
ρμιά ακόμα κουρασμένα, βγαίνανε τότε βια-
στικά απ'τα γκρίζα σπιτάκια χაί τρέχανε σαν
τρομαγμένε- κατσαρίε;.

*Κάθε μέρα, μέσα στην καπνισμένη και μολο-
ρενια ατμό αφαι ρα της εργατικής συνοικίας,
ή σειρήνα της φάμπρικας φώναζε στρι-
γγλιάρικα. "Ανθρωποι μουτρωμένοι, με κορμιά
ακόμα κουρασμένα, βγαίνανε τότε βιαστικά
απ'τα γκρίζα σπιτάκια χაί τρέχανε σαν τρο-
μαγμένε- κατσαρίε;.*

ქერძული
(კლასიკური, ბიზანტიური,
ახალი)

ქართული და მარჯვენა

შამწერლობის სახეობები და ენები, რომლებიც მათ ხმარობენ

**ზათინური დამწერლობა
(ძვ. წ. 7 ს.)**

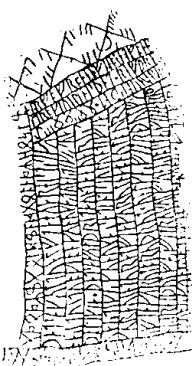
Post eius mortem nihilo minus Helvetii id, quod constituerant, facer conantur, ut e finibus suis exeant. Ubi iam se ad eam tem paratos esse arbitrati sunt, opida sua omnia, numero ad duodecim, vicos ad quadringentos, reliqua privata aedificia incendunt, frumentum omne, praeterquam quod secum portaturi errant

Post eius mortem nihilo minus Helvetii id, quod constituerant, facer conantur, ut e finibus suis exeant. Ubi iam se ad eam tem paratos esse arbitrati sunt, opida sua omnia, numero ad duodecim, vicos ad quadringentos, reliqua privata aedificia incendunt, frumentum omne, praeterquam quod secum portaturi errant

ცხერბაძჯანული, ცლბანური, ცამარა, ცფრიკანსი, წასკური, წრეტონული, წუგოტუ, წუი, წერმანული, წუარანი, შანიური, შელავერი, შსკიმოსური, შსპანური, შსპერანტო, შსტონური, შისააა, შოლააძუკი, შულუ, შ, შდო, შგლისური, შნდონეზიური, შნტერლინგვა, შრლანდიური, შსლანდიური, შტალიური, ხავა, ხატალანური, ხაშუბური, ხეწუა, ხინგო, ხრი, ზათინური, ზატვიური, ზახუ, ზინგალა, ზისუ, ზიტვეური, ზუბა, ზუეიციური, შადურა, შაკედონორუმინული (სრომუნული), შალაური, შაღაგაშური, შანდინგო, შააა, შაორი, შინანგკაბაუ, შააო, შოგავკი, შოლდავური, შოსი, ხავახო, ხაუატლი, ხორვეგიული, ჯავანური, ჯორუბა, ოკციდენტალი, ოჯიბვე, სოლონური, სორტუგალიური, სროვანსალური, ძეტორომანული, ძემინული, სამოა, საპოტეკი, სენეკა, სერბულხორვატული, სიუ, სლოვაკური, სლოვენური, სოტო, სუაპილი, სუნდა, შაგალური, შაიტური, შუნი, ოელსური, ონგრული, ოოლიო, შარერული, შინური, შიჯი, შინური, შლამანდური, შრანგული, შრიზული, შულბე, შურთული, შვედური, ხახტა, ხეროკი, ხეხური, ხვანა, ხჟუანური, ცზაძვა (ცცი) , ცზინპო (ხაჩინური), ცანი, ცაუსა, ზაჯაური, ზოლანდიური

ღაბულები და მაჩვენებლები

ქართული დამწერლობის სახეები და ენები, რომლებიც მათ ხმარობენ

<p>დამწერლობის სახეები და ენები, რომლებიც მათ ხმარობენ</p>	
<p>ქართული დამწერლობა (ძვ. წ. 5 ს. (ძვ. წ. 412 წ.))</p> <p>ცმცაყენ, მამ ის ურუი ურუაყაროთუ ურუთისყო. სარუთოროთა რუჯაყენიყს ზოქსაისის ბოქნიყო რი ჭარუყთის ბე ურუდოქნიყის თორუბნიყო. სარუთო- როთას, ისორო მარუამიღ მთოთ სეყვა- თო ხოყოისის, ირუდოთაყე სოროუო- თი ბურუოთაყო ურუამღ</p> <p>ცმობენ, რომ ეს ვაზი გამოვინილია უ- ვლისში. საქართველო ამჟობინებს ჭე- სპირს დედანში ან შარბლის და სას- ტერნაკის თარგმანში. საქართველოს, ისევე როგორც მთელ საბჭოთა იაჟშირს, ესაჭიროება სხვაჟვარი დასაჟ</p>	<p>ქართული</p>
<p>ქუნული დამწერლობა (1 ს.)</p> 	<p>ქუნული</p>

Ճամփերության հանգուքի և քնքի, ռոմլքից քոտ հքարոքն

Իրլանդիւրի և ամփրլոքոք
(8 կ.)

Եմիտ ար ան ուլլաճ անոյր Կ
ան Եբարրքե ոմոր օ էսար Կ ը.
ն-աչար օ էսար օրեաճ ուլ և ք
ճոմէաճ. Իր էրաճ ճան և էսլլ
սլրէ. Տլստ ճեանն ևչ էաճճ և
Եբարր քի ևչ էաճճ անլլ օ Ալբար
օսլ ըար. Իր ոմ Ի ճո ոմոր ոմ ան
ճո Եբարր քի ևչ օսլ անոնն ճո ն-Ա
Տլստ է օյր էսար Եալ ու Տլոն

Իրլանդիւրի

Նլաւլրի և ամփրլոքոք
(9-10 կ.)

Մլաոլոլոլո

Մլաոլոլոլո ը օ ք օ ք օ ք օ ք օ ք :
Մլաոլոլոլո օ ք օ ք օ ք օ ք օ ք օ ք :
Մլաոլոլոլո օ ք օ ք օ ք օ ք օ ք օ ք :
Մլաոլոլոլո օ ք օ ք օ ք օ ք օ ք օ ք :
Մլաոլոլոլո օ ք օ ք օ ք օ ք օ ք օ ք :

Նիրոլոլո

Убо оубо си ехъ он же реве ѿм
закла оуб твои тельца оупнтанъи ико ет
же са и не хотѣше вѣнити оуб же ив
отъкѣштавъ. реве оубоу своѣмоу се ко
николиже заповѣди твоѣи не прѣстѣпих
еси козѣлате. да съ друуги мои. въз
снѣ твои съ. и зѣди твоѣи имѣни с любо
тельца питомъи онѣ же реве ѿмоу уадо.
и вѣса моя твои ехъ възвесаити жи с.
ико братѣ съ. ирѣвъ еѣ и оживе. и зѣ

Նլաւլրի

Երկրաքի և ամփրլոքոք

შამწერლობის სახეობები და ენები, რომლებიც მათ ხმარობენ	
<p>ხომი დამწერლობა (14 ს.)</p> <p>ⴓⴑⴞ ⴖⴚⴛ ⴚⴑⴞ ⴑⴓⴚⴓⴓⴓ ⴚⴓⴓⴓⴓⴓⴓ ⴓⴓⴓⴓⴓⴓ ⴚⴓⴓⴓⴓⴓⴓ ⴓⴓⴓⴓⴓⴓⴓ ⴚⴓⴓⴓⴓⴓⴓ: ⴚⴓⴓⴓⴓⴓⴓ ⴚⴓⴓⴓⴓⴓⴓ.</p>	<p>ხომი (ზირმანული)</p>
<p style="text-align: center;">ტუსუელი დამწერლობა (18 ს. (1708 წ.))</p> <p>Говорят, что этот газ изобретен в Англии. Грузия предпочитает Шекспира в подлиннике или переводах Мачабели и Пастернака. Грузия, так же как и весь Советский Союз, нуждается в ином западном опыте</p> <p><i>Говорят, что этот газ изобретен в Англии. Грузия предпочитает Шекспира в подлиннике или переводах Мачабели и Пастернака. Грузия, так же как и весь Советский Союз, нуждается в ином западном опыте</i></p>	<p>სბაზური, სდიღური, სვარული, სღოთური, სფსუური, სლყარული, სღლორუსუელი, სღლღარული, სღრმატული, სარღული, სუნგანური, სკენკური, სკენული, სათრული, სნღუშური, ხომი (ზირმანული), ხომი (პერმული), ხორმაკული, სბაკური, სეკური, სანსიური, სარიული (მთიული და ბარის), სონღლოლური, სორღოღულღრზმანული, სორღოღულღმოკმანური, ხანაური, ხენციური, ხივზური, ხოღაღული, საკუტური, ოსური, ტუსუელი, სეღკუპური, სბასარანული, სჯიკური, სუვინური, ოღმურტული, ოკრანინული, სბბარღულ-ხერქუული, სზხზური, სღღმუხური, სარაკღღბაკური, სარანაუელი, სირგიზული, სღმიხური, ხენური, ხუვამური, ხუკოტური, საკასური, სანტიური</p>
<p>სოღარღის დამწერლობა</p> <p>ⴓ ⴚⴓⴓ</p>	<p>ⴓ, ⴚⴓⴓ</p>

ქაბულები და მაჩვენებლები

Ճամբարների սահմանները և լեզուները, որոնք կապված են նրանց հետ

Սիրիական ճամբարները
(ՎՅ. Գ. 1 Ն.)

Այս ճամբարները հիմնականում կապված են Սիրիայի հարավ-արևմտյան մասի հետ: Սիրիական ճամբարները հիմնականում կապված են Սիրիայի հարավ-արևմտյան մասի հետ: Սիրիական ճամբարները հիմնականում կապված են Սիրիայի հարավ-արևմտյան մասի հետ:

Սիրիական ճամբարները հիմնականում կապված են Սիրիայի հարավ-արևմտյան մասի հետ: Սիրիական ճամբարները հիմնականում կապված են Սիրիայի հարավ-արևմտյան մասի հետ: Սիրիական ճամբարները հիմնականում կապված են Սիրիայի հարավ-արևմտյան մասի հետ:

Սիրիական ճամբարները հիմնականում կապված են Սիրիայի հարավ-արևմտյան մասի հետ: Սիրիական ճամբարները հիմնականում կապված են Սիրիայի հարավ-արևմտյան մասի հետ: Սիրիական ճամբարները հիմնականում կապված են Սիրիայի հարավ-արևմտյան մասի հետ:

Սիրիական

Սրբազան ճամբարները
(6 Ն.)

توضیح من هذا البيان ان الصلاة ان القسم الرياضي الظاهر... تضرع الجسم الحزني المركب المحدود السفلي: نقله الفعالي في عالنا هذا، اعني عالم والقسم الباطن الحقيقي... تضرع العالمه، العارفة بوحداية الاله الحق،

Սրբազան, Նվարդական, Սուրբ, Սինդոն, Արևել, Փարսիական, Փայտեղ, Փայտեղական, Փայտեղական, Փայտեղական, Փայտեղական

Սրբազան և ճամբարները

ღამწერლობის სახეობები და ენები, რომლებიც მათ ხმარობენ	
<p style="text-align: center;">ღეგანაგარი</p> <p>राती ठीक त बने चतुर्थ कार्यक्रम म श्री गोकुलकुमार श्रेष्ठको सभापतित्व म तथा श्री हनुनाथ शर्माका निरीक्षणमा म सर्वप्रथम बालिकाहरूद्वारा एउटा राष्ठीय नवोदित कवि, लेखक, कथाकार, नि कृतिहरू सुनाउनु भयो । श्री बी ० चन्द्रल</p>	<p>სანსკრიტი, უინდი, ძარატხი, Ⴢეგარული, გეპალური, სინდჰი</p>
<p style="text-align: center;">ღენგალური დამწერლობა (16 ს.)</p> <p>সমস্ত “সুফ অফনের” সমভূমি, প্রসারিত এক উঁচু-পর্যায়ের সেচ-ব্যবস্থার ও তামিল সভ্যতা বিকাশলাভ করে। পুষ্করিণীব্যবস্থার দ্বারা। আর এই পুকু- নদীর পরিষ্কার জনধারায় এবং বিশেষ ব জনস্রোত থেকে। খাঁড়া পাহাড়ের গায়ে গ</p>	<p>სსამური, Ⴢენგალური</p>
<p style="text-align: center;">ღურმუქი (16 ს.)</p> <p>ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ* ਨਾਮੇ ਇਕ ਸਿੰਘ ਸ ਸੀ। ਇਕ ਵੇਰੀ ਪੀ ਮਾਰਨ ਦੇ ਸੁਬੰ ਫਿਰ ਦਿਤਾ ਸੀ, ਤਦ ਤੇ ਉਹ ਨਵਾਬ ਆਈ ਸਿਪਾਹੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੰਕੇ ਨੈਕਰ ਜਾ ਿ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਿਖ ਜਥੇ ਸਮੇਤ ਰ ਛੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਤੁਰਕ ਸੈਨਾਂ ਨੇ ਿ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਟਪਾ ਦਿਤੇ। ਹੁਣ ਰਸਦ ਰ</p>	<p>ფანჯაბური, სინდჰი</p>

ღაბულები და მაჩვენებლები

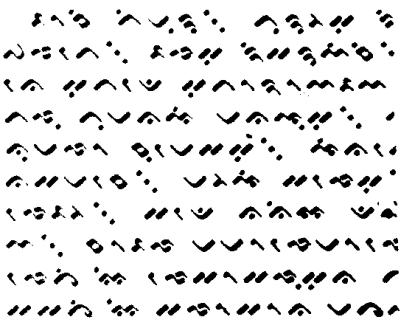
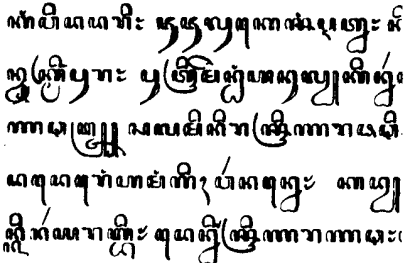
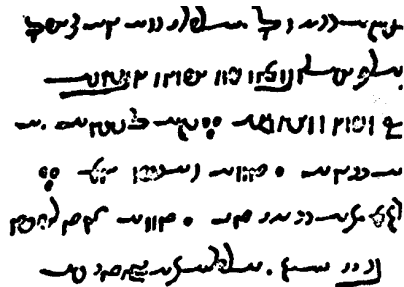

შამწერლობის სახეობები და ენები, რომლებიც მათ ხმარობენ	
<p>ფუგიური დამწერლობა</p> 	<p>ფუგიური, შაკასარული</p>
<p>პავანური დამწერლობა</p> 	<p>პავანური</p>
<p>ცვესტური დამწერლობა (ბვ. წ. 5 ს.)</p> 	<p>ცვესტური</p>

ღაბულები და მაჩვენებლები

დამწერლობის სახეობები და ენები, რომლებიც მათ ხმარობენ

ქრონოლოგიური დამწერლობა

(ივ. წ. 60 ს.)

他是三十歲左右的青年人，有下顎稍長，鼻子像是筆架突起的梁，示出少年軍人特有的英俊；額角下那發着銀白色的眼光，使他的面部造成使別人不願惹和他親近的印象。是積極的，對於人民是熱愛的。無在地下工作的時候，以及帶領軍隊重大的代價，甚至不顧惜自己的犧牲的巧妙的藝術，戰鬥的經驗逐漸的

ჩინური, ღორეული,
ჯაპონური

ჯაპონური დამწერლობა

(8 ს.)

ნატაგანა

ンワラヤマハナタサカア
キリイミヒニチシキイ
ウルユムフヌツスクウ
エレエメヘネテセケエ
ヲロヨモホノトソコオ

ჩირაგანა

んわらやまはなたさかあ
ありいみひにちしきい
うるゆむふぬつすくう
ゑれえめへねてせけえ
をろよもほのとそこお

ჯაპონური

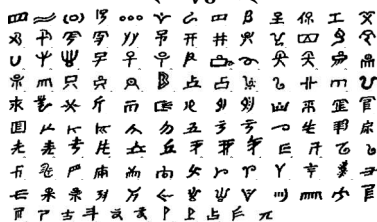
ქართული და რუსული ენები

შამწერლობის სახეობები და ენები, რომლებიც მათ ხმარობენ

<p style="text-align: center;">ხორეული დამწერლობა (1444 წ.)</p> <p style="text-align: center;"> 라 오 ㅎ 을 은 미 는 싸 또 한 로 고 선 미 제 어 우 한 사 국 국 진 의 의 는 애 국 람 의 의 국 의 의 자 의 자 들 의 의 들 의 들 을 을 을 을 만 들 의 의 의 의 의 의 의 고 로 서 와 와 와 와 와 와 </p>	<p style="text-align: center;">ხორეული</p>
<p style="text-align: center;">სინ პინ დამწერლობა</p> <p style="text-align: center;"> ᄀ ᄂ ᄃ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ ᄅ ᄇ ᄉ ᄋ ᄍ ᄏ ᄑ ᄓ ᄕ </p>	

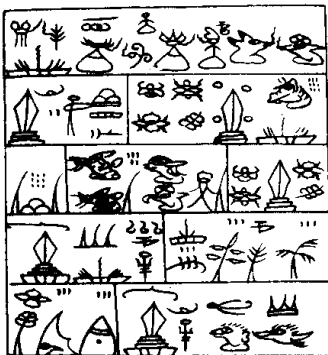
დაწერის სახეები და ენები, რომლებიც მათ ხმარობენ

ჩინური დაწერის სახეები

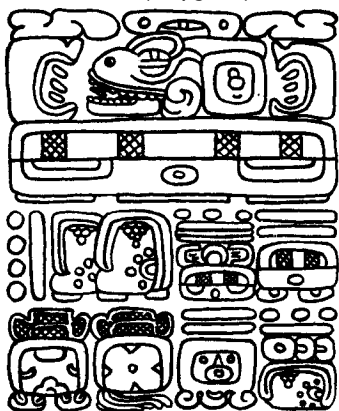
ჩინური

სიქტოგრაფიული დაწერის სახეები

ქადა

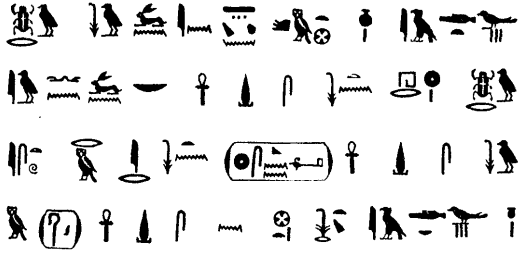
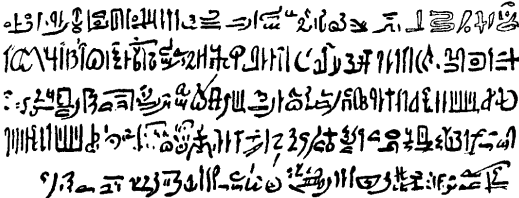
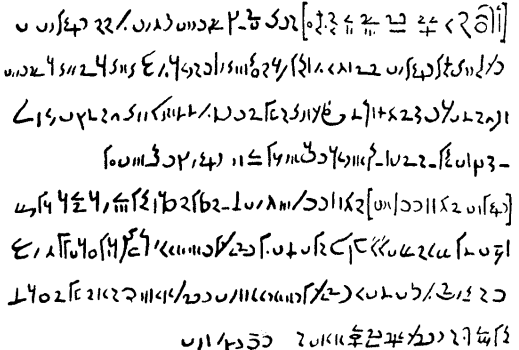
ქადას დაწერის სახეები

ქადა

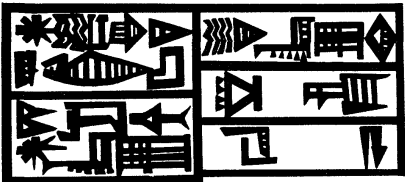
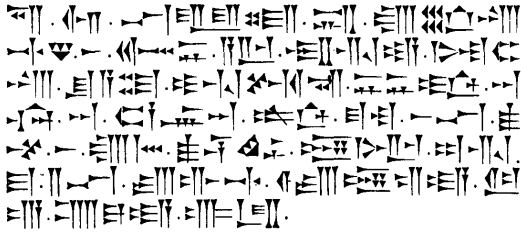

დაწერის სახეები და მათი მხარდებლები

შამწერლობის ძველი სისტემები

უკვიბტური დამწერლობა	
<i>ეროკლიფური</i>	
	<i>ძველუკვიბტური</i>
<i>ერატული</i>	
<p> </p>	<i>ძველუკვიბტური</i>
<i>შემოტური</i>	
<p> </p>	<i>სხალუკვიბტური</i>

ღაბულები და მაჩვენებლები

ქართული ენის ისტორია

სურსმული დამწერლობა	
ტველბაბილონური (ტველაქადური)	
	<p>ქაღალდი, წიგნი, წიგნი, წიგნი,</p>
წახაბილი	
	<p>ქველპარსული, ქველპარსული, ქველპარსული, ქველპარსული, ქველპარსული, (ქველპარსული), ქველპარსული, ქველპარსული, ქველპარსული,</p>
ქველპარსული	
	<p>ქველქველური, (ქველქველური), ქველქველური</p>

ქეთური იეროგლიფური დამწერლობა	
	<p>ქეთური</p>

ქაბულები და მაჩვენებლები

ხრიტიულ-მიქეხური დამწერლობა

სურათოვანი დამწერლობა

სრული
ბერძნული

ეს ზოვანი დამწერლობა C

ა ბ გ დ ე
 ვ ზ თ ი კ
 ლ მ ნ ი ო პ
 რ ს თ ვ ჟ

სრული
ბერძნული

ეს ზოვანი დამწერლობა D

სრული
ბერძნული

საბულები და მარჯვენა

ფინიკიური დამწერლობა და მისი გადმონაშთები	
<i>ფინიკიური დამწერლობა</i>	
<p>Ⲁ ⲁ Ⲃ ⲃ Ⲅ ⲅ Ⲇ ⲇ Ⲉ ⲉ Ⲋ ⲋ Ⲍ ⲍ Ⲏ ⲏ Ⲑ ⲑ Ⲓ ⲓ Ⲕ ⲕ Ⲗ ⲗ Ⲙ ⲙ Ⲛ ⲛ Ⲝ ⲝ Ⲟ ⲟ Ⲡ ⲡ Ⲣ ⲣ Ⲥ ⲥ Ⲧ ⲧ Ⲩ ⲩ Ⲫ ⲫ Ⲭ ⲭ Ⲯ ⲯ Ⲱ ⲱ Ⲳ ⲳ Ⲵ ⲵ Ⲷ ⲷ Ⲹ ⲹ Ⲻ ⲻ Ⲽ ⲽ Ⲿ ⲿ Ⲱ ⲱ Ⲳ ⲳ Ⲵ ⲵ Ⲷ ⲷ Ⲹ ⲹ Ⲻ ⲻ Ⲽ ⲽ Ⲿ ⲿ</p>	<p>სემიტი ხალხების ენები</p>
<i>სუნური დამწერლობა</i>	
<p>Ⲁ ⲁ Ⲃ ⲃ Ⲅ ⲅ Ⲇ ⲇ Ⲉ ⲉ Ⲋ ⲋ Ⲍ ⲍ Ⲏ ⲏ Ⲑ ⲑ Ⲓ ⲓ Ⲕ ⲕ Ⲗ ⲗ Ⲙ ⲙ Ⲛ ⲛ Ⲝ ⲝ Ⲟ ⲟ Ⲡ ⲡ Ⲣ ⲣ Ⲥ ⲥ Ⲧ ⲧ Ⲩ ⲩ Ⲫ ⲫ Ⲭ ⲭ Ⲯ ⲯ Ⲱ ⲱ Ⲳ ⲳ Ⲵ ⲵ Ⲷ ⲷ Ⲹ ⲹ Ⲻ ⲻ Ⲽ ⲽ Ⲿ ⲿ</p>	<p>სემიტი ხალხების ენები</p>
<i>ქოიტიური დამწერლობა</i>	
<p>Ⲁ ⲁ Ⲃ ⲃ Ⲅ ⲅ Ⲇ ⲇ Ⲉ ⲉ Ⲋ ⲋ Ⲍ ⲍ Ⲏ ⲏ Ⲑ ⲑ Ⲓ ⲓ Ⲕ ⲕ Ⲗ ⲗ Ⲙ ⲙ Ⲛ ⲛ Ⲝ ⲝ Ⲟ ⲟ Ⲡ ⲡ Ⲣ ⲣ Ⲥ ⲥ Ⲧ ⲧ Ⲩ ⲩ Ⲫ ⲫ Ⲭ ⲭ Ⲯ ⲯ Ⲱ ⲱ Ⲳ ⲳ Ⲵ ⲵ Ⲷ ⲷ Ⲹ ⲹ Ⲻ ⲻ Ⲽ ⲽ Ⲿ ⲿ</p>	<p>სემიტი ხალხების ენები</p>

ღაბულები და მაჩვენებლები

წინიკიური დამწერლობა და მისი ვადმონაშთები

სამარიტული დამწერლობა

. 9AAZ . 21EM9 . 0AAEM : 2A7E212 . 7E2A : 222A . 1E9EAM : 2022AA9A . 2EM2A
 . 4A2E : 2EM2 . 211 . 2A . 2E2EM9 . 2EM . 222 . 2EM2A : 2E2A . 2A . 2EM2A9
 : 2EM2 . 21 . 2EM2A . 2E . 2EM2E . 2E2A . 2EM2 . 2EM2A . 2EM2A . 2A . 2EM2
 : 2EM2 : 2EM2 . 2EM2 . 2EM2 . 2EM2

*სემიტი
ბალხების
ენები*

სრამეული დამწერლობა

01 4H7Y7 1H7 745457 14445
 4L 5145454545 14445474
 177 7454 4L 54 014477455
 44774771A 144454474 4474
 014771H7777A 1477474474
 14H747

*სემიტი
ბალხების
ენები*

სადმიირული დამწერლობა

0355A555A42
 17A 573A5555
 55A5A5A555
 05775A 14A 1
 556 145 5
 1111 142
 11113375555

*სემიტი
ბალხების
ენები*

საბულები და მარვენბლები

ღერძნული დამწერლობის ასოების განვითარება			
	ღნციალი 4-9 სს.	ღურსივი 2-7 სს.	ღინუსკული 9-15 სს.
A	AAAΔ	AAATA	AAAa
B	BBBB	BBZBa	BBβBa
Γ	ΓΓ	Γγγ	γγγ
Δ	ΔΔΔΔ	ΔΔΔΔΔ	ΔΔΔ
E	EEEE	EEEEE	EEEE
Z	ZZZZ	ZZZZ	ZZZZZ
H	HH	HHH	HHH
Θ	ΘΘΘ	ΘΘΘ	ΘΘΘ
I	III	I	III
K	KK	KKK	KKK
Λ	ΛΛΛ	ΛΛΛ	ΛΛΛ
M	MMU	MMU	MMU
N	N	NNN	NNN
Ξ	ΞΞ	ΞΞΞ	ΞΞΞ
Ο	ΟΟ	ΟΟΟ	Ο
Π	ΠΠ	ΠΠΠ	ΠΠΠ
Ρ	Ρ	ΡΡΡ	ΡΡΡ
Σ	CC	CC	CC
Τ	ΤΤ	ΤΤΤ	ΤΤΤ
Υ	ΥΥ	ΥΥ	ΥΥ
Φ	ΦΦ	ΦΦ	ΦΦ
Χ	ΧΧ	Χ	ΧΧΧ
Ψ	ΨΨ	Ψ	ΨΨ
Ω	Ω	ΩΩΩ	ΩΩΩ

ღაბულები და მაჩვენებლები

<p>შათინური დამწერლობის სახეობები</p>	
<p>CORNELIVS·LVCIVS·SCIPIC·BARBATVS·CNAIVOD·PARYFHQVCGXKMZ</p>	<p>შონუმენტალური (ძვ. წ. 2 ს.)</p>
<p>ნაპიტალური (ახ. წ. 1 ს.)</p>	<p>ETPICTVMCROCEOVELAMEN BDCGKHQXYZS</p>
<p>COEVMQVELAETVM QVECREAT·SAEVOMQTYTHOEA·DKBCNFXZ</p>	<p>ტუსტიკა (5 ს.)</p>
<p>ანციალი (5 ს.)</p>	<p>TORRENTISQU E·NONPERTR ABCDFCHKLXYZ</p>
<p>Quia omnequ ntantequamfi atnonfctnoic um flc·bdghpxyz·</p>	<p>ნახევრად უნციალი (5 ს.)</p>
<p>ჭეროვინგული წიგნის შრიფტი (7 ს.)</p>	<p>nommezege pascumar apapoybur·lacc come debaer & lauo opo pexba omni·bcquoulerumora</p>
<p>at & mundus pipsam paccus·& mundus eum naccioyur· hsua·rhu</p>	<p>ერლანდიული ნახევრად უნციალი (8 ს.)</p>

ღაბულები და მაჩვენებლები

ქოთური დამწერლობის სახეობები				
ცნტიკვა	წრაქტურა	ქოთური	წვაბური	ეგლნაწერი
A a	ა ა	ა ა	ა ა	ა ა
B b	ბ ბ	ბ ბ	ბ ბ	ბ ბ
C c	ც ც	ც ც	ც ც	ც ც
D d	დ დ	დ დ	დ დ	დ დ
E e	ე ე	ე ე	ე ე	ე ე
F f	ფ ფ	ფ ფ	ფ ფ	ფ ფ
G g	გ გ	გ გ	გ გ	გ გ
H h	ხ ხ	ხ ხ	ხ ხ	ხ ხ
I i	ი ი	ი ი	ი ი	ი ი
J j	ჯ ჯ	ჯ ჯ	ჯ ჯ	ჯ ჯ
K k	კ კ	კ კ	კ კ	კ კ
L l	ლ ლ	ლ ლ	ლ ლ	ლ ლ
M m	მ მ	მ მ	მ მ	მ მ
N n	ნ ნ	ნ ნ	ნ ნ	ნ ნ
O o	ო ო	ო ო	ო ო	ო ო
P p	პ პ	პ პ	პ პ	პ პ
Q q	ღ ღ	ღ ღ	ღ ღ	ღ ღ
R r	რ რ	რ რ	რ რ	რ რ
S s	ს ს	ს ს	ს ს	ს ს
T t	ტ ტ	ტ ტ	ტ ტ	ტ ტ
U u	უ უ	უ უ	უ უ	უ უ
V v	ვ ვ	ვ ვ	ვ ვ	ვ ვ
W w	წ წ	წ წ	წ წ	წ წ
X x	ჩ ჩ	ჩ ჩ	ჩ ჩ	ჩ ჩ
Y y	ც ც	ც ც	ც ც	ც ც
Z z	ძ ძ	ძ ძ	ძ ძ	ძ ძ

ღაბულები და მაჩვენებლები

ქართული დამწერლობის ასოების განვითარება

ც	ცცც ~~ჩ~~ ~~ჩ~~ ~~ჩ~~ აა აა აა	ს	სსსსს ~~ს~~ ~~ს~~ ~~ს~~
ღ	ღღღ ~~ყ~~ ~~ყ~~ ~~ყ~~ ბბბბ	რ	რრრრ ~~რ~~ ~~რ~~ ~~რ~~ ~~რ~~ ~~რ~~
ქ	ქქქ ~~ღ~~ ~~ღ~~ ~~ღ~~ ჯჯჯჯ	დ	დდდდდ ~~დ~~
ძ	ძძძ ~~ჭ~~ ~~ჭ~~ ~~ჭ~~ ლლლლ	ო	ოო ~~ო~~ ~~ო~~ ~~ო~~ ~~ო~~ ~~ო~~ ~~ო~~
ყ	ყყყ ~~წ~~ ~~წ~~ ~~წ~~ ~~წ~~ ~~წ~~ ~~წ~~	ფ	ფფფ ~~ფ~~ ~~ფ~~ ~~ფ~~ ~~ფ~~ ~~ფ~~
ჩ	ჩჩჩ ~~ც~~ ~~ც~~ ~~ც~~ ვვვვ	ქ	ქქქქქ ~~ქ~~ ~~ქ~~ ~~ქ~~
ცხ	ცხცხცხ ~~ც~~ ~~ც~~ ~~ც~~ ზზზზ	ჩ	ჩჩჩ ~~ჩ~~ ~~ჩ~~ ~~ჩ~~ ~~ჩ~~ ~~ჩ~~ ~~ჩ~~
ძვ	ძვძვძვ ~~ძ~~ ~~ძ~~ ~~ძ~~ ~~ძ~~ ~~ძ~~ ~~ძ~~	ც	ცცც ~~ც~~ ~~ც~~ ~~ც~~ ~~ც~~ ~~ც~~ ~~ც~~
წ	წწწ ~~წ~~ ~~წ~~ ~~წ~~ ~~წ~~ ~~წ~~ ~~წ~~	ძ	ძძძ ~~ძ~~ ~~ძ~~ ~~ძ~~ ~~ძ~~ ~~ძ~~ ~~ძ~~
ჭ	ჭჭჭ ~~ჭ~~ ~~ჭ~~ ~~ჭ~~ ~~ჭ~~ ~~ჭ~~ ~~ჭ~~	რ	რრრ ~~რ~~ ~~რ~~ ~~რ~~ ~~რ~~ ~~რ~~ ~~რ~~
ღვ	ღვღვღვ ~~ღ~~ ~~ღ~~ ~~ღ~~ ~~ღ~~ ~~ღ~~ ~~ღ~~	ს	სსს ~~ს~~ ~~ს~~ ~~ს~~ ~~ს~~ ~~ს~~ ~~ს~~
ქვ	ქვქვქვ ~~ქ~~ ~~ქ~~ ~~ქ~~ ~~ქ~~ ~~ქ~~ ~~ქ~~	რ	რრრ ~~რ~~ ~~რ~~ ~~რ~~ ~~რ~~ ~~რ~~ ~~რ~~
ძვ	ძვძვძვ ~~ძ~~ ~~ძ~~ ~~ძ~~ ~~ძ~~ ~~ძ~~ ~~ძ~~	ფ	ფფფ ~~ფ~~ ~~ფ~~ ~~ფ~~ ~~ფ~~ ~~ფ~~ ~~ფ~~
წ	წწწ ~~წ~~ ~~წ~~ ~~წ~~ ~~წ~~ ~~წ~~ ~~წ~~	ქ	ქქქ ~~ქ~~ ~~ქ~~ ~~ქ~~ ~~ქ~~ ~~ქ~~ ~~ქ~~
ჭ	ჭჭჭ ~~ჭ~~ ~~ჭ~~ ~~ჭ~~ ~~ჭ~~ ~~ჭ~~ ~~ჭ~~	ც	ცცც ~~ც~~ ~~ც~~ ~~ც~~ ~~ც~~ ~~ც~~ ~~ც~~

დაბრუნება და მარჯვენა

ჭართული დამწერლობის ასომთავრულის ნიმუშები	
<p>ႂႂႂႂႂ ႂႂႂ ႂႂႂႂႂ ႂႂႂႂ ႂႂႂႂ ႂႂႂႂႂ ႂႂႂ ႂႂႂႂႂ ႂႂႂႂ ႂႂႂ</p>	<p>გეგრესის სტელა, I ს.</p>
<p>შავათის სტელა, 367 წ.</p>	<p>ႂႂႂႂႂႂ ႂႂႂႂႂႂ ႂႂႂႂႂႂႂ ႂႂႂႂႂ ႂႂႂႂ ႂႂႂ ႂႂႂႂႂႂႂ ႂႂႂႂႂႂ ႂႂႂႂႂႂ ႂႂႂႂႂ ႂႂႂႂႂ</p>
<p>ႂႂႂႂႂႂႂႂႂ ႂႂႂႂ ႂႂႂႂႂႂႂႂႂ ႂႂႂ ႂႂႂႂႂႂႂႂ ႂႂႂႂႂ ႂႂႂႂႂႂႂ ႂႂႂႂ</p>	<p>ღეთლეშის მონასტერი, 432 წ.</p>
<p>ღეთლეშის მონასტერი, 432 წ.</p>	<p>ႂႂႂႂႂႂႂ ႂႂ ႂႂႂႂႂႂ ႂႂႂႂ ႂႂႂႂႂ ႂႂႂႂ ႂႂႂ</p>
<p>ႂႂႂႂႂႂႂႂႂ ႂႂႂႂႂ ႂႂ ႂႂ ႂႂႂႂႂႂႂႂ ႂႂႂႂႂႂႂႂ ႂႂႂ ႂႂ ႂႂ ႂႂႂႂႂႂႂႂ ႂႂႂႂႂ</p>	<p>ღოღნისის სიონი, 493 წ.</p>
<p>ღეთლეშის მონასტერი, 532 წ.</p>	<p>ႂႂႂႂႂႂ ႂႂႂႂ ႂႂ ႂႂႂႂႂႂ ႂႂႂႂ ႂႂ ႂႂႂႂ ႂႂ ႂႂႂႂႂႂႂ ႂႂ ႂႂႂႂႂ ႂႂ ႂႂႂ ႂ ႂႂ ႂႂႂႂႂ ႂႂ ႂႂႂ ႂႂ ႂႂႂ ႂႂႂႂႂ ႂႂႂ</p>
<p>ႂႂႂႂ ႂႂ ႂႂႂႂ ႂႂ ႂ ႂႂ ႂႂႂ ႂႂႂ ႂႂႂႂ ႂႂႂ ႂႂႂ ႂ ႂႂႂႂ ႂ ႂႂ ႂႂႂ ႂ ႂ ႂႂႂ ႂႂႂ ႂႂႂႂ ႂႂ ႂ ႂႂ</p>	<p>შცხეთის Xგარი VI ს.</p>

ღაბულები და მარვენებლები

ჩართული დამწერლობის ნუსხურის ნიმუშები	
<p>ⴗ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ — — ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ — ⴑ ⴑ — — ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ — ⴑ ⴑ</p>	<p>სინური მრავალთავი, 864 წ.</p>
<p>Xრუჰის ოთხთავი, 936 წ</p>	<p>ⴗ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ — ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ</p>
<p>ⴗ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ — ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ</p>	<p>თანე ოქროპირის ცხოვრება, 968 წ.</p>
<p>სარხლის მრავალთავი, X-XI სს.</p>	<p>ⴗ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ — ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ</p>
<p>ⴗ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ — ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ — ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ</p>	<p>ფსალმუნთა განმარტება, 1035 წ.</p>
<p>სალესტინური ოთხთავი 1048 წ.</p>	<p>ⴗ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ — ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ</p>
<p>ⴗ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ — ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ ⴑ</p>	<p>სთონის კრებული, 1074 წ.</p>

ღაბულები და მაჩვენებლები

ქართული დიპლომატიის ისტორიის ნუსხურის ნიმუშები

<p>ა ჯ უ შ ი რ ზ ჩ თ ი ჯ თ შ ნ ა ა ა ი მ ს ე - ა ყ ფ ქ თ ი ყ ტ ლ ძ ო ნ ე ჯ ო ო</p>	<p>ოთხოვას თარგმანება, XI ს.</p>
<p>ქამათა ცხოვრება, XI ს.</p>	<p>ა ჯ უ შ ი რ ზ ჩ თ ი ჯ თ შ ნ ა ა ა ი მ ს ე - ა ყ ფ ქ თ ი ყ ტ ლ ძ ო ნ ე ჯ ო ო</p>
<p>ა ჯ უ შ ი რ ზ ჩ თ ი ჯ თ შ ნ ა ა ა ი მ ს ე - ა ყ ფ ქ თ ი ყ ტ ლ ძ ო ნ ე ჯ ო ო</p>	<p>ქანის ოთხოვა, XIII ს</p>
<p>წილ შვიდის ოთხოვა, 1304 წ.</p>	<p>ა ჯ უ შ ი რ ზ ჩ თ ი ჯ თ შ ნ ა ა ა ი მ ს ე - ა ყ ფ ქ თ ი ყ ტ ლ ძ ო ნ ე ჯ ო ო</p>
<p>ა ჯ უ შ ი რ ზ ჩ თ ი ჯ თ შ ნ ა ა ა ი მ ს ე - ა ყ ფ ქ თ ი ყ ტ ლ ძ ო ნ ე ჯ ო ო</p>	<p>ბაუჯჯღომელი (H 98) 1681 წ.</p>
<p>შტეტის წილობა, XVIII ს.</p>	<p>ა ჯ უ შ ი რ ზ ჩ თ ი ჯ - ნ ა ა ა - მ ს ე - ა ყ ფ ქ თ ი ყ ტ ლ ძ ო ნ ე ჯ ო ო</p>

ნუსხურის ნიმუშები

ჩართული დამწერლობის მხედრულის ნიმუშები	
<p>ა ე ბ გ დ ე ვ ზ ა ბ გ დ ე ვ ზ ა ბ გ</p>	<p>სტენის სიონის წარწერა 711 წ.</p>
<p>ღაგრატ IV-ის სიველი, 1060-1065 წწ.</p>	<p>ა ბ გ დ ე ვ ზ - თ ა კ ი მ ა ბ გ დ ე ვ ზ - თ ა კ ი მ ა ბ გ დ ე ვ ზ - თ ა კ ი მ</p>
<p>ა ბ გ დ ე ვ ზ - თ ა კ ი მ ა ბ გ დ ე ვ ზ - თ ა კ ი მ ა ბ გ დ ე ვ ზ - თ ა კ ი მ</p>	<p>საბაერის შეწირულობის დაწერილი, 1184-1185 წწ.</p>
<p>ჩება-ქებათას თარგმანება, 1188-1210 წ.</p>	<p>ა ბ გ დ ე ვ ზ - თ ა კ ი მ ა ბ გ დ ე ვ ზ - თ ა კ ი მ ა ბ გ დ ე ვ ზ - თ ა კ ი მ</p>

ღაბულები და მაჩვენებლები

ჩართული დამწერლობის მხედრულის ნიუშები

<p>აბგუდუი მ-თ ი კლმ ნ-ნ დ ე ჰ ს ჯ-უ ჯქ რ ყ შ ჩ ც ძ წ-ხ</p>	<p>თავან სბულებიისდისდაწერილი, 1260 წ.</p>
<p>შავით შუვის წყალობის სიგელი, XIII ს.</p>	<p>აბგუდუი მ-თ ი კლმ ნ-ნ დ - ჰ ს ჯ-უ ჯქ რ ყ შ ჩ-წ გ ხ ჯ ც რ ბ</p>
<p>აბგუდუი მ-თ ი კლმ ნ-ნ დ - ჰ ს ბ-უ ჯქ რ ყ შ ჩ ც ძ ხ ჯ</p>	<p>სლექსანდრე ი-ისსიგელი, 1441 წ.</p>

ნაბულები და მარგვანბლები

ჩართული დამწერლობის მხედრულის ნიმუშები	
<p>ა ბ გ დ ე ვ ზ - ლ ი კ ლ მ ნ - ო პ ჟ რ ს ტ - უ ფ ქ ღ ყ უ ჩ ც ძ წ ტ ხ ჯ გ ჰ</p>	<p>შარიათისეული "ჩართლის ცცხოვრება", 1633-1645 წ.</p>
<p>XVIII ს. ჩვეულებრივი ხელი</p>	<p>ა ბ გ დ ე ვ ზ ო ი კ ლ მ ნ ო პ - რ ს ტ - უ ფ ქ ღ ყ უ ჩ ძ წ ტ ხ ჯ გ - ჰ</p>

ღაბულები და მაჩვენებლები

ქართული დამწერლობის სახეობები

ნუსხური (ნაჭდეგებიანი)

წ	თ	ს	ძ	ჭ
ყ	ვ	ღ	გ	
ქ	ზ	ყ ო	ძ	
შ	ბ	ფ	ქ	
ჩ	ნ	ც	ც	
ც	ძ	წ	წ	
ძ	წ	ჭ	ჭ	
წ	ჭ	ხ	ხ	
ხ	ხ	ჟ	ჟ	
ჟ	ჟ	რ	რ	

სახეობები და მხატვრობა

ჩართული დამწერლობის სახეობები				
ჩუსხური (უნაჭდეკო)				
წ	ჩ	სს	ქქ	ჭჭ
ყყ	ღღ	ღღ	წწ	
ღღ	წწ	ყყ ღღ	წწ	
წწ	ჭჭ	ჭჭ	წწ	
წწ	წწ	ჭჭ	წწ	
წწ	ღღ	წწ	ჭჭ	
წწ	ჭჭ	ჭჭ	წწ	
წწ	წწ	ჭჭ	წწ	
წწ	ჭჭ	ჭჭ	წწ	
წწ	ჭჭ	ჭჭ	წწ	

ღაბულები და მაჩვენებლები

ქართული დამწერლობის სახეობები

შხედრული (ნაკვდევებიანი)

სა	თი	სს	ქრ	ქმ
ჟბ	ხკ	ღტ	ცც	
ჟღ	ზღ	ღვ	ქძ	
შდ	ჭმ	ღუ	ქწ	
ჟე	ენ	ჩქ	სჭ	
ჟვ	აგ	იღ	ღხ	
ზზ	ოო	ყყ	ყც	
ჩჭ	უუ	ფფ	ჩჯ	
წთ	ყე	ჩჩ	უც	

სახელები და მარკებლები

ჩართული დამწერლობის სახეობები				
შხედრული (უნაჭდეკო)				
წა	ნი	სს	ქრ	ჭჭ
ყბ	ღკ	ღტ	ცც	
ღგ	ზლ	ყვ	ძძ	
ძდ	შშ	ღუ	წწ	
ღე	ჩჩ	ქქ	სჭ	
ღვ	ჯე	ნიღ	ღხ	
ზზ	ღო	ყყ	ყჭ	
ჩღ	სს	ყშ	ჯჯ	
ღთ	ყყ	ჩჩ	სჭ	

ღაბულები და მაჩვენებლები

ქართული დამწერლობის სახეობები

შელნახვერი

ა	ბ	გ	დ	ე
ვ	ზ	თ	ი	კ
ლ	მ	ნ	ო	პ
ჟ	რ	ს	ტ	ც
ძ	წ	ჭ	ყ	ფ
ხ	ძ	წ	ჭ	ყ
ბ	გ	დ	ე	ვ
ზ	თ	ი	კ	ლ
მ	ნ	ო	პ	ჟ
რ	ს	ტ	ც	ძ
წ	ჭ	ყ	ფ	ხ
ბ	გ	დ	ე	ვ

სახეობები და მხატვრობა

ქართული მხატვრული ინიციალები

ც		ე	
ყ		ო	
ჟ		ფ	
თ		ჩ	
ჟ		ც	
ჟ		ც	
ს		ვ	
გ		გ	
თ		თ	
ბ		ბ	
გ		გ	
დ		დ	
ე		ე	
ვ		ვ	
ზ		ზ	
რ		რ	
ს		ს	
ტ		ტ	
ც		ც	
ძ		ძ	
წ		წ	
ჭ		ჭ	
ხ		ხ	
ძ		ძ	
წ		წ	
ჭ		ჭ	
ხ		ხ	
ძ		ძ	
წ		წ	
ჭ		ჭ	
ხ		ხ	

ეპიგრაფიკული და მარგინალური

ჩართული ანბანი				
ტიბ.	ჩუხს.	შხედ.	სახ.	ტიცხ.
1	ა	ა	ან	1
2	ბ	ბ	ბან	2
3	გ	გ	გან	3
4	დ	დ	ღონ	4
5	ე	ე	ენ	5
6	ვ	ვ	ვინ	6
7	ზ	ზ	ზენ	7
8	ჩ	ჩ	ჭე	8
9	ც	ც	თან	9
10	ცი	ცი	ინ	10
11	კ	კ	კან	20
12	ქ	ქ	ლას	30
13	ძ	ძ	ძან	40
14	წ	წ	წარ	50
15	ჭ	ჭ	აე	60
16	ც	ც	ონ	70
17	ძ	ძ	პარ	80
18	ყ	ყ	ყან	90
19	ჩ	ჩ	რაე	100
20	ხ	ხ	ხან	200
21	ღ	ღ	ტარ	300
22	ყ	ყ	ჰე	400
23	ო	ო	უნ	500
24	ფ	ფ	ფარ	600
25	ქ	ქ	ქან	700
26	ღ	ღ	ღან	800
27	ყ	ყ	ყან	900
28	ჩ	ჩ	ჩინ	1000
29	ც	ც	ცან	2000
30	ძ	ძ	ძილ	3000
31	წ	წ	წილ	4000
32	ჭ	ჭ	ჭარ	5000
33	ღ	ღ	ხან	6000
34	ყ	ყ	ყარ	7000
35	ჩ	ჩ	ჯან	8000
36	ხ	ხ	ჰაე	9000
37	ღ	ღ	ჰჰ	10000

ღაბულები და მაჩვენებლები

დასახელები და მნიშვნელობები

სიბრძნის დამწერლობის ანბანი											
ქართული				სერბი				სლავური			
1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
ა	ბ	გ	დ	ა	ბ	გ	დ	ა	ბ	გ	დ
ე	ვ	ზ	თ	ე	ვ	ზ	თ	ე	ვ	ზ	თ
ი	კ	ლ	მ	ი	კ	ლ	მ	ი	კ	ლ	მ
ნ	ო	პ	ჟ	ნ	ო	პ	ჟ	ნ	ო	პ	ჟ
რ	ს	ტ	ც	რ	ს	ტ	ც	რ	ს	ტ	ც
ძ	წ	ჭ	ხ	ძ	წ	ჭ	ხ	ძ	წ	ჭ	ხ
ყ	შ	ჩ	ცხ	ყ	შ	ჩ	ცხ	ყ	შ	ჩ	ცხ
ფ	ხო	წო	ჭო	ფ	ხო	წო	ჭო	ფ	ხო	წო	ჭო
კა	კბ	კგ	კდ	კა	კბ	კგ	კდ	კა	კბ	კგ	კდ
კე	კვ	კზ	კთ	კე	კვ	კზ	კთ	კე	კვ	კზ	კთ
კი	კკ	კლ	კმ	კი	კკ	კლ	კმ	კი	კკ	კლ	კმ
კნ	კო	კპ	კჟ	კნ	კო	კპ	კჟ	კნ	კო	კპ	კჟ
კრ	კს	კტ	კც	კრ	კს	კტ	კც	კრ	კს	კტ	კც
კძ	კწ	კჭ	კხ	კძ	კწ	კჭ	კხ	კძ	კწ	კჭ	კხ
კყ	კშ	კჩ	კცხ	კყ	კშ	კჩ	კცხ	კყ	კშ	კჩ	კცხ
კფ	კხო	კწო	კჭო	კფ	კხო	კწო	კჭო	კფ	კხო	კწო	კჭო

ჩანადა და ტელუგუ ენების ანბანები							
ჩანადა	ტელუგუ	ჩანადა	ტელუგუ	ჩანადა	ტელუგუ	ჩანადა	ტელუგუ
ა	అ	ბ	బ	გ	గ	დ	ద
ე	ఆ	ვ	వ	ზ	జ	თ	త
ი	ఇ	ყ	ళ	ჩ	చ	ც	ఛ
ო	ఊ	ძ	ఞ	ც	ఙ	ძ	ఢ
უ	ఋ	წ	ణ	ჭ	ఠ	ხ	ఘ
ფ	ౠ	ჭ	ట	ხ	థ	ძ	ధ
ქ	ౡ	ც	డ	წ	ణ	წ	ణ
ღ	ౢ	ძ	ణ	წ	ణ	წ	ణ
ყ	ౣ	წ	ణ	წ	ణ	წ	ణ
შ	౤	წ	ణ	წ	ణ	წ	ణ
ჩ	౦	წ	ణ	წ	ణ	წ	ణ
ც	౧	წ	ణ	წ	ణ	წ	ణ
ძ	౨	წ	ణ	წ	ణ	წ	ణ
წ	౩	წ	ణ	წ	ణ	წ	ణ
ჭ	౪	წ	ణ	წ	ణ	წ	ణ
ხ	౫	წ	ణ	წ	ణ	წ	ణ
ჯ	౬	წ	ణ	წ	ణ	წ	ణ
ღ	౭	წ	ణ	წ	ణ	წ	ణ
ყ	౮	წ	ణ	წ	ణ	წ	ణ
შ	౹	წ	ణ	წ	ణ	წ	ణ
ჩ	౺	წ	ణ	წ	ణ	წ	ణ
ც	౻	წ	ణ	წ	ణ	წ	ణ
ძ	౼	წ	ణ	წ	ణ	წ	ణ
წ	౽	წ	ణ	წ	ణ	წ	ణ
ჭ	౿	წ	ణ	წ	ణ	წ	ణ
ხ	౾	წ	ణ	წ	ణ	წ	ణ
ჯ	౿	წ	ణ	წ	ణ	წ	ణ

ქაბულები და მაჩვენებლები

ზოგიერთი აღმოსავლური ენების ციფრები

სრაბული	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
სვანური	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
ქეზიური	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
ქორმანული	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
ქუჯარატული	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
ქორეული	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
ქამილური	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
ხანადა	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
ხორეული	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
ხმერული	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
ქალაქალაქი	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
ქარათი	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
ქონდოლური	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
ქეპალური	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
ქავანური	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
ქაბონური	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
კრიდა	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
სანსკრიტი	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
სინგალური	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
სინდჰი	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
სპარსული	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
ქაი (სიამური)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
ქელუგუ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
ქიბეთური	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
კეგურული	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
კრდუ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
ქენჯაბური	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
ხინური	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
ქინდი	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

ქართული დიდი ანბანი

ქსოფლის ენები

ცბაზური	ჟვენიკური	ხხმერული
ცდილური	ჟვენული	ზადინო
ცვარული	ჟსკიმოსული	ზათინური
ცვესტური	ჟსპანური	ზაკური
ცვლანური (ჰუმტუ)	ჟსპერანტო	ზაოსური
ცზერბაძჯანული	ჟსტონური	ზატვიური
ცლბანური	ზისაძა	ზახუ
ცლოთური	ზოლაპაეკი	ზეკური
ცმპარული	ზოლოფი	ზინგალა
ცძმარა	ზულუ	ზისუ
ცრაბული	ცათრული	ზიტვიური
ცსამური	ცამილური	ზუბა
ცფრიკაანსი	ცფურქმენული	ზუგანდა
ცფსუური	ცფურქული	ზუჟიცური (ზემო
ცალყარული	ც	ლუჟიცური და ქვე-
ცასკური	ციდიში	მო ლუჟიცური)
ცატაკი	ცილო	ძადურა
ცაშკირული	ცნგლისური	ძაკასარული
ცელორუსული	ცნდონეზიური	ძაკედონური
ცენგალური	ცნტერლინგვა	ძალაძალამი
ცერძნული	ცნლუშური	ძალაური
ცირმანული	ცრლანდიური	ძალგაშური
ცრეტონული	ცსლანდიური	ძანსიური
ცუეგოტუ	ცტალიური	ძანჯურული
ცუი	ცაეა	ძაძა
ცულგარული	ცანადა	ძაორი
ცურმატული	ცარენული	ძარატხი
ცერმანული	ცატალანური	ძარიული (მთიულე-
ცუარანი	ცაშუბური	რი და ბარის)
ცუჯარატული	ცენუა	ძინანტკაბაუ
ცანიური	ცომი (ზირმანული)	ძაო
ცარლული	ცომი-პერმული	ძოგაკი
ცელავერი	ცონგო	ძოლდავეური
ცუნგანური	ცოპტური	ძონური
ცბრაული	ცორეული	ძონდოლური
ცბრაულ-არაბული	ცორმაკული	ძორდოველ-ერზა-
ცბრაულ-სპარსული	ცრი	ნული
ცვე	ცხამტი	

ღაბულები და მაჩვენებლები

ჭორბოლოვანი	სინდბი	ჭრბოლო
ჩაგახი	სირიული	ჭულებე
ჩანაური	სიუ	ჭართული
ჩასი	სლოვაკური	ჭურთული
ჩაუბლი	სლოვენური	ჭაბარდული-
ჩეკარული	სომხური	ჩერქეზული
ჩენცური	სოტო	ჭაზახური
ჩეპალური	სპარსული (შარი)	ჭალმეხური
ჩიხური	სუაჰილი	ჭარაიძული
ჩორვეგიული	სუნდა	ჭარაკალაპკური
ჩოლაული	ქაბასარანული	ჭარაჩაული
ჩაგანური	ქაგალური	ჭირგიზული
ჩაკუტური	ქაი (სიამური)	ჭუმბური
ჩაპონური	ქაიტური	ჭანური
ჩორუბა	ქაოური	ჭველური
ოკციდენტალი	ქატური	ჩახტა
ორმა	ქაჯიკური	ჩერთკი
ოსური	ქელეგუ	ჩენური
ოჯიბვე	ქიბეტური	ჩეხური
სალი	ქიგინმა	ჩვანა
სოლონური	ქვინიური	ჩინური
სორტუგალიური	ქუნი	ჩუენური
სროვანსალური	ოდმურტული	ჩუვაშური
ქეტორომანული	ოელსური	ჩუკოტური
ქუმინული	ოზბეკური	ჩხაგვა (ცვი)
ქუსული	ოკრაინული	ჩხინპო (ჩაჩინური)
სამოა	ონგრული	ქველბერძნული
სანაკრიტი	ომგურული	ქაკასური
საპოტეკი	ოლით	ქანტიური
სელკუპური	ქარერული	ქაუსა
სენეკა	ქენჯაბური	ქავაგური
სერბულხორვატული	ქინური	ქინდუსტანი (პინდი
სიბო	ქიჯი	და ურდუ)
სინგალური	ქლამანდური	ქოლანდიური
	ქრანგული	

ჩნების გენეალოგიური კლასიფიკაცია

ჩნდოევროპული ენები

ჩნდური ჯგუფი

- ჩინდუსტანი (ჰინდი და ურდუ)
- ჟენგალური
- უსამური
- ჩეპალური
- შარატხი
- ჟენჯაბური
- უსუჯარატული
- ბრმა
- სინდხი
- სინგალური
- სანსკრიტი
- სალი

ჩრანული ჯგუფი

- სვესტური
- სპარსული (დარი)
- სუმტუ
- ჩურთული
- საჯიკური
- ბსური
- სატური

სლავეური ჯგუფი

- სდმოსაველეთი ქვეჯგუფი*
- ბუსული
- ბკრაინული
- ჟელორუსული
- ჩრდილოეთი ქვეჯგუფი*
- ჟულგარული
- შაკედონური
- სერბულხორვატული
- სლოვენური

შასაველეთი ქვეჯგუფი

- ჩეხური
- სლოვაკური

- სოლონური
- ჩამუბური
- ჩუჟიცური (ჩემო ლუჟიცური და ქვემო ლუჟიცური)

ჟალტიური ჯგუფი

- ჩიტვეური
- ჩატვეური

ჟერმანული ჯგუფი

- ჩრდილოეთ გერმანული (სკანდინავური) ქვეჯგუფი*
- ბანიური
- ჩორვეგიული
- ჟველური
- უსლანდიური
- ჟრიზული
- ჟარერული

შასაველეთი გერმანული ქვეჯგუფი

- ნგლისური
- ჩოლანდიური
- ჟლამანდური
- სფრიკაანყი
- ჟერმანული
- ჟბრაული (იდიში)

იტალიური ჯგუფი

- ჩათინური

ბომანული ჯგუფი

- ჟრანგული
- სროვანსალური
- იტალიური
- ჟსპანური
- ჩატალანური
- სორტუგალიური
- ბუმინული
- შოლდავეური

ქაბულები და მარვენებლები

ჭაკვლიანი-რემინული (არომუ-
ნული)

ბეჭდობრივი

ზეგუბნიანი სიტყვები

ბრანდირი

ფრეზირი

ბელსირი

ჭაკვლიანი სიტყვები

ბრანდირი

ჭაკვლიანი (ბრანდირი)

ჭაკვლიანი

ბრანდირი სიტყვები

ბრანდირი

ბელსირი სიტყვები

ბელსირი

სეპტიკური სიტყვები

ბრანდირი სიტყვები

ბრანდირი

ბრანდირი

ბელსირი სიტყვები

ბრანდირი

ბრანდირი

ბრანდირი

ბრანდირი სიტყვები

ბრანდირი

ბრანდირი

ბრანდირი სიტყვები

ბრანდირი სიტყვები

(ბრანდირი) სიტყვები

ბრანდირი

ბრანდირი სიტყვები

(ბრანდირი) სიტყვები

ბრანდირი

ბრანდირი

ბრანდირი

ბრანდირი-ბრანდირი

ბრანდირი სიტყვები

(ბრანდირი-ბრანდირი) სიტყვები

ბრანდირი

ბრანდირი

ბრანდირი სიტყვები

ბრანდირი

ბრანდირი

ბრანდირი

ბრანდირი

ბრანდირი

ბრანდირი სიტყვები

ბრანდირი-ბრანდირი (ბრანდირი-ბრანდირი) სიტყვები

ბრანდირი სიტყვები

ბრანდირი

ბრანდირი

ბრანდირი

ბრანდირი სიტყვები

ბრანდირი

ბრანდირი

ბრანდირი (ბრანდირი)

ბრანდირი-ბრანდირი

ბრანდირი

ბრანდირი და ბრანდირი

შარიული (მთიულური და ბარის)

შორდოველ-ერზმანული
შორდოველ-მოკშანური

სამოდიური ენები

ნენცური

სელკუპური

ჭურქული ენები

**ღულგარული (ბულგარულ-
ჩუვაშური) ჯგუფი**
ჩუვაშური
**სამხრეთ-დასავლური
(ოღუზური, თურქმენული)
ჯგუფი**

ჭურქმენული
სზერბადჯანული
ჭურქული

**ჩრდილო-დასავლური
(ყივჩაყური) ჯგუფი**

ჭათრული
ღაშკირული
ყარაიმული
ყემიყური
ჩარაკალბაკური

ჩოლაული
ყაზახური
ყირგიზული
სლოთური
ჩარაჩაული
ღალყარული
**სამხრეთ-აღმოსავლური
(ჩავატაური) ჯგუფი**

ოზბეკური
ოღურული
**ჩრდილო-აღმოსავლური
ჯგუფი**

ჯაკუტური
ღუვინური
ღაკასური

შონლოლური ენები

შონლოლური
ღურმატული

ღალმუხური

ღუნგუს-მანჯურული ენები

ღუნგუსური ჯგუფი
ღვენკიორი
ღვენული

შანჯურული ჯგუფი
შანჯურული
ჩანაური
სიბო

ჩინურ-ტიბეტური ენები

ჩინური
შუნგანური

ჩუუან-ტაური ჯგუფი
ჩუუანური
ღუნი

ღაბულები და მარვენებლები

ღუი	ზისუ
ღაი (სიამური)	ზახუ
ღათური (ჩინეთში)	ჯინპო (ჩინური)
ზათური	ჯაჯა (ჯი)
ჯანური	ჩასი
ჯარენული	ჯაო-აო ჯგუფი
ჯამტი	ჯაო
ღიბეტი-ბირმანული ჯგუფი	ჯონ-კმერული ჯგუფი
ღიბეტი	ჯონური
ღირმანული	ჯაჯა
ჩეკარული	
ქ	

ძრავიერი ენები

ძამილური	ჯანადა
ძალაძალამი	ქელეკე

ძალაურ-პოლინეზიური ენები

ინდონეზიური ჯგუფი	ქელანეზიური ჯგუფი
ინდონეზიური	ქიჯი
ძალაური	ქატაკი
ძალგაშური	ქაკასარული
ძალური	ქუკოტი
ჯავანური	ოლოი
სუნდა	სოლინეზიური ჯგუფი
ძალური	ქაორი
ქინანგკაბაუ	სამოა
ჩრდილო-ძალური ჯგუფი	ზავაური
ზისადა	ქაიტიური

ზმერული ენა

სუდანური ენები

ჯტანტიური ჯგუფი	ქოსი
ქოლოფი	ქანდე ენების ჯგუფი
ქულბე	ქანდიგო
ქოლი-გრუბი ენების ჯგუფი	ქვიეული ჯგუფი

ქართული და მრავალენობი

აორუბა

ჟვე

ღანტუ ენები

სუაპილი
ხონგო
ზინგალა
ზუბა

სოტო
ზულუ
ხვანა
ზუგანდა

სალეოაზიური ენები

ხუკოტური
ხორაკული

ხივხური
ჟსკიმოსული

ხორეული ენა

ააპონური ენა

ხრდილოეთ ამერიკის ინდიელების ენები

ხადენეს ჯგუფი
სტაპას ენები

სლონკინურ-ვაკაშის
ჯგუფი

ხავახო

ზოკა-სიუს ჯგუფი

სლონკინური ენები

სიუ

ჟროკე ზული ენები

შელავერი

ხრი

ოჯიბვე

შოგაკვი

სენეკა

ხეროკი

ჟუსკოგური ენები

ხაუატლი

ღანო-აუტო-აცტეკური
ჯგუფი

ხახტა

სენტრალურ ამერიკული

ჯგუფი

ჟააა

სენტრალურ და სამხრეთ ამერიკის ინდიელების ენები

ხენუა

ჟუარანი

სამარა

საპოტეკი

საერთაშორისო ხელოვნური ენები ენები

ჟოლაპაფუკი

ჟსპერანტო

იდო

ოკციდენტალი

ინტერლინგვა

ღაბულები და მაჩვენებლები

შემწერლობების გეოგრაფიულ-გენეალოგიური კლასიფიკაცია

ჩრდილოეთი დასავლეთი

(წარმოიშვა თინიკიურისგან)

ქრისტიანი დასავლეთი (ძვ. წ. 9 ს.)

სლავური დასავლეთი (ძვ. წ. 7 ს.)

ქართული დასავლეთი (ძვ. წ. 5 ს. ძვ. წ. 412 წ.)

ბერძენული (1 ს.)

ბერძენული დასავლეთი (3 ს.)

სომხური დასავლეთი (5 ს. (406 წ.))

ირანული დასავლეთი (8 ს.)

სლავური დასავლეთი (9 ს.)

ბერძენული დასავლეთი (14 ს.)

ქრისტიანი დასავლეთი (18 ს. (1708 წ.))

ბერძენული დასავლეთი (19 ს.)

ბერძენული მარცხლოვანი ანბანი (1809 წ.)

სოლარდის დასავლეთი (20 ს.)

სლავური დასავლეთი

დასავლეთი

(წარმოიშვა არამეულისგან)

ქრისტიანი დასავლეთი (ძვ. წ. 3 ს.)

სირიული დასავლეთი (ახ. წ. 1 ს.)

სლავური დასავლეთი (6 ს.)

ჩრდილო-დასავლეთი ბერძენული

დასავლეთი

ბერძენული დასავლეთი (ძვ. წ. 11 ს.)

სამხრეთი სლავური დასავლეთი

(წარმოიშვა ბერძენული ბრაჰმიისგან)

სლავური დასავლეთი (ძვ. წ. 5 ს.)

სლავური (ძვ. წ. 1 ს.)

ბერძენული (5 ს.)

ბერძენული დასავლეთი (6 ს.)

ბერძენული (7 ს.)

ბერძენული დასავლეთი (7 ს.)

ბერძენული დასავლეთი (7 ს.)

ბერძენული დასავლეთი (8 ს.)

ბერძენული დასავლეთი (8 ს.)

ბერძენული დასავლეთი (9 ს.)

ბერძენული დასავლეთი (10 ს.)

ბერძენული დასავლეთი (11 ს.)

ბერძენული (11 ს.)

ბერძენული დასავლეთი (13 ს.)

ბერძენული დასავლეთი (14 ს.)

ბერძენული დასავლეთი (15 ს.)

ბერძენული (16 ს.)

ბერძენული (17 ს.)

ბერძენული დასავლეთი (17 ს.)

ბერძენული დასავლეთი

დასავლეთი

ბერძენული დასავლეთი (ძვ. წ. 60 ს.)

ბერძენული დასავლეთი (8 ს.)

ბერძენული დასავლეთი (15 ს. (1444 წ.))

ბერძენული ბერძენული

დასავლეთი

ბერძენული ბერძენული დასავლეთი (19 ს. (1840 წ.))

შემწერლობის არქაული სისტემები

ბერძენული დასავლეთი (1 ს.)

ბერძენული დასავლეთი (17 ს.)

დასავლეთი და მარცხლოვანი

ღამწერლობების ანბანური მაჩვენებელი

ცესტური დამწერლობა (ძვ. წ. 5 ს.)	ჭონური დამწერლობა (11 ს.)
ცრაბული დამწერლობა (6 ს.)	ჭონდლოური დამწერლობა (13ს.)
ღაატაკი (17 ს.)	ჯავანური დამწერლობა (8ს.)
ღენგალური დამწერლობა (15 ს.)	ჯაპონური დამწერლობა (8ს.)
ღერძნული დამწერლობა (ძვ. წ. 9 ს.)	ღრმა (11 ს.)
ღეგიური დამწერლობა (17ს.)	ღალი (ძვ. წ. 1ს.)
ღურმუქხი (16 ს.)	ღიქტოგრაფიული დამწერლობა (17ს.)
ღუჯართული დამწერლობა (14 ს.)	ღოლარდის დამწერლობა (20 ს.)
ღევანაგარი (7 ს.)	ჩუნელი (1 ს.)
ღბრაული დამწერლობა (ძვ. წ. 3 ს.)	ჩუსული დამწერლობა (18 ს. (1708 წ.)
ღთიოპური დამწერლობა (ძვ. წ. 11 ს.)	ხინგალური დამწერლობა (9ს.)
ღამილური დამწერლობა (7ს.)	ხირიული დამწერლობა (1 ს.)
ღრლანდიური დამწერლობა (8 ს.)	ხლავური დამწერლობა (9 ს.)
ღანადა (5 ს.)	ხომხური დამწერლობა (5 ს. (406 წ.)
ღომი დამწერლობა (14 ს.)	ღიბეთური დამწერლობა (7 ს.)
ღოპტური დამწერლობა (3 ს.)	ჩართული დამწერლობა (ძვ. წ. 5 ს. (ძვ. წ. 412 წ.)
ღორეული დამწერლობა (15 ს. (1444 წ.)	ღეროკის მარცვლოვანი ანბანი (1809 წ.)
ღხმერული დამწერლობა (6 ს.)	ღინური დამწერლობა (ძვ. წ. 60 ს.)
ღხათინური დამწერლობა (ძვ. წ. 7 ს.)	ღრდილოეთ ცმერიკის ინდიელების მარცვლოვანი ანბანი 19 ს. (1840 წ.)
ღხაოსური დამწერლობა (10 ს.)	
ღხალადალაპური დამწერლობა (8ს.)	
ღხადას დამწერლობა (1ს.)	
ღხისინერული დამწერლობა (19 ს.)	

ღაბულები და მაჩვენებლები

შემწერლობების სტრუქტურული კლასიფიკაცია

ცნობის დამწერლობები

- ქართული დამწერლობა (ძვ. წ. 9 ს.)
- საბერძნული დამწერლობა (ძვ. წ. 7 ს.)
- საბერძნული დამწერლობა (ძვ. წ. 5 ს.) (ძვ. წ. 412 წ.)
- საბერძნული დამწერლობა (ძვ. წ. 3 ს.)
- საბერძნული (1 ს.)
- საბერძნული (3 ს.)
- საბერძნული (5 ს. (406 წ.))
- საბერძნული (6 ს.)
- საბერძნული (8 ს.)
- საბერძნული (9 ს.)
- საბერძნული (13 ს.)
- საბერძნული (14 ს.)
- საბერძნული (15 ს. (1444 წ.))
- საბერძნული (18 ს. (1708 წ.))
- საბერძნული (20 ს.)
- საბერძნული (19 ს.)

საბერძნული დამწერლობები

- საბერძნული (ძვ. წ. 11 ს.)
- საბერძნული (ძვ. წ. 5 ს.)
- საბერძნული (ძვ. წ. 1 ს.)
- საბერძნული (5 ს.)

- საბერძნული (6 ს.)
- საბერძნული (7 ს.)
- საბერძნული (7 ს.)
- საბერძნული (7 ს.)
- საბერძნული (8 ს.)
- საბერძნული (8 ს.)
- საბერძნული (8 ს.)
- საბერძნული (9 ს.)
- საბერძნული (10 ს.)
- საბერძნული (11 ს.)
- საბერძნული (11 ს.)
- საბერძნული (13 ს.)
- საბერძნული (14 ს.)
- საბერძნული (16 ს.)
- საბერძნული (15 ს.)
- საბერძნული (17 ს.)
- საბერძნული (17 ს.)
- საბერძნული (1809 წ.)
- საბერძნული (19 ს. (1840 წ.))

საბერძნული დამწერლობები

- საბერძნული (ძვ. წ. 60 ს.)

საბერძნული დამწერლობები

- საბერძნული (1 ს.)
- საბერძნული (17 ს.)

საბერძნული დამწერლობები

შამწერლობების ქრონოლოგიური მაჩვენებელი

ძვ. წ. 60 ს. –	ჩინური	9 ს. –	სინგალური
ძვ. წ. 11 ს. –	ჟიბოტური	9 ს. –	სლავური
ძვ. წ. 9 ს. –	ღერძნული	10 ს. –	ზაოსური
ძვ. წ. 7 ს. –	ზათინური	11 ს. –	შონური
ძვ. წ. 5 ს. (ძვ. წ. 412 წ.) –	ჯართული	11 ს. –	არაა
ძვ. წ. 5 ს. –	ცესტური	13 ს. –	შონლოლური
ძვ. წ. 3 ს. –	ჟბრაული	14 ს. –	ღუჯარათული
ძვ. წ. 1 ს. –	სალი	14 ს. –	ზომი
ცხ. წ. 1 ს. –	აუნული	15 ს. (1444 წ.) –	ზორეული
1 ს. –	სირიული	15 ს. –	ღენგალური
1 ს. –	ზობტური	16 ს. –	ღურმუქხი
1 ს. –	შააა	17 ს. –	სიქტოგრაფიული
5 ს. –	ზანადა	17 ს. –	ღატაკი
5 ს. (406 წ.) –	სომხური	17 ს. –	ღუგოური
6 ს. –	არაბული	18 ს. (1708 წ.) –	აუსული
6 ს. –	ზხმერული	19 ს. –	შისიონერული
7 ს. –	შევანგარი	19 ს. (1809 წ.) –	ჟეროკის მარცვლოვანი ანბანი
7 ს. –	არამილური	19 ს. (1840 წ.) –	ჟრდ. ცმერიკის ინდიელ-ბის მარცვლოვანი ანბანი
7 ს. –	ეიბეთური	20 ს. –	სოლარდის
8 ს. –	ირლანდიური		
8 ს. –	შალააალამური		
8 ს. –	ავანური		
8 ს. –	ავონური		

ღაბულები და მაჩვენებლები

ზათიური დამწერლობის დამატებითი ასოები

ასოები და მრავლებლები

- Āā** – ჩახტა
- Āā** – უსკიმოსური, ზრი, ზატვიური, ჩახტა
- Āā** – სორტუგალიური
- Āā** – უერმანული, უსტონური, ჭურქმენული, სლოვაკური, ფინური, შვედური,
- Āā** – შანიური, ჩორვეგიული, შვედური
- Āā** – უდეტნამური, შოლდავური, ტუმინული,
- Āā** – უდეტნამური, შოლდავური, ტუმინული
- Āā** – სლანდიური, ჩავახო, სლოვაკური, ინგრული, ფარერული, ჩეხური
- Āā** – უიტვეური, ჩავახო, სოლონური
- Āā** – ჩავახო
- Āā** – შანიური, სლანდიური, ჩორვეგიული, ფარერული
- Bb** – სულუ
- Bb** – ჩაუსა
- Çç** – სერბადჯანული, სლანური, ჭურქმენული, ჭურქული, სორტუგალიური,
- Čč** – ზატვიური, უიტვეური, უეციკური, სიუ, სლოვაკური, სლოვენური, ჩეხური, ჟორვატული
- Čč** – უეციკური, სოლონური, ჟორვატული
- Đđ** – უდეტნამური, ჟორვატული
- Đđ** – სლანდიური, ფარერული
- Đđ** – ჩაუსა
- Đđ** – უვე
- Đđ** – სლოვაკური ჩეხური
- Đđ** – ზახუ
- è** – სოტო, ჩვანა
- ê** – ჩვანა
- Ëë** – სლანური
- Ēē** – უსკიმოსური, ზატვიური, შინანგაკაბუ
- Êê** – უდეტნამური, ჭურთული
- Ēē** – სლანდიური, ჩავახო, ჯავანური, სლოვაკური, ინგრული, ჩეხური,
- Ēē** – შადურა, ჯავანური
- Ēē** – შალაური, სუნდა, ჩეხური,
- Ēē** – უიტვეური, ჩავახო, სოლონური, ჯორუბა
- Ēē** – ჩავახო
- Ēē** – სენეკა
- Ēē** – უვე, უინგალა
- ᄀᄁ** – სერბადჯანული, ფუი, ᄀ, ᄀუანური
- Ff** – უვე
- Gg** – სერბადჯანული, ჭურქული
- Gg** – ზატვიური
- ᄂᄃ** – სიუ
- ᄄᄅ** – სიუ
- Ƴƴ** – უვე
- Ii** – ჩახტა
- Ии** – სერბადჯანული, ჭურქული
- İi** – სერბადჯანული, ჭურქული

Ħ – უსკიმოსური, ზრი, ზატვიური, ჩახტა	Ōō – უსტონური, სორტუგალიური
ĦĦ – უსლანდიური, ჩავახო, სლოვაკური, ანგრული, ჟარერული, ჩეხური	Ōō – უჩეტნამური, სლოვაკური
ĦĦ – ჩავახო	Ōō – უჩეტნამური
ĦĦ – უჩეტვიური ჩავახო	Ōō – უსლანდიური, უჟეიციური, ჩავახო, სოლონური, სლოვაკური, ანგრული, ჟარერული, ჩეხური
ĦĦ – შინანგაკაბაუ	Ōō – უორუბა
ĦĦ – შოლდავიური, აჟემინული	Ōō – ჩავახო
Ķķ – სიუ	Ōō – ჩავახო
ĶĶ – ჟაუსა	Ōō – ჩავახო
ĶĶ – ზატვიური	Ōō – ანგრული
ĶĶ – ჩავახო, სოლონური, ჩახტა	Ōō – სიუ
ĶĶ – ოკციდენტალი	Ōō – უსკიმოსური
Ńń – ტამარა, ჟუარანი, უსპანური, უჟა, ოლიო	Ōō – უჟეიციური
Ńń – ტურქმენული, ჩეხური, სლოვაკური	Ōō – სლოვაკური
Ńń – ჩეჩუა	Ōō – ჩეხური
Ńń – ზატვიური	Ōō – სოტო, ჩვანა
Ńń – უჟეიციური, ჩავახო, სოლონური	Ōō – ჟერმანული
Ōō – ჟეი ჟანდა ჟეე I უსიუ სიუ ჟუანური	Ōō – ტებრადჯანული, ტურქმენული, ტურქული, შოლდავიური, აჟემინული
Ōō – სოტო	Ōō – უორუბა, სიუ
Ōō – ჩვანა	Ōō – ზატვიური, უჩეტვიური, უჟა, უჟეიციური, სლოვაკური, სლოვენური, ჩეხური, ჟორვატული
Ōō – ჩახტა	Ōō – უჟეიციური, სოლონური
Ōō – ოზბეკური	Ōō – უსლანდიური
Ōō – სენეკა	Ōō – შოლდავიური, აჟემინული, სიუ
Ōō – ტებრადჯანული, ჟერმანული, უსტონური, ტურქმენული, ტურქული, უსლანდიური, ანგრული, ჟურთული, ჟინური, ჟვედური	Ōō – სლოვაკური, ჩეხური
Ōō – შანიური, ჟორვევიული, ჟარერული	Ōō – შადურა
Ōō – უსკიმოსური	Ōō – აავანური, სიუ
	Ōō – ჩატალანური
	Ōō – ჩახტა

ღაბულები და მაჩვენებლები

ცნბანები ლათინური დამწერლობის
დამატებითი ასოებით

ცხერბაჯანული	Çç, Θθ, Ğğ, Ii, İi, Öö, Şş, Üü
ცლბანური	Çç, Ğğ
ცდმარა	Ññ
ჟუი	ჟა, Dჟ, Θთ, IIII, ზ, ზჰ, ჟჟ, ზზ, ზღ
ჟანდა	Dჟ
ჟერმანული	Ää, Öö, Üü, ß
ჟუარანი	Ññ
შანიური	Ææ, Øø, Åå
ჟვე	Ðd, Ëë, Ff, Yy, Dჟ
ჟსკიმოსური	Āā, Ēē, Īī, Ōō, R'r', Ōō
ჟსპანური	Ññ
ჟსპერანტო	Ūū
ჟსტონური	Ōō, Ää, öö, Üü
ჟმეტნამური	Āā, Āā, Ðd, Êê, Ôô, Oo, Uu
ხული	B6
ჟურქმენული	Çç, Ää, Žž, Ńñ, Öö, Şş, Üü, Ýý
ჟურქული	Çç, ğ, Ii, İi, Öö, Şş, Üü
T	ԃ, Ճ Ձ, Թ, Դ, Կ, Ը, Թ, Թ, Չ
ხლანდიური	Áá, Ææ, Éé, Íí, Óó, Öö, Úú, Ýý, Đđ, Þþ
ხატალანური	ü
ხერუა	Ññ
ხრი	Āā, Īī
ხატეიური	Āā, Ćć, Ēē, Ğğ, Īī, Ĺĺ, Nŋ, Šš, Ūū, Žž
ხახუ	Бб, ƆƆ, Өө, 3з
ხინგალა	ƆƆ, ɔ
ხისუ	Бб, Дд, Өө, Dჟ, 3з, IIII,

ღაბულები და მაჩვენებლები

Գրություն	Ыы, Ъъ, Лл, Ьь Аа, Її, Ее, Ыы, Ъъ, Ыы, Ыы, Ъъ
Գրություն	Ññ, Šš, , Žž
Գրություն	Ćć, Čč, Ćć, Ńń, Óó, Řř, Śś, Šš, Žž, Žž
Մալթեր	Èè, Țț
Մալթեր	Ěě
Մինանգկաբա	Ēē, Īī
Մոլդավեր	Ăă, Ââ, Îî, Șș, Țț
Բալթեր	Ļļ, Ņņ, Áá, Éé, Íí, Óó, ȦȦ, Ģģ, Ķķ, ȢȢ, ȦȦ, Ģģ, Īī, ȢȢ, ȢȢ,
Բորբոքեր	Ææ, Øø, Åå
Չեխեր	Èè, Éé, Țț
Չորեր	ȢȢ, ȢȢ, Șș
Օկցիդենտալ	L'l'
Սոլոներ	ȦȦ, Ćć, Ģģ, Ļļ, Ńń, Óó, Śś, Žž, Žž
Սորտուգալիեր	Ăă, Çç, Őő
Ժամեր	Ăă, Ââ, Îî, Șș, Țț
Նեյթեր	Œœ, Ěě, Ūū
Նոյ	Șș, ȢȢ, Ģģ, Ģģ, ȢȢ, ȢȢ, ȢȢ, Șș, ȢȢ, Žž
Նոկալեր	Ăă, Áá, Čč, Ďď, Éé, Íí, Ńń, Óó, Ôô, Řř, Šš, Țț, Ūú
Նոկեր	Ýý, Žž, Čč, Šš, Žž
Նոտեր	è, ò, š
Նոնա	Ěě
Օնգեր	O'ó'
Օնգեր	Áá, Éé, Íí, Óó, Öö, Őő, Ūú, Ūú, Ūú
Օոլո	Ññ
Փարսեր	Áá, Íí, Óó, Ūú, Ýý, Ææ, Øø, Đđ
Փոներ	Ăă, Őő
Բարեր	Èè, Öö

ყველური	Ăă, Ää, Öö
ჩახტა	<u>Ä</u> a, <u>Ää</u> , <u>İi</u> , <u>I</u> i, <u>Ll</u> , <u>O</u> o,
ჩეხური	<u>Ūū</u> , <u>U</u> u Áá, Čč, Ďď, Ěé, ěé, Íí, Ýý, Ňň, Óó, Řř, Šš, Ťť, Úú, ůů, Žž
ჩვანა	è, ê, ò, š
ჩაუსა	ᄀᄁ, ᄂᄃ, ᄄᄅ, ᄆᄇ
ჩორვატული	Đđ, Žž, Čč, Ćć, Šš
ჩუანური	ᄀᄁ, ᄂ ᄃ, ᄄᄅ, ᄆᄇ, ᄈᄉ, ᄊᄋ

პაბულები და მაჩვენებლები

ქართული დამწერლობის დამატებითი ასოები

დასახელები და მნიშვნელობები

ყ – ცლთაური, ღაკასუ-
რი, ღანტიური (ვა-
ხოვერი), ღანტიური
(სურგუტული)

ჴ – ცფსუერი

ჩ – ჭარიული

ჩ – ოდმურტული

ჴ – ოდმურტული

ყ – ოდმურტული

ყ – ღუკაშური

ჩ – ღუკაშური

ჩ – ღუკაშური

ჩ – ღანტიური (ვახოვე-
რი), ღანტიური (ქა-
შიმური)

ჩ – ღანტიური (ვახოვე-
რი), ღანტიური (ქა-
შიმური)

ჩ – ჭარიული, ღანტიუ-
რი (ვახოვერი), ღან-
ტიური (სურგუტუ-
ლი), ღანტიური (ქა-
შიმური)

ჩ – ოსური

ჩ – ჭურთული

ჩ – ცბაზური, ცდიღური,
ცვარული, შარღუ-
ლი, ჴღუშური, ღა-
ბარღულ-ღერქეშუ-
ლი, ჴაკური, ჴეკუ-
რი, ჴაბასარანული,
ღეჩნური

ჩ – ღომი

ჩ – ღელორუსული, ოკ-
რაინული, ღაზახუ-
რი,

ჩ – ღაკასური

ჩ – ცლთაური

ჩ – ჴვენური, ღანტიური
(სურგუტული)

ჩ – ცლთაური, ღომი,
ჭარიული, ოდმურ-
ტული, ჭურთული,
ღაკასური, ღანტიუ-
რი (ვახოვერი),

ჩ – ჭურთული

ჩ – ჭურთული

ყ – ღარაჩაული

ყ – ჭარიული

ჩ – ღორმაკული

ჩ – ჴაკუტური

ჩ – ღაკასური

ჩ – ცფსუერი

ჩ – ღორმაკული

ჩ – ღორმაკული, ჭურ-
თული

ჩ – ჭაკედონური

ჩ – ჴაჯიკური, ღაზახუ-
რი, ღარაკალბაკური

ჩ – სერბული

ა – ცფსუერი

ჩ – ცფსუერი

ა – შენგანური

ა – ცათრული, ჭურთუ-
ლი, ღაზახური,
ღალმუხური, ღარა-
კალბაკური, ღანტი-
ური (ვახოვერი),

Ⴀანტიური (ქაზიმიუ-
 რი)
E'e' – სელაკუპური
Ⴀ'a' – ჴურთული
ႠႠ – Ⴀფსუური
ႠႠ – Ⴀკრაინული
ႠႠ – Ⴀათრული, Ⴀალ-
 მიხური
ႠႠ – Ⴀკრაინული
ႠႠ – Ⴀაკედონური, სერ-
 ბული
ႠႠ – Ⴀფსუური
ႠႠ – Ⴀფსუური, Ⴀაჯიკუ-
 რი, Ⴀაზახური, Ⴀა-
 რაკალბაკური
ႠႠ – Ⴀორდაკული
ႠႠ – Ⴀაკედონური
ႠႠ – Ⴀუკოტური
ႠႠ – Ⴀანტიური (ვაზოვუ-
 რი), Ⴀანტიური
 (სურგუტული)
Ⴀ'Ⴀ' – სელაკუპური, ჴურ-
 თული
Ⴀ'Ⴀ' – Ⴀანტიური (სურგუ-
 ტული)
Ⴀ'Ⴀ' – Ⴀანტიური (ქაზიმიუ-
 რი)
ႠႠ – Ⴀაკედონური, სერ-
 ბული
Ⴀ – Ⴀანსიური
Ⴀ – Ⴀარიული
Ⴀ – Ⴀაკუტური
Ⴀ – Ⴀუეინური, Ⴀალმიხუ-
 რი, Ⴀაკასური
Ⴀ – Ⴀაზახური
Ⴀ – Ⴀაზახური

Ⴀ – Ⴀანტიური (ვაზოვუ-
 რი), Ⴀანტიური (სუ-
 რგუტული), Ⴀანტი-
 ური (ქაზიმიური),
 Ⴀანტიური (შურიშ-
 კარული)
Ⴀ'Ⴀ' – ჴურთული
ႠႠ – Ⴀურმატული
ႠႠ – Ⴀათრული
ႠႠ – Ⴀათრული
ႠႠ – Ⴀორდაკული
ႠႠ – Ⴀირგიზული
ႠႠ – Ⴀუკოტური
ႠႠ – Ⴀლოთური
ႠႠ – სერბული
ႠႠ – Ⴀფსუური
ႠႠ – Ⴀურმატული,
 Ⴀათრული, Ⴀონდო-
 ლური, Ⴀაკუტური,
 Ⴀაზახური, Ⴀალმი-
 ხური, Ⴀარაკალბა-
 კური Ⴀირგიზული,
 Ⴀანტიური (სურგუ-
 ტული), Ⴀანტიური
 (ქაზიმიური), Ⴀვენუ-
 რი
ႠႠ – Ⴀფსუური
Ⴀ'Ⴀ' – ჴურთული
Ⴀ'Ⴀ' – ჴურთული
ႠႠ – Ⴀუვამური
ႠႠ – Ⴀფსუური
Ⴀ'Ⴀ' – ჴურთული
ႠႠ – სერბული
ႠႠ – Ⴀაჯიკური
ႠႠ – Ⴀურმატული, Ⴀუნ-
 განური, Ⴀათრული,
 Ⴀაზახური, Ⴀალმი-
 ხური, Ⴀირგიზული

ღაბულები და მარვენებლები

Y'y' – სელკუბური

Ÿÿ – ჟელორუსული,
შუნგანური, ჟარაკა-
ლბაკური,

YƳ – ჟაზახური

Xx – ტფსუური, ჟაჯიკუ-
რი

Xx – ჟარაკალბაკური

ƳƳ – ჟაჯიკური

Ƴ'Ƴ' – ჟურთული, ჟანტი-
ური (ვახოვეური),
ჟანტიური (სურგუ-
ტული)

IIII – ტფსუური, სერბუ-
ლი

Էპიგრაფი და მარკინგები

**ცნბანები რუსული დამწერლობის
დამატებითი ასოებით**

ცბაზური	I
ცდილური	I
ცვარული	I
ცლთაური	Jj, Hh, Öö, ŸŸ
ცფსუური	ჲჲ, Цц, а, ѲѲ, ѳѳ, ѴѴ, Кк, Кк, ѠѠ, ѢѢ, Тт, Хх
ფელორუსული	Ii, Ўў
ფურმატული	Өө, Уу, һһ
შარღული	I
შუნგანური	аа, Ўў, Уу
შარღული	I
ჟვენური	Өө, ө
ჭათრული	Әә, Өө, Уу, Жж, Һһ, Һһ
ტნღუმური	I
ხომი	i, Öö
ხორაკული	В'в', Гг, Г'г', Ѓѓ, Ғғ
ზაკური	I
ზეკური	I
ჟაკედონური	Ѓѓ, Jj, Кк, Лл
ჟანსიური	н
ჟარიული	Ää, н, Öö, Ўў, Һһ
ჟონღოღური	Өө, Уу.
ჯაკუტური	н, н, Өө
ღსური	Ææ
სელკუპური	Е'е', К'к', У'у'
სერბული	Ђђ, Јј, Љљ, Њњ, Ңң, Цц
საბასარანული	I
საჯიკური	Гг, Кк, Уу, Хх, Фф
სუეინური	н, Уу
ღღმურტული	Жж, Зз, Öö, Фф
ღკრანინული	Єє, Ii, İi

ღაბულები და მაჩვენებლები

ქართული	Г'Г', Ә, Ә', К'к', Öө, П'п', Р'р', Т'т', һ, һ', Ү'ү', Qq, Ww
ვაბარდო-ხერქეზული	I
ვაზახური	Ә, Ғғ, Кк, н, Өө, Үү, Үү, һ, И
ვალმუხური	Ә, Жж, н, Өө, Үү
ვარაკალბაკური	Ә, Ғғ, Кк, Өө, Үү, Хх
ვარაჩაული	ý
ვირგიზული	Ңн, Өө, Үү
ხენური	I
ხუვაშური	Ӑӓ, Ӕӕ, Ҷҷ
ხუკოტური	Ӕӕ, Ҷҷ,
ჟაკასური	Ғ, И, н, Öө, Үү,
ჟანტიური (ვახოვული)	Ӑӓ, Ӕӕ, Ҷҷ, Өө, Ӕӕ, Ү'ү', Ә, Ӕӕ
ჟანტიური (ქაზიმიული)	Ӑӓ, Ә, Ӕӕ, Ҷҷ, Ҷ, Өө, Ӕӕ
ჟანტიური (შურიშკარული)	Ҷ
ჟანტიური (სურგუტული)	Ӑӓ, Ӕӕ, Ҷҷ, Ҷ, Өө, ö, Үү, Ү'ү'

ქართული და მხარეთმცოდნეობითი

ზიტერატურა

- შაჭავარიანი, ჟენე.* შვიგნრბაა ქართული. — 1989.
- შჭედლიძე, ჭამაზ.* სსომთავრული. — 1999.
- შჭედლიძე, ჭამაზ.* ქართული დამწერლობა. — 2006.
- საჭარიძე, შამაზ.* ქართული ასომთავრული. — 1980.
- მანიძე, ცაკაი.* სალიტერატურო ქართულის საჭირბოროლოთ საკითხები. — 1979.
- ხავაზიშვილი, ჯვანე.* ქართული პალეოგრაფია. — 1949.
- Das Aktuelle wissen.de.* Lexikon.
- Faulmann Carl.* Das Buch der Schrift enthaltend die Schrifzeichen und Alfabet aller Zeiten und aller Völker des Erdekreises. — Wien., 1880.
- Jensen H.* Die Schrift in Vergangenheit und Gegenwart. 3 Aufl. — Berlin., 1969.
- Гельб И. Е.* Опыт изучения письма (Основы грамматики) (перевод с английского). — М., 1982.
- Гиляревский Р. С., Гривнин В. С.* Определитель языков мира по письменностям. — М., 1965.
- Дирингер Д.* Алфавит (перевод с английского). — М., 1963.
- История письма в средние века.* — М.-Л., 1936.
- Лингвистический страноведческий словарь.* — М., 1990.
- Фридрих И.* История письма (перевод с немецкого). — М., 1979.
- Юшманов Н. В.* Ключ к латинским письменностям земного шара. — М.-Л., 1941.

თამაზ შკედლიძე

შემწერლობები და ენები

სმუცობი, რედაქტორი, კორექტორი
მ. შკედლიძე

ქარნიტურები: *სიტერატურული, შკედლიძე.*

ცეტორის მისამართი:
Tamazi Mchedlidze
Erfurter Str. 2
36039 Fulda,
Deutschland
Tel.: (0661) 580-18-38

მკვლევარი და მკვლევარობა

ᐱᑦᐱᑦ ᐱᑦᐱᑦᐱᑦ

ᐱᑦᐱᑦᐱᑦᐱᑦᐱᑦ ᐱᑦ ᐱᑦᐱᑦᐱᑦ

Ωω	Gg	ᐱᑦ	ᐱᑦ
ᐱᑦ	AA	ᐱᑦ	ᐱᑦ
ᐱᑦ	ᐱᑦ	ᐱᑦ	ᐱᑦ
ᐱᑦ	ᐱᑦ	ᐱᑦ	ᐱᑦ
ᐱᑦ	ᐱᑦ	ᐱᑦ	ᐱᑦ